

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԳՐԱՐԱՅԻՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Ռ.Ս. ՄԽԻԹԱՐՅԱՆ, Ա.Վ. ՎԱՐԳԱՆՅԱՆ

**ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐԻ ԱՆԱՏՈՍԻԱԿԱՆ
ՏԵՐՄԻՆՆԵՐԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՎԱՆԱԿԱՐԳ
ՀԱՅԵՐԵՆ, ՌՈՒՍԵՐԵՆ, ԼԱՏԻՆԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒՆԵՐՈՎ**

**ԵՐԵՎԱՆ
ՀԱԱՀ
2014**

ՀՏԴ- 591.4(038)

ԳՄԴ- 28.66y2

Մ 793

Գրախոսներ՝

Զ.Ս. ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Կենսաբանական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր

Կ.Մ. ԲԱՐՈՅԱՆ

Բժշկական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ

Վ.Կ. ՄԿՐՏՉՅԱՆ

Անասնաբուժական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ

Ն.Ռ. ԳԱՍՊԱՐՅԱՆ

Մանկավարժական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ

Ն.Պ. ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Բանասիրական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ

Մ.Խ. ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Ավագ դասախոս

Խմբագիր՝

Ս.Մ. ՄԻՆԱՍՅԱՆ

Կենսաբանական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր

Մ 793 Մխիթարյան Ռ.Ս., Վարդանյան Ա.Վ.

Կենդանիների անատոմիական տերմինների միջազգային անվանակարգ
հայերեն, ռուսերեն, լատիներեն լեզուներով/ Ռ.Ս. Մխիթարյան, Ա.Վ. Վարդանյան-
Եր.: ՀԱԱՀ, 2014., 168 էջ:

Կենդանիների անատոմիական տերմինների միջազգային անվանակարգում
տրված են անատոմիայում կիրառվող տերմինների և բառակապակցությունների
հայերեն, ռուսերեն, լատիներեն անվանումներն ու դրանց հնչյունաբանական
ճիշտ բացատրությունները:

Այն կարող է օգտակար լինել անատոմների, անասնաբույժների, դասա-
խոսների, կենսաբանների, բժշկական, կենսաբանական և անասնաբուժական
բուհերի ու ֆակուլտետների ուսանողների համար:

ՀՏԴ- 591.4(038)

ԳՄԴ- 28.66y2

ISBN 978-9939-54-760-2

© ՀԱԱՀ հրատարակչություն, 2014

© Ռ.Ս. Մխիթարյան, Ա.Վ. Վարդանյան, 2014

ՆԱԽԱԲԱՆ

Գիտության և կրթության զարգացման ներկայիս փուլում մեծանում են տարբեր երկրների գիտնականների շփումները գիտաժողովների և գիտական բազմաթիվ ու բազմաբնույթ հարցերի քննարկումների շրջանակներում: Ընդլայնվում են արտասահմանյան գիտական պարբերականներում հրատարակվելու հնարավորությունները: Այդ հանգամանքն էլ պարտադրում է տարբեր բառարանների ու անվանակարգերի, այդ թվում նաև գիտական տերմինների բազմալեզու անվանակարգի ստեղծման անհրաժեշտությունը:

Թեև հայ բառարանագիտությունն ունի դարերի պատմություն և հարուստ է տարբեր բնույթի (թարգմանական, բացատրական, մասնագիտական, ուղղագրական, տերմինաբանական և այլ) բառարաններով, այնուամենայնիվ, մինչև օրս մայրենի լեզվով չունենք գյուղատնտեսական կենդանիների մարմնակազմությանը վերաբերող անատմիական (կազմաբանական) բացատրական կամ հնչյունաբանական անվանակարգ:

Անատոմիայի բնագավառում մինչև այսօր կիրառվում են լատիներեն բազում տերմինների «հայերենացված», կամ դրանց հայերեն ոչ ճիշտ թարգմանված տերմինային համարժեքները:

Անատոմիական անվանակարգի մեր կազմած հայերեն օրինակն առաջին փորձն է: Ընդհանրացված ձևով՝ ըստ համակարգերի, ներկայացրել ենք մարմնակազմությանը վերաբերող առավել գործածվող ձևաբանական տերմինները: Դրանք բերված են հայերենառուներեն-լատիներեն լեզուներով, և որ կարևոր է, ճիշտ արտասանելու համար տրված է յուրաքանչյուր տերմինի արտաբերման հայերեն բացատրությունը՝ համարժեքը:

Սույն անվանակարգի ստեղծման հիմքը 1960թ. Նյու Յորքում կայացած կազմաբանների VII միջազգային վեհաժողովում հաստատված փարիզյան անատոմիական անվանակարգն է:

Բժշկականաբանական և անասնաբուժական համալիր գիտությունների շարքում բազմաբովանդակ ու ծավալուն բաժինը՝ անատոմիան, որոշակի ձևակազմաբանական խնդիրների իրականացման հետ մեկտեղ հիմք է հանդիսանում նաև տեսական ու գործնական կիրառության այլ առարկաների համար, քանզի կենդանի օրգանիզմների մարմնակազմության լիարժեք իմացությունից հետո միայն կարելի է հասկանալ ու յուրացնել նրանցում ընթացող ֆիզիոլոգիական և կենսաքիմիական երևույթների բնականոն ընթացքն ու դրանց ախտաբանական շեղումները: Ուստի սույն անվանակարգի առկայությունը, անկասկած մեծապես կնպաստի անասնաբուժական գիտությունների շարքում կարևոր ուսումնասիրության բնագավառի՝ անատոմիայի զարգացմանը, որի տերմինաբանությունը լայն տարածում ունի անասնաբուժական բժշկագիտության մյուս բոլոր պլանային առարկաներում:

Հայտնի է, որ օրգանիզմի տարբեր օրգանների, ապարատների և համակարգերի կառուցվածքային և գործառնության խորն իմացությունը՝ իր մասնագիտական տերմինաբանությամբ, հնարավորություն է տալիս հետազայում այն կիրառել նաև այլ առարկաների ուսուցման ժամանակ:

Ասվածից հետևում է, որ անատոմիան սերտորեն կապված է բժշկակենսաբանական և անասնաբուժական այլ գիտությունների՝ հյուսվածաբանության ֆիզիոլոգիայի, կենսաքիմիայի, ախտաբանական անատոմիայի, վիրաբուժության, ներքին ոչ վարակիչ հիվանդությունների, ախտորոշաբանության հետ և իրավամբ այդ գիտությունների տեսական հիմքն է ու վերջիններիս գործունեության տերմինաբանական այբուբենը:

Կենդանի օրգանիզմների մարմնաձևակազմաբանական տերմինաբանական այս եռալեզու բացատրական անվանակարգն անկասկած կօժանդակի ավանդվող նյութի առավել արդյունավետ յուրացմանը, ուսանողների հիշողության զարգացմանը, տերմինների լավ մտապահմանը, և կոնկրետ օգնություն ցույց կտա ուսանողներին և մասնագետներին՝ անսխալ յուրացնելու և ճիշտ արտասանելու օրգանիզմի տարբեր համակարգերում ընդգրկված օրգանների և նրանց առանձին բաղադրամասերի անվանումները՝ տերմինները:

Քանի որ առկա մասնագիտական գրականության մեջ օրգանիզմի, առանձին օրգանների ու դրանց բաղադրամասերի անատոմիական տերմինները հիմնականում տրված են ռուսերեն և լատիներեն լեզուներով, որոնց ճիշտ հնչողությունն աղավաղվում է ուսանողների և անգամ մասնագետների արտահայտություններում, ուստի ներկա եռալեզու հնչյունաբանական անվանակարգը, որը հեղինակի երկարամյա գործնական ու մանկավարժական աշխատանքի արդյունքն է, լուրջ փորձ է՝ վերը նշված բացը լրացնելու համար:

Անվանակարգի հիմնական նպատակն է ներկայացնել անատոմիայում լայնորեն կիրառվող տերմինների և տերմինային բառակապակցությունների հայերեն, ռուսերեն, լատիներեն տարբերակներն ու դրանց ստույգ հնչյունաբանական արտահայտումները, ինչպես նաև ընդհանրացնել անատոմիայի բնագավառում տարբերայնորեն կուտակված տերմինաբանական փորձը՝ նախապատվությունը տալով ավելի ճշգրիտ և առավել օգտագործվող լատինական կամ հունական ծագում ունեցող տերմիններին:

Ներկայացվող սույն անատոմիական տերմինաբանական անվանակարգը պարունակում է 3371 տերմին, որից.

ա) ընդհանուր բնույթի տերմիններ- 439

բ) շարժողական համակարգ- 994

գ) մաշկային ծածկույթ և նրա ածանցյալներ- 88

դ) մարսողական համակարգ- 312

ե) շնչառական համակարգ- 109

զ) միզային համակարգ- 35

է) բազմացման համակարգ- 152

ը) արյան և ավշային շրջանառության համակարգ- 567

թ) ներքին սեկրեցիայի կամ հումորալ կապի օրգաններ- 7

ժ) նյարդային համակարգ- 476

ի) զգայարաններ- 192

Հնարավոր է, որ անվանակարգում բերված անատոմիական տերմինների մեջ չեն ընդգրկված օրգանիզմի առանձին օրգանների առավել նրբագույն կառուցվածքների անվանումները: Սա, անշուշտ, պետք է հաշվի առնել, քանզի այն հիմնականում բացատրական և առանձնապես ուսումնական անվանակարգ է և հանրագիտարանային ավարտունության ու կատարելության հավակնություն չունի:

Եթե օրգանը կամ նրա առանձին կառուցվածքներն ունեն մեկից ավելի անվանումներ, ապա անվանակարգում դրանք բերվում են առանձին-առանձին, և տրված են դրանց յուրաքանչյուրի արտասանման հայերեն հնչյունաբանությունը: Օրինակ՝ **ամորձի-семенник-testis** (տեստիս), **didymis** (դիդիմիս), **orchis** (օրխիս), կամ **երիկամներ-почк-ренes** (ռենես), **nephros** (նեֆրոզ): Հասկանալի է, որ այսպիսի հոմանիշ տերմինների առկայության դեպքում սկզբից տրվում է առավել օգտագործվող տերմինը և դրա հայերեն հնչողությունը:

Ինչպես հայտնի է, Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարանում դասավանդումը հիմնականում տարվում է հայերեն լեզվով: Այդ առումով անատոմիայի կողմից ընդունված միջազգային անվանակարգի հայերեն տարբերակը բնականաբար կօժանդակի գիտության հետագա զարգացմանը և տեսական ու գործնական բժշկագիտության ու կենդանաբուժության արդյունավետ ավանդմանը հայերեն լեզվով:

Որպես առաջին փորձ, անվանակարգը չի կարող գերել լինել թերություններից ու բացթողումներից: Աշխատանքի հեղինակս գոհումակությամբ կրնդունեմ նկատված դիտողություններն ու առաջարկությունները, որոնք երախտագիտությամբ հաշվի կառնվեն անվանակարգում կատարվելիք հետագա աշխատանքների ժամանակ:

Հեղինակ՝ պրոֆեսոր Ռ.Ս.Մխիթարյան

ԱՆԱՏՈՄԻԱԿԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՎԱՆԱԿԱՐԳԻ ՍՏԵՂԾՄԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

Փիտատեխնիկական հեղափոխության արդի դարաշրջանում հատուկ նշանակություն է ձեռք բերում գիտական տերմինաբանության ստեղծումը և կատարելագործումը գիտելիքների յուրաքանչյուր բնագավառում:

Բժշկականաբանական և անասնաբուժական գիտությունների շարքում կարևոր ուսումնասիրության բնագավառ հանդիսացող անատոմիան, չնայած իր խոշոր նվաճումներին, որը ձեռք է բերել XVI-XIX դարերում, այնուամենայնիվ մինչև XX դարի գրեթե կեսերը չուներ գիտականորեն մշակված և ճշտված միասնական տեղեջնաբանություն: Անատոմիական անվանակարգը հեղեղված էր խախտաբեկ, անհամաստ, անհետք և երբեմն էլ իրար հակասող, քերականորեն սխալ կազմված դարձվածքներով ու տերմիններով: Տարբեր հեղինակներ օգտագործում էին տարբեր տերմիններ: Տարբեր երկրներ ու ազգեր ունեին անատոմիական տերմինների գործածման իրենց քարացած ավանդույթը: Անատոմիական անվանակարգի ընդհանուր համակարգում չկար օրինաչափություն և միասնություն: Դրա հետևանքով անատոմիական միևնույն գոյացությունը կրում էր բազմաթիվ անուններ, որոնք բարեկոյան լեզվաշփոթություն ստեղծելով, արգելակում էին անատոմիայի զարգացմանը և խիստ դժվարացնում նշված առարկայի դասավանդումը:

Այսպես, օրինակ՝ արմուկոսկրը, բացի **ulna** անունից, ուներ **cubitus**, **forcia majus**, **canna major**, **pechys** համանունները: Ճաճանչոսկրն անվանվում էր **radius**, **forcia minus**, **canna minor**, **additamentum ulnae**, **manubrium manus**, **kerkes** տերմիններով: Այտոսկրը բացի **os zygomaticum**-ից, անվանվում էր նաև **os malare**, **os jugulare**, **os suboculare**, **hypopium**, **zygoma**, **pudicum** անուններով: Սեպոսկրն ուներ մի շարք հոմանիշներ՝ **os sphenoideum**, **os cuneiforme**, **os sphecoideum**, **os vespiforme**, **os alatum**, **os pterygoideum**, **polymorphon**, **os carinae**, **os colatorii**, **os paxillare** և այլն:

Մինչև 1895թ. բժշկական և անասնաբուժական անատոմիայում չի եղել ընդհանուր անվանակարգ: Յուրաքանչյուր ազգ ուներ իր սեփական անվանակարգը՝ չնայած անվանակարգի ընդհանուր հիմքն ուներ ինն ծագում:

Տարբեր երկրներում անատոմիական շատ կառուցվածքներ ունեին տարբեր անվանումներ, իսկ որոշ տերմիններ որևէ հետազոտողի կողմից տրվում էին առաջին անգամ:

Անատոմիական այս կամ այն գոյացությունն արտահայտելու համար շատ տարածված էր հատուկ անունների կիրառումը: Առանց չափազանցության կարելի է ասել, որ անատոմիական անվանակարգը (նմենկլատորան) ներկայացնում էր մի պանթեոն, որտեղ իրենց համիտենական համգիստն ու հավերժացումն էին գտել բազմաթիվ անատոմների անուններ: Սակայն այստեղ ևս ճշմարտությունն ու արդարությունը հաճախ ոտնահարվում էին: Խոշորագույն անատոմներ հաճախ դուրս էին մնում անվանակարգից և, ընդհակառակը, մտցվում էին շարքային անատոմների անուններ: Ամեն մի ազգ անատոմիական այս կամ այն հայտնագործության առաջնությունը ձգտում էր վերագրել իր անատոմին և կոչել նրա անունով: Դրա հետևանքով շատ դեպքերում միևնույն օրգանը կամ գոյացությունը տարբեր երկրներում հաճախ կրում էր մի քանի անատոմների անուններ: Այսպես՝ հաստ աղիքի փականը, որն այժմ կրում է Բաուինի անունը, կոչվել է Պոստիուսի, Վիդիուսի, Վարուլիուսի, Տուլպիուսի, Ալբերտի, Պիկոլումինիուսի անուններով: Սակայն իրականում այս փականն ամենից առաջ հայտնագործել է Վեգալիուսի հանճարեղ աշակերտ Ֆալլոպիան 1553թ., որը մահացել է 1562թ., այն ժամանակ, երբ Բաուինին ընդամենը երկու տարեկան էր: Այսպիսով, Ֆալլոպիայի անունն այստեղ միանգամայն անարդարացի կերպով մոռացության է տրվել: Այդ նույն Ֆալլոպիան առաջին անգամ նկարագրել է նաև աճուկային լարը, սակայն վերջինս կրում է ֆրանսիացի անատոմ Պուլպարի անունը, որը ծնվել է Ֆալլոպիայի մահից 54 տարի հետո:

Նման օրինակներ, դժբախտաբար, շատ կարելի է բերել անատոմիայի տերմինաբանության պատմությունից:

Անատոմիական անվանակարգի հարցը լուրջ քննարկման ենթարկվեց գերմանական անատոմիական ընկերության I համագումարում, որը տեղի ունեցավ 1887թ.: Համագումարը գերմանական ակադեմիկոս անատոմներից ընտրեց մի հանձնաժողով, որին և հանձնարարվեց մշակել անատոմիական անվանակարգը: Նշված հանձնաժողովը, այլ երկրների մի շարք անատոմների մասնակցությամբ, 8 տարի համառոտ են աշխատելուց հետո, կազմեց և 1895թ. անատոմիական ընկերության՝ Բազելում կայացած նիստին ներկայացրեց իր ստեղծած անվանակարգը, որն ընդունվեց և հաստատվեց նրա կողմից՝ կոչվելով Բազելյան անատոմիական անվանակարգ (նոմենկլատուրա)՝ **Nomina anatomica baseliana** կամ կրճատ՝ **BNA**:

Բազելյան անատոմիական անվանակարգի երևան գալը կարևոր իրադարձություն էր անատոմիայի պատմության մեջ, քանի որ նշված անվանակարգը միասնական ու համակարգված էր և կոչված էր վերացնել այն լեզվաշփոթությունը, որը տիրում էր այդ առարկայում: Ուստի և զարմանալի չէ, որ կարճ ժամանակում այն ընդհանուր ընդունելություն գտավ և տարածվեց ոչ միայն Գերմանիայում, այլև շատ ուրիշ երկրներում, այդ թվում նաև Ռուսաստանում: Սակայն **BNA**-ն երբեք հաստատուն չտեսցավ անատոմների միջազգային կոնգրեսի կողմից, որի պատճառով շատ երկրներում դրա հետ միաժամանակ շարունակեցին գործածվել նաև բազմաթիվ այլ հոմանիշ տերմիններ:

Այս անվանակարգը բնութագրող տերմինները միասնական չէին կենդանիների և մարդկանց համար, քանի որ վերջիններիս մարմինն ունի ուղղահայաց դիրք:

Դրա համար նույն թվին Բեռլինում VI համագլխային անասնաբուժական կոնգրեսում հիմնվեց Անասնաբուժական անատոմիական տերմինաբանական կոմիտե, որը 1899թ. Բադեն-Բադենում կայացած համագլխային անատոմիական VII կոնգրեսում հաստատման ներկայացրեց իր բարեփոխած անվանակարգը: Սակայն տվյալ անվանակարգը չտպագրվեց և չստացավ համագլխային (համընդհանուր) տարածում, չնայած այն կիրառվում էր ամենաշատ ճանաչված դասագրքերում:

Սխալ կլինի, իհարկե, **BNA**-ն համարել անբերի և միանգամայն կատարյալ աշխատություն: Նրա հրատարակումից քիչ անց պարզվեց, որ շատ անատոմիական տերմիններ կազմված են լեզվաբանորեն սխալ, պատկերավոր չեն և շատ դժպքերով չեն արտահայտում այս կամ այն գոյացության էությունը: Բացի այդ, անատոմիական գիտության հետագա զարգացումն և այդ բնագավառում կատարված նորանոր հայտնագործությունների կապակցությամբ կարիք զգացվեց նոր տերմինների և արտահայտությունների, որոնք բացակայում էին բազելյան անվանակարգում: Նշված պատճառներն առիթ հանդիսացան վերանայելու, ճշտելու և լրացնելու վերջինս: Բազելյան անվանակարգի վերանայման ու հավելումների մտցնելու պահանջ առաջացավ նույնիսկ գերմանական անատոմների շրջանում: Այդ նպատակով գերմանական անատոմիական ընկերությունը 1923թ. Հայդելբերգում ստեղծեց մի հանձնաժողով, որը վերանայեց բազելյան անատոմիական անվանակարգը, մշակեց անատոմիական նոր անվանակարգ ու 1935թ. ներկայացրեց նշված ընկերության՝ Ենայում կայացած համագումարի քննարկմանը: Համագումարը հավանություն տվեց անվանակարգին և այն կոչեց Ենայի անատոմիական անվանակարգ-**Jenaer Nomina anatomica** կամ կրճատ՝ **JNA**:

1936թ. Ենայի անվանակարգը քննարկման դրվեց Միլանում կայացած անատոմների միջազգային IV կոնգրեսում, որի կողմից այդ նպատակի համար ընտրվեց հատուկ հանձնաժողով: Սակայն երկրորդ համաշխարհային պատերազմը սկսվելու պատճառով հանձնաժողովը չկարողացավ ձեռնամուխ լինել այդ աշխատանքների իրականացմանը: Այսպիսով, Ենայի անվանակարգը չարժանացավ միջազգային կոնգրեսի պաշտոնական հավանությանը: Սակայն, չնայած դրան, այն արագորեն տարածվեց ֆաշիստական Գերմանիայում և նրա գրաված դաշնակից մի շարք երկրներում՝ Հոլանդիայում, Նորվեգիայում, Դանիայում, Հունգարիայում, Իտալիայում և մի քանի այլ երկրներում:

Այդ անվանակարգի որոշ տերմիններ չափազանց կարևոր դարձան անասնաբու-
ժական անատոմիների համար: Կոմիտեում անասնաբուժական անատոմների կողմից
ներկա էր Գ. Բաումը:

Ենայի անվանակարգն արմատական փոփոխության ենթարկեց բազելի անվա-
նակարգը, վերջինիս բազմաթիվ տերմիններ փոխարինվեցին նորերով, շատ տերմիններ
հանվեցին, մտցվեցին բազմաթիվ նոր տերմիններ:

Բացի այդ, ենայի անվանակարգը կառուցվեց բոլորովին այլ սկզբունքով: Եթե
BNA-ն անատոմիական գոյացությունների դիրքն ու ուղղությունն արտահայտող տերմին-
ները հորինելիս ելակետ էր ընդունել ուղղահայաց դիրքում կանգնած մարդուն, ապա
ենայի անվանակարգ կազմողների ելակետը մարդու հորիզոնական դիրքն էր, ավելի ճիշտ
ընդունվեցին այնպիսի տերմիններ, որոնք ընդունելի էին բոլոր չորքոտամի ողնաշարավոր
կենդանիների համար և կարելի էր կիրառել նրանց մարմնի դիրքը նկարագրելու ժամա-
նակ: Կրա հիման վրա **BNA**-ի **superior** է **inferior** տերմինները ենայի անվանակարգում
շատ դեպքերում դարձան համապատասխանաբար **cranialis** և **caudalis**, **anterior** և
posterior տերմինները՝ **ventralis** և **dorsalis** և այլն:

Այսպես, օրինակ՝ **BNA**-ի **arteria thyreoidea superior**-ը ենայի անվանացանկում
կոչվեց **arteria thyreoidea cranialis**, **arteria thyreoidea inferior**-ը՝ **arteria thyreoidea**
caudalis, **arteria circumflexa humeri anterior**-ը և **posterior**-ը դարձան **arteria circumflexa**
humeri volaris ու **dorsalis** և այլն:

Շատ հեղինակներ իրենց դասագրքերում սկսեցին օգտվել ենայի անվանակարգի
տերմիններով: 1924թ. Ամերիկյան անասնաբուժական միությունը հրապարակեց անաս-
նաբուժական անատոմիական անվանակարգ՝ հիմնված բազելյան և Ս.Սիստոնի ղեկավա-
րությամբ նախապատրաստած անվանակարգը:

Նմանատիպ խորը փոփոխությունները, որոնք կարծես գալիս էին վերացնելու
բազելյան անվանակարգի քառասունամյա արմատացած ավանդույթները, հասկանալի
պատճառով ընդունելություն չգտան անատոմների լայն շրջանակներում և շատերի կողմից
դրստվեցին խիստ բացասական հակազդեցությամբ: Ուստի ենայի անվանակարգն ևս
չարժանացավ ընդհանուր հավանությանը, հետևապես և մերժվեց շատերի կողմից:

Ենայի անատոմիական հանձնաժողովի հետ համարյա միաժամանակ, բայց
նրանից բոլորովին անկախ աշխատում էր Մեծ Բրիտանիայի և Իռլանդիայի անասնա-
բուժական անատոմիական ընկերությունը: Վերջինս վերանայեց, ճշտեց և ուղղեց բազելի
անվանացանկը: Ընկերության հավանության ներքո Բիրմինգհամյան հանձնաժողովը
1933թ. լույս ընծայեց իր նոր անատոմիական անվանակարգը, որը հիմնված էր մարդու
մարմնի ուղղահայաց դիրքի ու դրության սկզբունքների վրա: Անվանակարգը պարու-
նակում էր մի շարք նոր տերմիններ և կոչված էր լրացնելու բազելյան անվանակարգը:
Բրիտանական անատոմիական ընկերության վերանայած անվանակարգը, որը կոչվեց
Բիրմինգհամի վերանայում (**Birmingham revision** կամ **BR**), մի շարք նոր և արժեքավոր
տերմիններ մտցրեց, որոնք ընդունվեցին շատ երկրների անատոմների կողմից և մտան
անատոմիական ձեռնարկների մեջ: Չնայած Անգլիայի անատոմների այդ քայլը,
անշուշտ, իր դրական դերը խաղաց անատոմիայի պատմության մեջ, այնուամենայնիվ
այն լրիվ չլուծեց այդ առարկայի անվանակարգի հարցը:

1950թ. Օքսֆորդում կայացած անատոմների V միջազգային կոնգրեսում անհրա-
ժեշտություն առաջացավ մշակել անատոմիական նոր անվանակարգ՝ բազելի անվանա-
կարգի վերանայման, ուղղման և լրացման հիման վրա: Կոնգրեսին մասնակցող ԱՄՆ-ի և
Կանադայի ներկայացուցիչները ցանկություն հայտնեցին, որ այդ վերանայումը շատ
հեռու չընթանա և չկրի խոր փոփոխություններ, ինչպես այդ տեղի ունեցավ Ենայի
անվանակարգի մշակման ժամանակ, այլ ըստ հնարավորինս, շոշափի քիչ տերմիններ
և մտցվեն առավել սակավ նորանմուծություններ: Կոնգրեսի հանձնարարությամբ վերջինիս
նախագահ Լև Գրոս Կլարկը ստեղծեց անատոմիական միջազգային անվանակարգային

հանձնաժողով-**International Anatomical Nomenclature Committee (IANC)**, որին և հանձնարարվեց անատոմիական նոր անվանակարգի մշակումը:

Հանձնաժողովի նախագահ ընտրվեց պրոֆ. **Զ.Վ.Կորները (G.W. Corner)**, իսկ գլխավոր քարտուղար՝ պրոֆ. **Տ.Բ.Ջոնստոնը (T.B. Johnston)**:

Հանձնաժողովը որոշում ընդունեց իր աշխատանքների ընթացքում ղեկավարվել հետևյալ սկզբունքներով, որոնք մեծամասամբ համապատասխանում են փարիզյան անատոմիական անվանակարգի դրույթներին.

1. Յուրաքանչյուր անատոմիական հասկացություն շատ սահմանափակ բացառությամբ, պետք է արտահայտվի միայն մեկ տերմինով: Պահպանվել են 20-ից ոչ ավելի հոմանիշներ:

2. Բոլոր տերմինները պաշտոնական անվանացանկում պետք է տրվեն լատիներեն լեզվով: Յուրաքանչյուր երկրի ազատություն է վերապահվում ուսուցման նպատակով քարգմանելու լատինական տերմիններն այն լեզվով, որով առարկան դասավանդվում է:

3. Անատոմիական տերմինները պետք է լինեն հնարավորինս հակիրճ և պարզ:

4. Տերմինները պետք է լինեն հիշողության համար դյուրին, գերադաստրեն ունենան հրահանգային և նկարագրական իմաստ:

5. Տեղագրորեն միմյանց հետ սերտորեն կապված և մմանատիպ կառուցվածք ունեցող տերմիններն ըստ հնարավորին պետք է ունենան մմանատիպ անվանումներ, օրինակ՝ **ազդրային զարկերակ-arteria femoralis**-ին ուղեկցող երակը և նյարդը պետք է կրեն նույն անունները, այսինքն՝ կոչվեն **ազդրային երակ-vena femoralis** ու **ազդրային նյարդ-nervus femoralis** և այլն:

6. Տարբերակված ամականները պետք է ունենան հակադիր անվանումներ կամ գործածվեն միմյանց հակադրվելով, օրինակ՝ **մեծ-փոքր (major-minor)**, **վերին-ստորին (superior-inferior)**, **մակերեսային-խորանիստ (superficialis-profundus)** և այլն:

7. Նկարագրական և մանրադիտակային անատոմիայի պաշտոնական անվանացանկում չպետք է գործածել հատուկ անուններ: Նույնիսկ **վոլֆյան ծորանները (ductus mesonephricus)** և **մյուլլերյան ծորանները (ductus paramesonephricus)** նշված են առանց հատուկ անունների:

Այդ նույն սկզբունքներն էր ընդունել դեռևս 1949թ. անատոմների, հյուսվածաբանների և սաղմնաբանների Համամիութենական V համագումարը՝ լատիներեն և ռուսերեն լեզուներով խորհրդային անատոմիական անվանակարգ ստեղծելու հարցը քննարկելիս:

Հանձնաժողովը, խստով ղեկավարվելով այն սկզբունքով, որ չպետք է արմատական խոր փոփոխություններ մտցնել **BNA**-ի անվանացանկի մեջ, վերջինիս տերմինների ստուգաբանական կողմի վրա առանձին ուշադրություն չդարձրեց: Ուստի և այդ տերմիններից մի քանիսը, չնայած որ ստուգաբանորեն այնքան էլ ճիշտ չեն կազմված եղել, այնուամենայնիվ հանձնաժողովի կողմից համարվեցին ընդունելի և թողնվեցին անփոփոխ, քանի որ թե՛ անատոմները և թե՛ կլինիցիստները ընտելացել են դրանց: Այսպես, չնայած որ դասական լատիներենում **articulatio** բառ չկա, բայց և այնպես հանձնաժողովն անմպատակահարմար համարեց փոխելու այդ տերմինը ստուգաբանորեն ավելի ճիշտ, սակայն անսովոր **artculus** բառով:

Հանձնաժողովի որոշ անդամներ մեծ վիճաբանություն ծավալեցին մարմնամասերի դիրքը, ուղղությունը և փոխադարձ հարաբերակցությունն արտահայտող տերմինների քննարկման ժամանակ և առաջարկեցին ընդունել այնպիսի տերմիններ, որոնք հավասարապես կիրառելի լինեն թե՛ մարդու անատոմիայի և թե՛ ողնաշարավոր կենդանիների համեմատական անատոմիայի ու սաղմնաբանության համար: Սակայն մման առաջարկությունը չընդունվեց հանձնաժողովի մեծամասնության կողմից: Որոշվեց մարմնամասերի դիրքը և ուղղությունը ցույց տվող տերմինները կազմելիս շլակետ ընդունել իր ժամանակին

Կյուլլիների և Կրաուզելի կողմից առաջարկված՝ մարդու ուղղահայաց կամ կանգնած դիրքը՝ վերին վերջավորություններն ավերով դեպի առաջ ուղղված վիճակում:

Cranialis և **caudalis**, **ventralis** և **dorsalis** տերմինները չնայած որ թողնվեցին, սակայն դրանք կիրառվեցին միայն չափազանց սակավ և հազվագյուտ դեպքերում, այն էլ իրանի շրջանի գոյացությունների նկատմամբ: Հետագայում այդ տերմինները լայն կիրառություն ստացան կենդանիների անատոմիայում: Ընդունվություն չգտավ նաև անատոմիական անվանակարգը թջաբանական, սաղմնաբանական և հյուսվածաբանական տերմիններով հարստացնելու առաջարկը, քանի որ ձևակազմաբանության այդ բնագավառներում դեռևս չկար կայուն տերմինաբանություն: Սաղմնաբանական այն տերմինները, որոնք մտցված էին Բազելի անվանակարգի մեջ դեռևս 1895թ., թողնվեցին, սակայն դրանցից մի քանիսն ուղղվեցին ու ճշտվեցին:

Բազելյան անվանակարգի հրապարակումից (1895թ.) հետո հայտնագործված օրգանների և գոյացությունների համար հանձնաժողովը մտցրեց նոր տերմիններ, օրինակ՝ **sinus caroticus**, **glandulae parathyreoideae superior et inferior** և այլն:

Հանձնաժողովը հատուկ ուշադրություն դարձրեց թոքերի անոթների և բրոնխների հատվածային անատոմիային վերաբերող տերմիններին, հենվելով Ջեկսոնի, Հյուբերի և Բոյդենի հետազոտությունների վրա: Այդ տերմինները, որոնք ընդունվել էին կրծքային վիրաբույժների միջազգային հանձնաժողովի կողմից, մտցվեցին անվանակարգի մեջ:

Հանձնաժողովը Բազելի անատոմիական անվանակարգի 5600 տերմիններից 4286-ն անփոփոխ մտցրեց իր անվանակարգի մեջ: Բազելի մնացած տերմինները ենթարկվեցին փոփոխման և ճշտվեցին, իսկ դրանց մասը ճանաչվեց ավելորդ և վերացվեց: Բացի այդ, հանձնաժողովը մտցրեց 200-ից ավելի նոր տերմիններ:

Հանձնաժողովի կողմից մշակված տերմինների անվանացանկը ներկայացվեց Փարիզում կայացած՝ անատոմների VI միջազգային կոնգրեսի քննարկմանը: Կոնգրեսը 1955թ. հուլիսի 24-ին իր եզրափակիչ նիստում ընդունեց ու հաստատեց նոր անվանակարգը, որը ճանաչվեց որպես **փարիզյան անատոմիական անվանակարգ-Nomina anatomica parisiensis** կամ կրճատ՝ **PNA**: Կոնգրեսը Ջ.Վ. Կորների առաջարկությամբ ընտրեց անվանակարգային մշտական կոմիտե, որը պիտի հավաքի փարիզյան անվանակարգին վերաբերող բոլոր քննադատական դիտողությունները, լրացումները, ճշտումները և ուղղումները, որ նրան կուղարկվեն տարբեր երկրներից, և դրանք կներկայացնի Անատոմների միջազգային VII հերթական կոնգրեսին:

Խորհրդային պատգամավորները քվեարկության ժամանակ ձեռնպահ մնացին՝ հայտնելով, որ նրանք անվանակարգի մասին կհաղորդեն անատոմների, հյուսվածաբանների և սաղմնաբանների Համամիութենական գիտական ընկերությանը, որը և կարտահայտի իր վերաբերմունքը դեպի նոր անվանակարգը:

Չնայած դրան, նոր անվանակարգն ավելի կատարելագործվեց ստանալով միջազգային ճանաչում և օգտագործվեց հիմնականում մարդու անատոմիայի դասագրքերում:

1956թ. հունիսի 18-ին Խարկովում կայացած անատոմների, հյուսվածաբանների և սաղմնաբանների Համամիութենական գիտական ընկերության վարչության կառավարման նիստը (պլենումը) հավանություն տվեց ամբողջությամբ վերցրած փարիզյան անատոմիական անվանակարգին և հանձնարարեց դրա կիրառումը նախկին ԽՍՀՄ-ում: Փարիզյան անվանակարգի լատինական տերմինները երկու անգամ հրատարակվեցին Ռուսաստանում պրոֆեսոր Գ.Դ. Ժղանովի հեղինակությամբ:

Այսպիսով, Անատոմների VI միջազգային կոնգրեսի կողմից 1955թ. Փարիզում ընդունված անատոմիական լատիներեն անվանակարգն անատոմիայի պատմության մեջ առաջին անվանակարգն է, որ միջազգային պաշտոնական ճանաչում ստացավ և հանձնարարվեց ընդհանուրի գործածության համար: Լատիներենը համարվեց միջազգային լեզու, որը շարունակելու է կիրառվել ոչ միայն անատոմիայում, այլև գիտության տարբեր

բնագավառներում, մասնավորապես բժշկության, կենդանաբուժության և բնագիտության զանազան մասնաճյուղերում:

Նախկին Խորհրդային միության առողջապահության նախարարության գիտական խորհուրդն իր որոշմամբ 1959թ. հունվարի 31-ից ճանաչեց լատինական անատոմիական տերմինների միատեսակ օգտագործման անհրաժեշտությունը և դրա հիման վրա խորհուրդ տվեց բոլոր բժշկական հաստատություններում օգտագործել լատինական տերմինները:

Թվում էր, որ հեղինակավոր անատոմների բազմամյա աշխատանքի արդյունք հանդիսացող Անատոմիական փարիզյան՝ անվանակարգն այնպիսի կատարյալ և անթերի գործ պետք է լիներ, որն առնվազն մի քանի տասնյակ տարի բավարարեր անատոմների պահանջը և նոր փոփոխությունների չենթարկվեր:

Սակայն իրականում, ցավոք սրտի, այդպես չեղավ: Անվանակարգի հրատարակումից հետո կարճ ժամանակ անց տարբեր տեղերից բնադասական ձայներ սկսեցին հնչել նոր անվանակարգի թերի լինելու, անճշտության, սխալների և մի շարք այլ թերությունների մասին: Ուստի և փարիզյան անվանակարգը վերանայման ենթարկվեց անատոմների VII միջազգային կոնգրեսում, որը կայացավ Նյու-Յորքում 1960թ. ապրիլ ամսին:

1960թ. ապրիլի 10-ին անատոմների VII միջազգային կոնգրեսի սկզբին Կ.Վուդհեմանի (Հոլանդիա) նախագահությամբ կայացավ անատոմիական միջազգային անվանակարգային հանձնաժողովի գլխավոր մշտական կոմիտեի նիստը, որին մասնակցում էին նաև նախկին խորհրդային անատոմներ Ա.Ն.Մաքսիմենկովը և Վ.Բ.Սոկոլովը: Նիստը, քննության ենթարկելով **IANC**-ի գլխավոր քարտուղար Գ.Ա.Գ.Սիտչելի (Անգլիա) ներկայացրած նախագիծը, ընդունեց հետևյալ որոշումը, որը հավանություն ստացավ կոնգրեսի պլենար նիստի կողմից:

1. Վերացնել բոլոր երկբարբառները (օրինակ՝ **aequator** բառը պետք է գրել **equator**):

2. Չայնավորների արանքից վերացնել բառերի միջի գծիկները (դեֆիսները) (օրինակ՝ **infra-orbitalis** բառը պետք է գրել **infraorbitalis**):

3. **Margo, paries** և նման այլ բառերը պետք է համարել արական սեռի (փարիզյան անվանակարգում դրանք գործածվել են արական և իգական սեռերում, օրինակ՝ **margo interossea, margo squamosa, paries tympanica, paries caroticus**):

4. **Calyces, calyculi** և այլն գրել **calices, caliculi**:

5. Ստեղծել ենթակոմիտեներ հյուսվածաբանական և սաղմնաբանական տերմինները միասնականացնելու և համաձայնեցված տերմինների ցուցակներ նախապատրաստելու՝ Անատոմների միջազգային հաջորդ կոնգրեսում դրանք քննարկելու համար:

Հանձնաժողովը փոխել է 80 տերմին, մտցրել՝ 104 նոր տերմին, ուղղել 47 սխալ, անվանացանկից հանել 23 անտրամաբան տերմին, կատարել 53 տերմինի տեղափոխում:

Այս փոփոխությունների մեծ մասն արմատական չէ և սկզբունքային բնույթ չի կրում. այսպես, օրինակ՝ **a. appendicis vermiformis**-ը փոխվել է **a. appendicularis**-ի, **humor aqueus**-ը՝ **humor aquosus**-ի, **m. compressor naris** և **m. dilatator naris**-ի փոխարեն մտցվել է **BNA**-ի նախկին տերմին **m. nasalis (pars transversa et pars alaris)**-ը: 104 նորամուտ տերմինների զգալի մասը վերաբերում է թոքային զարկերակների և երակների անատոմիային ու հիմնված է Բոյդենի դասակարգման վրա: Ուղղված են վրիպակները և քերականական սխալները, ինչպես, օրինակ, **genu** և **cornu** բառերի եզակի թվի սեռական հոլովը դարձված է **genus, cornus**, նախկինում սխալ գործածվող **genu** և **cornu**-ի փոխարեն: Շշտված է **margo** և **paries** բառերի սեռը (դրանք կիրառվում են միայն արական սեռում), եզակի և հոգնակի թվերի կիրառումը, փոխված է մի շարք տերմինների դասավորման կարգը:

Փարիզյան անատոմիական անվանակարգը 1970թ. 3-րդ հրատարակման ժամանակ ներառեց նաև ռուսական տերմինները: Սակայն այս տերմինաբանությունը ևս շատերին չգոհացրեց և որոշվեց այն վերամշակել: Իհարկե մարդու անատոմիայի շատ դասագրքերում և ատլասներում սկսեցին օգտագործել միայն այն տերմինները, որոնք հիմնված էին փարիզյան անվանակարգի վրա:

1974թ. Տաշքենդում կայացած անատոմների, հյուսվածաբանների և սաղմնաբանների VIII համամիութենական համագումարում հաստատվեց ռուսական անատոմիական տերմինակարգի նախագիծը, որի հիման վրա պատրաստվեց անվանակարգի 4-րդ հրատարակումը:

Բայց անասնաբուժական անատոմները գոհ չէին նաև փարիզյան անվանակարգից, որովհետև այն հիմնվում էր բազելյան սկզբունքների վրա: ՌԽՍԽ կրկին ներմուծվեցին ուղղահայաց դիրքում գտնվող մարդու մարմնի ուղղությունները, կրծքային վերջավորություններն ուսումնասիրվում են սուպինացիայի դիրքով, չնայած կենդանիների մեծամասնությունն իրենց վերջավորություններն այդ դիրքում պահել չեն կարող:

Ելնելով դրանից՝ անասնաբուժական անատոմները, որոնք գտնվում էին Փարիզի կոնգրեսում, որոշեցին հիմնել անասնաբուժական անատոմների միջազգային միություն, որի նպատակն էր նախապատրաստել անասնաբուժական անատոմիայի անվանակարգ՝ փարիզյանի վրա հիմնված:

Անասնաբուժական անատոմների միջազգային միության առաջին նիստում (Ֆրեյբուրգ, 1957թ.) Ի. Շրեյբերը ընտրվեց անասնաբուժական անատոմիական անվանակարգի համագլխին կոմիտեի նախագահ, որին հանձնարարված էր կոմիտե հրավիրել տարբեր երկրների մեծաքանակ մասնագետների: Ընտրման արդյունքում պաշտոնական անդամներ դարձան 11 երկրների 36 անատոմներ.

Ավստրիայից՝ Ա. Մորից, Ի. Ֆրեյլեն, Օ. Շալլեր և Ի. Շրեյբեր, Մեծ Բրիտանիայից՝ Տ. Գրեյսեն, Ա. Գրին, Գ.Վ. Գուգես և Գ.Վ. Օտտավեց, Գերմանիայի Դեմոկրատական Հանրապետությունից՝ Տ. Կոխ, Դանիայից՝ Ա. Հանսեն և Է. Մերենսեն, Խորհրդային միությունից՝ Ա.Ի. Ականսկի, Է.Ա. Վաու, Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներից՝ Վ.Գ. Վենցկե, Ռ.Է. Գաբել, Ռ.Գետտի, Մ.Լ. Կալգուն, Ռ. Կիտչել, Կլեր, Մ.Է. Միլլեր, Ի.Ֆ. Սմիտլոքս և Գ.Կ.Խրիստենսեն, Ֆրանսիայից՝ Ռ. Բարոն, Պ.Կ. Բլին, Կ. Բրյուստ, Գերմանիայի Ֆեդերատիվ Հանրապետությունից՝ Ի. Բենսեկ, Պ. Վալտեր, Գ. Հոֆման, Գ. Գրաու, Ռ. Նիկել, Ֆ. Պրեյս, Չեխիայից՝ Վ. Կոմարեկ, Օ. Շտերբա, Շվեյցարիայից՝ Կ.Գ. Գարերնել, Հարավսլավիայից՝ Վ. Սիմիչ, Տ. Յիլկա:

Անասնաբուժական անատոմների համաշխարային ասոցիացիայում (1961թ., Վիեննա) քնարկվեցին և ընդունվեցին ընդհանուր տերմիններ, մարմնի մասերի և ուղղությունների տերմիններ, որպես հիմք ամբողջ անվանակարգի համար: Անվանակարգը շուտափույթ ավարտելու համար, քննարկման ժամանակ պարզ դարձավ, որ կոմիտեն պետք է բաժանվի ենթակոմիտեների:

Ներքոհիշյալ ենթակոմիտեի նախագահներին հանձնարարվեց կազմել հետևյալ բաժինները.

Ի. Շրեյբեր- Ընդհանուր տերմիններ, մարմնի մասերի և բաժինների տերմիններ:

Օ. Շալլեր- Ոսկրաբանություն, հոդաբանություն:

Լ.Է. Ստակլեր- Մկանաբանություն:

Ռ.Է. Գաբել- Ընդերաբանություն:

Ֆ. Պրեյս- Անոթաբանություն:

Գ. Գրաու- Ավշային համակարգ:

Ռ. Բարոն- Կենտրոնական նյարդային համակարգ:

Ի. Շրեյբեր- Ճայրամասային նյարդային համակարգ:

Ռ. Գետի- Ջգայարաններ:

Կ.Գ. Գաբերմել- Ներզատիչ օրգաններ:

Ռ. Նիկել- Մաշկային ծածկույթ:

Պ.Կ. Բլին- Թռչունների անատոմիա:

Անասնաբուժական անատոմիական անվանակարգի առաջին հրատարակության վերաբերյալ վերջնական լուծումը կայացավ 1967թ. Ալֆորտում (Փարիզ):

Մակրոանատոմիայի բոլոր գլուխները, բացառությամբ անոթաբանության, ավարտվեցին և հաստատվեցին:

Շների զարկերակների անվանակարգը հաստատվեց որպես հիմք (ստանդարտ) ուրիշ կենդանիների զարկերակների և երակների անվանումների համար, իսկ անոթների ենթակոմիտեին հանձնարարվեց ավարտին հասցնել այս գլուխը: Այդ նպատակով ենթակոմիտեն ընդլայնվեց Ռ.Բարոնի, Ռ.Է.Գաբելի, Տ.Նիչկեի և Ի.Ֆրեվեյնի ընդգրկմամբ:

Թռչունների անատոմիայի անվանակարգը չի ավարտվել, հետևապես չի հրատարակվել:

1968թ. հոկտեմբերին հրատարակչական կոմիտեն իրականացրեց անվանակարգի առաջին հրատարակումը: 1971թ. օգոստոսին Մեխիկոյում որոշվեց երկրորդի հրատարակումը, որը հավանության արժանացավ միջազգային կոմիտեի կողմից լատինական տերմինների գործակցով (ինդեքսով), որը կազմել էր Ռ.Կ. Մակլյուրը: Այն հրատարակվեց 1973թ.:

80-ական թվականներին ենթակոմիտեները ղեկավարում էին.

Օ. Շալլեր-Մարմնի մասերի և բաժինների ընդհանուր տերմինները, ինչպես նաև ոսկրաբանության և հողաբանության տերմինները:

Լ.Է. Ստակլեր- Մկանաբանություն:

Ռ.Է. Գաբել- Ընդերաբանություն:

Ն.Ռ. Դե Ֆոս- Անոթաբանություն:

Ռ. Բարոն- Կենտրոնական նյարդային համակարգ:

Ռ. Կ. Մակլյուր- Ճայրամասային նյարդային համակարգ:

Ի. Է. Բրեազիլե- Ջգայարաններ:

Գ. Վիլկենա- Մաշկային ծածկույթ:

Ա. Ֆ. Վեբեր- Հյուսվածաբանություն:

Է. Կլեյս- Մաղմմաբանություն:

Անոթաբանության ենթակոմիտեի կազմում ընդգրկված էր խորիքային գիտնականներից պրոֆեսոր՝ Ա.Ի.Ականսկին, իսկ հյուսվածաբանության ենթակոմիտեում՝ պրոֆեսոր՝ Յ.Տ.Տեխվերը: Բացի այդ, ենթակոմիտեների կազմում ընդգրկված էին նաև խորհրդատուներ:

Երկարատև քննարկումից հետո ուղղության տերմինների վերաբերյալ ընդունվեցին հետևյալ կանոնները՝ **գանգային-cranialis** և **պոչային-caudalis** տերմիններն օգտագործվում են պարանոցի, իրանի, պոչի և վերջավորությունների՝ մինչև նախաբազուկի և սրունքի ստորին ծայրի մակարդակը: **Թիկնային-dorsalis** և **ափային-palmaris** տերմիններն օգտագործվում են ձեռքաթաթի, իսկ թիկնային և **նեքքանային-plantaris** տերմինները՝ ոտքաթաթի վրա: Գլխի վրա նախընտրվում են **առջևի-rostralis**, **հետին-caudalis**, **վերին-dorsalis** և **ստորին-ventralis** տերմինները կարելի է օգտագործել միայն ակնախնձորը,

կուպերը և ներքին ականջը նկարագրելիս: **Ներսի-medialis** և **կողմնային-lateralis** տերմիններն օգտագործվում են ամբողջ մարմնի վրա, բացառությամբ **առանցքային-axialis** և **ոչ առանցքային-abaxialis**, որոնք նշանակում են մատների կողմերը, ընտանի այնպիսի կաթնասունների մոտ, ինչպիսին ձին է: Ընդունվեց անատոմիական անվանակարգի ուղղագրություն, որը տարբերվում է դասական անվանակարգից, իսկ լեզվաբանական ճիշտ ուղղագրությունը տրվում էր շեղ փակագծերում: Տերմինները, որոնք ավելացվել են այն կառուցվածքների համար, որոնք չկան մարդու մոտ, նույնպես գրվում և արտասանվում են տառ առ տառ՝ համաձայն փարսիկյան անատոմիական անվանակարգի:

Անվանակարգում բերվում են ընտանի կենդանիների տեսակների կրճատ անվանումները:

Անվանակարգում ընդգրկվող **երկամբականի** տերմինը օգտագործում են խոզերի և որոճողների (խոշոր եղջերավոր, ոչխար, այծ) համար:

Եթե տեսակի անվանումը գրվում է տերմինից հետո, ապա դա ցույց է տալիս, որ այդ կառուցվածքը հանդիպում է միայն տվյալ տեսակի ընտանի կենդանիների մոտ: Սակայն տեսակի նշման բացակայությունը չի նշանակում, որ տվյալ կառուցվածքը պատկանում է բոլոր ընտանի կենդանիներին:

Արյունատար անոթների և ծայրամասային նյարդերի անվանակարգում անհրաժեշտ էր առանձին վերագրել տարբեր տեսակի կենդանիների համար: Այդպիսի վերագրումները սկսվում են վերնագրերով, որոնք նշանակում են կարգը (դասը) կամ խումբը: Առանձին ցուցակի վերջում բոլոր տեսակի կենդանիների համար անվանակարգը վերականգնվում են ընդհանուր տերմինների վերնագրով: Տերմինները, որոնք վերաբերվում են պրիմատներին, օգտագործվում են կենտրոնական նյարդային համակարգում:

Ոչ մի գիտական անվանակարգ չի կարող համարվել ավարտված և անփոփոխ, քանի դեռ շարունակվում են ուսումնասիրությունները տվյալ բնագավառում:

Անվանակարգի երկրորդ հրատարակման մեջ ներառված են որոշ փոփոխություններ և վերջում տեղադրված է տերմինների գործակիցը (ինդեքսը):

1974թ. անատոմների, հյուսվածաբանների և սաղմնաբանների VIII համամջութենական համագումարում որոշվեց միջազգային անասնաբուժական անատոմիական անվանակարգի հրատարակման անհրաժեշտությունը, ինչպես լատիներեն, այնպես էլ ռուսերեն լեզուներով: Համագումարը այդ աշխատանքը հանձնարարեց պրոֆեսոր՝ Գ.Մ. Ուդովինին:

Իր որոշման մեջ համագումարը խնդրեց նախապատրաստել անասնաբուժական անատոմիական անվանակարգի ռուսերեն տեքստը ուսումնական ձեռնարկի տեսքով՝ անասնաբուժական և գյուղատնտեսական բույների համար:

**ԱՆՈՏՈՍԻԱԿԱՆ ԱՆՎԱՆԱԿԱՐԳՈՒՄ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԿՐՃԱՏՈՒՄՆԵՐ
(ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐ)**

Հայերեն	Ռուսերեն	Լատիներեն	Հնչյունաբանական	Կրճատ
Բուրգա	Сумка	Bursa	Բուրգա	B.
Բուրգաներ	Сумки	Bursae	Բուրգե	Bb.
Գեղձ	Железа	Glandula	Գլանդուլա	Gl.
Գեղձեր	Железы	Glandulae	Գլանդուլե	Gll.
Երակ	Вена	Vena	Վենա	V.
Երակներ	Вены	Venae	Վենե	Vv.
Ջարկերակ	Артерия	Arteria	Արտերիա	A.
Ջարկերակներ	Артерии	Arteriae	Արտերիե	Aa.
Կապան	Связка	Ligamentum	Լիգամենտում	Lig.
Կապաններ	Связки	Ligamenta	Լիգամենտա	Ligg.
Հեշտոց	Влагалище	Vagina	Վագինա	Vag.
Հեշտոցներ	Влагалища	Vaginae	Վագինե	Vagg.
Մկան	Мышца	Musculus	Մուսկուլուս	M.
Մկաններ	Мышцы	Musculi	Մուսկուլի	Mm.
Նյարդ	Нерв	Nervus	Ներվուս	N.
Նյարդեր	Нервы	Nervi	Ներվի	Nn.
Ընտանի այծ	Коза домашняя	Capra hircus	Կապրա հիրկուս	Cap.
Ընտանի խոզ	Свинья домашняя	Sus scrofa domestica	Սուս սկրոֆա դոմեստիկա	Su.
Ընտանի կատու	Кошка домашняя	Felis silvestris domestica (f. catus)	Ֆելիս սիլվեստրիս դոմեստիկա (ֆելիս կատուս)	Fe.
Ընտանի ձի	Лошадь домашняя	Equus caballus	Էկվուս կաբալլուս	Eq.
Ընտանի շուն	Собака домашняя	Canis familiaris	Կանիս ֆամիլիարիս	Ca.
Ընտանի ոչխար	Овца домашняя	Ovis aries	Օվիս արիես	Ov.
Ընտանի ցուլ	Бык домашний	Bos taurus	Բոս տաուրուս	Bo.
Կապիկներ	Приматы	Primates	Պրիմատես	Pr.
Մսակերներ	Плотоядные	Carnivora	Կարնիվորա	Ca.
Որոճողներ	Жвачные	Ruminantia	Ռումինացիա	Ru.
Սմբակավորներ	Копытные	Ungulata	Ունգուլատա	Un.

**ՍԱՐՄՆԱՍԱՆԵՐԻ ԴԻՐՔԸ ԵՎ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆԸ ՑՈՒՅՑ ՏՎՈՂ ՏԵՐՄԻՆՆԵՐ
ТЕРМИНЫ, УКАЗЫВАЮЩИЕ РАСПОЛОЖЕНИЕ И
НАПРАВЛЕНИЕ ЧАСТЕЙ ТЕЛА**

TERMINI SITUM ET DIRECTIONEM PARTIUM CORPORIS INDICANTES

Ուղղաձիգ	Вертикальный	Verticalis	Վերդիկալիս
Հորիզոնական	Горизонтальный	Horizontalis	Հորիզոնտալիս
Միջնական, միջնակ	Срединный	Medianus	Մեդիանուս
Նետանման առաջա-հետին	Стреловидный	Sagittalis	Սագիտալիս
Ներքի միջալիս	Медиаьный	Medialis	Մեդիալիս
Ճակատալիս, ֆրոնտալ	Лобный, фронтальный	Frontalis	Ֆրոնտալիս

Միջաձիգ, լայնակի	Поперечный	Transversus	Տրանսվերզուս
Միջամկյալ	Промежуточный	Intermedius	Ինտերմեդիուս
Կողմնային	Боковой	Lateralis	Լատերալիս
Գլխամերձ, գանգային	Черепной, краниальный	Cranialis	Կրանիալիս
Միջին	Средний	Medius	Մեդիուս
Պոչամերձ, պոչային	Хвостовой, каудальный	Caudalis	Կաուդալիս
Առջևի, առաջային	Передний	Anterior	Անտերիոր
Կնճիթային	Хоботковый	Rostralis	Ռոստրալիս
Հետին	Задний	Posterior	Պոստերիոր
Թիկնային, մեջքային	Спинной, дорсальный	Dorsalis	Դորզալիս
Որովայնային	Вентральный	Ventralis	Վենտրալիս
Վերին	Верхний	Superior	Սուպերիոր
Ստորին	Нижний	Inferior	Ինֆերիոր
Վերձնոտային	Верхнечелюстной	Maxillaris	Մաքսիլյարիս
Ստորձնոտային	Нижнечелюстной	Mandibularis	Մանդիբուլյարիս
Ներքին	Внутренний	Internus	Ինտերնուս
Արտաքին	Наружный	Externus	Էքստերնուս
Աջ	Правый	Dexter	Դեքստեր
Չախ	Левый	Sinister	Սինիստեր
Երկայնակի	Продольный	Longitudinalis	Լոնգիթուդինալիս
Մակերեսային	Поверхностный	Superficialis	Սուպերֆիցիալիս
Խորանիստ	Глубокий	Profundus	Պրոֆունդուս

ՎԵՐՁՈՒՅԹՆԵՐԻՆ ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ՏԵՐՄԻՆՆԵՐ
ТЕРМИНЫ, ОТНОСЯЩИЕСЯ К КОНЕЧНОСТЯМ
TERMINI AD MEMBRA SPESTANTES

Կենտրոնամերձ, մոտակա	Проксимальный, более близкий	Proximalis	Պրոքսիմալիս
Կենտրոնախույս, հեռակա	Дистальный, более удаленный	Distalis	Դիստալիս
Ներսի, միջային	Медиальный, внутренний	Medialis	Մեդիալիս
Կողմնային, դրսային	Латеральный, боковой	Lateralis	Լատերալիս
Ճաճանչային	Лучевой, радиальный	Radialis	Ռադիալիս
Արմունկային	Локтевой	Ulnaris	Ուլնարիս
Մեծ ոլոքային	Большеберцовый	Tibialis	Տիբիալիս
Փոքր ոլոքային	Малоберцовый	Fibularis	Ֆիբուլյարիս
Առջևի, թիկնային	Передний, спинковый	Dorsalis	Դորզալիս
Ափային, հետին	Ладонный, задний	Palmaris	Պալմարիս
Ներքաճային, հետին	Подошвенный, задний	Plantaris	Պլանտարիս
Առանցքային	Осевой	Axialis	Աքսիալիս
Ոչ առանցքային	Неосевой	Abaxialis	Աբաքսիալիս

ԼԱՏԻՆԵՐԵՆ ԱՅԲՈՒԲԵՆ

Լատիներեն այբուբենում կա 26 տառ

ԱՅԲՈՒԲԵՆ	ՏԱՌԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ		ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԱՐՏԱՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	
	ՌՈՒՄԵՐԵՆ	ՀԱՅԵՐԵՆ	ՌՈՒՄԵՐԵՆ	ՀԱՅԵՐԵՆ
Aa	a	ա	a	ա
Bb	be	բե	b	բ
Cc	ce	ցե	c, k	ց, կ
Dd	de	դե	d	դ
Ee	e	է	e	է
Ff	ef	էֆ	f	ֆ
Gg	ge	գե	g	գ
Hh	ah	հա ₂	ah	հ
Ii	i	ի	i	ի
Jj	iot	յոթ	j	յ
Kk	ka	կա	k	կ
Ll	al	էլ	ль	լ
Mm	em	էմ	m	մ
Nn	en	էն	n	ն
Oo	o	օ	o	օ
Pp	pe	պե	p	պ
Qq	qu	քյու	q	ք
Rr	er	էռ	r	ռ
Ss	es	էս	s	ս
Tt	te	տե	t	թ
Uu	y	ու	y	ու
Vv	ve	վե	v	վ
Ww	дубль-вэ	դյուբլ վե	вэ	վե
Xx	икс	իքս	кс	քս
Yy	игрек	իգրեկ	и	ի
Zz	зэт	զեթ	з	զ

ՀԱՄԱՌՈՏ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆ ԼՍԻՆԱԿԱՆ ԱՅԲՈՒԲԵՆԻ ՈՐՈՇ ՏԱՌԵՐԻ ԱՐՏԱՍԱՆՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

C c տառը

Արտասանվում է. 1) i, y, e, ae, oe տառերից առաջ արտասանվում է ինչպես հայերեն «ց» տառը:

Կենտրոնական	Центральный	Centralis	Ցենտրալիս
Գլանաձև	Цилиндрический	Cylindricus	Ցիլինդրիկոս
Բժշկություն	Медицина	Medicina	Մեդիցինա

2) Մնացած բոլոր դեպքերում արտասանվում է ինչպես հայերեն «Կ» տառը:

Պսակ, քազ	Венец, корона	Corona	Կորոնա
Ծորան, ելք	Проток, ход	Ductus	Դուկտուս

J j տառը

Արտասանվում է ինչպես հայերեն «յ» տառը:

Կատար, բարձունք	Гребень, возвышение	Jugum	Յուգում
Շարակցական	Соединительный	Conjunctivus	Կոնյունկտիվուս

E e տառը

Արտասանվում է ինչպես հայերեն «է» տառը

Ցանց	Сеть, сетка	Rete	Ռետե
Արտատար	Выносящий	Efferens	Էֆֆերենս

L l տառը

Արտասանվում է ինչպես հայերեն «Լ» տառը և մեղմացնում է հաջորդ ձայնավորի արտասանությունը:

Թաղանթ	Оболочка	Capsula	Կապսուլա
Բջիջ	Клетка	Cella	Ցելլա
Բիլբ	Доля	Lobus	Լոբուս

Q q տառը

Արտասանվում է ինչպես հայերեն «Կ» տառը

Չորրորդ	Четвертый	Quartus	Կվարտուս
---------	-----------	---------	----------

S s տառը

Արտասանվում է ինչպես հայերեն «Ս» տառը

Պարկ	Сумка	Bursa	Բուրսա
Պատիճ	Капсула	Capsula	Կապսուլա
Ոսկր	Кость	Os	Օս

Բայց երկու ձայնավորների միջև արտասանվում է ինչպես հայերեն «Ջ» տառը

Ճարպային	Жировой	Adiposus	Ադիպոզոս
Թելավոր	Волокнистый	Fibrosus	Ֆիբրոզոս

S տառը նույնպես կարդացվում է «զ», եթե գտվում է ձայնավորների և m կամ n բաղաձայնների միջև

Փոխանցվող	Переходящий	Transitorius	Տրանզիտորիուս
-----------	-------------	--------------	---------------

Y y տառը

Արտասանվում է ինչպես հայերեն «Ժ» տառը (բառի մեջ Y տառի առկայությունը խոսում է դրա հունական ծագման մասին):

Հուսպային	Синовиальный	Synovialis	Սինովիալիս
Սաղմնաբանություն (սաղմի զարգացման մասին գիտություն)	Эмбриология (наука о развитии зародыша, эмбриона)	Embryologia	Էմբրիոլոգիա
Բջջաբանություն	Цитология, наука о клетке	Cytologia	Ցիտոլոգիա

X x տառը

Արտասանվում է ինչպես հայերենի երկու՝ «Ջ» բաղաձայնների միացություն:

Կեղև	Кора	Cortex	Կորտեքս
Առանցք	Ось	Axis	Աքսիս

Z z տառը

Արտասանվում է. 1) ինչպես հայերեն «Ձ» տառը՝ հունական ծագում ունեցող բառերում:

Գոտի	Пояс, зона	Zona	Զոնա
------	------------	------	------

2) Ինչպես հայերեն «Ց» տառը:

Սեղանաձև	Трапецевидный	Trapezoideus	Տրապեզոիդեոս
----------	---------------	--------------	--------------

ԵՐԿԵԱՌԲԱՌԻ ԸՆԹԵՐՑՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ

ae-արտասանվում է ինչպես հայերենի «է» տառը:

Փոսիկներ	Ямки	Foveae	Ֆովեէ
----------	------	--------	-------

Au, eu-արտասանվում է մեկ վանկով, բոլիլ արտահայտված ինչպես հայերեն «Վ» տառը

Ականջ	Ухо	Auris	Ավուրիս
Թոքամիզ, պլեռա	Плевра	Pleura	Պլեվրա

Հայնավորների առանձին արտասանման ժամանակ ae և oe-ի e տառի վրա դրվում են կետիկներ

Սպունգանման նյութ	Губчатое вещество	Diploë	Դիպլոն
-------------------	-------------------	--------	--------

Qu, ngu, ti միացումները:

Qu արտասանվում է ինչպես հայերենի «կվ» տառերի միացություն:

Թեփուկ	Чешуя	Squama	Սկվամա
--------	-------	--------	--------

Ngu-արտասանվում է ինչպես հայերենի «նգվ» տառերի միացություն:

Արյուն	Кровь	Sanguis	Սանգվիս
Լեզու	Язык	Lingua	Լինգվա

Ch, ph, th, rh-միացումներ (հանդիպում են հունական ծագում ունեցող բառերում):

Ch-արտասանվում է ինչպես հայերեն «ժ» տառը:

Խեցի	Раковина	Concha	Կոնխա
------	----------	--------	-------

Ph-արտասանվում է ինչպես հայերեն «Ֆ» տառը:

Ավիշ	Влага, лимфа	Limpha	Լիմֆա
Ընպան	Глотка	Pharynx	Ֆարինքս

Th-արտասանվում է ինչպես հայերեն «Թ» տառը:

Վահանաձև	Щитовидный	Thyreoideus	Թիրեոիդեոս
-----------------	-------------------	--------------------	-------------------

Rh-արտասանվում է ինչպես հայերեն «Ռ» տառը:

Կար	Шов	Rhaphe	Ռաֆե
------------	------------	---------------	-------------

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՐՄԻՆՆԵՐ
ОБЩИЕ ТЕРМИНЫ
TERMINI GENERALES

Հայերեն	Ռուսերեն	Լատիներեն	Լատիներենի արտասանություն
Ազատ	Свободный	Liber	Լիբեր
Ալվեոլ, բշտիկ	Альвеола	Alveolus	Ալվեոլուս
Ակոս	Борозда, бороздка, желобок	Sulcus	Սուկլոս
Աղեղ	Дуга	Arcus	Արկուս
Աղեղնաձև	Дугообразный	Arcuatus	Արկուատուս
Աղիք	Кишка	Intestinum	Ինտեստինում
Աղիքային	Кишечный	Entericus	Էնտերիկուս
Աճառ, կոճիկ	Хрящ	Cartilago	Կարթիլագո
Աճառապատակ, վերնաճառ	Надхрящница	Perichondrium	Պերիխոնդրիում
Այտային	Скуловой	Zygomaticus	Ջիգոմատիկուս
Անգ, կանթ	Петля	Ansa	Անսա
Անդամ, վերջույթ	Конечность	Membrum	Մեմբրում
Անդատակ	Преддверие	Vestibulum	Վեստիբուլում
Անկյուն	Угол	Angulus	Անգուլուս
Անոթ	Сосуд	Vas	Վաս
Անցուղի, մուտք	Ход, проход	Meatus	Մեատուս
Անցք, բացվածք	Отверстие, пора	Foramen, porus	Ֆորամեն, պորուս
Անցք, թողանցք, փոսորակ	Лакуна, впадина	Lacuna	Լակունա
Աորտա	Аорта	Aorta	Աորտա
Աչք	Глаз	Oculus	Օկուլուս
Ապակենման	Стекловидный	Vitreus	Վիտրեուս
Ապառաժ	Каменистый	Petrosus	Պետրոգոս
Ապարատ	Аппарат	Apparatus	Ապարատուս
Առագաստ, վարագույր	Парус, занавесь	Velum	Վելում
Առածիզ	Эластичный	Elasticus	Էլաստիկուս
Առանցք	Ось	Axis	Աքսիս
Առաջին	Первый	Primus	Պրիմուս
Ալիշ	Лимфа	Lympha	Լիմֆա
Ավշային	Лимфатический	Lymphaticus	Լիմֆատիկուս
Արգանդ	Матка	Uterus	Ուտերուս
Արմատ	Корень, корешок	Radix, radices	Ռադիքս, ռադիցիս
Արյուն, արյան	Кровь, крови	Sanguis, sanguinis	Սանգվիս, սանգվինիս
Արցունք	Слез	Lacrima	Լակրիմա
Բազմաբաժան	Многораздельный	Multifidus	Մուլտիֆիդուս
Բազուկ	Рука, плечо	Brachium	Բրախիում
Բաժակ	Бокал, чашка	Calix	Կալիքս
Բարձունք, բարձրություն	Возвышение	Eminentia	Էմինենցիա
Բացվածք	Отверстие, устье, вход	Apertura s. ostium	Ապերտուրա սեու օստիում

Բերան, բերանի	Рот, рта	Os, oris	Ou, orիս
Բիծ	Пятно	Macula	Մակուլա
Բյուրակավորություն	Бугорчатость	Tuberositas	Տուբերոզիտաս
Բջիջ, խորշիկ	Клетка	Cellula	Ցելուլա
Բուք	Тупой	Obtusus	Օբտուզուս
Բիթթ, բլթակ	Доля, доля	Lobus, lobulus	Լոբուս, լոբուլուս
Բուն, ցողուն, իրան	Ствол, туловище	Truncus	Տրունկուս
Բունոց	Влагалище	Vagina	Վագինա
Սեփական պատյան	Собственная оболочка	Tunica propria	Տունիկա պրոպրիա
Բուշտ, բշտիկ	Пузырь, пузырек	Vesicula	Վեզիկուլա
Բևեռ	Полус	Polus	Պոլուս
Գագաթ	Темя, макушка, вершина	Vertex	Վերտեքս
Գագաթ, ծայր	Верхушка	Apex	Ապեքս
Գագաթային	Апикальный, верхушечный	Apicalis	Ապիկալիս
Գալար	Извилина	Gyrus	Գիրուս
Գանգի կամար	Крышка черепа	Calvaria	Կալվարիա
Գավակային	Ягодичный	Gluteus	Գլուտեուս
Գեղծ, գեղծիկ	Железа	Glandula	Գլանդուլա
Գեղձաբշտիկ, ողկույզ	Ацинус	Acinus	Ացինուս
Գիծ	Линия	Linea	Լինեա
Գլխուղեղ	Головной мозг	Encephalon	Էնցեֆալոն
Գլուխ, գլխիկ	Голова, головка	Caput, capitulum	Կապուտ, կապիտուլում
Գոյացություն, կազմություն	Образование, формация	Formatio	Ֆորմացիո
Գոտի	Пояс, кайма, зона	Cingulum, zona	Ցինգուլում, զոնա
Գրպան, գրպանիկ	Карман, впачивание, углубление	Recessus	Ռեցեսսուս
Դաշտ	Поле, площадка, место, кружок	Area	Արեա
Դարպաս, դրուք	Ворота	Porta, hilus	Պորտա, հիլուս
Դեղին	Желтый	Flavus, luteus	Ֆլավուս, լուտեուս
Եզր	Край, кайма, лимб	Limbus, margo	Լիմբուս, մարգո
Ելուն, ելուստ	Отросток, придаток, подвесок	Processus, appendix	Պրոցեսսուս, ապենդիքս
Եղջյուր	Рог, рожок	Cornu	Կորնու
Ենթալեզվային	Подъязычный	Hyoideus, hypoglossus	Հիոիդեուս, հիպոգլոսսուս
Եռանկյուն	Треугольник	Trigonum	Տրիգոնում
Երակ	Вена	Vena	Վենա
Երիկամ	Почка	Nephros	Նեֆրոզ
Երիկամային	Почечный	Renalis	Ռենալիս
Երկար	Длинный	Longus	Լոնգուս
Երկարագույն	Длиннейший	Longissimus	Լոնգիսիմուս
Երկգլուխ	Двуглавый	Biceps	Բիցեպս
Երկեղջյուր	Двурогий	Bicornis	Բիկորնիս

Չանգված, մասսա	Масса	Massa	Մասսա
Զարկերակ, զարկերակիկ	Артерия, артериола	Arteria, arteriola	Արտերիա, արտերիոլա
Ջոլ	Полоса, полоска	Stria	Ստրիա
Էնդոթել	Эндотелий	Endothelium	Էնդոթելիում
Էպիթել	Эпителий	Epithelium	Էպիթելիում
Էպիֆիզ	Эпифиз	Epiphysis	Էպիֆիզիս
Ընդհանուր	Общий	Communis	Կոմունիս
Ընդերք	Внутренность, внутренности	Viscus, visceris	Վիսկուս, վիսցերիս
Թաղանթ	Перепонка, оболочка, мембрана	Membrana	Մեմբրանա
Թավիկ, թավ	Ворсинка	Villus	Վիլլուս
Թել	Нить	Filum	Ֆիլում
Թել, թելիկ	Волокна, волоконец	Fibra, fibrilla	Ֆիբրա, ֆիբրիլլա
Թելավոր աճառ	Волокнистый хрящ	Fibrocartilago	Ֆիբրոկարթիլագո
Թերթիկ, թիթեղ, թիթեղիկ	Пластинка, пластиночка	Lamina, lamella	Լամինա, լամելլա
Թեփուկ	Чешуя	Squama	Սկվամա
Թեփուկավոր	Чешуйчатый	Squamosus	Սկվամոզոս
Թիկնալար	Хорда	Chorda	Խորդա
Թիկունք, թիկն, մեջք	Спина, спинка	Dorsum	Դորսում
Թմբիկ, պալարիկ	Бугорок	Tuberculum	Տուբերկուլում
Թանճման	Мечевидный	Xiphoideus	Քսիֆոիդեուս
Թումբ	Бугор	Tuber	Տուբեր
Թուշ	Щека	Bucca	Բուկկա
Թւ	Крыло	Ala	Ալա
Ժապավեն	Петля	Lemniscus	Լեմնիսկուս
Ժապավեն, երիզ	Лента, полоска, тяж	Taenia	Տենիա
Լայն	Широкий	Latus	Լատուս
Լայնույթ, սրվակ	Расширение, ампула	Ampulla	Ամպուլա
Լար, պարամիկ	Канатик	Funiculus	Ֆունիկուլուս
Լեզվակ	Язычок, втулочка	Uvula	Ուվուլա
Լեզու	Язык	Lingua	Լինգվա
Լիճո	Десна	Gingiva	Գինգիվա
Լրացուցիչ	Добавочный	Accessorius	Ակցեսորիուս
Խաչվածք, խաչում	Перекрест	Decussatio	Դեկուսացիո
Խողովակ	Труба	Tubus	Տուբուս
Խողովակ, խողովակիկ	Канал, ход, каналец	Canalis, canaliculus	Կանալիս, կանալիկուլուս
Խոշոր, մեծ	Большой, большой	Maior	Մաիոր
Խորշ, այր, խոռոչ	Пещера, полость	Antrum, cavum	Անտրում, կավում
Խորոց, խորոցիկ	Перегородка, перегородочка	Septum, septulum	Սեպտում, սեպտուլում
Խուց	Камера	Camera	Կամերա
Ծալք	Складка	Plica	Պլիկա
Ծածկ	Покров	Intergumentum	Ինտերզումենտում
Ծայր, վերջույթ	Конечность, член, конец	Extremitas	Էքստրեմիտաս
Ծայրային	Конечный	Terminalis	Տերմինալիս
Ծառ	Дерево	Arbor	Արբոր

Ծորան, ծորանիկ	Проток, проточек	Ductus, ductulus	Դուկտուս, դուկտուլուս
Ծոց	Пазуха, синус	Sinus	Սինուս
Ծունկ, ծնկիկ	Колено, коленце	Genu, geniculum	Գենու, գենիկուլում
Ծունկ, ծալվածք	Изгиб, кривизна	Flexura	Ֆլեքսուրա
Կամար, բաղ	Свод, свода	Fornix	Ֆորնիքս
Կապան	Связка	Ligamentum	Լիգամենտում
Կատար, կատարիկ	Гребень, гребешок	Crista	Կրիստա
Կար	Шов	Rhaphe, sutura	Ռաֆե, սուտուրա
Կարճ	Короткий	Brevis	Բրեվիս
Կեղծ	Ложный	Spurius	Սպուրիուս
Կեղև, կեղևանյութ	Кора, корковое вещество	Cortex	Կորտեքս
Կենտ	Непарный	Impar	Իմպար
Կենտրոն	Центр	Centrum	Ցենտրում
Կենտրոնական	Центральный	Centralis	Ցենտրալիս
Կետ	Точка	Punctum	Պունկտում
Կերակրափող	Пищевод	Oesophagus	Օեզոֆագուս
Կզակ	Подбородок	Mentum	Մենտում
Կիսագունդ	Полушарие	Hemispherium	Հեմիսֆերիում
Կծիկ, կծիկիկ	Клубок, клубочек	Glomus, glomerulus	Գլոմուս, գլոմերուլուս
Կղզյակ	Островок	Insula	Ինսուլա
Կմախք	Скелет	Skeleton	Սկելետոն
Կյանք	Жизнь	Vita	Վիտա
Կնճիթ	Хоботок	Rostrum	Ռոստրում
Կոթուն	Рукоятка	Manubrium	Մանուբրիում
Կոճղեզ	Луковица	Bulbus	Բուլբուս
Կոնք	Таз, лоханка	Pelvis	Պելվիս
Կոշտուկային	Мозолистый	Callosus	Կալլոզուս
Կոպ	Веко	Palpebra	Պալպեբրա
Կորիզ	Ядро	Nucleus, caryon	Նուկլեուս, կարյոն
Կորոթյուն	Кривизна	Curvatura	Կուրվատուրա
Կտրում	Вырезка	Incisura	Ինցիզուրա
Կտուր, ծածկ	Крыша, покрытие	Tegmen, tegminis	Տեգմեն, Տեգմինիս
Կրծքավանդակ	Грудная клетка	Thorax, thoracis	Թորաքս, թորաքիս
Կումբ	Мышелок	Condylus	Կոնդիլուս
Կույր	Слепой	Cecus	Ցեկուս
Հանգույց, հանգուցիկ	Узел, узелок	Nodus, nodulus	Նոդուս, նոդուլուս
Հանգույց, նյարդահանգույց	Узел (нервный)	Ganglion	Գանգլիոն
Հասարակած	Экватор	Equator	Էքվատոր
Հաստվածք	Утолщение	Intumescencia	Ինտումեսցենցիա
Հատակ	Дно	Fundus	Ֆունդուս
Հեծան, հեծանիկ	Перекладина	Trabecula	Տրաբեկուլա
Հեղուկ	Жидкость	Liquor	Լիկվոր
Հյութ	Влага, сок	Humor, succus	Հումոր, սուկկուս
Հյուսակ	Сплетение	Plexus	Պլեքսուս
Հյուսվածք	Ткань	Textus (histos)	Տեքստուս (հիստոս)
Հենք, հենքանյութ	Строма	Stroma	Ստրոմա

Հետանցք	Задний проход	Anus	Անոս
Հիմային	Базиларный	Basilaris	Բազիլարիս
Հիմք, հատակ	Основание, подошва	Basis, solum	Բազիս, սոլում
Հիմք, մարմին	Основа, тело	Tela	Տելա
Հոդ	Сустав	Articulatio	Արտիկուլացիո
Հորձանք, խոպոպ	Завиток, водоворот	Vortex	Վորտեքս,
Չազար	Воронка	Infundibulum	Ինֆունդիբուլում
Չայնային	Голосовой	Vocalis	Վոկալիս
Չեղքաթաթ	Кисть	Manus	Մանուս
Չվարան	Яичник	Ovarius	Օվարիուս
Չու, ձվաբջիջ	Яйцо, яйцеклетка	Ovum	Օվում
Չուլան, կցան	Соединение, спайка	Commissura	Կոմիսսուրա
Չուսս, սինովիա	Синовиальная жидкость, синовия	Synovia	Սինովիա
Ճախարակ	Блок	Ginglimus, trochlea	Գինգլիմուս, տրոխլեա
Ճարպոն	Сальник	Omentum	Օմենտում
Ճեղք, ճեղքվածք	Щель, желобок	Rima, fissura	Ռիմա, ֆիսուրա
Ճյուղ	Ветвь	Ramus	Ռամուս
Մազ, մազիկ	Волос, волосок	Pilus	Պիլուս
Մակամորձի	Придаток семенника	Epididymis	Էպիդիմիս
Մակեղես, երես, դեմք	Поверхность, лицо	Facies	Ֆացիես
Մանգաղ	Серп, серпа	Falx, falcis	Ֆալքս, ֆայցիս
Մաս, մասեր	Часть, части	Pars, parties, portio, portionis	Պարս, պարտիս, պորցիո, պորցիոնիս
Մարմին, մարմնիկ	Тело, тельце	Corpus, corpusculum	Կորպուս, կորպուսկուլում
Մեզ	Моча	Urina	Ուրինա
Մեզոթել	Мезотелий	Mesothelium	Մեզոթելիում
Մեծ	Большой	Magnus	Մագնուս
Միացում	Соединение	Conjugatio	Կոնյուգացիո
Միջբլթային, միջբլթակային	Междольевой, междольковый	Interlobaris, interlobularis	Ինտերլոբարիս, Ինտերլոբուլարիս
Միջբջջային	Межклеточный	Intercellularis	Ինտերցելուլարիս
Մկան	Мышца	Musculus	Մուսկուլուս
Մնացուկ, հետք	Остаток, след	Vestigium	Վեստիգիում
Կարունկուլ	Карункула	Caruncula	Կարունկուլա
Մրճիկ	Молоточек	Malleus	Մալեուս
Մուտք	Вход	Aditus	Ադիտուս
Նախազարշապար	Плюсна	Metatarsus	Մետատարզուս
Նախադաստակ	Пясть	Metacarpus	Մետակարպուս
Նավակ	Лодыжка	Malleolus	Մալեոլուս
Նեղուց	Перешеек	Isthmus	Իսթմուս
Ներքանային	Подошвенный	Plantaris	Պլանտարիս
Ներբլթային, ներբլթակային	Внутридольевой, внутридольковый	Intralobaris, intralobularis	Ինտրալոբարիս, Ինտրալոբուլարիս
Ներբջջային	Внутриклеточный	Intracellularis	Ինտրացելուլարիս
Նյարդ	Нерв	Nervus	Ներվուս
Նյարդաթել	Волокно	Fibra	Ֆիբրա
Նյութ	Вещество	Substantia	Սուբստանցիա
Նշիկ	Миндалины	Tonsilla	Թոնզիլլա

Նստալիմ	Седалищный	Ischiadicus	Իսխիադիկոս
Շարակցական	Соединительный	Conjunctivus	Կոնյունկտիվոս
Շեղ	Косой	Obliquus	Օբլիկվոս
Շեմք	Порог	Limen	Լիմեն
Շերտ	Слой	Stratum	Ստրատում
Շրթունք, շուրթ	Губа, край	Labium	Լաբիում
Շրջան	Область	Regio	Ռեգիո
Շրջան, օղակ	Круг	Circulus	Ցիրկուլոս
Ոլորում	Извитый	Contortus	Կոնտորտոս
Ող	Позвонок	Vertebra	Վերտեբրա
Ոսկոր, ոսկրեր	Кость, кости	Os, ossis	Օս, օսիս
Ոսկրապատակ, վերնոսկր	Надкостница	Periosteum	Պերիոստում
Ոսպնյակ	Хрусталик	Lens, lentis	Լենս, լենթիս
Ոտքայուն	Стилоподий	Stylopodium	Ստիլոպոդիում
Որովայն, փոր	Живот	Abdomen	Աբդոմեն
Պահիչ, արգելան	Удерживатель, держатель	Retinaculum	Ռետինակուլում
Պատ, պատեր	Стенка, стенки	Paries, parietis	Պարիես, պարիետիս
Պատիճ	Капсула	Capsula	Կապսուլա
Պատճուկ, պարկիկ	Фолликул, узелок, мешочек	Folliculus	Ֆոլիկուլոս
Պատյան, քաղանք	Оболочка	Tunica	Տունիկա
Պատենշ, պատվար	Вал, валик	Torus	Տորուս
Պատուհան	Окно	Fenestra	Ֆենեստրա
Պարանոց, վիզ, վզիկ	Шея, шейка	Collum, cervix	Կոլլում, գերվիքս
Պարասիմպաթիկ	Парасимпатический	Parasympathicus	Պարասիմպաթիկոս
Պարենքիմա	Паренхима	Parenchyma	Պարենիմա
Պարկ, պարկիկ	Мешок, мешочек, сумка	Saccus, sacculus, bursa	Սակկուս, սակկուլոս, բուրսա
Պարկ, բուշտ	Пузырь	Vesica	Վեզիկա
Պոչ	Хвост	Cauda	Կաուդա
Պսակ	Венец	Corona	Կորոնա
Պտուկ, պտկիկ	Сосок, сосочек	Papilla	Պապիլլա
Պուճ, ներսեղմվածք	Вдавливание	Impressio	Իմպրեսսիո
Ջիլ	Сухожилие	Tendo	Տենդո
Ջրնոլ, ջրածորան	Водопровод	Aqueductus	Ակվեդուկտոս
Ռեֆլեքս	Рефлекс	Reflexus	Ռեֆլեքսուս
Ռոմբան	Ромбовидный	Rhomboideus	Ռոմբոիդեուս
Ռուդիմենտ	Рудимент	Rudimentum	Ռուդիմենտում
Սահմանալիմ	Пограничный	Limitans	Լիմիտանս
Սաղմ	Зародыш, эмбрион	Embryo	Էմբրյո
Սամճ, սամճիկ	Уздечка	Frenulum	Ֆրենուլում
Սիմպաթիկ	Симпатический	Sympathicus	Սիմպաթիկոս
Սկավառակ, դիակ	Диск	Discus	Դիսկուս
Սմբակ	Коньго	Ungula	Ունգուլա
Սյուն, շար	Столб	Columna	Կոլումնա
Սպիտակ	Белый	Albus	Ալբուս
Ստամոքս	Желудок	Gaster	Գաստեր

Ստորին ծնոտ	Нижняя челюсть	Mandibula	Մանդիբուլա
Ստրոմա, հյուսկեն	Остов, строма	Stroma, stromatis	Ստրոմա, ստրոմատիս
Սրբան	Крестец	Sacrum	Սակրում
Սրունք	Голень	Crus	Կրոս
Սուր	Острый	Acutus	Ակուտուս
Վերնամաշկ	Эпидермис	Epidermis	Էպիդերմիս
Տանձաձև	Грушевидный	Piriformis	Պիրիֆորմիս
Տարածություն	Пространство	Spatium	Սպատիում
Տեղ	Место	Locus	Լոկուս
Տերև	Лист, листочек	Folium	Ֆոլիում
Ցանց	Сеть	Rete	Ռետե
Ցիստերն, ընդունարան	Вместилище, цистерна	Cisterna	Ցիստերնա
Ցցվածք, ցցոն	Выступающий, выступ	Prominens, prominētis	Պրոմինենս, պրոմինենթիս
Ուղեղ, ոսկրանյութ	Мозг, мозговое вещество	Medulla	Մեդուլա
Ուղի, ճանապարհ	Путь, тракт	Tractus	Տրակտուս
Ուղիղ	Прямой	Rectus	Ռեկտուս
Փական, փականիկ, փեղկ	Заслонка, клапан	Valva, valvula	Վալվա, վալվուլա
Փակեղ	Фасция	Fascia	Ֆասցիա
Փայծաղ	Селезенка	Lien, lienis	Լինեն, լինենիս
Փոս, փոսիկ	Яма, ямка, ямочка	Fossa, fossula, fovea foveola	Ֆոսսա, ֆոսսուլա, ֆովեա ֆովեոլա
Փոսիկ, հովտիկ	Долинка, углубление	Vallecula	Վալեկուլա
Փնջիկ, խրճիկ	Пучок	Fasciculus	Ֆասցիկուլուս
Փող, խողովակ, փողակ, խողովակիկ	Труба, трубочка	Tuba, tubulus	Տուբա, տուբուլուս
Փոսություն, զոգվածք	Углубление	Excavatio	Էքսկավացիո
Փոքր	Малый	Parvus, minor	Պարվուս, մինոր
Փուշ, փշիկ	Шип, шипик	Spina	Սպինա
Քառագլուխ	Четырехглавый	Quadriceps	Կվարդրիցես
Քառակուսի	Квадратный	Quadratus	Կվարդրատուս
Քիթ	Нос	Nasus	Նասուս
Քիմք	Небо	Palatum	Պալատում
Օդակիր	Воздухоносный	Pneumaticus	Պնեումատիկուս
Օղ, օղակ	Кольцо	Anulus	Անուլուս
Օրգան	Орган	Organum	Օրգանում

ՀԱՍԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ ԿԵՆԴՐԱՆԻՆԵՐԻ ՄԱՐՄՆԻ ՄԱՍԵՐԻ ԵՎ ՀԱՏՎԱԾՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ԳԼՈՒԽ

Գլուխ	Голова	Caput	Կապուտ
-------	--------	-------	--------

ՌԻՆԵՂԱՅԻՆ ԲԱԺԻՆ

Ծոծրակային հատված	Затылочная область	Regio occipitalis	Ռեգիո օքցիպիտալիս
Գագաթային հատված	Теменная область	Regio parietalis	Ռեգիո պարիետալիս
Մակատային հատված	Лобная область	Regio frontalis	Ռեգիո ֆրոնտալիս
Ականջի խեցու հատված	Область ушной раковины	Regio auricularis	Ռեգիո աուրիկուլարիս
Կուպերի հատված	Область век	Regio palpebralis	Ռեգիո պալպեբրալիս
Քունքային հատված	Височная область	Regio temporalis	Ռեգիո տեմպորալիս

ԴԻՄԱՅԻՆ ԲԱԺԻՆ

Քթային հատված	Носовая область	Regio nasi	Ռեգիո նազի
Քթի մեջք	Спинка носа	Dorsum nasi	Դորսում նազի
Քթի կողմնային հատված	Боковая область носа	Regio lateralis nasi	Ռեգիո լատերալիս նազի
Ենթակնակապճային հատված	Подглазничная область	Regio infraorbitali	Ռեգիո ինֆրաօրբիտալիս
Ռուկնների հատված	Область ноздрей	Regio narium	Ռեգիո նարիում
Վերին շրթունքի հատված	Область верхней губы	Regio labialis dorsalis	Ռեգիո լաբիալիս դորսալիս
Ստորին շրթունքի հատված	Область нижней губы	Regio labialis ventralis	Ռեգիո լաբիալիս վենտրալիս
Կզակի հատված	Область подбородка	Regio mentalis	Ռեգիո մենտալիս
Թշի հատված	Щечная область	Regio buccalis	Ռեգիո բուկկալիս
Շամիչ մկանի հատված	Область жевательного мускула	Regio masseterica	Ռեգիո մագետերիկա
Ենթաժնոտային հատված	Подчелюстная область	Regio submaxillaris seu submandibularis	Ռեգիո սուբմաքսիլարիս սեու սուբմանդիբուլարիս

ՊԱՐԱՆՈՅ ԿԱՄՎԻԶ

Պարանոց կամ վիզ	Шея	Cervix seu collum	Յերվիքս սեու կոլլում
Հարակնճային հատված	Околоушная область	Regio parotidea	Ռեգիո պարոտիդեա
Կոկորդի հատված	Гортанная область	Regio laryngea	Ռեգիո լարինգեա
Ծոծրակափշային կապանի հատված	Выйная область	Regio nuchalis	Ռեգիո նուխալիս
Ծոծրակափշային կապանի եզր	Выйный край	Margo nuchalis	Մարգո նուխալիս
Ծոծրակափշային կապանի կողմնային հատված	Боковая выйная область	Regio nuchalis lateralis	Ռեգիո նուխալիս լատերալիս

Բազկազվալային մկանի հատված	Область плече-головного мускула	Regio brachiocephalica	Ռեգիոն քրախոնգեֆալիկա
Պարանոցի ստորին հատված	Нижняя шейная область	Regio colli ventralis	Ռեգիոն կոլի վենտրալիս
Շնչափողային հատված	Трахеальная область	Regio trachelais	Ռեգիոն տրախալիս

ԻՐԱՆ

Իրան	Туловище	Truncus	Տրունկուս
------	----------	---------	-----------

ԹԻԿՆԱԿՐԾՔԱՅԻՆ ԲԱԺԻՆ

Մեղավի հատված	Область холки	Regio interscapularis	Ռեգիոն ինտերսկապուլարիս
Մեջքի հատված	Спинная область	Regio dorsalis	Ռեգիոն դորզալիս
Կրծքի կողմնային հատված	Боковая грудная область	Regio thoracalis lateralis	Ռեգիոն թորակալիս լատերալիս
Կրծոսկրային հատված	Грудинная область	Regio sternalis	Ռեգիոն ստերնալիս
Նախասկրծոսկրային հատված	Предгрудинная область	Regio praesternalis	Ռեգիոն պրեստերնալիս
Կողային հատված	Реберная область	Regio costalis	Ռեգիոն կոստալիս

ԳՈՏԿԱՌՐՈՎԱՅԻՆ ԱՅԻՆ ԲԱԺԻՆ

Գոտկային հատված	Поясничная область	Regio lumbalis	Ռեգիոն լումբալիս
Թրանման աճառի հատված	Область мечевидного хряща	Regio xyphoidea	Ռեգիոն քսիֆոիդեա
Ջստային հատված	Подвздошная область	Regio iliaca	Ռեգիոն իլիակա
Պորտային հատված	Пупочная область	Regio umbilicalis	Ռեգիոն ումբիլիկալիս
Աճուկային հատված	Паховая область	Regio inguinalis	Ռեգիոն ինգվինալիս
Ցալյային հատված	Лонная область	Regio pubica	Ռեգիոն պուբիկա

ՍՐԲՈՍԿՐԱԳԱՎԱԿԱՅԻՆ ԲԱԺԻՆ

Սրբոսկրի հատված	Крестцовая область	Regio sacralis	Ռեգիոն սակրալիս
Գավակային հատված	Ягодичная область	Regio glutea	Ռեգիոն գլուտեա

ԿՐԾՔԱՅԻՆ ՎԵՐՋԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ

Թիակի հատված	Область лопатки	Regio scapularis	Ռեգիոն սկապուլարիս
Թիակի աճառի հատված	Область лопаточного хряща	Regio suprascapularis	Ռեգիոն սուպրասկապուլարիս
Նախափշային հատված	Предостная область	Regio supraspinata	Ռեգիոն սուպրասպինատա
Հետփշային հատված	Заостная область	Regio infraspinata	Ռեգիոն ինֆրասպինատա
Բազկի հատված	Область плеча	Regio brachialis	Ռեգիոն քրախալիս
Արմունկի հատված	Локтевая область	Regio anconeae	Ռեգիոն աճկոնեա
Նախաբազուկ	Предплечье	Antebrachium	Անտեբրախիում

Առջևի թաթ (ձեռք)	Передняя лапа (кисть)	Manus	Մանուս
Դաստակ	Запястье	Carpus	Կարպուս
Նախադաստակ	Пясть	Metacarpus	Մետակարպուս
Մատ (մատմներ)	Палец (пальцы)	Digitus (digiti)	Դիգիտուս (դիգիտի)

ԿՈՆԶԱՅԻՆ ՎԵՐՋԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հետանցքի հատված	Анальная область	Regio analis	Ռեգիո անալիս
Շեքային հատված	Область промежности	Regio perinealis	Ռեգիո պերինեալիս
Ազդրի հատված	Область бедра	Regio femoralis	Ռեգիո ֆեմորալիս
Ծնկի հատված	Область коленной чашки	Regio patellaris	Ռեգիո պաթելլարիս
Սրունք	Голень	Crus	Կրուս
Հետին թաթ (ոտք)	Стопа	Pedis	Պեդիս
Գալշապար	Задняя	Tarsus	Տարսուս
Նախագալշապար	Плюсна	Metatarsus	Մետատարսուս
Մատ (մատմներ)	Палец (пальцы)	Degitus (degiti)	Դիգիտիս (դիգիտի)

ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐԻ ՄԱՐՄՆԻ ԿԱՌՈՒՅՎԱԾՔԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ ԳՈՐԾԱԾՎՈՂ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՐՄԻՆՆԵՐ

ՄԱԳԻՏԱԼ (ՆԵՏԱՆՄԱՆ) ՀԱՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Կողմնային	Латеральный (боковой)	Lateralis	Լատերալիս
Ներսի, միջնային	Медиальный (срединный)	Medialis	Մեդիալիս

ՃԱԿԱՏԱՅԻՆ ՀԱՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Թիկնային (վերին)	Дорсальный (спинной)	Dorsalis	Դորզալիս
Ստորին (որովայնային)	Вентральный (брюшной)	Ventralis	Վենտրալիս

ՄԵԳՍԵՆՏԱՅԻՆ (ՀԱՏՎԱԾԱՅԻՆ) ՀԱՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Առջևի (գանգային)	Краниальный (черепной)	Cranialis	Կրանիալիս
Հետին (պոչային)	Каудальный (хвостовой)	Caudalis	Կաուդալիս
Բերանային	Оральный (ротовой)	Oralis	Օրալիս
Արտաբերանային, հետբերանային	Аборальный (противоротовой)	Aboralis	Աբորալիս
Քթային	Назальный (носовой)	Nasalis	Նազալիս
Չեռքի մեջք	Спинка руки (кисти)	Dorsum manus	Դորզում մանուս
Չեռքի ափ	Ладонь руки (кисти)	Vola manus	Վոլա մանուս
Ոտքի մեջք	Спинка ноги (стопы)	Dorsum pedis	Դորզում պեդիս

Ոտքի ներքան	Подощва ноги (стопы)	Planta pedis	Պլանտա պեդիս
Թիկնային	Дорсальная (спинковая)	Dorsalis	Դորզալիս
Ափային (հակաթիկնային)	Волярная (противоспинковая)	Volaris	Վոլարիս
Ներքանային	Плантарный	Plantaris	Պլանտարիս
Կենտրոնամերձ	Проксимальный	Proximalis	Պրոքսիմալիս
Կենտրոնախույս	Дистальный	Distalis	Դիստալիս

ԿՄԱՆՔ

ՈՍԿԻ ԿԱՌՈՒՅՎԱԾՔԸ ՈՐՊԵՍ ՕՐԳԱՆ

Ներքին կմախք	Внутренний скелет	Skeleton (skeletum)	Սկելետոն (սկելետում)
Ոսկր	Кость	Os	Օս
Վերնոսկր (ոսկրապատակ)	Надкостница	Periosteum	Պերիոստեում
Ոսկրակառույցներ	Костеобразователи	Osteoblaston	Օստեոբլաստոն
Մակերեսներ	Поверхности	Facies	Ֆացիես
Եզրեր	Края	Margines	Մարգինես
Անկյուններ	Углы	Anguli	Անգուլի
Ելուն	Отросток	Processus	Պրոցեսուս
Բլուր (թումբ)	Бугор	Tuber	Տուբեր
Բլրակ (թմբիկ)	Бугорок	Tuberculum	Տուբերկուլում
Փուշ	Ость	Spina	Սպինա
Կատար	Гребень	Crista	Կրիստա
Բլրակավորություն	Шероховатость	Tuberositas	Տուբերոզիտաս
Գիծ	Линия	Linea	Լինեա
Գլուխ (գլխիկ)	Головка	Caput (capitulum)	Կապուտ (կապիտուլում)
Պարանոց (վզիկ)	Шейка	Collum	Կոլում
Ճախարակ	Блок	Trochlea	Տրոխլեա
Պտտական ճախարակ (խխունջ)	Винтообразный блок	Cochlea	Կոխլեա
Կոմբեր	Мышелки	Condyli	Կոնդիլի
Ներնեղմվածք, պուճ	Вдавление	Impressio	Իմպրեսսիո
Խոռոչ	Полость	Cavum	Կավում
Ծոց	Пазуха	Sinus	Սինուս
Ակոս	Желоб (борозда)	Sulcus	Սուկկուս
Կտրույչ	Вырезка	Excisura, incisura	Էքսիզուրա, ինցիզուրա
Ճեղք	Щель	Fissure	Ֆիզուրա
Անցք	Отверстие	Foramen	Ֆորամեն
Ծորան	Проток	Ductus	Դուկտուս
Երկար խողովակաձև ոսկրեր	Длинные трубчатые кости	Ossa longa	Օսսա լոնգա
Մարմին կամ միջնաճոն (դիաֆիզ)	Тело или диафиз	Diaphysis	Դիաֆիզիս
Ծայրաճոններ (էպիֆիզներ)	Эпифизы	Epiphysis	Էպիֆիզիս

Երկար աղեղաձև սկրներ	Длинные дугообразные кости	Ossa arginaea	Օսսա արգինեա
Կարճ սկրներ	Короткие кости	Ossa brevia	Օսսա քրեվիա
Տափակ սկրներ	Плоские кости	Ossa plana	Օսսա պլանա
Տափակ սկրերի սպունգանման նյութ	Губчатое вещество плоских костей	Diploe	Դիպլոե
Օդակիր սկրեր	Воздухоносные кости	Ossa pneumatica	Օսսա պնեումատիկա
Կոմպակտ (ռոճ) սկրանյութ	Компактное костное вещество	Substantia ossea compacta	Սուբստանցիա օսսեա կոմպակտա
Սպունգանման սկրանյութ	Губчатое костное вещество	Substantia ossea spongiosa	Սուբստանցիա օսսեա սպոնգիոզա
Ոսկրածուծ	Костный мозг	Medulla ossea	Մեդուլլա օսսեա

ԻՐԱՆԻ ԿՄԱՆԲ

ԻՐԱՆԻ ՈՍԿՐԱՅԻՆ ՄԵԳՍԵՆՏԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ՆՐԱ ՏԱՐԲԵՐԻ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Թիկնալար	Спинная струна	Chorda dorsalis	Խորդա ղորգալիս
Ողնաշար	Позвоночный столб	Columna vertebralis	Կոլումնա վերտեբրալիս
Ող	Позвонок	Vertebra	Վերտեբրա
Ողի մարմին	Тело позвонка	Corpus vertebrae	Կորպուս վերտեբրե
Ողի գլխիկ	Головка позвонка	Caput vertebrae	Կապուտ վերտեբրե
Ողի փոս	Ямка позвонка	Fossa vertebrae	Փոսսա վերտեբրե
Ներվային աղեղ	Нервная дужка	Arcus neuralis	Արկուս նեուրալիս
Ողնանցք	Позвоночное отверстие	Foramen vertebrale	Ֆորամեն վերտեբրալե
Ողնաշարային խողովակ	Позвоночный канал	Canalis vertebralis	Կանալիս վերտեբրալիս
Առջևի հողային ելուններ	Краниальные суставные отростки	Processus articulares craniales	Պրոցեսսուս արտիկուլարեա կրանիալեա
Հետին հողային ելուններ	Каудальные суставные отростки	Processus articulares caudales	Պրոցեսսուս արտիկուլարեա կաուդալեա
Միջողնային առջևի և հետին կտրույչներ	Межпозвоночные краниальные и каудальные вырезки	Incisurae intervertebrales craniales et caudales	Ինցիզուրե ինտերվերտեբրալե կրանիալեա էք կաուդալեա
Միջողնային անցք	Межпозвоночное отверстие	Foramen intervertebrale	Ֆորամեն ինտերվերտեբրալե
Խոտորմակի ելուններ	Поперечные отростки	Processus transversi	Պրոցեսսուս տրանսվերսի
Պտկանման ելուն	Сосцевидный отросток	Processus mammillaris	Պրոցեսսուս մամիլարիս
Փշաձև ելուն	Остистый отросток	Processus spinosus	Պրոցեսսուս սպինոզուս
Կողախոտորմա- կային ելուն	Поперечноребер- ный отросток	Processus costotransversarius	Պրոցեսսուս կոստո- տրանսվերսարիուս
Միջփուշելունային տարածություններ	Межостистые пространства	Spatia interspinalia	Սպատիա ինտերսպինալիա

Պարանոցային ողեր	Шейные позвонки	Vertebrae cervicales	Վերտեբրե ցերվիկալես
Խոտորմակի անցք	Поперечное отверстие	Foramen transversarium	Ֆորամեն տրանսվերսարիում
Խոտորմակի խողովակ	Поперечный канал	Canalis transversarius	Կանալիս տրանսվերսարիուս
Սոճակ	Ось или эпистрофея	Epistropheus	Էպիստրոֆեուս
Սոճակի ատամնաձև ելուն	Зубовидный отросток эпистрофея	Dens epistrophei	Դենս էպիստրոֆեի
Ատլաս	Атлант	Atlas	Ատլաս
Վերին աղեղ	Дорзальная дуга	Arcus dorsalis	Արկուս դորզալիս
Ստորին աղեղ	Вентральная дуга	Arcus ventralis	Արկուս վենտրալիս
Ստորին բլրակ (թմբիկ)	Вентральный бугорок	Tuberculum ventrale	Տուբերկուլում վենտրալե
Վերին բլրակ	Дорзальный бугорок	Tuberculum dorsale	Տուբերկուլում դորզալե
Ատլասի թևեր	Крылья атланта	Alae atlantis	Ալե ատլանտիս
Ատլասի փոս	Ямка атланта	Fossa atlantis	Փոսսա ատլանտիս
Թևային անցք	Крыловое отверстие	Foramen alare	Ֆորամեն ալարե
Կրծքային ողեր	Грудные позвонки	Vertebrae thoracales s. thoracica	Վերտեբրե թորակալես u. թորացիկա
Ստորին կատար	Вентральный гребень	Crista ventralis	Կրիստա վենտրալիս
Առջևի և հետևի կողային կիսալիստիկներ	Краниальные и каудальные реберные ямки	Foveae costales craniales et caudales	Ֆովեն կրանալես և կաուճալես էք կատոլայես
Ողի աղեղ	Дужка позвонка	Arcus vertebrae	Արկուս վերտեբրե
Հոդային հարթակ	Суставная фасетка	Fovea costalis transversalis	Ֆովեա կոստալիս տրանսվերսալիս
Պսակաձև ելուն	Сосцевидный отросток	Processus mammillaris	Պրոցեսսուս մամիլարիս
Կողեր	Ребра	Costae	Կոստե
Ոսկրային կող	Костное ребро	Os costale	Օս կոստալե
Կողի գլխիկ	Головка ребра	Capitulum costae	Կապիտուլում կոստե
Կողի բլրակ (թմբիկ)	Бугорок ребра	Tuberculum costae	Տուբերկուլում կոստե
Կողի վզիկ	Шейка ребра	Collum costae	Կոլում կոստե
Գլխիկային կատար	Гребешок головки	Crista capituli	Կրիստա կապիտուլի
Կողի անկյուն	Угол ребра	Angulus costae	Անգուլուս կոստե
Սկանային ակոս	Мышечный желоб	Sulcus muscularis	Մուկլուս մուսկուլարիս
Կողային ակոս	Реберный желоб	Sulcus costalis	Մուկլուս կոստալիս
Իսկական կողեր	Истинные ребра	Costae verae	Կոստե վերե
Կեղծ կողեր	Ложные ребра	Costae spuriae	Կոստե սպուրիե
Կողաճառներ	Реберные хрящи	Cartilagines costales	Կարթիլագինես կոստալես

Կողային աղեղ	Реберная дуга	Arcus costarum	Արկուս կոստարում
Կրծոսկր	Грудная кость	Sternum	Ստերնում
Կրծոսկրի կոթուն	Рукоятка грудной кости	Manubrium sterni	Մանուբրիում ստերնի
Կրծոսկրի մարմին	Тело грудной кости	Corpus sterni	Կորպուս ստերնի
Կողային փոսիկներ	Реберные ямки	Fossae costales	Ֆոսսե կոստալես
Թրանսման աճառ	Мечевидный хрящ	Cartilago xiphoidea	Կարթիլագո քսիֆոիդեա
Կրծքավանդակ	Грудная клетка	Thorax	Թորաքս
Կրծքի առջևի մուտք	Краниальный грудной вход	Apertura thoracis cranialis	Ապերտուրա թորացիս կրանիալիս
Կրծքի հետին ելք	Кaudальный грудной выход	Apertura thoracis caudalis	Ա. թորացիս կաուդալիս
Միջկողային տարածություններ	Межреберные пространства	Spatia intercostalis	Սպատիս ինտերկոստալիս
Գոտկային ողեր	Поясничные позвонки	Vertebrae lumbales	Վերտեբրե լումբալես
Սրբոսկր	Крестцовая кость	Os sacrum	Օս սակրում
Սրբոսկրի լայնակի շերտեր	Поперечные полоски крестцовой кости	Lineae transversals sacralis	Լինե տրանսվերսալես սակրալիս
Սրբոսկրի թևեր	Крылья крестцовой кости	Alae sacrales	Ալե սակրալես
Հոդային մակերես	Суставная поверхность	Facies articularis	Ֆացիես արտիկուլարիս
Կողմնային մաս	Латеральная часть	Pars lateralis	Պարս լատերալիս
Սրբոսկրի վերին անցքեր	Дорсальные крестцовые отверстия	Foramina sacralia dorsalia	Ֆորամինա սակրալիա դորզալիա
Սրբոսկրի ստորին անցքեր	Вентральные крестцовые отверстия	Foramina sacralia ventralia	Ֆորամինա սակրալիա վենտրալիա
Հրվանդան	Мыс	Promontorium	Պրոմոնտորիում
Պոչային ողեր	Хвостовые позвонки	Vertebrae coccygeae	Վերտեբրե կոկցիգեալես

ԳԼԽԻ ԿՄԱՆԲ՝ ԳԱՆԳ

ԳԱՆԳԻ ՍԱԴՐՆԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ

Քիմքաքառակուսային աճառ	Небноквадратный хрящ	Cartilago palatoquadratus	Կարտիլագո պալատոկվադրատուս
Ենթալեզվաձմռտային աճառ	Подъязычно-челюстной хрящ	Hyomandibulare	Հիոմանդիբուլարե
Գանգի կամար	Черепной свод	Calvaria	Կալվարիա
Գաղտումներ (ֆոնտանելաներ)	Фонтанеллия, роднички	Fontanella	Ֆոնտանելլա
Ծոծրակային գաղտուն	Затылочный родничок	Fontanella occipitalis	Ֆոնտանելլա օցցիպիտալիս
Ճակատային գաղտուն	Лобный родничок	Fontanella frontalis	Ֆոնտանելլա ֆրոնտալիս
Մեպաճև գաղտումներ	Клиновидные роднички	Fontanella sphenoidalis	Ֆոնտանելլա սֆենոիդալիս

Պտկաձև գաղտումներ	Сосцевидные роднички	Fontanella mastoidea	Ֆոնտանելյա մաստոիդեա
----------------------	-------------------------	----------------------	-------------------------

ԳԱՆԳԻ ՖԻԼՈԳԵՆԵԶ

Թիկնալար	Спинная струна	Chorda dorsalis	Խորդա ղորգալիս
Գլխի ընդերային կմախք	Висцеральный скелет головы	Splanchnocranium seu cranium viscerale	Սպլանխոկրանիում սեու կրանիում վիսցերալե
Աճառային ուղեղային գանգ	Хрящевой мозговой череп	Neurocranium seu cranium cerebrale	Նեուրոկրանիում սեու կրանիում ցերեբրալե
Հոտառական (քթային) հատվածներ	Обонятельные (носовые) области	Regio olfactorius s. nasalis	Ռեգիո օլֆակտո- րիուս ս. նազալիս
Ակնակապճաքում- քային հատվածներ	Глазнично- височные области	Regio orbitotemporalis	Ռեգիո օրբիտո- տեմպորալիս
Լսողական հատվածներ	Слуховые области	Regio acustica	Ռեգիո ակուստիկա
Ծոծրակային հատված	Затылочная область	Regio occipitalis	Ռեգիո օքցիպիտալիս
Եմքալեզվածնո- տային աճառ	Подъязычно- челюстной хрящ	Cartilago hyomandibulare	Կարտիլագո հիոմանդիբուլարե
Եմքալեզվային աճառ	Подъязычный хрящ	Hyoideum	Հիոիդեում
Սյունիկ	Столбик	Columella	Կոլումելյա
Ատամային ոսկր	Зубная кость	Os dentale	Օս դենտալե
Հոդավորման ոսկր	Сочленовая кость	Os articulare	Օս արտիկուլարե

ԸՆՏԱՆԻ ԿԱԹՆԱՍՈՒՆՆԵՐԻ ԳԱՆԳ

ԳԱՆԳԻ ՈՒՂԵՂԱՅԻՆ ԲԱԺԻՆ

Ուղեղային գանգ	Мозговой череп	Cranium cerebrale, neurocranium	Կրանիում ցերեբրալե, նեուրոկրանիում
Գանգի խոռոչ	Черепная полость	Cavum cranii	Կավում կրանիի
Ոսկրային ճշվածք	Костный намет	Tentorium osseum	Տենտորիում օսեում
Ապառաժային կատար	Гребень скалистой кости	Crista petrosa	Կրիստա պետրոզա
Ծոծրակասեղային կատար	Затылочно-клино- видный гребень	Crista occipitosphenoidalis	Կրիստա օկցիպի- տոսֆենոիդալիս
Ներքին սագիտալ կատար	Внутренний сагит- тальный гребень	Crista sagittalis interna	Կրիստա սագիտա- լիս ինտերնա
Մատամման ներսեղմվածքներ (մատոմապուճեր)	Пальцевые вдавления	Impressiones digitatae	Իմպրեսիոնես դիգիտատես
Ուղեղային կատարներ	Мозговые гребешки	Iuga cerebralialia	Իուգա ցերեբրալիա
Գանգի հետևի փոս	Задняя черепная ямка	Fossa cranii posterior	Փոսա կրանիի պոստերիոր
Գանգի միջին փոս	Средняя черепная ямка	Fossa cranii media	Փոսա կրանիի մեդիա

Հիպոֆիզի փոս	Ямка придатка мозга	Fossa hypophysis	Փոսսա հիպոֆիզիս
Տանձաձև փոս	Грушевидная ямка	Fossa piriformis	Փ. պերիֆորմիս
Գանգի առջևի փոս	Передняя черепная ямка	Fossa cranii anterior	Փոսսա կրանիի անտերիոր
Տեսողական խաչվածքի ակոս	Желоб зрительного перекреста	Sulcus chiasmaticus	Մուկոս խիսամատիկոս
Հոտառական փոսեր	Обонятельные ямки	Fossae olfactorii	Փոսսե օլֆակտորիի
Արադաղի կատար	Петушинный гребень	Crista galli	Կրիստա գալլի
Ենթալեզվային անցք	Подъязычное отверстие	Foramen hypoglossi	Ֆորամեն հիպոգլոսսի
Կումբային անցք	Мышечковое отверстие	Foramen condyloideum	Ֆորամեն կոնդիլոիդոում
Պատռված անցք	Разорванное отверстие	Foramen lacerum	Ֆորամեն լացերում
Երազան անցք	Сонное отверстие	Foramen caroticum	Ֆ. կարոտիկում
Օվալ (ձվաձև) անցք	Овальное отверстие	Foramen ovale	Ֆորամեն օվալե
Կլոր անցք	Круглое отверстие	Foramen rotundum	Ֆ. ռոբունդում
Ակնակապճային ճեղք	Орбитальная щель	Fissura orbitalis	Ֆիզուրա օրբիտալիս
Ակնակապճային կլոր անցք	Кругло-орбитальное отверстие	Foramen orbito-rotundum	Ֆորամեն օրբիտորոբունդում
Քունքի հատվածներ	Височные области	Regio temporalis	Ռեգիո տեմպորալիս
Քունքոսկր	Височная кость	Os temporale	Օս տեմպորալե
Արտաքին լսողական մուտք (անցուղի)	Наружный слуховой проход	Meatus acusticus externus	Մեատուս ակուստիկոս էքստերնուս
Ներքին լսողական մուտք (անցուղի)	Внутренний слуховой проход	Meatus acusticus internus	Մ. ակուստիկոս ինտերնուս
Ակնակապճային հատված	Глазничная область	Regio orbitalis	Ռեգիո օրբիտալիս
Արցունքային պարկի փոս	Ямка слезного мешка	Fossa sacci lacrimalis	Ֆոսսա սակցի լակրիմալիս
Քթարցունքային խողովակ	Носо-слезный канал	Canalis nosolacrimalis	Կանալիս նոզոլակրիմալիս
Թևանման կատար	Крыловидный гребень	Crista pterygoidea	Կրիստա պերիգոիդեա
Մաղոսկրի անցք	Решетчатое отверстие	Foramen ethmoidale	Ֆորամեն էթմոիդալե
Տեսողական անցք	Зрительное отверстие	Foramen opticum	Ֆորամեն օպտիկում
Կլոր անցք	Круглое отверстие	Foramen rotundum	Ֆ. ռոբունդում
Սեպաքիմքային փոս	Клинообразная ямка	Fossa sphenopalatina	Ֆոսսա սֆենոպալատինա
Վերձոտային անցք	Челюстное отверстие	Foramen maxillare	Ֆորամեն մաքսիլարե
Սեպաքիմքային անցք	Клинообразное отверстие	Foramen sphenopalatinum	Ֆորամեն սֆենոպալատինում

Քիմքի մեծ անցք	Большое небное отверстие	Foramen palatinum maiior	Ֆորամեն պալատինում մաիոր
Թևային խողովակ	Крыловой канал	Canalis pterygoideus	Կանալիս պերիգոդիդեուս
Թևային հետին անցք	Аборальное крыловое отверстие	Foramen pterygoideum (alare) aborale	Ֆորամեն պերիգոդիդեում (ալարե) արորալե
Թևային առջևի անցք	Оральное крыловое отверстие	Foramen pterygoideum (alare) orale	Ֆորամեն պերիգոդիդեում (ալարե) օրալե
Ծոծրակային հատված	Затылочная область	Regio occipitalis	Ռեգիօ օկցիպիտալիս
Արտաքին սագիտալ կատար	Наружный сагитальный гребень	Crista sagittalis externa	Կրիստա սագիտալիս էքստերնա
Ծոծրակային կատար	Затылочный гребень	Crista occipitalis	Կրիստա օկցիպիտալիս
Գագաթային հատված	Теменная область	Regio parietalis	Ռեգիօ պարիետալիս
Քունքային փոս	Височная ямка	Fossa temporalis	Ֆոսսա տեմպորալիս
Ծոծրակափշային կապանի փոս	Выйная ямка	Fossa nuchalis	Ֆոսսա նուխալիս
Գագաթային հարթակ	Теменная площадка	Planum parietale	Պլանում պարիետալե

ԳԱՆԳԻ ԴԻՄԱՅԻՆ ԲԱՃԻՆ

Դիմային զանգ	Лицевой череп	Cranium viscerale, s. Splanchnocranium	Կրանիում վիսցերալե սեու սպլանխոկրանիում
Քթի հատված	Носовая область	Regio nasalis	Ռեգիօ նազալիս
Քթի մեջք	Спинка носа	Dorsum nasi	Դորսում նազի
Քթի կողմնային հատվածներ	Латеральные носовые области	Regio lateralis nasi	Ռեգիօ լատերալիս նազի
Կտրիչային հատված	Резцовая область	Regio incisiva	Ռեգիօ ինցիզիվա
Ռուզգների հատված	Область ноздрей	Regio narium	Ռեգիօ նարիում
Վերին շրթունքի հատված	Область верхней губы	Regio labialis dorsalis	Ռեգիօ լաբիալիս դորզալիս
Ստորի շրթունքի հատված	Область нижней губы	Regio labialis ventralis	Ռեգիօ լաբիալիս վենտրալիս
Կզակի հատված	Область подбородка	Regio mentalis	Ռեգիօ մենտալիս
Թշային հատված	Щечная область	Regio buccalis	Ռեգիօ բուկկալիս
Ծամիչ մեծ մկանի հատված	Область жевательного мускула	Regio masseterica	Ռեգիօ մագետերիկա
Քիմքային հատված	Небная область	Regio palatina	Ռեգիօ պալատինա
Խռանների հատված	Область хоан	Regio choanarium	Ռեգիօ խռանարիում

**ՉԻՈՒ ԳԱՆԳ
ԳԱՆԳԻ ՈՒՂԵՂԱՅԻՆ ԲԱԺԻՆ**

ԾՈՐԱՍԿՈՄԱՐ

Ծոճրակոսկր	Затылочная кость	Os occipitale	Օս օկցիպիտալե
Հիմնային մաս կամ մարմին	Основная часть, или тело	Pars basilaris	Պարս բազիլարիս
Սկանային բլրակ (թմբիկ)	Мышечный бугорок	Tuberculum musculare	Տուբերկուլում մուսկուլարե
Կամուրջի փոս	Ямка моста	Fossa pontis	Ֆոսսա պոնթիս
Երկայնաձիգ ուղեղի փոս	Ямка продолговатого мозга	Fossa medullae oblongatae	Ֆոսսա մեղուլե օբլոնգատե
Պատռված անցք	Разорванное отверстие	Foramen lacerum	Ֆորամեն լացերում
Կողմնային (կումբային) մասեր	Боковые (мышечные) части	Partes laterales	Պարտես լատերալես
Ծոճրակային մեծ անցք	Большое затылочное отверстие	Foramen occipitale magnum	Ֆորամեն օկցիպիտալե մագնում
Ծոճրակային կումբեր	Затылочные мышелки	Condylī occipitales	Կոնդիլի օկցիպիտալես
Լծային ելուններ	Яремные отростки	Processus iugulares	Պրոցեսսուս իուգուլարես
Միջկումբային ստորին փոս	Вентральная межмышечковая ямка	Fossa intercondyloidea	Ֆոսսա ինտերկոնդիլոիդեա
Ենթալեզվային անցք	Подъязычное отверстие	Foramen hypoglossi	Ֆորամեն հիպոգլոսսի
Ծոճրակոսկրի թեփուկ	Чешуя затылочной кости	Squama occipitalis	Սկվամա օկցիպիտալիս
Ծոճրակափշային կապանի կամ ծոճրակային մաս	Выйная часть	Pars nuchalis	Պարս նուխալիս
Գագաթային մաս	Теменная часть	Pars parietalis	Պարս պարիետալիս
Ծոճրակային կատար	Затылочный гребень	Crista occipitalis	Կրիստա օկցիպիտալիս
Ծոճրակի մախարյուր	Затылочное предбугорье	Protuberantia occipitalis	Պրոտուբերանթիա օկցիպիտալիս
Ծոճրակափշային կապանային փոս	Выйная ямка	Fossa nuchalis	Ֆոսսա նուխալիս
Արտաքին սագիտալ կատար	Наружный сагитальный гребень	Crista sagitalis externa	Կրիստա սագիտալիս էքստերնա

ՍԵՊՈՍԿՐ

Հիմնային ոսկր, սեպոսկր	Клиновидная кость	Os sphenoidale	Օս սֆենոիդալե
Սեպոսկրի մարմին	Тело клиновидной кости	Corpus sphenoidale	Կորպուս սֆենոիդալե
Տեսողական նյարդի խաչվածքի ակոս	Желоб зрительного перекреста	Sulcus chiasmatis	Սուկկուս խիասմատիս
Տեսողական անցք	Зрительное отверстие	Foramen opticum	Ֆորամեն օպտիկում
Կնճիթ	Хоботок	Rostrum	Ռոստրում

Թուրքական բամբ	Турецкое седло	Sella turcica	Սեյլա տուրքիկա
Թամրի մեջք	Спинка седла	Dorsum sellae	Դորսում սելլե
Հիպոֆիզի փոս	Ямки придатка	Fossa hypophysis	Ֆոսսա հիպոֆիզիս
Սեպտակրի ծոցեր	Синусы клиновидной кости	Sinus sphenoidales	Սինուս սֆենոիդալես
Քունքային բևեռ	Височные крылья	Alae temporales	Ալե տեմպորալես
Ենթաքունքային փոս	Подвисочная ямка	Fossa infratemporalis	Ֆոսսա ինֆրատեմպորալիս
Նյարդային ալյուսներ	Нервный желоб	Sulcus nervorum	Սուկլուս ներվորում
Ակնակապճային ճեղք	Глазничная щель	Fissura orbitalis	Ֆիզուրա օրբիտալիս
Կլոր անցք	Круглое отверстие	Foramen rotundum	Ֆ. ռոբունդում
Զվածկ (օվալ) կտրույշ	Овальная вырезка	Incisura ovalis	Ինցիզուրա օվալիս
Երազան կտրույշ	Сонная вырезка	Incisura carotica	Ինցիզուրա կարոտիկա
Տանձաձև բլթի փոս	Ямка грушевидной доли	Fossa piriformis	Ֆոսսա պիրիֆորմիս
Թևանման ելուններ	Крыловидные отростки	Processus pterygoidei	Պրոցեսսուս պտերիգոիդեի
Թևային խողովակ	Крыловой канал	Canalis pterygoideus (alaris)	Կանալիս պտերի- գոիդեուս (ալարիս)
Թևային հետին (մեծ) անցք	Крыловое абортальное (большое) отверстие	Foramen pterygoideum aborale	Ֆորամեն պտերի- գոիդեում աբորալե (ֆորամեն ալարե մագնում)
Թևային առջևի անցք	Крыловое оральное отверстие	Foramen pterygoideum orale	Ֆորամեն պտերի- գոիդեում օրալե
Թևային փոքր անցք	Малое крыловое отверстие	Foramen pterygoideum (alare) parvum	Ֆորամեն պտերի- գոիդեում (ալարե) պարվում
Ակնակապճային բևեռ	Глазничные крылья	Alae orbitales	Ալե օրբիտալես
Մադուկրային անցք	Решетчатое отверстие	Foramen etmoidale	Ֆորամեն էթմոիդալե

ԲՈՒՆԲՈՍԿ

Քունքոսկր	Височная кость	Os temporale	Օս տեմպորալե
Քունքոսկրի թեփուկ	Чешуя височной кости	Squama temporalis	Սկվամա տեմպորալիս
Այտային ելուն	Скуловой отросток	Processus zygomaticus	Պրոցեսսուս զիգոմատիկուս
Այտային աղեղ	Скуловая дуга	Arcus zygomaticus	Արկուս զիգոմատիկուս
Հոդային բլրակ	Суставной бугорок	Tuberculum articulare	Տուբերկուլում արտիկուլարե
Ստործնոտային փոս	Челюстная ямка	Fossa mandibularis	Ֆոսսա մանդիբուլարիս
Հետհոդային ելուն	Засуставной отросток	Processus postglenoidalis	Պրոցեսսուս պոստգլենոիդալիս

Քունքային կատար	Височный гребень	Crista temporalis	Կրիստա տեմպորալիս
Թնփուկի ծոծրակային ելուն	Затылочный отросток чешуи	Processus occipitalis	Պրոցեսսուս օկցիպիտալիս
Քունքային մուտք	Височный ход	Meatus temporalis	Մատոտս տեմպորալիս
Ապառաժուկը	Каменистая кость	Os petrosum	Օս պետրոզում
Հատուկ ապառաժային մաս	Скалистая часть	Pars petrosa	Պարս պետրոզա
Ապառաժային կատար	Скалистый гребень	Crista petrosa	Կրիստա պետրոզա
Լսողական ներքին մուտք	Внутренний слуховой проход	Meatus acusticus internus	Մեատոտս ակուստիկոս ինտերնուս
Դիմային խողովակ	Лицевой канал	Canalis facialis	Կանալիս ֆացիալիս
Նախադրան ջրմուղի արտաքին մուտք	Наружный проход водопровода преддверия	Apertura externa aquaeductus vestibuli	Ապերտուրա էքստերնա ակվեդուկտոս վեստիբուլի
Խխունջի ջրմուղի արտաքին մուտք	Наружный проход водопровода улитки	Apertura externa aquaeductus cochleae	Ապերտուրա էքստերնա ակվեդուկտոս կոխլեյ
Թմբկային մաս	Барабанная часть	Pars tympanica	Պարս տիմպանիկա
Ոսկրային փամփուշտ	Костный пузырь	Bulla ossea	Բուլլա օսսեա
Թմբկային խոռոչ	Барабанная полость	Cavum timpani	Կավում տիմպանի
Լսողական արտաքին մուտք	Наружный слуховой проход	Meatus acusticus externus	Մեատոտս ակուստիկոս էքստերնուս
Թմբկային օղակ	Барабанное кольцо	Anulus tympanicus	Անուլուս տիմպանիկուս
Լսողական ոսկրային խողովակ	Костная слуховая труба	Tuba auditiva ossea	Տուբա աուդիտիվա օսսեա
Սկանային ելուն	Мускульный отросток	Processus muscularis	Պրոցեսսուս մուսկուլարիս
Ապառաժ-թմբկային ճեղք	Каменисто-барабанная щель	Fissura petro-tympanica	Ֆիսսուրա պետրոտիմպանիկա
Ապառաժային խողովակ	Скалистый канал	Canalis petrosus	Կանալիս պետրոզուս
Ենթալեզվային ելուն	Подъязычный отросток	Processus hyoideus	Պրոցեսսուս հիոիդեուս
Պտկանման մաս	Сосцевидная часть	Pars mastoidea	Պարս մաստոիդեա
Պտկանման ելուն	Сосцевидный отросток	Processus mastoideus	Պրոցեսսուս մաստոիդեուս
Դիմային խողովակի կամ հերյունապտկային անցք	Отверстие лицевого канала	Foramen stylomastoideum	Ֆորամեն ստիլոմաստոիդեում

ՄԻՋԳԱԳԱԹՈՍԿՐ

Միջգագաթային ոսկր	Межтеменная кость	Os interparietale	Օս ինտերպարիետալի
Արտաքին սագիտալ կատար	Наружный сагитальный гребень	Crista sagittalis externa	Կրիստա սագիտալիս էքստերնա
Ոսկրային նշվածք	Костный намет	Tentorium osseum	Տենտորիում օսսեում
Ծոծրակի ներքին նախաբլուր	Внутреннее затылочное предбугорье	Protuberantia occipitalis interna	Պրոտուբերանթիա օկցիպիտալիս ինտերնա

ԳԱԳԱԹՈՍԿՐ

Գագաթոսկր	Теменная кость	Os parietale	Օս պարիետալի
Արտաքին սագիտալ կատար	Наружный сагитальный гребень	Crista sagittalis externa	Կրիստա սագիտալիս էքստերնա
Ներքին սագիտալ կատար	Внутренний сагитальный гребень	Crista sagittalis interna	Կրիստա սագիտալիս ինտերնա

ՃԱԿԱՏՈՍԿՐ

Ճակատոսկր	Лобная кость	Os frontale	Օս ֆրոնտալի
Այտային ելուն	Скуловой отросток	Processus zygomaticus	Պրոցեսսուս զիգոմատիկուս
Վերակնակապճային անցք	Надглазничное отверстие	Foramen supraorbitale	Ֆորամեն սուպրաօրբիտալիս
Արցունքային փոս	Слезная ямка	Fossa lacrimalis	Ֆոսսա լակրիմալիս
Ճակատային ծոց	Лобная пазуха	Sinus frontalis	Սինուս ֆրոնտալիս
Մաղոսկրի անցք	Решетчатое отверстие	Foramen ethmoidale	Ֆորամեն էթմոիդալի

ԳԱՆԳԻ ԴԻՄԱՅԻՆ ԲԱԺԻՆ

ԱՐԳՈՒՆԵՐՈՍԿՐ

Արցունքոսկր	Слезная кость	Os lacrimale	Օս լակրիմալի
Արցունքային պարկի փոս	Ямка слезного мешка	Fossa saci lacrimalis	Ֆոսսա սակցի լակրիմալիս

ԱՅՏՈՍԿՐ

Այտոսկր	Скуловая кость	Os zygomaticum	Օս զիգոմատիկում
---------	----------------	----------------	-----------------

ԱՏՈՐԻՆ ԾՆՈՏ

Ստորին ծնոտ	Нижняя челюсть	Mandibula	Մանդիբուլա
Ստորին ծնոտի մարմին	Тело нижней челюсти	Corpus mandibulae	Կորպուս մանդիբուլե
Կտրիչային մաս	Резцовая часть	Pars incisiva	Պարս ինցիզիվա
Լեզվային մակերես	Язычная поверхность	Facies lingualis	Ֆացիես լինգվալիս
Շրթունքային (կգակային) մակերես	Губная (подбородочная) поверхность	Facies labialis (mentalis)	Ֆացիես լաբիալիս (մենտալիս)
Ատամնախորշային եզր	Альвеолярный край	Margo alveolaris	Մարգո ալվեոլարիս

Անատամ (միջատամային) եզր	Беззубый край	Margo interalveolaris	Մարգո ինտերալվեոլարիս
Սեղանատամային մասեր	Коренные части	Partes molares	Պարտես մոլարես
Միջծնոտային տարածություն	Межчелюстное пространство	Spatium intermandibulare	Սպատիում ինտերմանդիբուլարես
Կզակային անցք	Подбородочное отверстие	Foramen mentale	Ֆորամեն մենտալե
Ստործնոտային խողովակ	Нижнечелюстной канал	Canalis mandibularis	Կանալիս մանդիբուլարիս
Ստործնոտային անցք	Нижнечелюстное отверстие	Foramen mandibulae	Ֆորամեն մանդիբուլե
Ստործնոտի կտրիչային խողովակ	Резцовый нижне челюстной канал	Canalis mandibuloincisivus	Կանալիս մանդիբուլոինցիզիվուս
Ատամնախորշային եզր	Альвеолярный край	Limbus alveolaris	Լիմբուս ալվեոլարիս
Անոթային կտրույշ	Сосудистая вырезка	Incisura vesorum	Ինցիզուրա վազորում
Ծնոտային ճյուղ	Челюстная ветвь	Ramus mandibulae	Ռամուս մանդիբուլե
Պսակաձև ելուն	Венечный отросток	Processus coronoideus	Պրոցեսսուս կորոնոիդեուս
Հոդային ելուն	Суставной отросток	Processus condyloideus	Պրոցեսսուս կոնդիլոիդեուս
Ծնոտային կտրույշ	Челюстная вырезка	Incisura mandibulae	Ինցիզուրա մանդիբուլե
Ծամիչ մկանի փոս	Ямка жевательного мускула	Fossa masseterica	Ֆոսսա մագետերիկա
Թևանման մկանի փոս	Ямка крыловидного мускула	Fossa pterygoidea	Ֆոսսա պտերիգոիդեա
Ծնոտային անկյուն	Челюстной угол	Angulus mandibulae	Անգուլուս մանդիբուլե

ՎԵՐԻՆ ԾՆՈՏ

Վերին ծնոտ	Дорсальная, или верхняя челюсть	Os maxillare	Օս մաքսիլարես
Ծնոտ	Челюсть	Maxilla	Մաքսիլա
Ատամնախորշային եզր	Альвеолярный край	Margo alveolaris	Մարգո ալվեոլարիս
Անատամ (միջատամային) եզր	Беззубый край	Margo interalveolaris	Մարգո ինտերալվեոլարիս
Ծնոտային քլուր	Челюстной бугор	Tuber maxillae	Տուբեր մաքսիլե
Քիմքային խողովակ	Небный канал	Canalis palatinus	Կանալիս պալատինուս
Քիմքային մեծ անցք	Большое небное отверстие	Foramen palatinum maius	Ֆորամեն պալատինում մաիուս
Քունքային ելուն	Височный отросток	Processus temporalis	Պրոցեսսուս տեմպորալիս
Քիմքային ելուն	Небный отросток	Processus palatinus	Պրոցեսսուս պալատինուս
Քիմքային ակոս	Небный желоб, борозда	Sulcus palatinus	Սուկլուս պալատինուս

Խոփաքթային օրգան	Сошниково-носовой орган	Organon vomeronasale	Օրգանոն վոմերոնազալե
Այտային (ղեմքային) կատար	Скуловой (лицевой) гребень	Crista zygomatica s. facialis	Կրիստա զիգոմատիկա սետի ֆագիալիս
Ատամնախորշային կատարիկներ	Альвеолярные гребешки	Iuga alveolaria	Իուգա ալվեոլարիա
Ծնոտային (Հայմորյան) ծոց	Челюстная пазуха (Гайморова пазуха, или пещера)	Sinus maxillaris	Սինուս մաքսիլարիս
Ենթակնակապճային խողովակ	Подглазничный канал	Canalis infraorbitalis	Կանալիս ինֆրաօրբիտալիս
Վերծնոտային անցք	Челюстное отверстие	Foramen maxillare	Ֆորամեն մաքսիլարե
Ենթակնակապճային անցք	Подглазничное отверстие	Foramen infraorbitale	Ֆորամեն ինֆրաօրբիտալե
Վերծնոտախորիչային խողովակ	Резцовый верхне-челюстной канал	Canalis maxilloincisivus	Կանալիս մաքսիլոինցիզիվուս
Արցունքային ակոսիկ	Слезный желобок	Sulcus lacrimalis	Սուկլուս լակրիմալիս

ԿՏՐԻԻՉՈՍԿՐ

Կտրիչուկը	Резцовая кость	Os incisivum	Օս ինցիզիվում
Կտրիչային անցք	Резцовое отверстие	Foramen incisivum	Ֆորամեն ինցիզիվում
Քթային ելուն	Носовой отросток	Processus nasalis	Պրոցեսսուս նազալիս
Քիմքային ելուն	Небный отросток	Processus palatinus	Պ. պալատինոս
Քիմքային ճեղք	Небная щель	Fissura palatina	Ֆիսուրա պալատինա

ՔԻՄՔՈՍԿՐ

Քիմքուկը	Небная кость	Os palatinum	Օս պալատինոմ
Քիմքային ծոց	Небная пазуха	Sinus palatinus	Սինուս պալատինոս
Սեպաքիմքային ծոց	Клинонебная пазуха	Sinus sphenopalatinus	Սինուս սֆենոպալատինոս
Սեպաքիմքային փոս	Клинонебная ямка	Fossa sphenopalatina	Ֆոսսա սֆենոպալատինա
Սեպաքիմքային անցք	Клинонебное отверстие	Foramen sphenopalatinum	Ֆորամեն սֆենոպալատինում
Քիմքային խողովակ	Небный канал	Canalis palatinus	Կանալիս պալատինոս

ԹԵՎԱՆՄԱՆ ՈՍԿՐ

Թևանման ոսկր	Крыловидная кость	Os pterygoideum	Օս պերիզոդիդեում
Կարթ	Крючок	Hamulus	Համուլուս

ՔՐՈՍԿՐ

Քրոսկր	Носовая кость	Os nasale	Օս նազալե
Քթային ծոց	Носовая пазуха	Sinus nasalis	Սինուս նազալիս

ԽՈՓՈՍԱԿ

Խոփոսկր	Сошник	Vomer	Վոմեր
Կողմնային թիթեղներ	Боковые пластинки	Laminae laterales	Լամինե լատերալես
Քթի միջնապատի ակոս	Желоб носовой перегородки	Sulcus septi nasi	Մուկոս սեպտի ճաղի
Խոփոսկրի թևեր	Крылья сошника	Alae vomeris	Ալե վոմերիս

ԽԵՑԻՆԵՐ ԵՎ ՄԱՂՈՍԿ

Վերին և ստորին խեցիներ և մաղոսկր	Дорсальная и вентральная раковины и решетчатая кость	Ossa turbinata et os ethmoidale	Օսսա տուրբինատա էթ օս էթմոիդալե
Վերին կամ քթային խեցի	Дорсальная, или носовая, раковина	Concha dorsalis s. nasoturbinalle	Կոնխա դորզալիս սեու ճազտուրբինալե
Ստորին կամ ծնոտային խեցի	Вентральная, или челюстная, раковина	Concha ventralis s. maxilloturbinalle	Կոնխա վենտրալիս սեու մաքսիլլոտուրբինալե
Մաղոսկր	Решетчатая кость	Os ethmoidale	Օս էթմոիդալե
Մաղանման թիթեղ	Решетчатая пластинка	Lamina cribrosa	Լամինա կրիբրոզա
Մաղոսկրային անցք	Решетчатое отверстие	Foramen ethmoidale	Ֆորամեն էթմոիդալե
Ուղղահայաց թիթեղ	Перпендикулярная пластинка	Lamina perpendicularis	Լամինա պերպենդիկուլարիս
Աքաղաղի կատար	Петушинный гребень	Crista galli	Կրիստա գալլի
Մազաղաթանման կամ թղթանման թիթեղներ	Бумажные пластинки	Laminae papyraceae	Լամինե պապիրացե
Մաղոսկրի լաբիրինթ	Лабиринт решетчатой кости	Labyrinthus	Լաբիրինթոս
Ներքին պարույրներ	Внутренние завитки	Endoturbinalia	Էնդոտուրբինալիա
Արտաքին պարույրներ	Наружные завитки	Ectoturbinalia	Էկտոտուրբինալիա

ԵՆԹԱԵԶՎԱՅԻՆ ՈՍԿԸ

Ենթալեզվային ոսկր	Подъязычная кость	Os hyoideum	Օս հիոիդեում
Մարմին	Тело	Corpus	Կորպուս
Ճյուղեր	Ветви	Rami	Ռամի
Լեզվային ելուն	Язычный отросток	Processus lingualis	Պրոցեսսուս լինգվալիս
Կոկորդային ճյուղեր կամ մեծ եղջյուրներ	Большие рога, или гортанные ветви	Cornua maiora, s. thyreohyoidea	Կորնուս մաիորա, սեու թիրեոհիոիդեա
Փոքր եղջյուրներ կամ եղջրանեթա-լեզվային ճյուղեր	Малые рога	Cornua minora, s. Kepatohyoid	Կորնուս մինորա, սեու կեթրատոհիոիդ
Պրոքսիմալ (թմբկանեթալեզվային) հատոն	Проксимальный членик	Tympanohyoid	Տիմպանոհիոիդ
Միջին (հերոնենթալեզվային) հատոն	Средний членик	Stylohyoid	Ստիլոհիոիդ
Դիստալ (ճախենթալեզվային) հատոն	Дистальный членик	Epihyoid	Էպիհիոիդ

ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՂՋԵՐԱՎՈՐԻ ԳԱՆԳՈՒՄ

Կումբային խողովակ	Мышелковый канал	Canalis condyloideus	Կանալիս կոնդիլոիդեոս
Ծոծրակային թիթեղ	Затылочная пластинка	Lamina occipitalis	Լամինա օկցիալիտալիս
Քունքային թիթեղներ	Височные пластинки	Laminae temporales	Լամինե տեմպորալես
Չվաձև անցք	Овальное отверстие	Foramen ovale	Ֆորամեն օվալե
Ակնակապճային կլոր անցք	Круглоглазничное отверстие	Foramen orbitorotundum	Ֆորամեն օրբիտոռոտունդում
Ճակատի հետին կատար	Задний лобный гребень	Crista frontalis aboralis	Կրիստա ֆրոնտալիս աբորալիս
Դիմային բլուր	Лицевой бугор	Tuber malare	Տուբեր մալարե

ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԽՈՋԻ ԳԱՆԳՈՒՄ

Կնճիթոսկր	Хоботная кость	Os rostri	Օս ռոստրի
-----------	----------------	-----------	-----------

ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՇԱՆ ԳԱՆԳՈՒՄ

Երազան անցք	Сонное отверстие	Foramen caroticum	Ֆորամեն կարոտիկում
Անկյունային ելուն	Угловой отросток	Processus angularis	Պրոցեսսուս անգուլարիս

ՎԵՐՋԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՍԱՆՔ (ԾԱՅՐԱՄԱՍՍՅՈՒՆ ԿՍԱՆՔ)

Ծայրամասային կամ վերջավորությունների կմախք	Периферический скелет (скелет конечностей)	Membra	Մեմբրա
Կրծքային վերջավորություն	Грудная конечность	Membrum thoracicum	Մեմբրում թորացիկում
Կունքային վերջավորություն	Тазовая конечность	Membrum pelvinum	Մեմբրում պելվինում
Գոտիների կմախք	Скелет поясов	Cingulum membri	Ցինգուլում մեմբրի
Ազատ վերջավորությունների կմախք	Скелет свободной конечности	Extremitatis libera	Էքստրեմիտատիս լիբերա
Ուսագոտի (կրծքագոտի)	Плечевой пояс	Cingulum membri thoracici	Ցինգուլում մեմբրի թորացիկի
Կոմքագոտի (վորագոտի)	Тазовый пояс	Cingulum membri pelvini	Ցինգուլում մեմբրի պելվինի
Կրծքային ազատ վերջավորության կմախք	Скелет свободной грудной конечности	Extremitatis libera thoracicum	Էքստրեմիտատիս լիբերա թորացիկում
Կունքային ազատ վերջավորության կմախք	Скелет свободной тазовой конечности	Extremitatis libera pelvinum	Էքստրեմիտատիս լիբերա պելվինում
Առաջին սեգմենտ կամ ոտքի սյուն	Стилоподий	Stylopodium	Ստիլոպոդիում
Երկրորդ սեգմենտ կամ զույգ ոտք	Зейгоподий	Zeygopodium	Չեյգոպոդիում

Երրորդ սեզմնա կամ սեփական ոտք	Автоподий	Autopodium	Ավտոպոդիում
Թաթախիմք	Базиоподий	Baziopodium	Բազիոպոդիում
Նախատուք (թաթի միջնամաս)	Метаподий	Metapodium	Մետապոդիում
Թաթի ծայրամաս (մատներ)	Акроподий	Acropodium	Ակրոպոդիում

ԶԻՈՒ ԿՐԾՔԱՅԻՆ ՎԵՐՋԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ԿՄԱԽՔ

ԹԻԱԿ

Թիակ	Лопатка	Scapula	Սկապուլա
Թիակի աճառ	Лопаточный хрящ	Cartilago scapulae	Կարթիլագո սկապուլե
Թիակի փուշ (կատար)	Лопаточная ость	Spina scapulae	Մայիմա սկապուլե
Նախակատարային փուս	Предостная ямка	Fossa supraspinata	Փոսա սուպրասպինատա
Անդրկատարային փուս	Заостная ямка	Fossa infraspinata	Փոսա ինֆրասպինատա
Փշի (կատարի) բլուր	Бугор ости	Tuber spinae	Տուբեր սպինե
Ենթաթիակային փուս	Подлопаточная ямка	Fossa subscapularis	Փոսա սուբսկապուլարիս
Ատամնաձև մակերես	Зубчатая поверхность	Facies serrata	Ֆացիես սերատա
Թիակի առջևի եզր	Краниальный край	Margo cranialis	Մարգո կրանիալիս
Թիակի կտրույչ	Лопаточная вырезка	Incisura scapulae	Ինցիզուրա սկապուլե
Թիակի հետին եզր	Каудальный край	Margo caudalis	Մարգո կաուդալիս
Թիակի հիմք	Основание лопатки	Basis scapulae	Բազիս սկապուլե
Առջևի (պարանոցային) անկյուն	Краниальный, или шейный, угол	Angulus cranialis, s. cervicalis	Անգուլուս կրանիալիս սեու գերվիկալիս
Հետին (թիկնային) անկյուն	Каудальный, или спинной, угол	Angulus caudalis, s. dorsalis	Անգուլուս կաուդալիս սեու դորզալիս
Հոդափոսային անկյուն	Суставно-ямочный угол	Angulus glenoidalis	Անգուլուս գլենոիդալիս
Հոդային փուս	Суставная впадина	Cavitas glenoidalis	Կավիտաս գլենոիդալիս
Թիակի բլուր	Лопаточный бугор	Tuber scapulae	Տուբեր սկապուլե
Կտցածև ելուն	Клювовидный отросток	Processus coracoideus	Պրոցեսսուս կորակոիդեուս
Թիակի վզիկ (պարանոց)	Шейка	Collum scapulae	Կոլլում սկապուլե

ԲԱԶՈՒԿՈՄԿ

Բազուկոսկր	Плечевая кость	Os humeri s. brachii	Oս հումերի սեռ քրախիի
Բազուկի գլխիկ	Головка плечевой кости	Caput humeri	Կապուտ հումերի
Վզիկ	Шейка	Collum humeri	Վոլյում հումերի
Մեծ բլուր	Большой бугор	Tuberculum maius	Տուբերկուլում մայուս
Փոքր բլուր (թումբ)	Малый бугор	Tuberculum minus	Տուբերկուլում մինուս
Մեծ քրի կատար	Гребень большого бугра	Crista tuberculi maioris	Կրիստա տուբերկուլի մայորիս
Դելտայաձև բրաքիալորուքյուն	Дельтовидная шероховатость	Tuberositas deltoidea	Տուբերոզիտաս դելտոիդեա
Արմունկային գիծ	Локтевая линия	Linea anconeae	Լինեա անկոնեա
Բազուկոսկրի կատար	Гребень плечевой кости	Crista humeri	Կրիստա հումերի
Փոքր քրի կատար	Гребень малого бугра	Crista tuberculi minoris s. tuberositas teres	Կրիստա տուբերկուլի մինորիս սեռ տուբերոզիտաս տերեզ
Անոթային անցք	Сосудистое отверстие	Foramen nutritium	Ֆորամեն նուտրիցիում
Գլանաձև ճախարակ	Валикообразный блок	Trochlea	Տրոխլեա
Պսակաձև փոս	Коронovidная ямка	Fossa coronoidea	Փոսսա կորոնոիդեա
Արմունկային փոս	Локтевая ямка	Fossa olecrani	Փոսսա օլեկրանի
Տարածիչ (կողմնային) վերկումբ	Разгибательный (латеральный) надмышечок	Epicondylus extensorius s. lateralis	Էպիկոնդիլուս էքստենզորիուս սեռ լատերալիս
Ծալիչ (մերսին) վերկումբ	Сгибательный (медиальный) надмышечок	Epicondylus flexorius s. Medialis	Էպիկոնդիլուս ֆլեքսորիուս սեռ մեդիալիս
Վերձախարակային անցք (շների մոտ)	Надблоковое отверстие	Foramen supratrochleare	Ֆորամեն սուպրատրոխլեարե

ՆԱՌԱՐԱԶԿԻ ՈՍԿՐԵՐ

Նախարագիկ ոսկրներ	Кости предплечья	Ossa antebrachii	Օսսա անտեբրախիի
Ճաճանչոսկր (ճաճանչ)	Лучевая кость (луч)	Radius	Ռադիուս
Ճաճանչի գլխիկ	Головка луча	Capitulum radii	Կապիտուլում ռադի
Գլխիկի փոս	Ямка головки	Fovea capituli radii	Ֆովեա կապիտուլի ռադիի
Պսակաձև ելուն	Венечный отросток	Processus coronoideus	Պրոցեսսուս կորոնոիդեուս
Ճաճանչի բրաքիալորուքյուն	Шероховатость луча	Tuberositas radii	Տուբերոզիտաս ռադիի
Ճաճանչոսկրի մարմին	Тело лучевой кости	Corpus radii	Կորպուս ռադիի
Արմունկոսկր (ծղիկոսկր)	Локтевая кость	Ulna	Ուլնա

Արձուակային ելուն	Локтевой отросток	Olecranon	Օլեկրանոն
Արձուակի բլուր	Локтевой бугор	Tuber olecrani	Տուբեր օլեկրանի
Կոցածև (կեռածև) ելուն	Крючковидный отросток	Processus anconeus	Պրոցեսսուս անկոնեոս
Կիսալուսնաձև կտրույչ	Полулуная вырезка	Incisura semilunaris	Ինցիզուրա սեմիլունարիս
Միջոսկրային տարածություն	Межкостное пространство	Spatium interosseum	Սպատիում ինտերոսեում
Գրչածև ելուն	Грифелевидный отросток	Processus ctyloideus	Պրոցեսսուս կտիլոիդեոս

ԴԱՍՏԱԿԻ ՈՍԿՐԵՐ

Դաստակ	Запястье	Carpus	Կարպուս
Դաստակի ոսկրներ	Кости запястья	Ossa carpi	Օսսա կարպի
Դաստակի ճանճանչային ոսկր	Запястная лучевая кость	Os carpi radiale	Օս կարպի ռադիալի
Դաստակի միջանկյալ ոսկր	Запястная промежуточная кость	Os carpi intermedium	Օս կարպի ինտերմեդիում
Դաստակի արձուակային ոսկր	Запястная локтевая кость	Os carpi ulnare	Օս կարպի ուլնարի
Դաստակի լրացուցիչ ոսկր	Запястная добавочная кость	Os carpi accessorium	Օս կարպի ակցեսորիում
Դաստակի 1-ին ոսկր	Запястная 1-я кость	Os carpi primum	Օս կարպի պրիմում
Դաստակի 2-րդ ոսկր	Запястная 2-я кость	Os carpi secundum	Օս կարպի սեկունդում
Դաստակի 3-րդ ոսկր	Запястная 3-я кость	Os carpi tertium	Օս կարպի տերցիում
Դաստակի 4+5 ոսկր	Запястная 4+5-я кость	Os carpi quartum et quintum	Օս կարպի կուարտում էք կուինտում

ՆԱԽԱԴԱՍՏԱԿԻ ՈՍԿՐԵՐ

Նախադաստակ	Пясть	Metacarpus	Մետակարպուս
Նախադաստակի 3-րդ ոսկր	Пястная 3-я кость	Os metacarpi tertium	Օս մետակարպի տերցիում
Նախադաստակի բլրակավորություն	Пястная шероховатость	Tuberositas metacarpalis	Տուբերոզիտաս մետակարպալիս
Հոդային ճախարակ	Суставной блок	Trochlea	Տրոխլեա
Նախադաստակի 2-րդ և 4-րդ ոսկրներ	Пястные 2-я и 4-е кости	Os metacarpale secundum et quartum	Օս մետակարպալի սեկունդում էք կուարտում

ՄԱՆՆԵՐԻ ՈՍԿՐԵՐ

Մատների ոսկրներ	Кости пальцев	Ossa digiti	Օսսա դիգիտի
Առաջին ֆալանգ (կապտոսկր)	Первая фаланга (путовая кость)	Phalanx prima	Ֆալանքս պրիմա
Երկրորդ ֆալանգ (պսակոսկր)	Вторая фаланга (вечная кость)	Phalanx secunda	Ֆալանքս սեկունդա
Երրորդ ֆալանգ (սմբականման ոսկր)	Третья фаланга (копытовидная кость)	Phalanx tertia	Ֆալանքս տերցիա

Տարածիչ (պսակաձև) ելուն	Разгибательный (вечный) отросток	Processus extensorius	Պրոցեսսուս էքստենզորիուս
Սեփական ներքբան	Подошва копы- товидной кости	Facies solearis	Ֆացիես սոլեարիս
Ծալիչ մակերես	Сгибательная поверхность	Facies flexoria	Ֆացիես ֆլեքսորիա
Ներքբանային անցք	Подошвенное отверстие	Foramen soleare	Ֆորամեն սոլեարե
Կիսաշրջանաձև խողովակ	Полукружный канал	Canalis semicircularis	Կանալիս սեմիցիքլոպարիս
Պատային մակերես	Стенная поверхность	Facies parietalis	Ֆացիես պարիետալիս
Սմբակոսկրի ճյուղեր կամ անկյուններ	Ветви, или углы, копытовидной кости	Anguli	Անգուլի

ՔՆՁՈՒԹԱՉԵՎ ՈՍԿԵՐ

1-ին ֆալանգի քն- շուքաձև ոսկրներ	Сезамовидные кости 1-й фаланги	Ossa sesamoidea phalangis primae	Օսսա սեզամոիդեա ֆալանգիս պրիմե
3-րդ ֆալանգի քնշուքաձև ոսկր կամ մակույկոսկր	Сезамовидная кость 3-й фаланги, или челючная кость	Os sesamoideum phalangis tertiae	Օս սեզամոիդեում ֆալանգիս տերցիե

ԿՈՆՔԱՅԻՆ ՎԵՐՋԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ԿՍԱՆՔ

ԿՈՆՔԱԳՈՏԻ

Անանում կամ կոնքոսկրներ	Безымянные, или тазовые, кости	Ossa innominata s. Coxae	Օսսա ինոմինատա սեու կոքսե
Կոնքի կարան (համաձուճ)	Тазовый шов	Symphysis pelvis	Սիմֆիզիս պելվիս
Չստոսկր	Подвздошная кость	Os ilium	Օս իլիում
Թև	Крыло	Ala ossis ilii	Ալա օսսիս իլի
Մարմին	Тело	Corpus ossis ilii	Կորպուս օսսիս իլիի
Գավակային մակերես	Ягодичная поверхность	Facies glutaеа	Ֆացիես գլուտեա
Գավակային գիծ	Ягодичная линия	Linea glutaеа	Լինեա գլուտեա
Ականջանման մակերես	Ушковая поверхность	Facies auricularis	Ֆացիես աուրիկուլարիս
Չստային (մկանա- յին) մակերես	Подвздошная поверхность	Facies muscularis	Ֆացիես մուսկուլարիս
Չստային կատար	Подвздошный гребень	Crista iliaca	Կրիստա իլիակա
Չստի արտաքին բլուր (մակուկ)	Маклоковый бугор	Tuber coxae	Տուբեր կոքսե
Նստայի մեծ կտրույչ	Большая седалищ- ная вырезка	Incisura ischiadica maior	Ինցիզուրա իսխիադիկա մայոր
Նստային փուշ	Седалищная ость	Spina ischiadica	Սպինա իսխիադիկա
Սրբոսկրային բլուր	Крестцовый бугор	Tuber sacrale	Տուբեր սակրալե
Չստցայլային կատար	Подвздошно- лонный гребень	Crista iliopectinea	Կրիստա իլիոպեկտինեա

Գոտկային բլրակ	Поясничный бугорок	Tuberculum psadicum	Տուբերկուլում պսոսդիկում
Ցայռակ	Лонная кость	Os pubis	Օս պուբիս
Կոնքի կարան (կցվածք)	Тазовый шов	Symphysis pelvis	Սիմֆիզիս պելվիս
Կարանային ճյուղ	Шовная ветвь	Ramus symphysis	Ռամուս սիմֆիզիս
Հոդափոսային ճյուղ	Впадинная ветвь	Ramus acetabularis	Ռամուս ացետարուլարիս
Ցայլի կատար	Лонный гребень	Pecten ossis pubis	Պեկտեն օսիս պուբիս
Չստցայլային բարձունք	Подвздошно-лонное возвышение	Eminentia iliopectinea	Էմինենթիա իլիոպեկտինեա
Ցայլի բլուր	Лонный бугор	Tuberculum pubicum	Տուբերկուլում պուբիկում
Նստոսկր	Седалищная кость	Os ischii	Օս իսխիի
Նստոսկրի մարմին	Тело седалищной кости	Corpus ossis ischii	Կորպուս օսիս իսխիի
Կարանային ճյուղ	Шовная ветвь	Ramus symphysis	Ռամուս սիմֆիզիս
Հոդափոսային ճյուղ	Впадинная ветвь	Ramus acetabularis	Ռամուս ացետարուլարիս
Փակված անցք	Запертое отверстие	Foramen obturatum	Ֆորամեն օբտուրատում
Նստային աղեղ	Седалищная дуга	Arcus ischiadicus	Արկուս իսխիադիկուս
Նստային բլուրներ	Седалищные бугры	Tuber ischiadicum	Տուբեր իսխիադիկում
Նստային փոքր կտրույշ	Малая седалищная вырезка	Incisura ischiadica minor	Ինցիզուրա իսխիադիկա մինոր
Հոդափոս (քաջախափոս)	Суставная впадина	Acetabulum	Ացետարուլում
Հոդափոսային կտրույշ	Впадинная вырезка	Incisura acetabularis	Ինցիզուրա ացետարուլարիս
Հոդափոսի փոսիկ	Ямка впадины	Fossa acetabuli	Ֆոսսա ացետարուլի

ԿՈՆԵԻ ԽՈՌՈՉԻ ԿՄԱՆՔ

Կոնքի խոռոչ	Тазовая полость	Cavum pelvis	Կավում պելվիս
Կոնք	Таз	Pelvis	Պելվիս
Սահմանային գիծ	Терминальная линия	Linea terminalis	Լինեա տերմինալիս
Անկյունագծային չափ (յծորդակ)	Диагональное измерение	Coniugata diagonalis	Կոնյուգատա դիագոնալիս
Խոռոչի լայնակի տրամագիծ	Поперечный диаметр полости	Diametrus transversa	Դիամետրուս տրանսվերսա

ԱՉԴՐՈՍԿՐ

Ազդրոսկր	Бедренная кость	Os femoris	Օս ֆեմորիս
Գլխիկ	Головка	Caput femoris	Կապուտ ֆեմորիս
Վզիկ	Шейка	Collum femoris	Կոլլում ֆեմորիս
Գլխիկի փոսիկ	Ямка головки	Fovea capitis	Ֆովեա կապիտիս
Մեծ տամբրոն	Большой вертел	Trochanter maior	Տրոխանտեր մայոր
Միջին տամբրոն	Средний вертел	Trochanter medius	Տրոխանտեր մեդիուս

Ազդրոսկրի մարմին	Тело бедренной кости	Corpus femoris	Կորպուս ֆեմորիս
Փոքր տամբիոն	Малый вертел	Trochanter minor	Տրոխանտեր մինոր
Երրորդ տամբիոն	Третий вертел	Trochanter tertius	Տրոխանտեր տերցիոս
Ներսի շրթունք	Медиальная губа	Labium mediale	Լաբիում մեդիալե
Կողմնային շրթունք	Латеральная губа	Labium laterale	Լաբիում լատերալե
Բրակավոր մակերես	Шероховатая площадь	Facies aspera	Ֆացիես ասպերա
Ներքամային փոս	Плантарная ямка	Fossa plantaris	Ֆոսսա պլանտարիս
Միջտամբիոնային կատար	Межвертлужный гребень	Crista intertrochanterica	Կրիստա ինտեր-տրոխանտերիկա
Տամբիոնային փոս	Вертлужная впадина	Fossa trochanterica	Ֆոսսա տրոխանտերիկա
Հոդային կումբեր	Суставные мыщелки	Condylus articularis	Կոնդիլուս արտիկուլարիս
Կողմնային և մերսի կումբեր	Латеральные и медиальные мыщелки	Condylus lateralis et medialis	Կոնդիլուս լատերալիս եւ մեդիալիս
Միջկումբային փոս (կտրույշ)	Межмышелковая ямка (вырезка)	Fossa intercondyloidea	Ֆոսսա ինտերկոնդիլոիդեա
Վերկումբեր	Надмыщелки	Epicondylus	Էպիկոնդիլի
Կողմնային կումբ	Латеральный мыщелок	Condylus lateralis	Կոնդիլուս լատերալիս
Ենթաձմկային մկանի փոս	Ямка подколенного мускула	Fossa musculi poplitei	Ֆոսսա մուսկուլի պոպլիտեի
Ճակարակ ձմկոսկրի համար	Блок для коленной чашки	Trochlea patellaris	Տրոխլեա պատելյարիս
Տարածիչ փոս	Разгибательная ямка	Fossa extensoria	Ֆոսսա էքստենզորիա

ԾՆԿՈՍՎՐ

Ծնկոսկր	Коленная чашка	Patella	Պաթելլա
---------	----------------	---------	---------

ՄՐՈՒՆԳԻ ՈՍԿՐԵՐ

Սրունք	Голень	Crus	Կրուս
Մեծ ուղք	Большеберцовая кость	Tibia	Տիբիա
Կողմնային և մերսի կումբեր	Латеральные и медиальные мыщелки	Condylus lateralis et medialis	Կոնդիլուս լատերալիս եւ մեդիալիս
Միջկումբային բարձրունք	Межмышелковое возвышение	Eminentia intercondyloidea	Էմինենցիա ինտերկոնդիլոիդեա
Ենթաձմկային կտրույշ	Подколенная вырезка	Incisura poplitea	Ինցիզուրա պոպլիտեա
Բրակավոր հաստվածք	Шероховатое утолщение	Tuberositas tibiae	Տուբերոզիտաս տիբիե
Մեծ ուղքի կատար	Гребень большеберцовой кости	Crista tibiae	Կրիստա տիբիե
Սկանային ակոս	Мышкульный желоб	Sulcus muscularis	Ս. մուսկուլարիս
Ենթաձմկային գիծ	Подколенная линия	Linea poplitea	Լինեա պոպլիտեա

Անոթային անցք	Сосудистое отверстие	Foramen nutritium	Ֆորամեն նուտրիցիում
Պտտտակաձև ճախարակ	Винтообразный блок	Cochlea tibiae	Կոխլեա տիբիե
Արտաքին և ներքին (ներսի) կոճեր	Латеральные и медиальные лодыжки	Malleolus lateralis et medialis	Մալլեոլուս լատերալիս եւ մեդիալիս
Փոքր ոլոր	Малоберцовая кость	Fibula s. perone	Ֆիբուլա սեու պերոնե
Գլխիկ	Головка	Caput fibulae	Կապուտ ֆիբուլե
Միջոսկրային տարածություն	Межкостное пространство	Spatium interosseum	Սպատիում ինտերոսսեում
Կոճուկ	Лодыжковая кость	Os malleolare	Օս մալլեոլարե

ԳԱՐՇԱՊԱՐԻ ՈՍԿՐԵՐ

Գարշապարի (ցատկիչ հողի) ոսկրներ	Кости заплюсны	Ossa tarsi	Օսսա տարզի
Վեզոսկր կամ գարշապարի մեծ ոլորային ոսկր	Таранная кость	Os tarsi tibiale s. talus	Օս տարզի տիբեալե սեու Տալուս
Վեզոսկրի ճախարակ	Блок таранной кости	Trochlea tali	Տրոխլեա տալի
Կրունկոսկր կամ գարշապարի փոքր ոլորային ոսկր	Пяточная кость	Os tarsi fibulare seu calcaneus	Օս տարզի ֆիբուլարե սեու կալկանեոս
Կրունկի բլուր	Пяточный бугор	Tuber calcanei	Տուբեր կալկանեի
Վեզի բռնիչ կամ հենարան	Держатель таранной кости	Sustentaculum tali	Սուստենտակուլում տալի
Ճախարակային ելում	Блоковый отросток	Processus cochlearis	Պրոցեսսուս կոխլեարիս
Գարշապարի կենտրոնական ոսկր	Центральная кость	Os tarsi centrale	Օս տարզի ցենտրալե
Գարշապարի 1-ին և 2-րդ ոսկրներ	1-я и 2-я кости заплюсны	Os tarsi primum et secundum	Օս տարզի պրիմում եւ սեկունդում
Գարշապարի 3-րդ ոսկր	3-я кость заплюсны	Os tarsi tertium	Օս տարզի տերցիում
Գարշապարի 4+5 ոսկր	4+5-я кость заплюсны	Os tarsi quartum et cuintum	Օս տարզի կուարտում եւ կուինտում
Գարշապարի անոթային խողովակ	Сосудистый канал заплюсны	Canalis tarsi	Կանալիս տարզի

ՆԱԽԱԳԱՐՇԱՊԱՐԻ ՈՍԿՐԵՐ

Նախագարշապար	Плюсна	Metatarsus	Մետատարսուս
Նախագարշապարի 3-րդ կամ հիմնական (գլխավոր) ոսկր	3-я, или основная (главная) кость плюсны	Os metatarsi tertium	Օս մետատարզի տերցիում
Նախագարշապարային բլրակավորություն	Плюсневая шероховатость	Tuberositas metatarsi	Տուբերոսիտազ մետատարզի

Նախագարշապարի 2-րդ և 4-րդ կամ զլանաձև նսկրներ	2-я и 4-я, или грифельные кости плюсны	Ossa metatarsi secundum et quartum	Օսա մետատարզի սեկունդում եք կուարտում
---	--	--	---

ՈՍԿՐԵՐԻ ՄԻԱՑՈՒՄՆԵՐ (ՀՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ)
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵԿՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՈՍԿՐԵՐԻ ՄԻԱՑՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
ՈՍԿՐԵՐԻ ԱՆԸՆԴՀԱՏ ՄԻԱՑՈՒՄՆԵՐ

Անընդհատ միացում	Непрерывное соединение	Synarthrosis	Միանաթրոզիս
Շարակցահյուս- վածքային միացում (սինդեզմոզ)	Соединительно- тканное соединение	Syndesmosis	Սինդեզմոզիս
Միջոսկրային թաղանթ	Межкостная мембрана	Membrane interossea	Մեմբրանա ինտերոսսեա
Ոսկրային միացում (ոսկրակցանք կամ սինոստոզ)	Костное соединение	Synostosis	Սինոսթոզիս
Կար	Шов	Sutura	Մուտարա
Թեփուկավոր կար	Чешуйчатый шов	Sutura squamosa	Մ. սկվամոզա
Ատամնավոր կար	Зубчатый шов	Sutura serrata	Մ. սերրատա
Կեղծ կար կամ մերդաշնակություն	Ложный шов, или гармония	Sutura spuria s. harmonia	Մ. սպուրիա սեու հարմոնիա
Աճառային միացում	Хрящевое соединение	Sincondrosis	Սինֆունդրոզիս
Համաճոն (սիմֆիզ)	Симфиз	Symphysis	Սիմֆիզիս

ՈՍԿՐԵՐԻ ԸՆԴՀԱՏՎՈՂ ՄԻԱՑՈՒՄՆԵՐ

Ընդհատվող միացում կամ հոդ	Прерывный тип соединения костей, сустав или сочленение	Articulatio s. articulus (diarthrosis)	Արտիկուլացիո սեու արտիկուլուս (դիարթրոզիս)
Հոդախոռոչ	Суставная полость	Cavum articulare	Կավում արտիկուլարե
Հոդապարկ	Капсула сустава	Capsula articularis	Կապսուլա արտիկուլարիս
Ֆիբրոզային (թելավոր) թաղանթ	Фиброзная оболочка	Membrana fibrosa	Մեմբրանա ֆիբրոզա
Չուսպային թաղանթ	Синовиальная оболочка	Membrana synovialis	Մեմբրանա սինովիալիս
Չուսպանյութ (սինովիա)	Синовия	Synovia	Սինովիա
Չուսպային թավիկներ	Синовиальные ворсинки	Villi synoviales	Վիլլի սինովիալես
Հոդաճառ	Суставной хрящ	Cartilago articularis	Կարթիլագո արտիկուլարիս

ՀՈԴԵՐԻ ՏԻՊԵՐԸ

Գնդաձև հոդ	Шаровидный сустав	Arthrodia	Արթրոդիա
Էլիպսաձև կամ ձվաձև հոդ	Эллипсоидный, или яйцевидный	Articulatio ellipsoidea	Արտիկուլացիո ելիպսոիդեա

	сустав		
Ճախարակաձև հոդ	Блоковидный сустав	Ginglymus	Գինգլիմուս
Պտտոտակաձև հոդ	Винтообразный сустав	Articulatio cochlearis	Արտիկուլացիո կոխլեարիս
Սահող կամ տափակ հոդ	Скользящий, или плоский сустав	Amphiarthrosis	Ամֆիարթրոզիս

ՇԱՐԺՄԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ ՀՈՂԵՐՈՒՄ

Ծալում	Сгибание, или флексия	Flexio	Ֆլեքսիո
Տարածում	Разгибание, или экстензия	Extensio	Էքստենզիո
Աղբերում	Приведение	Adductio	Ադդուկցիո
Կողմնադարձում (զատում)	Отведение	Abductio	Աբդուկցիո
Պտտում	Вращение	Rotatio	Ռոտացիո
Պտտում դեպի դուրս	Вращение наружу, или супинация	Supinatio	Սուպինացիո
Պտտում դեպի ներս	Вращение внутрь, или пронация	Pronatio	Պրոնացիո
Շրջապտույտ շարժումներ (շրջանաձև կամ կոնաձև պտտում)	Круговые движения (кружение)	Circumductio	Ցիրկումդուկցիո

ԻՐԱՆԻ ԵՎ ՊՈԶԻ ՍԵԳՄԵՆՏՆԵՐԻ ՄԻԱՑՈՒՄՆԵՐ ՈՂԵՐԻ ՄԻԱՑՈՒՄՆ ԻՐԱՐ ՀԵՏ

ՈՂԵՐԻ ՍԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ՄԻԱՑՈՒՄ

Միջողնային աճառ	Межпозвоночные хрящи	Fibrocartilagine intervertebrales	Ֆիբրոկարթիլագինե ինտերվերտեբրալես
Թելավոր օղակ	Волокнистое кольцо	Anulus fibrosus	Անուլուս ֆիբրուզուս
Կակղանային (միջուկային) կորիզ	Пульпозное ядро	Nucleus pulposus	Նուկլեուս պուլպուզուս
Ստորին երկայնակի կապան	Продольная вентральная связка	Ligamentum longitudoinale ventrale	Լիգամենտում լոնգիթուդինալե վենտրալե
Վերին երկայնակի կապան	Продольная дорсальная связка	Ligamentum longitudinale dorsale	Լիգամենտում լոնգիթուդինալե դորզալե

ՈՂԵՐԻ ԵԼՈՒՆՆԵՐԻ ՄԻԱՑՈՒՄՆԵՐ

Միջադեղային կապան	Междугловая связка	Ligamentum interarcuale	Լիգամենտում ինտերարկուալե
Դեղին կապան	Желтая связка	Ligamentum flavum	Լիգամենտում ֆլավում
Հոդապարկ	Капсула сустава	Capsula articularis	Կապսուլա արտիկուլարիս
Միջխտորոնակային կապաններ	Межпоперечные связки	Ligamenta intertransversaria	Լիգ. ինտերտրանսվերսարիա
Միջփուշկունային	Межостистые	Ligamenta	Լիգամենտա

կապաններ	связки	interspinalia	ինտերսպինալիա
Ծոծրակափշային և վերփշային կապաններ	Выйные и надостистые связки	Ligamentum nuche et supraspinale	Լիգամենտում նուխե էք սուպրասպինալե
Վերփշային կապան	Надостистая связка	Ligamentum supraspinalia	Լիգամենտում սուպրասպինալիա

ԱՏԼԱՍԻ ՄԻԱՑՈՒՄԸ ԾՈՌԱԿՈՍԿՐԻ ԵՎ ՍՈՆԱԿԻ ՀԵՏ

Ատլասածոծրակային հոդ	Затылочно-атлантный сустав	Articulatio atlanto-occipitalis	Արտիկուլացիոն ատլանո-օկցիպիտալիս
Ատլասածոծրակային հոդապարկեր	Затылочно-атлантные капсулы	Capsula articularis atlanto-occipitalis	Կապսուլա արտիկուլարիս ատլանո-ոկցիպիտալիս
Ատլասի կողմնային կապաններ	Боковые связки атланта	Lig. laterale atlantis	Լիգ. լատերալե ատլանտիս
Ատլասածոծրակային վերին թաղանթ	Дорсальная затылочно-атлантная мембрана	Membrana atlanto-occipitalis dorsalis	Մեմբրանա ատլանտո-օկցիպիտալիս դորսալիս
Ատլասատնակային հոդ	Ось-атлантный сустав	Articulatio atlanto-epistrophica	Արտիկուլացիոն ատլանտո էպիստրոֆիկա
Ատլասատնակային հոդապարկ	Ось-атлантные капсулы	Capsula articularis atlanto-epistrophica	Կապսուլա արտիկուլարիս ատլանտո էպիստրոֆիկա
Ատլասատնակային թաղանթ	Ось-атлантная мембрана	Membrana atlanto-epistrophica	Մեմբրանա ատլանտո էպիստրոֆիկա
Ներքին ատամնային կապան	Внутренняя зубовидная связка	Lig. dentis internum	Լիգամենտում դենտիս ինտերնում
Ատամնային խտտորմակ կապան	Поперечная зубовидная связка	Lig. transversum dentis	Լիգամենտում տրանսվերզում դենտիս
Արտաքին ատամնային կապան	Наружная зубовидная связка	Lig. dentis externum	Լիգամենտում դենտիս էքստերնում

ՈՍԿՐԱՅԻՆ ԿՈՂԵՐԻ ԵՎ ԿՈՂԱՃԱՐՆԵՐԻ ՄԻԱՑՈՒՄՆ ԻՐԱՐ ՀԵՏ

Ներկրծքային փակեղ	Внутригрудная фасция	Fascia endothoracica	Ֆասցիա էնդոթորագիկա
-------------------	----------------------	----------------------	---------------------

ԿՐԾՈՍԿՐԻ ՄԱՍԵՐԻ (ՀԱՏՈՆՆԵՐԻ) ՄԻԱՑՈՒՄՆ ԻՐԱՐ ՀԵՏ

Կրծոսկրի ներքին սեփական կապան	Специальная внутренняя грудинная связка	Lig. sterni proprium internum	Լիգամենտում ստերնի պրոպրիում ինտերնում
Կրծոսկրի արտաքին սեփական կապան	Специальная наружная грудинная связка	Lig. sterni proprium externum	Լիգամենտում ստերնի պրոպրիում էքստերնում

**ՅՈՒՐԱՔՆԱՉՅՈՒՐ ՄԵԳԱՆԵՏԻ ԱՌԱՆՁԻՆ ՄԱՍԵՐԻ ՄԻԱՅՈՒՄՆ ԻՐԱՐ ՀԵՏ
ՈՂԵՐԻ ՄԻԱՅՈՒՄԸ ՈՍԿՐԱՅԻՆ ԿՈՂԵՐԻ ՀԵՏ**

Կողագլխիկային հոդ	Сустав реберной головки	Art. capituli costae	Արտիկուլացիո կապիտուլի կոստե
Կողարքակային հոդ	Сустав реберного бугорка	Art. tuberculi costae	Արտիկուլացիո տուբերկուլի կոստե
Հոդապարկեր	Капсулы суставов	Capsulae articulares	Կապսուլե արտիկուլարես
Կողագլխիկի ճաճանչաձև կապան	Связка реберной головки радиальная	Ligamentum capituli costae radiatum	Լիգամենտում կապիտուլի կոստե ռադիատում
Կողագլխիկները միացնող կապան	Соединительная связка реберных головок	Ligamentum coniugale costarum	Լիգամենտում կոնիուգալե կոստարում
Կողարքակային (կողախտտորմակային) կապան	Связка реберного бугорка (реберно-поперечная)	Ligamentum tuberculi costae	Լիգամենտում տուբերկուլի կոստե
Կրծքակողային ճաճանչաձև կապան	Грудинно-реберная радиальная связка	Ligamentum sternocostale radiatum	Լիգամենտում ստերնոկոստալե ռադիատում
Կողավզիկային կապան	Связка реберной шейки	Ligamentum colli costae	Լիգամենտում կոլլի կոստե

**ԳԱՆԳԻ ՈՍԿՐԵՐԻ ՄԻԱՅՈՒՄՆԵՐՆ ԻՐԱՐ ՀԵՏ
ԾՆՈՏԱՅԻՆ ՀՈՂ**

Ծնոտային հոդ	Челюстной сустав	Articulatio mandibularis	Արտիկուլացիո մանդիբուլարիս
Հոդային մեմիսկ (մակակող աճառ)	Суставной мениск	Meniscus articularis	Մեմիսկուս արտիկուլարիս
Հոդապարկ	Капсула сустава	Capsula articularis	Կ. արտիկուլարիս
Կողմնային կապան	Латеральная связка	Ligamentum laterale	Լիգամենտում լատերալե
Հետին կապան	Задняя связка	Ligamentum caudale	Լիգ. կաուդալե

ԿՐԾՔԱՅԻՆ ՎԵՐՋԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՈՍԿՐԵՐԻ ՄԻԱՅՈՒՄՆԵՐ

ԲԱԶԿԱՅԻՆ ՀՈՂ

Բազկային (բազկա-թիակային) հոդ	Плечевой сустав	Articulatio brachialis s. scapulo-humeralis	Արտիկուլացիո բրախիալիս սեու սկապուլոհումերալիս
Հոդապարկ	Суставная капсула	Capsula articularis	Կապսուլա արտիկուլարիս

ԱՐՄՈՒՆԿԱՅԻՆ ՀՈՂ

Արմունկային հոդ	Локтевой сустав	Articulatio cubitalis	Արտիկուլացիո կուբիտալիս
Հոդապարկ	Капсула сустава	Capsula articularis	Կապսուլա արտիկուլարիս
Թեք կապան	Косая связка	Lig. obliquum	Լիգ. օբլիկվում
Համակողմնային մերսի (ճաճանչա-յին) կապան	Коллатеральная медиальная связка	Ligamentum collaterale mediale (radiale)	Լիգ. կոլատերալե մեդիալե (ռադիալե)

Համակողմնային արտաքին (արմուկային) կապան	Коллатеральная латеральная связка	Ligamentum collaterale laterale (ulnare)	Լիզ. կողատերալե լատերալե (ուլնարե)
--	-----------------------------------	--	------------------------------------

ՆԱԽԱԲԱԶԿԻ ՈՍԿՐԵՐԻ ԿԱՊԱՆՆԵՐԸ

Միջոսկրային կապան	Межкостная связка	Ligamentum interosseum	Լիզամենտում ինտերոսսեում
Կողմնային և ներսի խոտորմակի կապաններ	Латеральные и медиальные поперечные связки	Ligamentum transversum radii et ulnae	Լիզամենտում տրանսվերզում ռադիի եք ուլնե

ԴԱՍՏԱԿԻ ՀՈՐ

Դաստակի խող	Запястный сустав	Articulatio carpi	Արտիկուլացիո կարպի
Հոդապարկ	Капсула сустава	Capsula articularis	Կապսուլա արտիկուլարիս
Դաստակի ափային կապան	Волярная связка запястья	Ligamentum carpi volare	Լիզամենտում կարպի վոլարե
Համակողմնային արտաքին (արմունկային) երկար կապան	Латеральная длинная связка	Ligamentum carpi collaterale laterale longum	Լիզամենտում կարպի կոլլատերալե լատերալե լոնգում
Դաստակի համակողմնային ներսի (ճաճանչային) երկար կապան	Медиальная длинная связка	Ligamentum carpi collaterale mediale longum	Լիզամենտում կարպի կոլլատերալե մեդիալե լոնգում

ՍԱՏՆԵՐԻ ՀՈՐԵՐ

Կապի կամ 1-ին ֆալանգի խող	Сустав 1-й фаланги, или путевой сустав	Articulatio phalangis primae	Արտիկուլացիո ֆալանգիս պրիմե
Հոդապարկ	Капсула сустава	Capsula articularis	Կ. արտիկուլարիս
Կապի խողի համակողմնային արտաքին կապան	Латеральная связка	Lig. collaterale laterale	Լիզամենտում կոլլատերալե լատերալե
Կապի խողի համակողմնային ներսի կապան	Медиальная связка	Lig. collaterale mediale	Լիզամենտում կոլլատերալե մեդիալե
Քնջուքածև ոսկրների կողմնային արտաքին և ներսի կապաններ	Латеральная и медиальная связки	Lig. sesamoidea laterale et mediale	Լիզամենտում սեզամոիդեա լատերալե եք մեդիալե
Միջքնջուքածև ոսկրային կապան	Межсезамовидная связка	Lig. intersesamoideum	Լիզամենտում ինտերսեզամոիդեում
Քնջուքածև ոսկրի ուղիղ կապան	Прямая связка сезамовидных костей	Lig. sesamoideum rectum	Լիզ. սեզամոիդեում ռեկտում
Քնջուքածև ոսկրների շեղ կապաններ	Косые связки сезамовидных костей	Lig. sesamoidea obliqua	Լիզամենտում սեզամոիդեա օբլիկվա
Քնջուքածև ոսկրների խաչածև կապաններ	Крестовидные связки сезамовидных костей	Lig. sesamoidea cruciata	Լիզամենտում սեզամոիդեա կրուցիատա

Միջոսկրային միջին մկան (քնջութաձև ոսկրները կախող կապան)	Межкостный мускул	M. interosseus medius	Մուսկուլոս ինտերօսսեոս մեդիուս
Պսակի կամ 2-րդ ֆալանգի հող	Сустав 2-й фаланги, или венечный сустав	Articulatio phalangis secundae	Արտիկուլացիո ֆալանգիս սեկունդե
Հոդապարկ	Капсула сустава	Capsula articularis	Կապսուլա արտիկուլարիս
Պսակի հողի կողմնային արտաքին (արմունկային) կապան	Латеральная связка	Lig. collaterale laterale (ulnare)	Լիզամենտում կողատերային լատերալե (ուլնարե)
Կողմնային ներսի (ճաճանչային) կապան	Медиальная связка	Lig. collaterale mediale (radiale)	Լիզամենտում կողատերային մեդիալե (ռադիալե)
Ափային կապաններ	Волярные связки	Lig. volare	Լիզ. վոլարե
Սմբակի կամ 3-րդ ֆալանգի հող	Сустав 3-й фаланги, или копытный сустав	Articulatio phalangis tertiae	Արտիկուլացիո ֆիալանգիս տերցիե
Հոդապարկ	Капсула сустава	Capsula articularis	Կապսուլա արտիկուլարիս
Համակողմնային արտաքին կապան	Коллатеральная латеральная связка	Lig. collaterale laterale	Լիզամենտում կողատերային լատերալե
Համակողմնային ներսի կապան	Коллатеральная медиальная связка	Lig. collaterale mediale	Լիզ. կողատերային մեդիալե
Կապ-մակույկային կողմնային արտաքին և ներսի կապաններ	Латеральная и медиальная пугово-челючные связки	Lig. sesamoidea collateralia laterale et mediale	Լիզամենտում սեզամոիդեա կողատերային լատերալե և մեդիալե
Մակույկ-սմբակային կապան	Челючно-копытная связка	Lig. phalango sesamoideum	Լիզ. ֆիալանգո սեզամոիդեում

ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՂՋԵՐԱՎՈՐԻ ՄՈՏ

Եզրային միջմատնային կապաններ	Краевые межпальцевые связки	Lig. collateralia interdigitalia	Լիզ. կողատերային ինտերդիգիտալիա
Միջմատնային կապան	Межпальцевая связка	Lig. interdigitalia	Լիզամենտում ինտերդիգիտալիա
Քնջութաֆալանգային խաչաձև կապաններ	Сезамовидно-фаланговые крестовидные связки	Lig. phalango sesamoidea	Լիզամենտում ֆիալանգո սեսամոիդեա
Միջմատնային խաչաձև կապաններ	Крестовидные межпальцевые связки	Lig. interdigitalia cruciata	Լիզամենտում ինտերդիգիտալիա կրուցիատա
Թիկնային առաձգական կապաններ	Дорсальные эластические связки	Lig. dorsale	Լիզամենտում դորզալե

ԿՈՆԶԱՅԻՆ ՎԵՐՋԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՈՍԿՐԵՐԻ ՄԻԱՑՈՒՄՆԵՐ

ԿՈՆԶԻ ՈՍԿՐԵՐԻ ՄԻԱՑՈՒՄՆԵՐ

Կոնքի կարան (կցան)	Тазовый шов	Symphysis pelvis	Սիմֆիզիս պելվիս
Փակված անցք	Запертое отверстие	Foramen obturatum	Ֆորամեն օբտուրատում
Փակող թաղանթ	Запирающая мембрана	Membrana obturatoria	Մեմբրանա օբտուրատորիա
Սրբանգստային հոդ	Крестцово-подвздошный сустав	Articulatio sacroiliaca	Արտիկուլացիո սակրոիլիակա
Հոդապարկ	Капсула сустава	Capsula articularis	Կապսուլա արտիկուլարիս
Սրբանգստային ստորին կապան	Крестцово-подвздошная вентральная связка	Lig. sacroiliacum ventrale	Լիգամենտում սակրոիլիակում վենտրալ
Սրբանգստային վերին կարճ կապան	Крестцово-подвздошная дорсальная короткая связка	Lig. sacroiliacum dorsale breve	Լիգամենտում սակրոիլիակում դորզալ բրեվե
Սրբանգստային վերին երկար կապան	Крестцово-подвздошная дорсальная длинная связка	Lig. sacroiliacum dorsale longum	Լիգամենտում սակրոիլիակում դորզալ լոնգում
Սրբանգստային կամ սրբանգստային կապան	Крестцово-седалищная связка	Lig. sacrospinum et tuberosum	Լիգամենտում սակրոսպինոզում եթ տուբերոզում
Կոնքի լայն կապան	Широкая тазовая связка	Lig. latum pelvis	Լիգամենտում լատում պելվիս
Նստային մեծ անցք	Большое седалищное отверстие	Foramen ischiadicum maius	Ֆորամեն իսխիադիկում մայուս
Նստային փոքր անցք	Малое седалищное отверстие	Foramen ischiadicum minus	Ֆորամեն իսխիադիկում մինուս

ԿՈՆԶԱԶԻՐԱՅԻՆ ՀՈՐ

Կոնքագրային հոդ	Тазобедренный сустав	Articulatio coxo femoralis	Արտիկուլացիո կոքսո ֆեմորալիս
Կոնքի հոդափոս	Тазовая впадина	Acetabulum	Ացետաբուլում
Հոդափոսային շուրթ	Суставная губа	Labium glenoidale	Լաբիում գլենոիդալե
Հոդափոսային կտրույշ	Вырезка впадины	Incisura acetabuli	Ինցիզուրա ացետաբուլի
Հոդափոսի խոտորակի կապան	Поперечная связка впадины	Lig. transversum acetabuli	Լիգ. տրանսվերզում ացետաբուլի
Հոդապարկ	Капсула сустава	Capsula articularis	Կապսուլա արտիկուլարիս
Չստագրային կապան	Подвздошно-бедренная связка	Ligamentum ilio-femorale	Լիգամենտում իլիո-ֆեմորալե
Կլոր կապան	Круглая связка	Ligamentum teres	Լիգ. տերեզ
Լրացուցիչ կապան	Добавочная связка	Lig. accessorium	Լիգ. ալեցեդորիում

ԾՆԿԻ ՀՈՂ

Ծնկի հոդ	Коленный сустав	Articulatio genus	Արտիկուլացիո գենուս
Ազդրադնդային հոդ	Бедро-берцовый сустав	Articulatio femoro-tibialis	Արտիկուլացիո ֆեմորո տիբիալիս
Արտաքին և ներսի մենիսկներ	Латеральные и медиальные мениски	Meniscus lateralis et medialis	Մենիսկուս լատերալիս էք մեդիալիս
Հոդապարկ	Капсула сустава	Capsula articularis	Կապսուլա արտիկուլարիս
Խաչաձև կապան	Крестовидная связка	Ligamentum cruciatum	Լիգամենտում կրուկցիատում
Համակողմնային արտաքին (փոքր ուղղային) կապան	Коллатеральная латеральная (мало-берцовая) связка	Lig. collaterale laterale s. fibularae	Լիգ. կոլլատերալե լատերալե սեու ֆիբուլարե
Համակողմնային ներսի (մեծ ուղղային) կապան	Коллатеральная медиальная (большеберцовая) связка	Lig. collaterale mediale s. tibialae	Լիգ. կոլլատերալե մեդիալե սեու տիբիալե
Ազդրածնկային հոդ	Сустав коленной чашки	Articulatio femoro patellaris	Արտիկուլացիո ֆեմորո պաթելլարիս
Հոդապարկ	Капсула сустава	Capsula articularis	Կապսուլա արտիկուլարիս
Ազդրածնկային արտաքին և ներսի կապաններ	Латеральные и медиальные связки	Lig. femoro-patellare laterale et mediale	Լիգ. ֆեմորո-պաթելլարե լատերալե էք մեդիալե
Ծնկոսկրի արտաքին, միջին և ներսի ուղիղ կապաններ	Прямые латеральные, средние и медиальные связки коленной чашки	Lig. rectum patellae, laterale, medium et mediale	Լիգամենտում ռեկտում պաթելլե լատերալե, մեդիում էք մեդիալե

ԳԱՐԾԱՊԱՐԻ ԿԱՍՑԱՏԿԻՉ ՀՈՂ

Գարշապարի կամ ցառկիչ հոդ	Заплюсный, или скакательный сустав	Articulatio tarsi s. Saltici	Արտիկուլացիո տարգի սեու սալտիցի
Հոդապարկ	Капсула сустава	Capsula articularis	Կ. արտիկուլարիս
Համակողմնային արտաքին երկար և կարճ կապաններ	Латеральные длинные и короткие связки	Lig. collaterale laterale longum et breve	Լիգ. կոլլատերալե լոնգում էք բրեվե
Համակողմնային ներսի երկար և կարճ կապաններ	Медиальные длинные и короткие связки	Lig. collaterale mediale longum et breve	Լիգամենտում կոլլատերալե մեդիալե լոնգում էք բրեվե
Գարշապարի ներքանային կապան	Заплюсневая плантарная связка	Lig. tarsi plantare	Լիգամենտում տարգի պլանտարե
Գարշապարի թիկնային կապան	Заплюсневая дорсальная связка	Lig. tarsi dorsale	Լիգամենտում տարգի դորզալե

**ԿՄԱՆՔԱՅԻՆ ՄԿԱՆՆԵՐ (ՄԿԱՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ)
ԿՄԱՆՔԱՅԻՆ ՄԿԱՆՆԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ**

ՄԿԱՆԻ ԿԱԶՄՈՒԹՅՈՒՆԸ ՈՐՊԵՍ ՕՐԳԱՆ

Մկան	Мышца	Musculus	Մուկուլուս
Արտաքին մկանապատակ	Наружный перимизий	Perimysium externum s. epimysium	Պերիմիզիում էքստե-րնում սեռու էպիմիզիում
Ներքին մկանապատակ	Внутренний перимизий	Perimysium internum	Պերիմիզիում ինտերնում
Ներմկանային շերտեր	Эндомизий	Endomysium	Էնդոմիզիում
Ջիլ	Сухожилие	Tendo s. tenon	Տենոն սեռու տենոն
Ջլային գոլեր (շեղ պատկարներ)	Сухожильные перемычки	Inscriptiones tendineae	Ինսկրիպտիոնես տենդինեէ
Մկանի փորիկ կամ որովայն	Мышльное брюшко	Venter	Վենտեր
Մկանի գլխիկ	Мышьяная головка	Caput	Կապուտ

ՄԿԱՆՆԵՐԻ ՆԵՐՔԻՆ ԿԱՌՈՒՅՎԱԾՔԸ

Միափետրանի կամ կիսափետրանի մկաններ	Одно или полуперистые мускулы	M. unipennatus	Մուկուլուս ունիպեննատուս
Երկփետրանի մկան	Двуперистый мускул	M. bipennatus	Մուկուլուս բիպեննատուս
Բազմափետրանի մկաններ	МногOPERISTЫЕ мускулы	M. multipennatus	Մուկուլուս մուլտիպեննատուս

ՄԿԱՆՆԵՐԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ

Անշարժ կետ	Неподвижное прикрепление	Punctum fixum	Պունկտում ֆիքսում
Շարժուն կետ	Подвижное прикрепление	Punctum mobile	Պունկտում մոբիլե
Անտոգոնիստ (հակադիրներ)	Антагонисты	Antagonisti	Անտագոնիստի
Սիներգիստ (ընկերակից)	Синергисты	Sinergestes	Սիներգեստես

ՄԿԱՆՆԵՐԻ ՕԺԱՆԴԱԿ ՕՐԳԱՆՆԵՐ

ՓԱԿԵՂՆԵՐ

Փակեղներ	Фасции	Fascia	Ֆասցիա
Ենթամաշկային կամ մակերեսային փակեղ	Подкожная, или поверхностная, фасция	Fascia subcutanea s. Superficialis	Ֆասցիա սուբկուտանեա սեու սուպերֆիցիալիս
Խորանիստ փակեղ	Глубокая фасция	Fascia profunda	Ֆասցիա պրոֆունդա
Սեփական փակեղ	Специальная фасция	Fascia propria	Ֆասցիա պրոպրիա
Միջմկանային միջնապատեր	Межмышечные перегородки	Septa intermuscularia	Սեպտա ինտերմուսկուլարիա
Ջլերի ֆիբրոզային բուռնոցներ կամ ջլաբուռնոցներ	Фиброзные влагалищные сухожилия	Vaginae tendinum fibrosae	Վագինե տենդինում ֆիբրոզե

ԲՈՒՐՋԱՆՆԵՐ (ՉՈՒՍՊԱՊԱՐԿԵՐ) ԵՎ ՉՈՒՍՊԱՅԻՆ ԲՈՒՆՈՑՆԵՐ

Չուսպային բուրձաներ կամ պարկեր	Синовиальные бурзы, или сумки	Bursae synoviales	Բուրզե սինովիալես
Ջլերի ձուսպային բուռնոցներ	Синовиальные влагалища сухожилий	Vaginae tendinum sinoviales	Վագինե տենդինում սինովիալես
Ջլի միջընդերք	Брыжейка сухожилия	Mesotenon	մեզոտենոն

ԻՐԱՆԻ ԵՎ ՊԱՐԱՆՈՑԻ ՄԱԿԵՐԵՍԱՅԻՆ ՓԱԿԵՂՆԵՐ

Իրանի մակերեսային փակեղ	Поверхностная фасция туловища	Fascia superficialis trunci	Ֆասցիա սուպերֆիցիալիս տրունկի
Ենթամաշկային փակեղ	Подкожная фасция	Fascia subcutanea	Ֆասցիա սուբկուտանեա
Կրծքաորովայնային մակերեսային փակեղ	Поверхностная грудобрюшная фасция	Fascia superficialis thoracoabdominalis	Ֆասցիա սուպերֆիցիալիս թորակոաբդոմինալիս
Թիակաբազուկային փակեղ	Лопатко-плечевая фасция	Fascia scapulo-brachialis	Ֆասցիա սկապուլոբրախիալիս
Ծնկի ծալք կամ կրծքածնկային փակեղ	Коленная складка	Plica genus	Պլիկա գենուս
Ատմանդամի փակեղ	Фасция полового члена	Fascia penis	Ֆասցիա պենիս
Կրծի փակեղ	Фасция вымени	Fascia uberis	Ֆասցիա ուբերիս
Կրծքաորովայնային ենթամաշկային մկան, կամ ենթամաշկային մեծ մկան	Кожный грудобрюшной мускул, или кожный большой мускул	M. cutaneus maximus, s. thoracoabdominalis	Մուսկուլուս կուտամենուս մաքսիմուս, սեու թորակոաբդոմինալիս
Թիակաբազուկային ենթամաշկային մկան	Подкожный лопатко-плечевой мускул	M. subcutaneus scapulo-humeralis	Մուսկուլուս սուբկուտամենուս սկապուլոբումերալիս
Պարանոցի մակերեսային փակեղ	Поверхностная фасция шеи	Fascia superficialis colli	Ֆասցիա սուպերֆիցիալիս կոլլի
Պարանոցի ենթամաշկային մկան	Подкожный шейный мускул	M. subcutaneus colli	Մուսկուլուս սուբկուտամենուս կոլլի

ԻՐԱՆԻ ԵՎ ՊԱՐԱՆՑԻ ԽՈՐԱՆԻՍ ՓԱԿԵՂՆԵՐ

Իրանի խորանիստ փակեղ	Глубокая фасция туловища	Fascia profunda trunci	Ֆասցիա պրոֆունդա տրունցի
Գոտկաթիկնային փակեղ	Пояснично-спинная фасция	Fascia lumbodorsalis	Ֆասցիա լումբոդորզայիս
Մակերեսային թիթեղ	Поверхностная пластинка	Lamina superficialis	Լամինա սուպերֆիցիալիս
Փշախտադրման փակեղ	Поперечно-остистая фасция	Fascia spinotransversalis	Ֆասցիա սպինոտրանսվերզայիս
Խորանիստ թիթեղ	Глубокая пластинка	Lamina profunda	Լամինա պրոֆունդա
Կրծքաորովայնային խորանիստ փակեղ	Глубокая грудобрюшная фасция	Fascia profunda thoracoabdominalis	Ֆասցիա պրոֆունդա թորակոաբդոմինալիս
Որովայնի դեղին փակեղ	Желтая брюшная фасция	Fascia flava abdominis	Ֆասցիա ֆլավա աբդոմինիս
Պարանոցի խորանիստ փակեղ	Глубокая шейная фасция	Fascia profunda colli	Ֆասցիա պրոֆունդա կոլլի

ՌԻՍԿՈՑԻՆ ԵՎ ԲԱԶՈՒԿՆ ԻՐԱՆԻ ՀԵՏ ՄԻԱՑՆՈՂ ՄԿԱՆՆԵՐ

Սեղանաձև մկան	Трапецевидный мускул	M. trapezius	Մոսկուլուս տրապեզիոս
Սեղանաձև մկանի պարանոցային մաս	Шейная часть трапецивидного мускула	M. trapezius cervicalis	Մոսկուլուս տրապեզիոս գերվիկալիս
Սեղանաձև մկանի թիկնային մաս	Спинная часть трапецивидного мускула	M. trapezius dorsi	Մոսկուլուս տրապեզիոս դորզի
Ուսատլասային մկան	Плече-атлантный мускул	M. omoatlantis s. omotransversarius	Մ. օմոատլանտիս սեու օմոտրանսվերսարիոս
Ռոմբաձև մկան	Ромбовидный мускул	M. rhomboideus	Մոսկուլուս ռոմբոիդեոս
Ռոմբաձև մկանի պարանոցային և թիկնային մասեր	Шейная и спинная части ромбовидного мускула	M. rhomboideus cervicis et m. rhomboideus dorsi	Մ. ռոմբոիդեոս գերվիցիս էթ մ. ռոմբոիդեոս դորզի
Բազկազլխային մկան	Плече-головной мускул	M. brachiocephalicus	Մոսկուլուս բրախիոցեֆալիկոս
Լծային ակոս	Яремный желоб	Sulcus iugularis	Մոկկոս իուգուլարիս
Անրակա-ծոծրակային մկան	Ключично-затылочный мускул	M. cleido occipitalis	Մոսկուլուս կլեիդոօկցիպիտալիս
Անրակապտկային մկան	Ключично-сосцевидный мускул	M. cleido mastoideus	Մոսկուլուս կլեիդոմաստոիդեոս
Մեջքի լայնագույն մկան	Широчайший мускул спины	M. latissimus dorsi	Մոսկուլուս լատիսիմոս դորզի
Ստորին ատամնաձև մկան	Зубчатый ventральный мускул	M. seratus ventralis	Մ. սերատուս վենտրալիս
Ստորին ատամնաձև մկանի պարանոցային մաս կամ պարանոցի ատամնաձև մկան	Шейная часть зубчатого ventрального мускула	M. serratus ventralis cervicis	Մոսկուլուս սերրատուս վենտրալիս գերվիցիս

Ստորին ատամնաձև մկանի կրծքային մաս կամ կրծքի ատամնաձև մկան	Грудная часть зубчатого вентрального мускула	M. serratus ventralis thoracis	Մ. սերրատուս վենտրալիս քիորացիս
Կրծքի մկաններ	Грудные мускулы	Mm. pectorales	Մ. պեկտորալես
Կրծքի մակերեսային մկան	Грудной поверхностный мускул	M. pectoralis superficialis	Մ. պեկտորալիս սուպերֆիցիալիս
Բազկային (անրակային) մաս	Плечевая (ключичная) часть	Pars humeralis (clavicularis)	Պարս հումերալիս (կլավիկուլարիս)
Նախարազկային (կրծքակողային) մաս	Предплечевая (грудно-реберная) часть	Pars antebrachii (sternocostalis)	Պարս անտեբրախի (ստերնոկոստալիս)
Կրծքի խորանիստ մկան	Грудной глубокий мускул	M. pectoralis profundus	Մուսկուլուս պեկտորալիս պրոֆունդուս
Բազկային մաս	Плечевая часть	Pars humeralis	Պարս հումերալիս
Նախաքիակային մաս	Предлопаточная часть	Pars praescapularis	Պարս պրեֆոսկապուլարիս
Ենթաքիակային մկան	Подключичный мускул	M. subclavius	Մուսկուլուս սուբկլավիուս

ԻՐԱՆԻ, ՊԱՐԱՆՈՅԻ ԵՎ ՊՈԶԻ ՄԿԱՆՆԵՐ

ՈՂՆԱՇԱՐԻ ԵՎ ԳՆԻԻ ԹԻԿՆԱՅԻՆ (ՎԵՐԻՆ) ՄԿԱՆՆԵՐ

Մեջքի երկայնագույն մկան	Длиннейший мускул спины	M. longissimus dorsi	Մուսկուլուս լոնգիսսիմուս դորզի
Սպեղանաձև մկան	Пластыревидный мускул	M. splenius	Մուսկուլուս սպլենիուս
Պարանոցի սպեղանաձև մկան	Пластыревидный мускул шеи	M. splenius cervicis	Մուսկուլուս սպլենիուս գերվիցիս
Գլխի սպեղանաձև մկան	Пластыревидный мускул головы	M. splenius capitis	Մուսկուլուս սպլենիուս կապիտիս
Պարանոցի երկայնագույն մկան	Длиннейший мускул шеи	M. longissimus cervicis	Մուսկուլուս լոնգիսսիմուս գերվիցիս
Գլխի և ատլասի երկայնագույն մկան	Длиннейший мускул головы и атланта	M. longissimus capitis et atlantis	Մուսկուլուս լոնգիսսիմուս կապիտիս էթ ատլանտիս
Զստակողային մկան	Подвздошно-реберный мускул	M. iliocostalis	Մուսկուլուս իլիոկոստալիս
Մեջքի զստակողային մկան	Подвздошно-реберный мускул спины	M. iliocostalis dorsi	Մուսկուլուս իլիոկոստալիս դորզի
Պարանոցի զստակողային մկան	Подвздошно-реберный мускул шеи	M. iliocostalis cervicis	Մ. իլիոկոստալիս գերվիցիս
Մեջքի և պարանոցի փշային և կիսափշային մկան	Остистый и полустистый мускул спины и шеи	M. spinalis et semispinalis dorsi et cervicis	Մ. սպինալիս էթ սեմիսպինալիս դորզի էթ գերվիցիս
Գլխի կիսափշային մկան	Полуостистый мускул головы	M. semispinalis capitis	Մ. սեմիսպինալիս կապիտիս
Մեջքի քաղաքաժամ մկան	Многораздельный мускул спины	M. multifidus dorsi	Մուսկուլուս մուլտիֆիդուս դորզի

Պարանոցի բազմաբաժան մկան	Многораздельный мускул шеи	M. multifidus cervicis	Մ. մուլտիֆիդոս ցերվիցիս
Միջխտորոնակային մկաններ	Межпоперечные мускулы	Mm. intertransversarii	Մ. ինտերտրանավեր սարիի
Միջխտորոնակային վերին մկաններ	Дорсальные межпоперечные мускулы	Mm. intertransversarii dorsales	Մուսկուլի ինտերտրանավեր- սարիի դորզալես
Միջխտորոնակային ստորին և միջին մկաններ	Вентральные и средние межпо- перечные мускулы	Mm. intertransversarii ventrales et medii	Մ. ինտերտրանավեր- սարիի վենտրալես եթ մեդիի
Միջփուշեղունային մկաններ	Межостистые мускулы	Mm. interspinales	Մուսկուլոս ինտերսպինալես
Գլխի հետին շեղ մկան	Косой головной каудальный мускул	M. obliquus capitis caudalis	Մուսկուլոս օբլիկվուս կապիտիս կաուդալիս
Գլխի առջևի շեղ մկան	Косой головной краниальный мускул	M. obliquus capitis cranialis	Մուսկուլոս օբլիկվուս կապիտիս կրանիալիս
Գլխի վերին ուղիղ մեծ մկան	Прямой головной дорсальный большой мускул	M. rectus capitis dorsalis maior	Մուսկուլոս ռեկտուս կապիտիս դորզալիս մաիոր
Գլխի վերին ուղիղ փոքր մկան	Прямой головной дорсальный малый мускул	M. rectus capitis dorsalis minor	Մուսկուլոս ռեկտուս կապիտիս դորզալիս մինոր
Պոչի կարճ բարձ- րացնող կամ սրբա- նապոչային վերին ներախն մկան	Короткий подниматель хвоста	M. sacrococcygeus dorsalis medialis	Մուսկուլոս սակրոկոկցիգենուս դորզալիս մեդիալիս
Պոչի երկար բարձ- րացնող կամ սրբա- նապոչային վերին կողմնային մկան	Длинный подниматель хвоста	M. sacrococcygeus dorsalis lateralis	Մուսկուլոս սակրոկոկցիգենուս դորզալիս լատերալիս
Պոչի միջխտորո- նակային մկաններ	Межпоперечный мускул хвоста	Mm. intertrans- versarii caudae	Մ. ինտերտրանավեր- սարիի կաուդե

ՈՂՆԱՇԱՐԻ ԵՎ ԳԼԽԻ ՄՏՈՐԻՆ ՄԿԱՆՆԵՐ

Պարանոցի երկար մկան	Длинный шейный мускул	M. longus colli	Մուսկուլոս լոնգուս կոլիի
Կրծքային մաս	Грудная часть	Pars thoracalis	Պարս թորակալիս
Պարանոցային մաս	Шейная часть	Pars cervicalis	Պարս ցերվիկալիս
Պարանոցագլխային երկար կամ գլխի երկար մկան	Длинный шейно- головной мускул	M. longus capitis	Մուսկուլոս լոնգուս կապիտիս
Գլխի ստորին ուղիղ մկան	Прямой головной вентральный мускул	M. rectus capitis ventralis	Մուսկուլոս ռեկտուս կապիտիս վենտրալիս
Գլխի կողմնային ուղիղ մկան	Прямой головной латеральный мускул	M. rectus capitis lateralis	Մուսկուլոս ռեկտուս կապիտիս լատերալիս
Կրծոսկրագլխային կամ կրծոսկրա- ծնոտային մկան	Грудино-головной, или грудино- челюстной мускул	M. sternocephalicus s. m. sternomandibularis	Մ. ստերնոցեֆալի- կուս սեու մ. ստեր- նոմանդիբուլարիս

Ուսանճքալեզվային մկան	Плече-подъязычный мускул	M. omohyoideus	Մուսկուլուս օմոհիոիդեուս
Կրծոսկրանճքալեզվային մկան	Грудино-подъязычный мускул	M. sternohyoideus	Մուսկուլուս ստերնոհիոիդեուս
Կրծոսկրավահանային մկան	Грудино-щитовидный мускул	M. sternothyreoideus	Մուսկուլուս ստերնոթիրեոիդեուս
Գոտկի քառակուսի մկան	Квадратный поясничный мускул	M. quadratus lumborum	Մ. կվադրատուս լումբորում
Ջստագոտկային մկան	Пояснично-подвздошный мускул	M. iliopsoas	Մուսկուլուս իլիոպսոաս
Գոտկի մեծ մկան	Поясничный большой мускул	M. psoas maior	Մուսկուլուս պսոաս մայոր
Ջստային մկան	Подвздошный мускул	M. iliacus	Մուսկուլուս իլիակուս
Կողմնային գլխիկ	Латеральная головка	Caput laterale	Կապուտ լատերալե
Ներսի գլխիկ	Медialная головка	Caput mediale	Կապուտ մեդիալե
Գոտկի փոքր մկան	Поясничный малый мускул	M. psoas minor	Մուսկուլուս պսոաս մինոր
Պոչն իջեցնող երկար կամ սրբանապոչային ստորին կողմնային մկան	Длинный опускатель хвоста	M. sacrococcygeus ventralis lateralis	Մ. սակրոկոկցիգեուս վենտրալիս լատերալիս
Պոչն իջեցնող կարճ կամ սրբանապոչային ստորին ներսի մկան	Короткий опускатель хвоста	M. sacrococcygeus ventralis medialis	Մ. սակրոկոկցիգեուս վենտրալիս մեդիալիս
Պոչամկան	Хвостовой мускул	M. coccygeus	Մ. կոկցիգեուս

ՈՐՈՎԱՅՆԻ ՊԱՏԻ ՄՎԱՆՆԵՐ

Որովայնի արտաքին շեղ մկան	Косой брюшной наружный мускул	M. obliquus abdominis externus	Մ. օբլիկվուս արդոմինիս էքստերնուս
Որովայնային թիթեղ	Брюшная пластинка	Lamina abdominalis	Լամինա արդոմինալիս
Կոնքային կամ զստային թիթեղ	Тазовая пластинка	Lamina iliaca	Լամինա իլիակա
Կողագստքրակային ուղք	Реберно-молочковая ножка	Crus costocoxale	Կրուս կոստոկոքսալե
Ազդրային թիթեղ	Бедренная пластинка	Lamina femoralis	Լամինա ֆեմորալիս
Որովայնի ներքին շեղ մկան	Косой брюшной внутренний мускул	M. obliquus abdominis internus	Մ. օբլիկվուս արդոմինիս ինտերնուս
Որովայնի խոտորմակի մկան	Поперечный брюшной мускул	M. transversus abdominis	Մուսկուլուս տրանսվերզուս արդոմինիս
Որովայնի խոտորմակի փակեղ	Поперечная брюшная фасция	Fascia transversa abdominis	Ֆասցիա տրանսվերզա արդոմինիս
Որովայնի ուղիղ մկան	Прямой брюшной мускул	M. rectus abdominis	Մուսկուլուս ռեկտուս արդոմինիս
Նախազայլային ջիլ	Предлонное сухожилие	Tendo preapubicus	Տենդո պրեապուբիկուս

Լրացուցիչ կապան	Добавочная связка	Lig. accessorium	Լիգամենտում ակցեզորիում
Ջլային զուեր (միջնապատեր)	Сухожильные перемиčky	Inscriptiones tendineae	Ինսկրիպցիոնես տենդինես
Սպիտակ գիծ	Белая линия	Linea alba	Լինեա ալբա
Անուկային խողովակ	Паховый канал	Canalis inguinalis	Կանալիս ինգուինալիս
Անուկային խողովակի որովայնային (ներքին) օղակ, կամ անցք	Брюшное (внутреннее) кольцо (отверстие) пахового канала	Anulus inguinalis abdominalis	Անուլուս ինգուինալիս արդոմինալիս
Անուկային խողովակի ենթամաշկային (արտաքին) օղակ, կամ անցք	Подкожное (наружное) кольцо (отверстие) пахового канала	Anulus inguinalis subcutaneus	Անուլուս ինգուինալիս սուբկուտանեուս
Ներսի ոտք	Медиальная ножка	Crus mediale	Կրուս մեդիալե
Կողմնային ոտք	Латеральная ножка	Crus laterale	Կրուս լատերալե
Անուկային կապան	Паховая связка	Lig. inguinale	Լիգ. ինգուինալե
Որովայնային մամուլ կամ փորամամուլ	Брюшной пресс	Prelum abdominale	Պրելում արդոմինալե

ԿՐԾՔԱՎԱՆԴԱԿԻ ՊԱՏԻ (ԸՆԶԱՌԱԿԱՆ) ՄԿԱՆՆԵՐ

ՆԵՐՇՆԶՄԱՆ ՄԿԱՆՆԵՐ

Վերին ատամնաձև մերձշնման մկան	Зубчатый дорсальный дыхатель	M. serratus dorsalis inspiratorius	Մուսկուլուս սերատուս դորզալիս ինսպիրատորիուս
Կողերը վեր բարձրացնող մկաններ	Подниматели ребер	Mm. levatores costarum	Մուսկուլի լեվատորես կոստարում
Միջկողային արտաքին մկաններ	Межреберные наружные мускулы	Mm. intercostales externi	Մուսկուլի ինտերկոստալես էքստերնի
Սանդուղքաձև մկան	Лестничный мускул	M. scalenus	Մ. սկալենուս
Կրծքի ուղիղ կամ կողային խոտորմակի մկան	Прямой грудной, или поперечной реберной мускул	M. rectus thoracis s. m. thransversus costarum	Մ. ռեկտուս թորացիս սեու մ. տրանսվերզուս կոստարում
Ստոծանի	Диафрагма	Diaphragma s. m. phrenicus	Դիաֆրագմա սեու մ. ֆրենիկուս
Գոտկային մաս	Поясничная часть	Pars lumbalis	Պարս լումբալիս
Աորտայի համար անցք	Отверстие для аорты	Hiatus aorticum	Հիատուս աորտիկում
Կերակրափողային անցք	Пищеводное отверстие	Hiatus oesophageus	Հիատուս օեզոֆագեուս
Կողային մաս	Реберная часть	Pars costalis	Պարս կոստալիս
Կրծոսկրային մաս	Грудинная часть	Pars sternalis	Պարս ստերնալիս
Գոտկակողային եռանկյունի	Пояснично-реберный треугольник	Trigonum lumbocostale	Տրիգոնիում լումբոկոստալե
Հետին խոռոչային երակի անցք	Отверстие каудальной полой вены	Foramen venae cavae caudalis	Ֆորամեն վենե կավե կաուդալիս

ԱՐՏԱՇՆՉԱՆ ՄԿԱՆՆԵՐ

Վերին ատամնաձև արտաշնչման մկան	Зубчатый дорсальный выдыхатель	M. serratus dorsalis expiratorius	Մուսկուլուս սերրատուս դորգալիս էքսպիրատորիուս
Միջկողային ներքին մկաններ	Межреберные внутренние мускулы	Mm. intercostales interni	Մուսկուլի ինտերկոստալես ինտերնի
Միջաճառային մկաններ	Межхрящевые мускулы	Mm. intercartilaginei	Մուսկուլի ինտերկարթիլագիների
Գոտկակողային մկան	Пояснично-реберный мускул	M. lumbocostalis	Մուսկուլուս լումբոկոստալիս
Կրծքի խոտորմակի մկան	Поперечный грудной мускул	M. transversus thoracis	Մուսկուլուս տրանսվերզուս թորագիս

ԳԼԽԻ ՄԿԱՆՆԵՐ ԵՎ ՓԱԿԵՂՆԵՐ

ԳԼԽԻ ՓԱԿԵՂՆԵՐ

Գլխի մակերեսային փակեղ	Поверхностная фасция головы	Fascia superficialis capitis	Ֆասցիա սուպերֆիցիալիս կապիտի
Հարակաճջածամիչային փակեղ	Околоушножевательная фасция	Fascia parotidomasseterica	Ֆասցիա պարոտիդեա մագետերիկա
Բուճքի մակերեսային փակեղ	Поверхностная височная фасция	Fascia temporalis superficialis	Ֆասցիա տեմպորալիս սուպերֆիցիալիս
Ճակատային փակեղ	Лобная фасция	Fascia frontalis	Ֆասցիա ֆրոնտալիս
Թշային փակեղ	Щечная фасция	Fascia buccalis	Ֆասցիա բուկկալիս
Ենթաճնոտային փակեղ	Подчелюстная фасция	Fascia submaxillaris	Ֆասցիա սուբմաքսիլարիս
Գլխի խորանիստ փակեղ	Глубокая фасция головы	Fascia profunda capitis	Ֆասցիա պրոֆունդա կապիտի
Թշաըմպանային փակեղ	Щечно-глоточная фасция	Fascia buccopharyngea	Ֆասցիա բուկկոֆարինգեա
Բուճքի խորանիստ փակեղ	Глубокая височная фасция	Fascia temporalis profunda	Ֆասցիա տեմպորալիս պրոֆունդա

ԳԵՄԶԻ (ՄԻՄԻԿԱՅԻ) ՄԿԱՆՆԵՐ

Բերանի շրջանաձև մկան	Круговой мускул рта	M. orbicularis oris	Մուսկուլուս օրբիկուլարիս օրիս
Կտրիչային մկաններ	Резцовые мускулы	Mm. incisivi	Մուսկուլի ինցիզիվի
Վերին կտրիչային մկան	Резцовый верхний мускул	M. incisivus superior	Մուսկուլուս ինցիզիվուս սուպերիոր
Ստորին կտրիչային մկան	Резцовый нижний мускул	M. incisivus inferior	Մուսկուլուս ինցիզիվուս ինֆերիոր
Կզակային մկան	Подбородочный мускул	M. mentalis	Մուսկուլուս մենտալիս
Այտամկան	Скуловой мускул	M. zygomaticus	Մ. զիգոմատիկուս
Քթաշրթունքային բարձրացնող մկան	Носо-губной подниматель	M. levator nasolabialis	Մուսկուլուս լևատոր նոսոլաբիալիս
Շճամկան	Клыковый мускул	M. caninus	Մ. կանինուս
Վերին շրթունքը բարձրացնող հատուկ մկան	Специальный подниматель верхней губы	M. levator labii superioris proprius	Մուսկուլուս լևատոր լաբիի սուպերիորիս պրոպրիուս

Ստորին շրթունքն իջեցնող մկան	Опускатель нижней губы	M. depressor labii inferioris	Մ. դեպրեսսոր լաբիի ինֆերիորիս
Շրթունքների ենթա- մաշկային մկան	Подкожный мускул губ	M. cutaneus labi- orum	Մ. կուտանեոս լաբիորում
Թշամկան	Щечный мускул	M. buccinator	Մ. բուկցինատոր
Մակերեսային շերտ կամ փողակերպ մկան	Поверхностный слой	M. buccalis	Մուսկուլուս բուկկալիս
Խորանիստ շերտ կամ սեղանաձևա- յին մկան	Глубокий слой	M. molaris	Մուսկուլուս մոլարիս
Քթի խտորնակի մկան	Поперечный мускул носа	M. transversus nasi	Մուսկուլուս տրանս- վերզուս նազի
Քթի կողմնային մկան կամ քթի լայնացուցիչ մկան	Боковой мускул носа, или расширитель носа	M. lateralis nasi s. m. dilatator nasi	Մ. լատերալիս նազի սեու մ. դիլատատոր նազի
Քթի վերին լայնացուցիչ մկան	Дорзальный расширитель носа	M. dilatator nasi dorsalis	Մ. դիլատատոր նազի դորզալիս
Քթի ստորին լայնացուցիչ մկան	Вентральный расширитель носа	M. dilatator nasi ventralis	Մ. դիլատատոր նազի վենտրալիս
Քթի հետին լայնացուցիչ մկան	Аборальный расширитель носа	M. dilatator nasi aboralis	Մ. դիլատատոր նազի աբորալիս
Քթի առջևի լայնացուցիչ մկան	Оральный расширитель носа	M. dilatator nasi oralis	Մ. դիլատատոր նազի օրալիս
Ստորին կոպն իջեցնող մկան	Опускатель нижнего века	M. depressor palpebrae inferioris	Մ. դեպրեսսոր պալ- պերե ինֆերիորիս

ԾԱՄԻՉ ՄԿԱՆՆԵՐ

Ծամիչ մեծ մկան	Большой жеватель- ный мускул	M. masseter	Մուսկուլուս մազետեր
Թևանման կամ թևածնոտային մկան	Крыловой, или крыловидно- челюстной мускул	M. pterygoideus	Մուսկուլուս պթերիգոիդեոս
Թևանման մկանի մերսի շերտ	Медиальный слой	M. pterygoideus medialis	Մուսկուլուս պթերի- գոիդեոս մեդիալիս
Թևանման մկանի կողմնային շերտ	Латеральный слой	M. pterygoideus lateralis	Մ. պթերիգոիդեոս լատերալիս
Թևանման փակելո	Крыловидная фасция	Fascia pterygoidea	Ֆասցիա պթերիգոիդեա
Քունքային մկան	Височный мускул	M. temporalis	Մ. տեմպորալիս
Լծատործնոտային մկան	Яремно-челюстной мускул	M. iugulomandibularis	Մ. իուգուլո- մանդիբուլարիս
Երկփոր մկան	Двубрюшной мускул	M. digastricus	Մ. դիգաստրիկուս

ԿՐԾՔԱՅԻՆ ՎԵՐՋԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՄԿԱՆՆԵՐ ԵՎ ՓԱԿԵՂՆԵՐ

ԿՐԾՔԱՅԻՆ ՎԵՐՋԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՓԱԿԵՂՆԵՐ

Մակերեսային փակեղ	Поверхностная фасция	Fascia superficialis	Ֆասցիա սուպերֆիցիալիս
Խորանիստ փակեղ	Глубокая фасция	Fascia profunda	Ֆ. պրոֆունդա
Ենթաթիակային փակեղ	Подлопаточная фасция	Fascia subscapularis	Ֆասցիա սուրկապոլարիս
Թիակաբազկային փակեղ	Лопаточно-плечевая фасция	Fascia scapulo-brachialis	Ֆասցիա սկապուլո-բրախիալիս
Նախաբազկի փակեղ	Фасция предплечья	Fascia antebrachii	Ֆասցիա անտեբրախի

ԹԻԱԿԱՐԱԶԳԱՅԻՆ (ՈՒՍԻ) ՀՈՂԻ ՄԿԱՆՆԵՐ

Նախակատարային կամ նախափշային մկան	Предостный мускул	M. supraspinatus	Մուսկուլուս սուպրասպինատուս
Անդրկատարային կամ հետփշային մկան	Заостный мускул	M. infraspinatus	Մուսկուլուս ինֆրասպինատուս
Դելտայաձև մկան	Дельтовидный мускул	M. Deltoideus	Մուսկուլուս դելտոիդեուս
Կլոր փոքր մկան	Круглый малый мускул	M. teres minor	Մուսկուլուս բերես մինոր
Ենթաթիակային մկան	Подлопаточный мускул	M. subscapularis	Մուսկուլուս սուրկապոլարիս
Կլոր մեծ մկան	Круглый большой мускул	M. teres maior	Մուսկուլուս բերես մայոր
Կտցաբազկային մկան	Клювовидно-плечевой мускул	M. coracobrachialis	Մուսկուլուս կորակոբրախիալիս
Հողապարկը լարող մկան	Напрягатель капсулы сустава	M. capsularis	Մուսկուլուս կապսուլարիս

ԲԱԶՈՒԿԱՆԱԽԱՐԱԶԳԱՅԻՆ (ԱՐՄՈՒՆԿԻ) ՀՈՂԻ ՄԿԱՆՆԵՐ

Բազկի երկգլուխ մկան	Двуглавый мускул плеча	M. biceps brachii	Մ. քիցեպիս բրախիի
Բազկի եռագլուխ մկան	Трехглавый мускул плеча	M. triceps brachii	Մ. տրիցեպիս բրախիի
Երկար գլխիկ կամ արմունկային երկար մկան	Длинная головка, или длинный локтевой мускул	Caput longus s. m. anconeus longus	Կապուտ լոնգուս սեու մ. անկոնեուս լոնգուս
Կողմնային գլխիկ կամ արմունկային կողմնային մկան	Латеральная головка, или боковой локтевой мускул	Caput lateralis s. m. anconeus lateralis	Կապուտ լատերալիս սեու մ. անկոնեուս լատերալիս
Ներսի գլխիկ կամ արմունկային ներսի մկան	Медиальная головка, или медиальный локтевой мускул	Caput medialis s. m. Anconeus medialis	Կապուտ մեդիալիս սեու մ. անկոնեուս մեդիալիս
Նախաբազկի փակեղը լարող մկան	Напрягатель фасции предплечья	M. tensor fasciae antebrachii	Մ. տենզոր ֆասցիե անտեբրախիի

Բազկային (ներքին) մկան	Плечевой (внутренний) мускул	M. brachialis (internus)	Մ. քրախիալիս (ինտերնուս)
Արմունկային (փոքր) մկան	Локтевой (малый) мускул	M. anconeus (parvus)	Մ. անկոնեոս (պարվուս)

ԴԱՍՏԱԿԻ ՀՈՂԻ ՄՎԱՆՆԵՐ

Դաստակը տարածող ճաճանչային մկան	Лучевой разгибатель запястья	M. extensor carpi radialis	Մ. էքստենսոր կարպի ռադիալիս
Մեծ մատը կողմնադրածիչ երկար մկան	Длинный абдуктор большого пальца	M. abductor pollicis longus	Մ. արբուկտոր պոլլիցիս լոնգուս
Դաստակը տարածող արմունկային մկան	Локтевой разгибатель запястья	M. extensor carpi ulnaris	Մ. էքստենսոր կարպի ուլնարիս
Դաստակը ծալող արմունկային մկան	Локтевой сгибатель запястья	M. flexor carpi ulnaris	Մ. ֆլեքսոր կարպի ուլնարիս
Բազկային գլխիկ	Плечевая головка	Caput humerale	Կապուտ հումերալե
Արմունկային գլխիկ	Локтевая головка	Caput ulnare	Կապուտ ուլնարե
Դաստակը ծալող ճաճանչային մկան	Лучевой сгибатель запястья	M. flexor carpi radialis	Մ. ֆլեքսոր կարպի ռադիալիս

ՄԱՏՆԵՐԻ ՄՎԱՆՆԵՐ

Մատների ընդհանուր տարածիչ մկան	Общий пальцевый разгибатель	M. extensor digitalis communis	Մ. էքստենսոր դիգիտալիս կոմունիս
2-րդ մատը տարածող հատուկ մկան	Специальный разгибатель 2-го пальца	M. extensor digiti secundi (m. extensor indicis) proprius	Մ. էքստենսոր դիգիտի սեկունդի (մ. էքստենսոր ինդիցիս) պրոպրիուս
3-րդ մատը տարածող հատուկ մկան	Специальный разгибатель 3-го пальца	M. extensor digiti tertii proprius	Մ. էքստենսոր դիգիտի տերցիի պրոպրիուս
4-րդ մատը տարածող հատուկ մկան	Специальный разгибатель 4-го пальца	M. extensor digiti quarti proprius	Մ. էքստենսոր դիգիտի կուարտի պրոպրիուս
Մատների կողմնային տարածիչ մկան կամ 5-րդ մատը տարածող հատուկ մկան	Боковой пальцевый разгибатель, или специальный разгибатель 5-го пальца	M. extensor digitalis lateralis seu m. extensor digiti quivinti proprius	Մ. էքստենսոր դիգիտալիս լատերալիս սեու մ. էքստենսոր դիգիտի կուվինտի պրոպրիուս
Մատների մակերեսային ծալիչ մկան	Поверхностный пальцевый сгибатель	M. flexor digitalis sublimis	Մ. ֆլեքսոր դիգիտալիս սուբլիմիս
Ճաճանչային լրացուցիչ ջլային գլխիկ	Добавочная сухожильная головка	Caput tendineum radiale	Կապուտ տենդինեում ռադիալե
Մատների խորանիստ ծալիչ մկան	Глубокий пальцевый сгибатель	M. flexor digitalis profundus	Մ. ֆլեքսոր դիգիտալիս պրոֆունդուս
Բազկային գլխիկ	Плечевая головка	Caput humerale	Կապուտ հումերալե
Արմունկային գլխիկ	Локтевая головка	Caput ulnare	Կապուտ ուլնարե
Ճաճանչային գլխիկ	Лучевая головка	Caput radiale	Կապուտ ռադիալե

Միջոսկրային միջին կամ միջոսկրային երրորդ մկան	Межкостный средний, или межкостный третий мускул	M. interosseus medius, s.m. interosseus tertius	Մ. ինտերոստուս մեդիուս սեու խոտեր-ոստուս տերցիուս
Միջոսկրային երկրորդ և չորրորդ մկաններ	Межкостные мускулы второй и четвертый	Mm. interosseus secundus et quartus	Մ. ինտերոստուս սեկունդուս եք կվարտուս
Որդանման մկաններ	Червеобразные мускулы	Mm. lumbricales	Մ. լումբրիկալես
2-րդ մատը ծալող կարճ մկան	Короткий флексор 2-го пальца	M. flexor digiti secundi brevis	Մ. Ֆլեքսոր դիգիտի սեկունդի բրեվիս
5-րդ մատը ծալող կարճ մկան	Короткий флексор 5-го пальца	M. flexor digiti quinti brevis	Մ. Ֆլեքսոր դիգիտի կուինտի բրեվիս
2-րդ մատի կողմտարիչ մկան	Абдуктор 2-го пальца	M. abductor digiti secundi	Մ. աբդուկտոր դիգիտի սեկունդի
5-րդ մատի կողմտարիչ մկան	Абдуктор 5-го пальца	M. abductor digiti quinti	Մ. աբդուկտոր դիգիտի կուինտի
2-րդ և 5-րդ մատերն առերեղ մկաններ	Аддуктор 2-го и абдуктор 5-го пальца	Mm. adductor digiti secundi et adductor digiti cuinti	Մ. ադդուկտոր դիգիտի սեկունդի եք ադդուկտոր դիգիտի կուինտի
1-ին մատը ծալող կարճ մկան	Короткий сгибатель 1-го пальца	M. flexor pollicis brevis	Մ. Ֆլեքսոր պոլլիցիս բրեվիս
1-ին մատի կարճ կողմտարիչ մկան	Абдуктор 1-го пальца	M. abductor pollicis brevis	Մ. աբդուկտոր պոլլիցիս բրեվիս
1-ին մատի առերեղ մկան	Аддуктор 1-го пальца	M. adductor pollicis	Մ. ադդուկտոր պոլլիցիս
Ափային երկար մկան	Ладонный длинный мускул	M. Palmaris longus	Մ. պալմարիս լոնգուս
Ափային կարճ մկան	Ладонный короткий мускул	M. Palmaris brevis	Մ. պալմարիս բրեվիս

ԿՈՆՔԱՅԻՆ ՎԵՐՋԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՄԿԱՆՆԵՐ ԵՎ ՓԱԿԵՂՆԵՐ

ԿՈՆՔԱՅԻՆ ՎԵՐՋԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՓԱԿԵՂՆԵՐ

Մակերեսային փակեղ	Поверхностная фасция	Fascia superficialis	Ֆասցիա սուպերֆիցիալիս
Խորանիստ փակեղ	Глубокая фасция	Fascia profunda	Ֆ. պրոֆունդա
Գավակի փակեղ	Ягодичная фасция	Fascia glutea	Ֆասցիա գլուտեա
Ազդրի լայն փակեղ	Широкая бедренная фасция	Fascia lata	Ֆասցիա լատա
Մրուցի փակեղ	Фасция голени	Fascia cruris	Ֆասցիա կրուրիս

ԿՈՆՔԱՋԴՐԱՅԻՆ ՀՈՂԻ ՄԿԱՆՆԵՐ

Գավակի մակերեսային մկան	Ягодичный поверхностный мускул	M. gluteus superficialis	Մ. գլուտեուս սուպերֆիցիալիս
Գավակի միջին մկան	Ягодичный средний мускул	M. gluteus medius	Մուսկուլուս գլուտեուս մեդիուս
Գավակի լրացուցիչ մկան	Добавочный ягодичный мускул	M. gluteus accessorius	Մ. գլուտեուս ակցեսորիուս
Տանձաձև կամ բրգաձև մկան	Грушевидный, или пирамидальный мускул	M. piriformis s. pyramidalis	Մ. պիրիֆորմիս սեու պիրամիդալիս

Գավակի խորանիստ մկան	Ягодичный глубокий мускул	M. glutaеus profundus	Մ. գլուտեոս պրոֆունդուս
Ազդրի քառակուսի մկան	Квадратный мускул бедра	M. quadratus femoris	Մ. կուադրատուս ֆեմորիս
Սանրածև մկան	Гребешковый мускул	M. pectineus	Մուսկուլուս պեկտինեոս
Գեղակազմ մկան	Стройный мускул	M. gracilis	Մ. գրացիլիս
Ադբերիչ մկան	Приводящий мускул	M. adductor	Մ. ադդուկտոր
Փակող արտաքին մկան	Наружный запирающий м.	M. obturator externus	Մուսկուլուս օբտուրատոր էքստերնուս
Փակող ներքին մկան	Внутренний запирающий м.	M. obturator internus	Մ. օբտուրատոր ինտերնուս
Երկվորյակ մկան	Двойничный мускул	M. gemellus	Մուսկուլուս գեմելլուս
Հոդապարկային մկան	Кансультарный мускул	M. capsularis	Մուսկուլուս կապսուլարիս
Ազդրային խողովակ	Бедренный канал	Canalis femoralis	Կանալիս ֆեմորալիս

ԾՆԿԻ ՀՈԴԻ ՄԿԱՆՆԵՐ

Ազդրի երկգլխանի մկան	Двуглавый мускул бедра	M. biceps femoris	Մուսկուլուս բիցեսպ ֆեմորիս
Կիսաջրակազմ մկան	Полусухозильный мускул	M. semitendinosus	Մուսկուլուս սեմիտենդինոզուս
Կիսաթաղանթակազմ մկան	Полуперепончатый мускул	M. semimembranosus	Մուսկուլուս սեմիմեմբրանոզուս
Ազդրի լայն փակեղջյուր մկան	Напрягатель широкой фасции бедра	M. tensor fasciae latae	Մուսկուլուս տենզոր ֆասցիե լատե
Դերձակային մկան	Портняжный мускул	M. sartorius	Մուսկուլուս սարտորիուս
Ազդրի քառագլուխ մկան	Четырехглавый мускул бедра	M. quadriceps femoris	Մ. կուադրիցեսպ ֆեմորիս
Ուղիղ գլխիկ կամ ազդրի ուղիղ մկան	Прямая головка	M. rectus femoris	Մուսկուլուս ռեկտուս ֆեմորիս
Կողմնային արտաքին գլխիկ կամ կողմնային հաստ մկան	Латеральная головка, или толстый латеральный мускул	M. vastus lateralis	Մուսկուլուս վաստուս լատերալիս
Ներքին գլխիկ կամ ներքին հաստ մկան	Медиальная головка, или толстый медиальный мускул	M. vastus medialis	Մուսկուլուս վաստուս մեդիալիս
Միջանկյալ (ներքին) գլխիկ	Промежуточная (внутренняя) головка	M. vastus internus	Մուսկուլուս վաստուս ինտերնուս
Ենթաձմկային մկան	Подколенный мускул	M. popliteus	Մուսկուլուս պոպլիտեոս

ԳԱՐՇԱՊԱՐԻ (ՅԱՏԿԻՉ) ՀՈՂԻ ՄՎԱՆՆԵՐ

Մրունքի եռագլուխ մկան	Трехглавый мускул голени	M. triceps surae	Մուսկուլուս տրիցեսպս սուրե
Մրունքածուկ մկան	Икроножный мускул	M. gastrocnemius	Մուսկուլուս գաստրոկնեմիուս
Կրնկային կամ աքիլեյան ջիլ	Пяточное или Ахиллово сухожилие	Tendo calcaneus s. Achillis	Տենդո կալկանեուս սեու Ախիլլիս
Կրնկային կամ տափակաձուկ մկան	Пяточный мускул	M. soleus	Մուսկուլուս սոլեուս
Մեծ ոլորքի հետին մկան	Большеберцовый задний мускул	M. tibialis posterior	Մ. տիբիալիս պոստերիոր
Մեծ ոլորքի առջևի մկան	Большеберцовый передний мускул	M. tibialis anterior	Մուսկուլուս տիբիալիս անտերիոր
Փոքր ոլորքի երրորդ մկան	Малоберцовый третий мускул	M. peroneus tertius	Մուսկուլուս պերոնեուս տերցիուս
Փոքր ոլորքի երկար մկան	Малоберцовый длинный мускул	M. peroneus longus	Մուսկուլուս պերոնեուս լոնգուս

ՄԱՏՆԵՐԻ ՄՎԱՆՆԵՐ

Մատների երկար տարածիչ մկան	Длинный пальцевый разгибатель	M. extensor digitalis longus	Մ. էքստենզոր դիգիտալիս լոնգուս
Ոտքի մատների կողմնային տարածիչ մկան	Боковой пальцевый разгибатель	M. extensor digitalis pedis lateralis	Մ. էքստենզոր դիգիտալիս պեդիս լատերալիս
5-րդ մատի հատուկ տարածիչ մկան	Специальный разгибатель 5-го пальца	M. extensor digiti quinti proprius	Մ. էքստենզոր դիգիտի կուինտի պրոպրիուս
Ոտքի մատների մակերեսային ծալիչ մկան	Поверхностный пальцевый сгибатель	M. flexor digitalis pedis sublimis	Մուսկուլուս ֆլեքսոր դիգիտալիս պեդիս սուբլիմիս
Ոտքի մատների խորանիստ ծալիչ մկան	Глубокий пальцевый сгибатель	M. flexor digitalis pedis profundus	Մ. ֆլեքսոր դիգիտալիս պեդիս պրոֆունդուս
Կողմնային մակերեսային գլխիկ կամ մեծ ոլորքի հետին մկան	Латеральная поверхностная головка, или большеберцовый задний мускул	M. tibialis posterior	Մուսկուլուս տիբիալիս պոստերիոր
Կողմնային խորանիստ գլխիկ կամ ոտքի մեծ (1-ին) մատը ծալող մկան	Латеральная глубокая головка, или сгибатель большого (1-го) пальца ноги	M. flexor hallucis longus	Մուսկուլուս ֆլեքսոր հալլուցիս լոնգուս
Ներսի գլխիկ կամ մատների սեփական երկար ծալիչ մկան	Медиальная головка, или собственно длинный пальцевый сгибатель	M. flexor digitalis longus proprius	Մուսկուլուս ֆլեքսոր դիգիտալիս լոնգուս պրոպրիուս
Ոտքի մատները տարածող կարճ մկան	Короткий пальцевый разгибатель ноги	M. extensor digiti pedis brevis	Մուսկուլուս էքստենզոր դիգիտի պեդիս բրեվիս

1-ին մատի երկար տարածիչ մկան	Длинный разгибатель 1-го пальца	M. extensor hallucis longus	Մ. էքստենզոր հալլուցիս լոնգուս
Սիջոսկրային մկաններ	Межкостные мускулы	Mm. interossei	Մուսկուլի ինտերոսսեի
Ներքանի քառակուսի մկան	Квадратный мускул подошвы	M. quadratus plantae	Մ. կվադրատուս պլանտե

ՄԱՇԿԱՅԻՆ ԾԱԾԿՈՒՅԹԸ ԵՎ ԴՐԱ ԱԾԱՆՅՅԱԼՆԵՐԸ

ՄԱՇԿԱՅԻՆ ԾԱԾԿՈՒՅԹԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

Մաշկ կամ մարմնի ընդհանուր ծածկույթ	Кожный, или общий покров	Integumentum commune	Ինտեգումենտում կոմմունե
Վերնամաշկ կամ էպիդերմիս	Надкожица, или эпидермис	Epidermis	Էպիդերմիս
Մաշկահիմք կամ բուժ մաշկ	Основа кожи, или собственно кожа	Corium s. derma	Կորիում սեու դերմա
Ենթամաշկային շերտ	Подкожный слой	Subcutis	Սուբկուտիս
Ենթամաշկային բուրգաներ	Подкожные бурзы	Bursae subcutaneae	Բուրգե սուբկուտանե

ՄԱՇԿԱՅԻՆ ԾԱԾԿՈՒՅԹԻ ԱԾԱՆՅՅԱԼՆԵՐԸ

ՄԱՋԵՐ

Մազեր	Волос	Pilus	Պիլուս
Մազի ցողուն	Стержень волоса	Scapus pili	Սկապուս պիլի
Մազի արմատ	Корень волоса	Radix pili	Ռադիքս պիլի
Մազի կոճղեզ	Луковица волоса	Bulbus pili	Բուլբուս պիլի
Մազապտկիկ	Сосочек волоса	Papilla pili	Պապիլլա պիլի
Մազային հեղեղատ	Волосной поток	Flumen pilorum	Ֆլումեն պիլորում
Պտույտ (խուճում մազեր)	Вихор, виток	Vortex pilorum	Վորտեքս պիլորում
Ճակատափունջ	Челка	Cirrus capitis	Ցիրրուս կապիտիս
Բաշ	Грива	Iuba	Իուբա
Պոչի մազեր	Хвостовые волосы	Cirrus caudae	Ցիրրուս կաուդե
Խոզանակներ	Щетки	Cirrus pedis	Ցիրրուս պեդիս

ՓԱՓԿԱՆՆԵՐ

Փափկաններ	Мякиши	Pulvini	Պուվինի
Փափկանի վերնամաշկ	Эпидермис мякиша	Epidermis pulvinaris	Էպիդերմիս պուվինարիս
Փափկանի մաշկահիմք	Основа кожи мякиша	Corium pulvini	Կորիում պուվինի
Փափկանի ենթամաշկային շերտ	Подкожный слой мякиша	Stratum subcutaneum pulvini	Ստրատում սուբկուտանեում պուվինի
Դաստակի փափկան	Запястный мякиш	Pulvinus carpalis	Պուվինուս կարպալիս
Նախադաստակի փափկան	Пястный мякиш	Pulvinus metacarpalis	Պուվինուս մետակարպալիս

Նախագաղաղապարի փափկան	Плюсневой мякиш	Pulvinus metatarsalis	Պուլվինուս մետատարզալիս
Մատային փափկան	Пальцевый мякиш	Pulvinus digitalis	Պուլվինուս դիգիտալիս
Փափկանի բարձրիկ	Подушка мякиша	Torus pulvini	Տորուս պուլվինի
Փափկանի սլաք	Стрелка мякиша	Furca pulvini (cuneus pulvini)	Ֆուրկա պուլվինի (կունեուս պուլվինի)
Փափկանի ենթամաշկային բարձ	Подкожная подушка	Pulvinus subcutaneus	Պուլվինուս սուբկուտանեուս
Ենթամաշկային սլաք	Подкожная стрелка	Turca subcutanea	Տուրկա սուբկուտանեա
Փափկանային աճառներ	Мякишные хрящи	Cartilagine pulvinares	Կարթիլագինես պուլվինարես
Փափկանի մաշկահիմք	Основа кожи мякиша	Corium pulvinare	Կորիում պուլվինարե
Սլաքի մաշկահիմք	Основа кожи стрелки	Corium furcale	Կորիում ֆուրկալե
Փափկանի եղջրային սլաք	Роговая стрелка мякиша	Furca cornea	Ֆուրկա կորնեա
Սլաքի ոտքեր	Ножки стрелки	Crura furcae	Կրուրա ֆուրգե
Միջոտքային ակոս	Межпозвоночная борозда	Sulcus intercruralis	Սուկլուս ինտերկրուրալիս
Սլաքի կատար	Гребень стрелки	Spina furcae	Սպինա ֆուրգե
Սլաքի գագաթ	Верхушка стрелки	Apex furcae	Ապեքս ֆուրգե

ՄԱՍԻ ՄԱԵԿԱՅԻՆ ԿԱԲԵՐ ԾԱՅՐԱՊԱՆԱԿ

Մաշկի կարծր ծայրապայանակ	Твердый кожный наконечник	Organon digitale	Օրգանոն դիգիտալե
Դանկ	Коготь	Unguiculus	Ունգվիկուլուս
Դանկի եղջրային պատ	Роговая стенка когтя	Paries cornea unguiculi	Պարիես կորնեա ունգվիկուլի
Դանկի եղջրային ներքան	Роговая подошва когтя	Solea cornea unguiculi	Սոլեա կորնեա ունգվիկուլի
Եղունգ	Ноготь	Unguis	Ունգվիս

ՄԱՐԱԿ

Սմբակ	Коньто	Ungula	Ունգուլա
-------	--------	--------	----------

ՄԱՐԱԿԻ ԵԶՐԱԾԲ

Սմբակի եզրածք	Коньтная кайма	Limbus (limitans) ungulae	Լիմբուս (լիմիտանս) ունգուլե
Եզրածքի մաշկահիմք	Основа кожи каймы	Corium limb	Կորիում լիմբ
Եզրածքի ենթամաշկային շերտ	Подкожный слой каймы	Subcutis limbi	Սուբկուտիս լիմբի
Եղջրային եզրածք	Роговая кайма	Limbus corneus	Լիմբուս կորնեուս
Զնարակ (ապակենման շերտ)	Глазурь	Stratum vitreum	Ստրատում վիտրեում

ՄՄԲԱԿԻ ՊՍԱԿ

Սմբակի պսակ	Копытный венчик	Corona ungulae	Կորոնա ունգուլե
Պսակի մաշկահիմք	Основа кожи венчика	Corium coronae	Կորիում կորոնե
Պսակի ենթա-մաշկային շերտ	Подкожный слой венчика	Subcutis coronae	Սուբկուտիս կորոնե

ՄՄԲԱԿԻ ՊՍ

Սմբակի պատ	Копытная стенка	Paries ungulae	Պարիես ունգուլե
Պատի մաշկահիմք	Основа кожи стенки	Corium parietalae	Կորիում պարիետալե
Սմբակի եղջրային պատ	Роговая стенка копыта	Paries cornea	Պարիես կորնեա
Բռնիչային մաս	Защепный участок	Pars dorsalis	Պարս դորզալիս
Կողմնային արտաքին և ներսի մասեր	Латеральный и медиальные участки	Pars lateralis et pars medialis	Պարս լատերալիս եք պարս մեդիալիս
Պատի կրկնային արտաքին և ներսի մասեր	Пяточные участки стенки	Pars angularis lateralis et. pars angularis medialis	Պ. անգուլարիս լատերալիս եք պ. անգուլարիս մեդիալիս
Կրկնային անկյուններ	Заворотные, или пяточные углы	Anguli	Անգուլի
Պատերի ետշրջված մասեր կամ սմբակի քներ	Заворотные части, или копытные бедра	Pars inflexa lateralis et medialis s. pilae anguli	Պարս ինֆլեքսա լատերալիս եք մեդիալիս սեու պիլե անգուլի
Ներքամային կամ ազատ եզր	Подошвенный, или свободный край	Margo solearis s. margo liber	Մարգո սոլեարիս սեու մարգո լիբեր
Թերթիկային շերտ	Листочковый пласт	Stratum lamellatum s. str. profundum ungulae	Ստրատում լամելատում սեու ստր. պրոֆունդում ունգուլե
Պսակի եզր	Венечный край	Margo coronarius	Մարգո կորոնարիուս
Սպիտակ գիծ կամ թերթիկային զոնա	Белая линия, или листочковая зона	Zona lamellata	Ջոնա լամելատա
Պսակային կամ պաշտպանիչ շերտ	Венечный, или защитный, пласт	Stratum coronarium s. str. medium ungulae	Մտր. Կորոնարիում սեու. ստր. մեդիում ունգուլե
Պսակաձև ակոս	Венечный желоб	Sulcus coronarius	Սուլկուս կորոնարիուս
Ջնարակ կամ մակերեսային շերտ	Глазурь, или поверхностный пласт	Stratum tectorium s. vitreum s. str. superficiale	Մտր. տեկտորիում ս. վիտրեում ս. ստր. սուպերֆիցիալե

ՄՄԲԱԿԻ ՆԵՐՔԱՆ

Սմբակի ներքամ	Копытная подошва	Solea ungulae	Սոլեա ունգուլե
Ներքամի մաշկահիմք	Основа кожи подошвы	Corium soleare	Կորիում սոլեարե
Սմբակի եղջրային ներքամ	Роговая подошва копыта	Solea cornea	Սոլեա կորնեա

ԵՂՋՅՈՒՐՆԵՐ

Եղջյուրներ	Рого	Cornua	Կորնուա
Եղջյուրների մաշկահիմք	Основа кожи рогов	Corium cornus	Կորիում կորնուս
Եղջյուրի արմատ	Корень рога	Radix cornus	Ռադիքս կորնուս
Եղջյուրի մարմին	Тело рога	Corpus cornus	Կորպուս կորնուս
Եղջյուրի ծայր	Верхушка рога	Apex cornus	Ապեքս կորնուս

ՄԱՐԿԱՅԻՆ ԳԵՂՋՆԵՐ

Ճարպագեղձեր	Сальные железы	Glandulae ceruminosae s. Sebaceae	Գլանդուլե կերումի-նոգե սեբացե
Քրոնագեղձեր	Потовые железы	Glandulae suboriferae	Գլանդուլե սուբորիֆերե
Կաթնագեղձեր	Молочные железы	Glandulae lactiferae	Գլանդուլե լակտիֆերե
Կուրծ	Вымя	Uber	Ուբեր
Սագիտալ ակոս	Сагиттальная борозда	Sulcus sagittalis s. sulcus interuberalis	Մուկլուս սագի-տալիս ս. սուկլուս ինտերուբերալիս
Կրծի մակերեսային փակեղ	Поверхностная фасция вымени	Fascia superficialis abdominalis	Ֆասցիա սուպերֆիցիալիս աբդոմինալիս
Կրծի միջնապատ	Перегородка вымени	Septum uberis	Սեպտում ուբերիս
Կրծի պահող (կախող) կապան	Поддерживающая связка вымени	Ligamentum suspensorium uberis	Լիգ. սուսպենզոր-իում ուբերիս
Կրծի գեղձային բլթակներ	Дольки вымени	Lobuli uberis	Լոբուլի ուբերիս
Կաթնամբար	Молочная цистерна	Sinus lactiferus s. receptaculum lactis	Սինուս լակտիֆե-րուս ս. ռեցեպակու-կուլում լակտիս
Կրծի մարմին	Тело вымени	Corpus uberis	Կորպուս ուբերիս
Կաթնային մուտքեր	Молочные ходы	Ductus lactiferi	Դուկտուս լակտիֆերի
Պտուկ (պտուկներ)	Сосок (соски)	Papillae uberis	Պապիլլե ուբերիս
Պտուկային խողովակ	Сосковой канал	Ductus papillaris	Դուկտուս պապիլյարիս

ՄԱՐԿԱՅԻՆ ԾԱԾԿՈՒՅԹԻ ՄԿԱՆՆԵՐ

Մազերը բարձ-րացնող մկաններ	Приподниматели волос	Mm. Arrectores pilorum	Մ. Արրեկտորես պիլորում
----------------------------	----------------------	------------------------	------------------------

**ՄԱՐՄՆԻ ՆԵՐՔԻՆ ՕՐԳԱՆՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԻ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ**

Լորձաթաղանթ	Слизистая оболочка	Tunica mucosa	Տունիկա մուկոզա
Էպիթելային շերտ	Эпителиальные поля	Stratum epitheliale	Ստրատում էպիթելիալե
Հիմնային թաղանթ	Основная перепонка	Membrana basalis	Մեմբրանա բազալիս
Լորձաթաղանթի հիմնային մաս կամ սեփական լորձաթաղանթ	Основа слизистой оболочки, или собственная слизистая оболочка	Tunica propria mucosae	Տունիկա պրոպրիա մուկոզե
Ենթալորձային շերտ	Подслизистый слой	Tunica submucosa	Տունիկա սուբմուկոզա
Լորձաթաղանթի հիմնային մասի մկանային շերտ	Мышкульный слой основы слизистой оболочки	Tunica muscularis mucosae	Տունիկա մուսկուլարիս մուկոզե
Սկանային թաղանթ	Мышкульная оболочка	Tunica muscularis	Տունիկա մուսկուլարիս
Ներքին շրջանաձև	Внутренний круговой	Stratum circulare	Ստրատում ցիկլուլարե
Արտաքին երկայնակի	Наружный продольный	Stratum longitudinale	Ստրատում լոնգիթուդինալե
Շճաթաղանթ	Серозная оболочка	Tunica seposa	Տունիկա սերոզա
Շճաթաղանթի հիմ	Основы серозной оболочки	Stratum proprium serosae	Ստրատում պրոպրիում սերոզե

ՄԱՐՄՆԻ ՇՃԱՅԻՆ ԽՈՌՈՂՆԵՐ

Մարմնի շճային խոռոչ	Полость тела (целома)	Celoma	Ցելոմա
Առաքատային կամ պատակոտյա շճային թերթիկ	Пристенный, или париетальный, серозный листок	Lamina parietalis	Լամինա պարիետալիս
Ընդերային շճային թերթիկ	Висцеральный серозный листок	Lamina visceralis	Լամինա վիսցերալիս
Վերին և ստորին միջընդերքներ	Дорсальная и вентральная брыжейки	Mesenterium dorsale et ventrale	Մեզենտերիում դորզալե եք վենտրալե
Աջ և ձախ պլերային խոռոչներ	Правая и левая плевральные полости	Cavum pleurae dextrum et sinistrum	Կավում պլետրե դեքստրում եք սինիստրում
Պերիկարդ	Перикард	Pericardium	Պերիկարդիում
Կրծքամիս (պլերա)	Плевра	Pleura	Պլեվրա
Որովայնամիզային խոռոչ	Перитонеальная, или брюшинная, полость	Cavum peritonei	Կավում պերիտոնեի
Կրծքի խոռոչ	Грудная полость	Cavum thoracis	Կավում թորացիս
Ներկրծքային փակեղ	Внутригрудная фасция	Fascia endothoracica	Ֆասցիա էնդոթորացիկա
Կողային պլերա	Реберная плевра	Pleura costalis	Պլետրա կոստալիս
Ստոծանային պլերա	Диафрагматическая плевра	Pleura diafragmatica	Պլետրա դիաֆրագմատիկա

Միջնորմ	Средостение	Mediastinum	Մեղիաստիճում
Միջնորմային պլևրա	Средостенная плевра	Pleura mediastinalis	Պլեուրա մեղիաստիճային
Սրտապարկի պլևրա	Плевра сердечной сорочки	Pleura pericardiaca	Պլեուրա պերիկարդիակա
Թոքային պլևրա	Легочная плевра	Pleura pulmonalis	Պլեուրա պուլմոնային
Կոնքի խոռոչ	Тазовая полость	Cavum pelvis	Կավում պելվիս
Որովայնի խոռորման փակեղ	Поперечная брюшная фасция	Fascia transversa abdominis	Ֆասցիա տրանս-վերոա աբդոմինի
Որովայնամիզ	Брюшина	Peritoneum	Պերիտոնեում
Պատակողմի կամ առապատային որովայնամիզ	Пристенная, или парietальная, брюшина	Peritoneum parietale	Պերիտոնեում պարիետալ
Ընդերային որովայնամիզ	Висцеральная брюшина	Peritoneum viscerale	Պերիտոնեում վիսցերալ
Միջոնդրքներ	Брыжейки	Mesenteria	Մեզենտերիա
Ընային կապաններ կամ ծայքեր	Связки, или складки	Ligamenta s. plicae	Լիգամենտա սեու պլիգե
Ճարպոններ	Сальники	Omenta	Օմենտա
Միզասեռական ծայք	Мочеполовая складка	Plica urogenitalis	Պիկկա ուրոգենիտալիս
Միզապարկա-պորտային կողմնային ծայք	Боковая пузырно-пупочная складка	Plica vesicoumbilicalis lateralis	Պիկկա վեզիկո-ումբիկալիս լատերալիս
Ուղիղ աղիք-արգանդային զոգավորություն	Прямокишечно-маточное пространство	Excavatio recto-uterina	Էքսկավացիո ռեկտո-ուտերինա
Միզապարկա-արգանդային զոգավորություն	Пузырно-маточное пространство	Excavatio vesico-uterina	Էքսկավացիո վեզիկոուտերինա
Ուղիղ աղիք-միզապարկային զոգավորություն	Прямокишечно-пузырное пространство	Excavatio recto-vesicalis	Էքսկավացիո ռեկտովեզիկալիս

ՈՐՈՎԱՅՆԻ ԽՈՌՈՉԻ ԲԱԺԱՆՈՒՄԸ ՀԱՏՎԱԾՆԵՐԻ

Որովայնի առջևի բաժին	Передний брюшной отдел	Regio epigastrica	Ռեգիո էպիգաստրիկա
Որովայնի միջին բաժին	Средний брюшной отдел	Regio mesogastrica	Ռեգիո մեզոգաստրիկա
Թրանման աճառի հատված (կամ թրանման հատված)	Область мечевидного хряща	Regio xiphoidea	Ռեգիո քսիֆոիդեա
Աջ և ձախ ենթակողային հատվածներ	Правое и левое подреберья	Regio hypochondriaca dextra et sinistra	Ռեգիո հիպոխոնդրիակա դեքստրա էք սինիստրա
Աջ և ձախ գտային հատվածներ	Правая и левая подвздошные области	Regio iliaca dextra et sinistra	Ռեգիո իլիակա դեքստրա էք սինիստրա
Գոտկային կամ երիկամային հատված	Поясничная, или почечная, область	Regio lumbalis seu renalis	Ռեգիո լումբալիս սեու ռենալիս

Պորտային հատված	Пупочная область	Regio umbilicalis	Ռեգիո ումբիլիկալիս
Որովայնի հետին բաժին	Задний брюшной отдел	Regio hypogastrica	Ռեգիո հիպոգաստրիկա
Աջ և ձախ աճուկային հատվածներ	Правая и левая паховые области	Regio inguinalis dextra et sinistra	Ռեգիո ինգուինալիս դեքստրա էք սինիստրա
Ցայլային կամ ամոթյալային հատված	Лонная, или срамная, область	Regio pubica	Ռեգիո պուբիկա

ՄԱՐՍՈՂԱԿԱՆ ԱՊԱՐԱՏԻ ՕՐԳԱՆՆԵՐ

ԲԵՐԱՆԱԸՄՊԱՆ (ԳԼԽԱՐԻՔ)

Բերան	Рот	os	Ou
-------	-----	----	----

ՇՐԹՈՒՆՔՆԵՐ

Շրթունքներ	Губы	Labia	Լաբիա
Բերանի ճեղք	Ротовая щель	Rima oris	Ռիմա օրիս
Վերին շրթունք	Верхняя губа	Labium dorsale	Լաբիում դորզալե
Շրթունքների ծուլան	Спайка губ	Commissura labiorum	Կոմիսսուրա լաբիորում
Բերանի անկյուն	Ротовой угол	Angulus oris	Անգուլուս օրիս
Ֆիլտր	Фильтр	Philtrum	Ֆիլտրում
Ստորին շրթունք	Нижняя губа	Labium ventrale	Լաբիում վենտրալե
Շրթունքային գեղձեր	Губные железы	Glandulae labiales	Գլանդուլե լաբիալես
Կզակ	Подбородок	Mentum	Մենտում
Կզակային մկան	Подбородочный мускул	M. mentalis	Մուսկուլուս մենտալիս

ԱՌԱՆՋՆԱՀԱՏԱԿՈՅՈՒՆՆԵՐԸ ԵՂՋԵՐԱՎՈՐՆԵՐԻ, ԽՈՋԵՐԻ ԵՎ ՇՆԵՐԻ ՄՈՏ

Քթաշրթունքային հայելի	Носо-губное зеркальце	Planum nasolabiale	Պլանում նասոլաբիալե
Քթաշրթունքային գեղձեր	Носо-губные железы	Glandulae nasolabiales	Գլանդուլե նասոլաբիալե (եղջերավոր)

ԹՇԵՐ

Թուշ	Щека	Bucca	Բուկկա
Թևածնոտային ծայր	Крыловидно-челюстная складка	Plica pterigomandibularis	Պլիկա պտերիկոմանդիբուլարիս
Ծամիչ մեծ մկանի հատված	Область жевательного мускула	Regio masseterica	Ռեգիո մագետերիկա
Թրային պսակիկ	Слюнной сосочек	Papilla salivalis	Պապիլլա սալիվալիս
Թշային գեղձեր	Щечные железы	Glandulae buccales	Գլանդուլե բուկկալես
Թշամկան	Щечный мускул	M. buccinator	Մուսկուլուս բուկկինատոր

Ստորին շրթունքն իջեցնող մկան	Опускатель нижней губы	Musculus depressor labii inferioris	Մուսկուլուս դեպրեսոր լաբիի ինֆերիորիս
Այտամկան	Скуловой мускул	M. zygomaticus	Մուսկուլուս զիգոմատիկուս
Շրթունքների ենթամաշկի մկան	Подкожный мускул губ	M. subcutaneus labiorum	Մուսկուլուս սուբկուտանեոս լաբիորում
Թշային վերի գեղձեր	Дорсальные щечные железы	Gl. buccales dorsales	Գլանդուլա բուկկալե ղորգալե
Թշային ստորին գեղձեր	Вентральные щечные железы	Gl. buccales ventrales	Գլանդուլա բուկկալե վենտրալե
Ակնակապճային (այտային) գեղձեր	Орбитальные железы	Gl. zygomatica	Գլանդուլա զիգոմատիկա (շուն)

ԼՆԴՆԵՐ

Լնդեր	Десны	Gingiva	Գինգիվա
Թևածնոտային կապան	Крыловидно-челюстная связка	Lig. pterygo-mandibulare	Լիգ. պտերիգոմանդիբուլարե

ԱՏԱՄՆԵՐ

Ատամներ	Зубы	Dentes	դենտես
Կաթնատամներ	Молочные зубы	Dentes decidui	Դենտես դեցիդուի
Մնայուն ատամներ	Постоянные зубы	Dentes permanentes	Դենտես պերմանենտես
Կտրիչ ատամներ	Резцовые зубы	Dentes incisivi	Դենտես ինցիզիվի
Կաթնային կտրիչներ	Молочные резцы	Dentes incisivi decidui	Դենտես ինցիզիվի դեցիդուի
Մնայուն կտրիչներ	Постоянные резцы	Dentes incisivi permanentes	Դենտես ինցիզիվի պերմանենտես
Ատամի պսակ	Коронка	Corona dentis	Կորոնա դենտիս
Ատամի խոռոչ	Зубная полость	Cavum dentis	Կավում դենտիս
Ատամի միջուկ (կակղան)	Зубная пульпа	Pulpa dentis	Պուլպա դենտիս
Էմալ	Эмаль	Substantia adamantina	Սուբստանցիա ադամանտինա
Դենտին	Дентин	Substantia eburnea	Սուբստանցիա էբուրնեա
Ցեմենտ	Цемент	Substantia ossea	Սուբստանցիա օսսեա
Ժանիքներ	Клыки	Dentes canini	Դենտես կանինի
Կաթնային ժանիքներ	Молочные клыки	Dentes canini decidui	Դենտես կանինի դեցիդուի
Մնայուն ժանիքներ	Постоянные клыки	Dentes canini permanentes	Դենտես կանինի պերմանենտես
Սեղանատամներ	Коренные зубы	Dentes molares	Դենտես մալարես
Նախասեղանատամներ	Предмелющие	Praemolares	Պրեմոլարես
Աղացող (խակական) սեղանատամներ	Мелющие	Molares	Մոլարես
Կաթնային սեղանատամներ	Молочные коренные зубы	Dentes premolares decidui	Դենտես պրեմոլարես դեցիդուի

Մնայուն սեղանատամներ	Постоянные коренные зубы	Dentes molares permanentes	Դեմտես մոլարես պերմանենտես
----------------------	--------------------------	----------------------------	----------------------------

ԿԱՐԾՐ ՔԻՄՔ

Կարծր քիմք	Твердое небо	Palatum durum	Պայատում դուրում
Քիմքային կար	Небный шов	Raphe palati	Ռաֆե պալատի
Քիմքային թմբիկներ	Небные валики	Rugae palatinae	Ռուգե պալատինե
Կտրիչային պտկիկ	Резцовый сосочек	Papilla incisiva	Պապիլյա ինցիզիվա
Քթաքիմքային խողովակ	Носо-небный канал	Ductus nosopalatinus	Դուկտոս մոսոպալատինուս

ՓԱՓՈՒԿ (ԿԱԿՈՒՂ) ՔԻՄՔ

Փափուկ քիմք	Мягкое небо	Palatum molle	Պայատում մոլլե
Քիմքային վարագույր	Небная занавеска	Velum palatinum	Վելում պալատինում
Քիմքային աղեղ	Небная дуга	Arcus palatinus	Արկուս պալատինուս
Քիմքալեզվային աղեղ	Небно-язычная дуга	Arcus palatinoglossous	Արկուս պալատինոգլոսսուս
Քիմքալեզվային աղեղ	Небно-глоточная дуга	Arcus palatopharyngeus	Արկուս պալատոֆարինգեուս
Քիմքային գեղձեր	Небные железы	Glandulae palatinae	Գլանդուլե պալատինե
Քիմքային կենտ նշիկ	Непарная небная миндалина	Tonsilla palatina impar	Տոնզիլա պալատինա իմպար
Քիմքային նշիկներ	Небные миндалины	Tonsilla palatina	Տոնզիլա պալատինա
Քիմքային մկան	Небный мускул	M. palatinus	Մ. Պալատինուս
Քիմքային վարագույրը բարձրացնող մկան	Подниматель небной занавески	M. levator veli palatini	Մ. լեվատոր վելի պալատինի
Քիմքային վարագույրը լարող մկան	Напрягатель небной занавески	M. tensor veli palatini	Մ. տենզոր վելի պալատինի
Լեզվակ	Язычок	Uvulae	Ուվուլե
Լեզվակային մկան (եղջրավոր, խոզ)	Язычковый мускул	M. uvulae	Մ. ուվուլե

ԲԵՐԱՆԻ ԽՈՌՈՉԻ ՀՍՏԱԿ

Եմքալեզվային (սված) կոծիծ	Подъязычная голодная бородавка	Caruncula sublingualis	Կարունկուլա սուրլինգուալիս
---------------------------	--------------------------------	------------------------	----------------------------

ԼԵԶՈՒ

Լեզու	Язык	Lingua	Լինգվա
Լեզվի արմատ	Корень языка	Radix linguae	Ռադիքս լինգվե
Լեզվի մարմին	Тело языка	Corpus linguae	Կորպուս լինգվե
Լեզվի սամձիկ	Уздечка языка	Frenulum linguae	Ֆրենուլում լինգվե
Լեզվի ծայր	Верхушка языка	Apex linguae	Ապեքս լինգվե
Լեզվի մեջք	Спинка языка	Dorsum linguae	Դորսում լինգվե
Թելաձև պտկիկներ	Нитевидные сосочки	Papillae filiformes	Պապիլլե ֆիլիֆորմես
Ճաշակելիքի (համի) կոճղեզներ	Вкусовые луковицы	Caliculi gustatorii	Կալիկուլի գուստատորիի

Սնկաձև պտկիկներ	Грибовидные сосочки	Papillae fungiformes	Պապիլև ֆունգիֆորմես
Խրամապատ պտկիկներ	Валиковидные сосочки	Papillae vallatae	Պապիլև վալատե
Տերևաձև պտկիկներ	Листовидные сосочки	Papillae foliatae	Պապիլև ֆոլիատե
Լեզվային ավշային ֆոլիկուլներ	Язычные лимфатические фолликулы	Folliculi tonsillares linguales	Ֆոլիկուլի տոնզիլարես լինգվալես
Լեզվամակերորային ծայր	Язычно-надгортанная складка	Plica glossoepiglottica	Պլիկա գլոսսո-էպիգլոտիկա
Լեզվի բարձիկ (եղջերավոր)	Подушка языка	Torus lingualis	Թորուս լինգվալիս
Լեզվի աճառ (եղջերավոր, խոզ, շուն)	Язычный хрящ	Lyssa	Լիսսա
Լեզվային ակոսիկ (շուն)	Язычный желобок	Sulcus medianus linguae	Սուլկուս մեդիանուս լինգվե

Լեզվի ՄԱՍՆԵՐ

Երկայնակի խրճեր	Продольные пучки	Fibrae longitudinales	Ֆիբրե լոնգիթուդինալես
Լայնական խրճեր	Поперечные пучки	Fibrae transversae	Ֆիբրե տրանսվերզե
Ուղղահայաց խրճեր	Перпендикулярные пучки	Fibrae perpendiculares	Ֆիբրե պերպենդիկուլարես
Լեզվի կողմնային (կամ հերյունալեզվային) մկան	Боковой язычный мускул	M. styloglossus	Մոսկուլուս ստիլոգլոսսուս
Լեզվի հիմնական մկան	Основной язычный мускул	M. baseoglossus	Մ. բազեոգլոսսուս
Կզակալեզվային մկան	Подбородочно-язычный мускул	M. genioglossus	Մ. գենիոգլոսսուս
Միջծնոտային մկան	Межчелюстной мускул	M. transversus mandibulae	Մ. տրանսվերզուս մանդիբուլե
Առջևի մաս	Оральная часть	Pars oralis (m. myloglossus)	Պարս օրալիս (մ. միլոգլոսսուս)
Հետին մաս	Аборальная часть	Pars aboralis (m. mylohyoideus)	Պարս աբորալիս (մ. միլոհիոիդեուս)
Կզականթալեզվային մկան	Подбородочно-подъязычный мускул	M. geniohyoideus	Մ. գենիոհիոիդեուս
Լծանթալեզվային մկան	Яремно-подъязычный мускул	M. iugulohyoideus	Մ. իուգուլոհիոիդեուս
Եմթալեզվային խոտորճակի մկան	Подъязычный поперечный мускул	M. hyoideus transversus	Մ. հիոիդեուս տրանսվերզուս
Եմթալեզվային (կամ հերյունանթալեզվային) մկան	Подъязычный мускул	M. stylohyoideus	Մ. ստիլոհիոիդեուս
Եղջրանթալեզվային կամ միջեղջուրային մկան	Рожково-подъязычный,или межрожковый мускул	M. keratohyoideus	Մ. կերատոհիոիդեուս

Ենթալեզվա- վահանային մկան	Подъязычно-щито- видный мускул	M. hyothyreoides	Մ. հիթթիիրեոիդեոս
Ուսանեթալեզվային մկան	Плече-подъязыч- ный мускул	M. omohyoideus	Մ. օմոհիոիդեոս
Կրծոսկրանեթալեզ- վային մկան	Грудино-подъ- язычный мускул	M. sternohyoideus	Մ. ստերնոհիոիդեոս
Կրծոսկրավահանա- յին մկան	Грудино-щито- видный мускул	M. sternothyreoides	Մ. ստերնոթիիրեոի- դեոս

ԹՋԱԳԵՂՋԵՐ

Թքագեղձեր	Слюнные железы	Glandulae salivales	Գլանդուլե սալվիալե
Հարականջային թքագեղձ	Околоушная железа	Glandula parotis	Գլանդուլա պարոտիս
Հարականջային գեղձի ծորան	Околоушной проток	Ductus parotidea	Դուկտոս պարոտիդեա
Թքային պտկիկ	Слюнной сосочек	Papilla salivialis	Պապիլլա սալվիալիս
Ենթածնոտային գեղձ	Подчелюстная железа	Glandula submaxillaris	Գլանդուլա սուբմաքսիլարիս
Ենթածնոտային ծորան	Подчелюстной проток	Ductus submaxillaris	Դուկտոս սուբմաքսիլարիս
Ենթալեզվային գեղձ	Подъязычная железа	Glandula sublingualis	Գլանդուլա սուբլինգվալիս
Ենթալեզվային կարճածորան թքագեղձ	Короткопротоковая подъязычная железа	Glandula sublingualis parvicanalaris	Գլանդուլա սուբլինգվալիս պարվիկանալարիս
Ենթալեզվային փոքր ծորաններ	Малые подъ- язычные протоки	Ductus sublinguales minores	Դուկտոս սուբլինգ- վալե մինորե
Ենթալեզվային երկարածորան թքագեղձ	Длиннопротоковая подъязычная железа	Glandula sublingualis grandicanalaris	Գլանդուլա սուբլինգ- վալիս գրանդիկա- նալարիս
Ենթալեզվային մեծ ծորան	Большой подъ- язычный проток	Ductus sublingualis maior	Դուկտոս սուբլինգվալիս մաիոր

ԸՄՊԱՆ

Ըմպան	Глотка	Pharynx	Ֆարինքս
Լսողական խողո- վակների մուտքեր	Отверстия слуховых труб	Ostium tubae auditivae	Օստիում տուբե աուտիվալե
Ըմպանային նշիկ	Глоточная миндалина	Tonsilla pharyngea	Թոնզիլա ֆարինգեա
Հետընպանային գրպան	Заглоточный карман	Reccesus retropharyngeus	Ռեցեսուս ռետրոֆարինգեոս

ԸՄՊԱՆԻ ՄՎԱՆՆԵՐ

Ըմպանի առջևի կամ զվխարմպանային սեղմիչ	Краниальный, или головной, констриктор глотки	M. constrictor pharyngis cranialis s. m. constrictor caputopharyngeus	Մ. կոնստրիկտոր ֆարինգիս կրա- նիալիս ս. մ. կոնս- տրիկտոր կապու- տոֆարինգեոս
Քիմքարմպանային մկան	Небно-глоточный мускул	M. palatopharyngeus	Մ. պալատո- ֆարինգեոս
Թևարմպանային մկան	Крыловидно- глоточный мускул	M. pterygopharyngeus	Մ. պտերիգո- ֆարինգեոս

Ընկալանի միջին կամ ենթալեզվաընկալանային սեղմիչ	Средний, или подъязычный, констриктор глотки	M. constrictor pharyngis medius s. m. constrictor hyopharyngeus	Մ. կոնստրիկտոր ֆարինգիս մեդիուսս. մ. կոնստրիկտոր հիոֆարինգեուս
Եղջրաընկալանային մկան	Рого-глоточный мускул	M. keratopharyngeus	Մ. կերատոֆարինգեուս
Աճառաընկալանային մկան	Хрящ - глоточный мускул	M. chondropharyngeus	Մ. խոնդրոֆարինգեուս
Ընկալանի հետին կամ կոկորդաընկալանային սեղմիչ	Каудальный, или гортанный, констриктор глотки	M. constrictor pharyngis caudalis s. m. constrictor laryngopharyngeus	Մ. կոնստրիկտոր ֆարինգիս կաուդալիսս. մ. կոնստրիկտոր լարինգոֆարինգեուս
Մատանիաընկալանային մկան	Кольцевидно-глоточный мускул	M. cricopharyngeus	Մ. կրիկոֆարինգեուս
Վահանաընկալանային մկան	Щитовидно-глоточный мускул	M. thyreopharyngeus	Մ. քիրեոֆարինգեուս
Եմբալեզվաընկալանային մկան	Подъязычно-глоточный мускул	M. stylopharyngeus	Մ. ստիլոֆարինգեուս

ԱՌՋԵՎԻ ԱՂԻՔԱՅԻՆ ԲԱԺԻՆ

ԿԵՐԱԿՐԱՓՈՂ

Կերակրափող	Пищевод	Oesophagus	Օեզոֆագուս
Հետընկալանային գոլան (խոզ)	Заглоточный карман	Recessus retropharyngeus	Ռեցեսուս ռետրոֆարինգեուս
Ընկալան-կերակրափողային վերին շեմք	Глоточно-пищеводный порог	Limen pharyngo-oesophageum dorsale	Լիմեն ֆարինգո-օեզոֆագեուս մ դորզալե
Օղակաձև ծալք (շուն)	Кольцевая складка	Plica anularis	Պլիկա անուլարիս

ՄԻԱՏԵՂԱՆԻ ՄՍԱՄՈՔՍ

Ստամոքս	Желудок	Ventriculus s. gaster	Վենտրիկուլուս սեու գաստեր
Մեծ կորություն	Большая кривизна	Curvatura maior	Կուրվատուրա մայոր
Փոքր կորություն	Малая кривизна	Curvatura minor	Կուրվատուրա մինոր
Ստամոքսամոք՝ կարդիա	Кардия	Cardia	Կարդիա
Ստամոքսանեղ՝ պիլորուս	Привратник, или пилорус	Pylorus	Պիլորուս
Անկյունային ծալք	Угловая складка	Plica angularis	Պլիկա անգուլարիս
Կույր պարկ	Слепой мешок	Saccus caecus	Սակկուս ցեկուս
Փոքր ճարպոն	Малый сальник	Omentum minus	Օմենտում մինուս
Մեծ ճարպոն	Большой сальник	Omentum maius	Օմենտում մայուս
Երկայնակի շերտ	Продольный слой	Stratum longitudinale	Ստրատում լոնգիթուդինալե
Օղակաձև շերտ	Круговой слой	Stratum circulare	Ստրատում ցիրկուլարե

Պիլորուսի սեղմիչ	Сжиматель пилоруса	Sphincter pylori	Մֆիինկտեր պիլորի
Շեղ շերտ	Косой слой	Fibrae obliquae	Ֆիբրե օբլիկվե
Կարդիայի սեղմիչ	Кардиальный сфинктер	Sphincter cardiae	Մֆիինկտեր կարդի
Ծալքավոր եզր	Складчатый край	Margo plicatus	Մարգո պլիկատուս
Ստամոքսային փոսիկներ	Желудочные ямки	Foveolae gastricae	Ֆովոլե գաստրիցե
Ստամոքսի դիվերտիկուլ (արտափքում) (խոզ)	Дивертикула желудка	Diverticulum ventriculi	Դիվերտիկուլում վենտրիկուլի
Մնկաձև հաստացում (խոզ)	Грибовидное утолщение	Torus pylori	Թորուս պիլորի

ԲԱՋՄՍՏԵՂԱՆԻ ՍՍԱՄՈՔՍ

Կտրիչ	Рубец	Rumen	Ռումեն
Հետին ակոս	Каудальный желоб	Sulcus caudalis	Սուկլոս կաուդալիս
Առջևի ակոս	Краниальный желоб	Sulcus cranialis	Սուկլոս կրանիալիս
Աջ և ձախ երկայնակի ակոսներ	Правый и левый продольные желоба	Sulcus longitudinalis dexter et sinister	Ս. լոնգիթուդինալիս դեքստեր էք սինիստեր
Վերին կիսապարկ	Дорсальный полумешок	Saccus ruminis dorsalis	Սակկոս ռումինիս դորզալիս
Ստորին կիսապարկ	Вентральный полумешок	Saccus ruminis ventralis	Սակկոս ռումինիս վենտրալիս
Վերին հետին կույր պարկ	Каудо-дорсальный слепой мешок	Saccus caecus caudo-dorsalis	Սակկոս ցեկոս կաուդոդորզալիս
Ստորին հետին կույր պարկ	Каудо-вентральный слепой мешок	Saccus caecus caudo-ventralis	Սակկոս ցեկոս կաուդո-վենտրալիս
Կտրիչի նախադուռ	Преддверие рубца	Antrum ruminis	Անտրում ռումինիս
Ցանց	Сетка	Reticulum	Ռետիկուլում
Կտրիչացանցային փոկ	Тяж рубца и сетки	Pila rumino-reticularis	Պիլա ռումինո-ռետիկուլարիս
Ցանցի խոռչեր	Ячейки сетки	Cellulae reticulares	Ցելլուլե ռետիկուլարե
Կերակրափողային ակոս	Пищеводный желоб	Sulcus oesophageus	Սուկլոս օեզոֆագեուս
Գիրք (հազարամթերքիկ)	Книжка	Omasum	Օմազում
Միջթերքիկային խորշ	Межлистковая ниша	Recessus interlamellaris	Ռեցեսսուս ինտերլամելարիս
Գրքի հատակ կամ կամուրջ	Дно, или мост, книжки	Fundus omasi	Ֆունդուս օմազի
Շրդան (խախաձոց)	Сычуг	Abomasum	Աբոմազում
Շրդանի պարուրաձև ծայրեր	Спиральные складки сычуга	Plicae spirales	Պլիկե սպիրալե

ՄԻՋԻՆ ԱՂԻՔԱՅԻՆ ԲԱԺԻՆ

Աղիքային թավիկներ	Кишечные ворсинки	Villi intestinales	Վիլի ինտեստինալես
Ընդհանուր աղիքային գեղձեր	Общекишечные железы	Glandulae intestinales	Գլանդուլե ինտեստինալիս
Տասներկումատնյա աղիքային գեղձեր	Железы двенадцатиперстной кишки	Glandulae duodenales	Գլանդուլե դուոդենալես
Շրջանաձև ծալքեր	Круговые складки	Plicae circulares	Պլիկե ցիրկուլարես
Մենավոր ալվային հանգույցներ	Одиночные лимфотические узелки	Folliculi solitarii	Ֆոլլիկուլի սոլիտարիի

ՏԱՍՆԵՐԿՈՒՄԱՆՅԱ ԱՂԻՔ

Տասներկումատնյա աղիք	Двенадцатиперстная кишка	Intestinum duodenum	Ինտեստինում դուոդենում
«S»-աձև (սիգմայաձև) զալար կամ լայնակի մաս	«S»-образная извилина, или поперечная часть	Flexura sigmoidea	Ֆլեքսուրա սիգմոիդես
Առաջին դարձ	Первый поворот	Flexura prima	Ֆլեքսուրա պրիմա
Երկրորդ դարձ	Второй поворот	Flexura secunda	Ֆլեքսուրա սեկունդա
Պտկիկ կամ տասներկումատնյա աղիքի դիվերտիկուլ	Сосок, или дивертикул двенадцатиперстной кишки	Papilla s. diverticulum duodeni	Պապիլլա սեու դիվերտիկուլում դուոդենի
Ստամոքսա-տասներկումատնյա աղիքային կապան	Желудочно-двенадцатиперстная связка	Lig. gastroduodenale	Լիգամենտում գաստրոդուոդենալե
Լյարդա-տասներկումատնյա աղիքային կապան	Печеночно-двенадцатиперстная связка	Lig. hepatoduodenale	Լիգ. հեպատոդուո- դենալե
Երիկամա-տասներկումատնյա աղիքային կապան	Почечно-двенадцатиперстная связка	Lig. renoduodenale	Լիգ. ռենոդուոդենալե
Կույր աղիքա-տասներկումատնյա աղիքային կապան	Связка слепой и двенадцатиперстной кишки	Lig. caecoduodenale	Լիգ. ցեկոդուոդենալե
Շրջանաձև-տասներկումատնյա աղիքային կապան	Связка ободочной и двенадцатиперстной кишки	Lig. duodenocolicum	Լիգ. դուոդենոկոլիկում

ԱՂԻՃ ԿԱՄԼՂԱՐ ԱՂԻՔ

Աղիճ (լոքա) աղիք	Тошая кишка	Intestinum ieiunum	Ինտեստինում իեյունում
Աղեզալարներ կամ կծիկներ	Извитки, или мотки	Ansae	Անսե

ՉՍՏԱՂԻՔ

Չստաղիք	Подвздошная кишка	Intestinum ileum	Ինտեստինում իլեում
Չստակույր աղիքային միջրնոթերք	Брыжейка подвздошно-слепой кишки	Mesenterium ileocaecale	Մեզենտերիում իլեոցեկալե
Չստակույրաղիքային փական	Клапан подвздошно-слепой кишки	Valvula ileocecalis	Վալվուլա իլեոցեկալիս

ԼՅԱՐԴ

Լյարդ	Печень	Hepar	Հնայար
Հիմային բաղանք	Основная перепонка	Membrana basalis	Մեմբրանա բազալիս
Լյարդային բլթակներ	Печеночные дольки	Lobuli hepatis	Լոբուլի հեպատիս
Սուր եզր	Острый край	Margo acutus	Մարգո ակուտուս
Լյարդի բլթեր	Доля печени	Lobi hepatis	Լոբի հեպատիս
Աջ բլթ	Правая доля	Lobus dexter	Լոբուս դեքստեր
Միջին բլթ	Средняя доля	Lobus medius	Լոբուս մեդիուս
Չախ բլթ	Левая доля	Lobus sinister	Լոբուս սինիստեր
Չախ մերսի բլթ	Левая медиальная доля	Lobus sinister medialis	Լոբուս սինիստեր մեդիալիս
Չախ կողմնային բլթ	Левая латеральная доля	Lobus sinister lateralis	Լոբուս սինիստեր լատերալիս
Քառակուսի բլթ	Квадратная доля	Lobus quadratus	Լոբուս կվադրատուս
Պոչավոր բլթ	Хвостатая доля	Lobus caudatus	Լոբուս կաուդատուս
Պոչավոր ելուն	Хвостатый отросток	Processus caudatus	Պրոցեսսուս կաուդատուս
Պտկածն ելուն	Сосочковый, или сосцевидный, отросток	Processus papillaris	Պրոցեսսուս պապիլարիս
Երկկամային մերսեղմվածք	Почечное вдавление	Impressio renalis	Իմպրեսսիո ռենալիս
Լյարդի դարպաս (դուռնք)	Ворота печени	Porta hepatis	Պորտա հեպատիս
Ստամոքսային մերսեղմվածք	Желудочное вдавление	Impressio gastrica	Իմպրեսսիո գաստրիկա
Բուր եզր	Тупой край	Margo obtusus	Մարգո օբտուսուս
Կերակրափողային մերսեղմվածք	Пищеводное вдавление	Impressio oesophagea	Իմպրեսսիո օեզոֆագեա
Լեղապարկ	Желчный пузырь	Vesica fellea	Վեզիկա ֆելլեա
Լյարդային ծորան	Печеночный проток	Ductus hepaticus	Դուկտուս հեպատիկուս
Լեղապարկային ծորան	Пузырный проток	Ductus cysticus	Դուկտուս ցիստիկուս
Լեղածորան	Желчный проток	Ductus choledochus	Դուկտուս խոլեդոխուս
Պորտային երակի փոս	Ямка пупочной вены	Fossa venae umbilicalis	Ֆոսսա վենե ումբիլիկալիս
Պսակածն կապան	Венечная связка	Lig. coronarium	Լիգ. կորոնարիում
Աջ եռանկյունածն կապան	Правая треугольная связка	Lig. triangulare dextrum	Լիգ. տրիանգուլարե դեքստրում
Չախ եռանկյունածն կապան	Левая треугольная связка	Lig. triangulare sinistrum	Լիգ. տրիանգուլարե սինիստրում
Մանգաղածն կապան	Серповидная связка	Lig. falciforme	Լիգ. ֆալցիֆորմե
Կլոր կապան	Круглая связка	Lig. teres	Լիգ. տերես

ԵՆԹԱՏԱՄԱՐԱՅԻՆ ԳԵՂԶ

Ենթաստամոքսային գեղձ	Поджелудочная железа	Pancreas	Պանկրեաս
Միջին բիլք կամ գեղձի գլխիկ	Средняя доля, или головка железы	Caput pancreatis	Կապուտ պանկրեատիս
Աջ բիլք	Правая доля	Lobus dexter	Լոբուս դեքստեր
Չախ բիլք կամ գեղձի պոչ	Левая доля, или хвост железы	Cauda pancreatis	Կաուդա պանկրեատիս
Ենթաստամոքսային գեղձի գլխավոր ծորան	Главный проток поджелудочной железы	Ductus pancreaticus	Դուկտուս պանկրեատիկուս
Գեղձի լրացուցիչ ծորան	Добавочный проток железы	Ductus pancreaticus accessorius	Դուկտուս պանկրեատիկուս ակցեսորիուս

ՀԵՏԻՆ ԿԱՍ ՀԱՍՏ ԱՂԻՔԱՅԻՆ ԲԱԺԻՆ

ԿՈՒՅՐ ԱՂԻՔ

Կույր աղիք	Слепая кишка	Intestinum caecum	Ինտեստինում ցեկում
Կույր աղիքի գլխիկ	Головка слепой кишки	Saccus caecus	Սակկուս ցեկուս
Մեծ կորություն	Большая кривизна	Curvatura maior	Կուրվատուրա մայոր
Փոքր կորություն	Малая кривизна	Curvatura minor	Կուրվատուր. մինոր
Ջստաղիքի սեղմիչ	Сфинктер под-вздошной кишки	Sphincter ilei	Սֆինկտեր իլեի
Ջստա-կույրաղի-քային փակված	Подвздошно-слепо-кишечная заслонка	Valvula ileocaecalis	Վալվուլա իլեոցեկալիս
Կույր աղիքային սեղմիչ	Сфинктер слепой кишки	Sphincter caeci	Սֆինկտեր ցեկի
Կույր աղիքի մարմին	Тело слепой кишки	Corpus caeci	Կորպուս ցեկի
Կույր աղիքի ծայր (զագաթ)	Верхушка слепой кишки	Apex caeci	Ապեքս ցեկի
Կիսալուսնաձև ծայքեր	Полулунные складки	Plicae semilunares	Պլիկե սեմիլունարես
Կույր աղիքի գրպանիկներ	Камеры слепой кишки	Haustrae caeci	Հաուստրե ցեկի

ՇՐՋԱՆԱԿԱԶԵՎ ԱՂԻՔ (ԽԹԱՂԻ)

Շրջանակաձև աղիք	Ободочная кишка	Colon	Կոլոն
Մեծ շրջանակաձև աղիք	Большая ободочная кишка	Colon crassum	Կոլոն կրասում
Ստորին աջ դիրք	Вентральное правое положение	Colon ventrale dextrum	Կոլոն վենտրալե դեքստրում
Ստոծանային ստորին դիրք	Вентральное диафрагмальное положение	Colon diaphragmale ventrale, seu flexura diaphragmalis vetralis	Կոլոն դիաֆրագ-մալե վենտրալե, սեու ֆլեքսուրա դիաֆրագմալիս վենտրալիս

Ստորին ձախ դիրք	Вентральное левое положение	Colon ventrale sinistrum	Կոլոն վենտրալե սինիստրում
Կոնքային ծովածք	Тазовая кривизна	Flexura pelvina	Ֆլեքսուրա պելվինա
Վերին ձախ դիրք	Дорсальное левое положение	Colon dorsale sinistrum	Կոլոն դորզալե սինիստրում
Ստոծանային վերին դիրք	Дорсальное диафрагмальное положение	Colon diaphragmrale dorsale, seu flexura diaphragmalis dorsalis	Կոլոն դիֆրագմալե դորզալե, սեու ֆլեքսուրա դիաֆրագմալիս դորզալիս
Վերին աջ դիրք	Дорсальное правое положение	Colon dorsale dextrum	Կոլոն դորզալե դեքստրում
Մեծ շրջանակաձև աղիքի մախաղոտ	Преддверие большой ободочной кишки	Vestibulum coli	Վիստիբուլում կոլի
Փոքր շրջանակաձև աղիք	Малая ободочная кишка	Colon tenue	Կոլոն տենուե
Պրոքսիմալ օղակ (եղջերավոր)	Начальная петля	Ansa proximalis	Անսա պրոքսիմալիս
Պարուրաձև լաբիրինթոս	Спиральный лабиринт	Ansa spiralis	Անսա սպիրալիս
Կենտրոնածիգ գալարներ	Центрипетальные извилины	Gyri centripetales	Գիրի ցենտրիպետալես
Կենտրոնական դարձ (ծովածք)	Центральный поворот	Flexura centralis	Ֆլեքսուրա ցենտրալիս
Կենտրոնախույս գալարներ	Центрифугальные извилины	Gyri centrifugales	Գիրի ցենտրիֆուգալես
Դիստալ կամ ծայրային օղակ	Конечная петля	Ansa distalis	Անսա դիստալիս
Վերելակ մաս (շուն)	Восходящая часть	Pars ascendens	Պարս ասցենդենս
Լայնակի մաս (շուն)	Поперечная часть	Pars transversa	Պարս տրանսվերզա
Վարիցյակ մաս	Нисходящая часть	Pars descendens	Պարս դեսցենդենս

ՈՒԴԻՂ ԱՂԻՔ ԵՎ ՀԵՏԱՆՑՔ

Ուղիղ աղիք	Прямая кишка	Intestinum rectum	Ինտեստինում ռեկտում
Ուղիղ աղիքի ամպուլա կամ ամպուլաձև լայնացում	Ампула прямой кишки, или ампулообразное расширение	Ampulla recti	Ամպուլա ռեկտի
Ուղիղ աղիքի և պոչի մկան	Мышца прямой кишки и хвоста	M. rectococcygeus	Մուսկուլուս ռեկտոկոկցիգեոս
Հետանցք կամ սրբան	Задний проход, или заднепроходное отверстие, или анус	Anus	Անուս
Մաշկա-հետանցքային գիծ	Кожно-анальная линия	Linea anocutanea	Լինեա աճոկուտանեա
Ուղիղ աղիքա-հետանցքային գիծ	Аноректальная линия	Linea anorectalis	Լինեա աճոռեկտալիս
Հետանցքի ներքին սեղմիչ	Внутренний сфинктер ануса	M. sphincter ani internus	Մուսկուլուս սֆինկտեր անի ինտերնուս

Հետանցքի արտաքին սեղմիչ	Наружный сфинктер ануса	M. sphincter ani externus	Մ. սֆինկտեր անի էքստերնուս
Հետացքը բարձրացնող մկան	Подниматель ануса	M. levator ani	Մ. լևատոր անի
Հետանցքի կախող կապան	Подвешивающая связка ануса	Lig. suspensorium ani	Լիգ. սուսպենզորիում անի
Հարիետանցքային ծոցեր	Паранальные синусы	Sinus paranasalis	Սինուս պարանալիս

ՇՆՉԱՌԱԿԱՆ ԿԱՄ ԳԱԶԱՓՈՒՄՆԱԿՄԱՆ ԱՊԱՐԱՏ

ՔՔԻ ԽՈՈՈՉ

Քրի խոռոչ	Носовая полость	Cavum nasi	Կավում նազի
Քիթ	Нос	Nasus	Նազուս
Քրի մեջք	Спинка носа	Dorsum nasi	Դորսում նազի
Քրի ծայր	Верхушка носа	Apex nasi	Ապեքս նազի
Քրի արմատ	Корень носа	Radix nasi	Ռադիքս նազի
Քրի միջնապատ	Носовая перегородка	Septum nasi	Սեպտում նազի
Քրի աճառային միջնապատ	Хрящевая носовая перегородка	Septum nasi cartilagineum s. cartilage septi nasi	Ս. նազի կարտիլազիմենում սեու կարտիլագո սեպտի նազի
Խոնիաքթային օրգան	Сошниково-носовой орган	Organon vomeronasale	Օրգանոն վոմերոնազալե
Կողմնային աճառներ	Боковые хрящи	Cartilagines parietales	Կարթիլազիմենտ պարիետալես
Քինքային ճեղքեր	Небные щели	Fissurae palatinae	Ֆիսսուրե պալատինե
Քթաքինքային խողովակ	Носо-небный канал	Canalis nasopalatinus	Կանալիս նազոպալատինուս
Ռուկներ (քթածակեր)	Ноздри	Nares	Նարես
Քրի ներսի և կողմնային բևեռ	Медиальная и латеральная крылья носа	Ala nasi medialis et lateralis	Ալա նազի մեդիալիս էթ լատերալիս
Քրի բևանման աճառներ	Крыловидные хрящи носа	Cartilagines alares	Կարթիլազիմենտ ալարես
Թիթեղ	Пластинка	Lamina	Լամինա
Եղջյուրիկ	Рожок	Cornu	Կորնու
Քրի խոտորմակի մկան	Поперечный мускул носа	M.transversus nasi	Մուսկուլուս տրանսվերզուս նազի
Փափուկ քիթ	Мягкий нос	Nasus cutaneus	Նազուս կուտանեուս
Քրի դիվերտիկուլ կամ քրի թմբուկ	Носовой дивертикул, или носовой барабан	Diverticulum nasi	Դիվերտիկիկուլում նազի
Քրի նախադուռ	Преддверие носа	Vestibulum nasi	Վեստիբուլում նազի
Վերին կամ քթային քթախեցի	Дорсальная, или носовая, раковина	Concha dorsalis seu nasalis	Կոնխա դորզալիս սեու նազալիս
Ուղիղ ծայքեր	Прямые складки	Plicae rectae	Պլիգե ռեկտե

Ստորին կամ վերձնոտային քթախեցի	Вентральная, или челюстная, носовая раковина	Concha ventralis s. Maxillaris	Կոնխա վեմտրալիս սեու մաքսիլարիս
Թևային ծայր	Крыловая складка	Plica alaris	Պլիկա ալարիս
«S»-աճև աճառ	«S»-образный хрящ	Cartilago sigmoidea	Կարթիլագո սիգմոիդեա
Քթի վերին մուտք (անցուղի)	Дорсальный носовой ход	Meatus nasi dorsalis	Մեատոս մագի դորզալիս
Քթի միջին մուտք	Средний носовой ход	Meatus nasi medius	Մեատոս մագի մեդիուս
Քթի ստորին մուտք	Вентральный носовой ход	Meatus nasi ventralis	Մեատոս մագի վեմտրալիս
Քթի ընդհանուր մուտք	Общий носовой ход	Meatus nasi communis	Մեատոս մագի կոմմունիս
Ծնչառական հատված	Дыхательная область	Regio respiratoria	Ռեգիո ռեսպիրատորիա
Հոտառական հատված	Обонятельная область	Regio olfactoria	Ռեգիո օլֆակտորիա
Քթի կողմնային գեղձեր	Боковые носовые железы	Glandulae lateralis nasi	Գլանդուլե լատերալիս մագի
Հարաքթային խոռոչներ կամ ծոցեր	Околоносовые полости, или синусы	Sinus paranasalis	Սինուս պարանազալիս
Թևային ակոս	Крыловой желоб	Sulcus alaris	Սուկլուս ալարիս
Քթաշրթունքային հայելի	Носо-губное зеркальце	Planum nasolabiale	Պլանում նազոլաբիալե
Քթային հայելի	Носовое зеркальце	Planum nasale	Պլանում նազալե
Ռմբալին (կմճիթի) հայելի	Хоботковое зеркальце	Planum rostrale	Պլանում ռոստրալե
Կմճիթոսկր	Хоботная кость	Os rostri	Օս ռոստրի

ԿՈՆԿՐԴ

Կոկորդ	Гортань	Larynx	Լարինքս
Մատանիաճև (օղակաճև) աճառ	Кольцевидный (перстневидный) хрящ	Cartilago cricoidea	Կարտիլագո կրիկոիդեա
Աղեղ	Дужка	Arcus	Արկուս
Թիթեղ	Пластинка	Lamina	Լամինա
Սկանային ելուն	Мыскульный отросток	Processus muscularis	Պրոցեսսուս մուսկուլարիս
Հոդային մակերեսներ	Суставные поверхности	Facies articularis arytaenoidea	Ֆացիես արտիկուլարիս արիտենոիդեա
Վահանաճև աճառ	Щитовидный хрящ	Cartilago thyroidea	Կարթիլագո թիրոիդեա
Կողմնային թիթեղներ	Боковые пластинки	Lamina thyroidea	Լամինա թիրոիդեա
Վահանաճև աճառի հետին կտրույչ	Каудальная щитовидная вырезка	Incisura thyroidea caudalis	Ինցիզուրա թիրոիդեա կաուդալիս
Կոկորդային հաստացում	Гортанное утолщение	Prominentia laryngea	Պրոմինենցիա լարինգեա

Հետին եղջյուրիկ	Аборальный рожок	Cornu aborale	Կորնոս աբորալե
Առջևի եղջյուրիկ	Оральный рожок	Cornu orale	Կորնոս օրալե
Վահանային ճեղք	Щитовидная щель	Fissura thyreoidea	Ֆիսուրա թիրեոիդեա
Վահանային անցք	Щитовидное отверстие	Foramen thyroideum	Ֆորամեն թիրեոիդեում
Շերեփածկ (քրզածկ) աճառներ	Черпаловидные хрящи	Cartilagines arytaenoideae	Կարթիլագինես արիտենոիդեես
Եղջյուրիկային աճառ	Рожковый хрящ	Cartilago corniculata	Կարտիլագո կորնիկուլատա
Չայնային ելուն	Голосовой отросток	Processus vocalis	Պրոցեսսուս վոկալիս
Սկանային կատար	Мускульный гребень	Crista muscularis	Կրիստա մուսկուլարիս
Մակկոկորդային աճառ	Надгортанный хрящ	Cartilago epiglottidis	Կարտիլագո էպիգլոտիդիս
Մակկոկորդ	Надгортанник	Epiglottis	Էպիգլոտտիս
Մեպաձև աճառ	Клиновидный хрящ	Cartilago cuneiformis	Կարթիլագո կունեիֆորմիս
Շերեփամակ-կոկորդային ծալքեր	Черпаловидно-надгортанные складки	Plicae aryepiglotticae	Պլիգե արիեպիգլոտիցե
Չայնային շրթունքներ	Голосовые губы	Labia vocalia	Լաբիա վոկալիա
Կոկորդի խոռոչ	Полость гортани	Cavum laryngis	Կավում լարինգիս
Կոկորդի մախաղուռ	Преддверие гортани	Vestibulum laryngis	Վեստիբուլում լարինգիս
Կոկորդային մուտք	Вход в гортань	Aditus laryngis	Ադիտուս լարինգիս
Կոկորդի կողմնային փորոքներ	Боковые гортанные кармашки	Ventriculus laryngis lateralis	Վենտրիկուլուս լարինգիս լատերալիս
Փորոքային ծալք	Кармашковая складка	Plica ventricularis	Պլիկա վենտրիկուլարիս
Չայնային ճեղք	Голосовая щель	Rima glottidis	Ռիմա գլոտտիդիս
Շնչառական մաս	Дыхательная часть	Glottis respiratoria	Գլոտտիս ռեսպիրատորիա
Չայնային մաս	Голосовая часть	Glottis vocalis	Գլոտտիս վոկալիս
Կոկորդի հետին խոռոչ	Каудальная полость гортани	Cavum laryngis caudale	Կավում լարինգիս կաուդալե

ԿՈԿՈՐԴԻ ՄԿԱՆՆԵՐ

Կրծոսկրավահանային մկան	Грудинно-щитовидный мускул	M. sternothyroideus	Մոսկուլուս ստերնոթիրեոիդեուս
Ենթալեզվավահանային մկան	Подъязычно-щитовидный мускул	M. hyothyroideus	Մոսկուլուս հիոթիրեոիդեուս
Մատանիաշերեփային վերին մկան	Дорсальный кольцевидно-черпаловидный мускул	M. cricoarytaenoideus dorsalis	Մ. կրիկոարիտենոիդեուս դորզալիս

Մատանիավահանային մկան	Кольцевидно-шиловидный мускул	M. cricothyreoideus	Մ. կրիկոթիրոիդեոս
Ենթալեզվամակ-կոկորդային մկան	Подъязычно-надгортанный мускул	M. hyoepiglotticus	Մ. հիոեպիգլոտտիկոս
Մատանիչերեփային կողմնային մկան	Латеральный кольцевидно-черпаловидный мускул	M. cricoarytaenoideus lateralis	Մ. կրիկոարիտենոիդեոս լատերալիս
Չայնային մկան	Голосовой мускул	M. vocalis	Մ. վոկալիս
Փորքային մկան	Кармашковый мускул	M. ventricularis	Մ. վենտրիկուլարիս
Շերեփային խոտորմակի մկան	Черпаловидный поперечный мускул	M. arytaenoideus transversus	Մ. արիտենոիդեոս տրանսվերզոս

ՇՆՀԱՓՈՂ

Շնչափող	Дыхательное горло, или трахея	Trachea	Տրախեա
Շնչափողի երկճյուղություն կամ բիֆուրկացիա	Бифуркация трахеи	Bifurcatio tracheae	Բիֆուրկացիո տրախենե
Լայնակի թաղանթ	Поперечная мембрана	Membrana transversa	Մեմբրանա տրանսվերզա
Օղակաձև կապաններ	Кольцевые связки	Ligamenta anularia	Լիգամենտա անուլարիա
Շնչափողի գեղձեր	Трахеальные железы	Glandulae tracheales	Գլանդուլե տրախեալես

ԹՈՔԵՐ

Թոքեր	Легкие	Pulmones	Պուլմոնես
Աջ և ձախ թոքեր	Правое и левое легкое	Pulmo dexter et sinister	Պուլմո դեքստեր էք սինիստեր
Ստոծանային մակերես	Диафрагмальная поверхность	Facies diaphragmatica	Ֆացիես դիաֆրագմատիկա
Կողային (կողմնային) մակերես	Реберная (латеральная) поверхность	Facies costalis	Ֆացիես կոստալիս
Միջնորմի (ներսի) մակերես	Средостенная (медиальная) поверхность	Facies mediastinalis	Ֆացիես մեդիաստինալիս
Սրտային մակերես	Сердечная поверхность	Facies cardiaca	Ֆացիես կարդիակա
Թոքի դարպաս (դուռք)	Ворота легкого	Hilus s. porta pulmonum	Հիլուս սեու պորտուս պուլմոնում
Թոքի արմատ	Корень легкого	Radix pulmonum	Ռադիքս պուլմոնում
Բութ եզր	Тупой край	Margo obtusus	Մարգո օբտուս
Սուր եզր	Острый край	Margo acutus	Մարգոակուտուս
Սրտային կտրույչ	Сердечная вырезка	Incisura cardiaca	Ինցիզուրա կարդիակա
Գագաթային բիլթ	Верхушечная доля	Lobus apicalis	Լոբուս ապիկալիս
Սրտաստոծանային բիլթ	Сердечно-диафрагмальная доля	Lobus cardiaco-diaphragmaticus	Լոբուս կարդիակոդիաֆրագմատիկոս

Լրացուցիչ քիթ	Добавочная доля	Lobus accessorius	Լոբուս ակցեսորիուս
Գլխավոր բրոնխ (ցնցուղ)	Главный бронх	Bronchus	Բրոնխուս
Ցնցուղիկներ կամ բլթակային բրոնխիոլներ	Бронхиолы, или дольковые бронхи	Bronchiolus lobularis	Բրոնխիոլուս լոբուլարիս
Բլթակներ	Дольки	Lobuli	Լոբուլի
Ծայրային կամ շնչառական ցնցուղիկներ	Дыхательные бронхиолы	Bronchioli respiratorii	Բրոնխիոլի ռեսպիրատորիի
Ալվեոլյար մուտքեր	Альвеоларные ходы	Ductuli alveolares	Դուկտուլի ալվեոլարես
Թոքային պլերա	Легочная плевра	Pleura pulmonalis	Պլեվրա պուլմոնալիս
Միջնորձյան պլերա	Средостенная плевра	Pleura mediastinalis	Պլեվրա մեդիաստինալիս
Կողային պլերա	Реберная плевра	Pleura costalis	Պլեվրա կոստալիս
Ստոծանային պլերա	Диафрагматическая плевра	Pleura diaphragmatica	Պլեվրա դիաֆրագմատիկա
Պլերային շճային խոռոչ	Плевральная серозная полость	Cavum pleurae	Կավում պլեվրե
Պլերային շճային հեղուկ	Плевральная жидкость	Liquor pleurae	Լիկվոր պլեվրե

ՄԻԶԱՅԻՆ ՕՐԳԱՆՆԵՐԻ ԱՊԱՐԱՏ

Մեզ	Моча	Urina	Ուրինա
Առաջնային արտազատիչ նախաերիկամներ	Первичные выделительные протонефридии	Protonephridium	Պրոտոնեֆրիդիում
Հետին (վերջնական) երիկամներ կամ երկրորդական արտազատիչ խողովակներ	Метанефридии, или вторичные выделительные трубочки	Metanephridium	Մետանեֆրիդիում
Նախաերիկամ	Предпочка, или proneфрос	Pronephros	Պրոնեֆրոս
Միջանկյալ երիկամ	Промежуточная почка	Mesonephros	Մեզոնեֆրոս
Հետներիկամ կամ երիկամ	Дефинитивная почка, или метанефрос	Metanephros s. renes	Մետանեֆրոս սեու ռենես

ԵՐԻԿԱՆՆԵՐ

Երիկամներ	Почки	Renes seu nephros	Ռենուս սեու նեֆրոս
Երիկամիկներ	Маленькие почки	Renculi	Ռենկուլի
Երիկամային սյունիկներ	Почечные столбики	Columnae renales	Կոլումնե ռենալես
Երիկամային փոս	Почечная ямка	Fossa renalis	Ֆոսսա ռենալիս
Ներսի եզր	Медиальный край	Margo medialis	Մարգո մեդիալիս
Երիկամային դարչաս	Ворота почки	Hilus renalis	Հիլուս ռենալիս
Երիկամային ծոց	Почечный синус	Sinus renalis	Սինուս ռենալիս

Երիկամային ավազան (տաշտակ)	Почечная лоханка	Pelvis renalis	Պելվիս ռենալիս
Ֆիբրոզային պատիժ	Фиброзная капсула	Capsula fibrosa	Կապսուլա ֆիբրոզա
Երիկամային ընդհանուր պտկիկ	Общий почечный сосочек	Papilla communis	Պապիլլա կոմունիս
Ծայրային մուտքեր	Концевые ходы	Recessus terminales	Ռեցեսսուս տերմինալես
Երիկամային ներսեղմվածք	Почечное вдавление	Impressio renalis	Իմպրեսսիո ռենալիս
Երիկամային զարկերակներ	Почечные артерии	Aa. Renales	Արտերիա ռենալես
Երիկամային երակ	Почечная вена	V. renales	Վենա ռենալիս
Մեծ բաժակ	Большая чашка	Calix maior	Կալիքս մաիոր
Կտրիչային ներսեղմվածք	Рубцовое вдавление	Impressio ruminis	Իմպրեսսիո ռուինիս

ՄԻՋԱԾՈՐԱՆՆԵՐ

Միզածորան	Мочеточник	Ureter	Ուրետեր
Միզածորանային լորձնային գեղձեր	Слизистые мочеточниковые железы	Glandulae mucosae ureteris	Գլանդուլե մուկոզե ուրետերիս
Միզածորանային ծալքեր	Мочеточниковые складки	Plicae uretericae	Պլիգե ուրետերիգե

ՄԻՋԱՊԱՐԿ

Միզապարկ	Мочевой пузырь	Vesica urinaria	Վեզիկա ուրինարիա
Մարմին	Тело	Corpus vesicae	Կորպուս վեզիգե
Վզիկ	Шейка	Collum vesicae	Կոլլում վեզիգե
Գագաթ	Верхушка	Vertex, apex	Վերտեքս, ապեքս
Միզածորանների անցքեր	Отверстие мочеточников	Orificium ureteris	Օրիֆիցիում ուրետերիս
Միզապարկային եռանկյունի	Пузырный треугольник	Trigonum vesicae	Տրիգոնում վեզիգե
Միզապարկի սեղմակ	Сфинктер пузыря	M. sphincter vesicae	Մ. Սֆինկտեր վեզիգե
Միջին միզապարկապորտային ծալք	Средняя пузырно-пупочная складка	Plicae vesicoumbilicalis	Պլիգե վեսիկոումբիլիկալիս
Միզապարկապորտային կապան	Пузырно-пупочная связка	Ligamentum vesicoumbilicale	Լիգամենտում վեզիկոումբիլիկալե
Կողմնային միզապարկապորտային ծալքեր	Боковые пузырно-пупочные складки	Plica vesicoumbilicalis lateralis	Պլիկա վեզիկոումբիլիկալիս լատերալիս

ԲԱԶՄԱՑՄԱՆ ՕՐԳԱՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

Չվաղիր ողնաշարավորներ	Яйцекладущие позвоночные	Ovipara	Օվիպարա
Չվակենդանածին	Яйцеживорождающие	Ovovivipara	Օվովիվիպարա
Կենդանածին	Живорождающие	Vivipara	Վիվիպարա
Կոյանցավորներ կամ միանցքամիներ	Клоачные, или однопроходные	Monotremata	Մոնոտրեմատա

ԱՐԱԿԱՆ ՍԵՌԱԿԱՆ ԱՊԱՐԱՏ

ԱՍՏՐՉԻ

Ամորձի	Семенник	Testis (dydymis, orchis)	Տեստիս (դիդիմիս, օրխիս)
Գլխային ծայր	Головчатый конец	Extremitas capitata	Էքստրեմիտաս կապիտատա
Պոչային ծայր	Хвостатый конец	Extremitas caudata	Էքս. կաուդատա
Մակամորձային եզր	Придатковый край	Margo epididymis	Մարգո էպիդիդիմիս
Ազատ եզր	Свободный край	Margo liber	Մարգո լիբեր
Սպիտակուցային թաղանթ	Белочная оболочка	Tunica albuginea testis	Տունիկա ալբուգի- նեա տեստիս
Ամորձու միջնորմ	Средостение семенника	Mediastinum testis	Մեդիաստիկոնում տեստիս
Միջնապատեր	Перегородки	Septula testis	Մեպատուկա տեստիս
Ամորձու գալարուն խողովակներ	Извитые семенные каналы	Tubuli seminiferi contorti	Տուբուլի սեմինիֆերի կոնտորտի
Ուղիղ խողովակներ	Прямые каналы	Tubuli recti	Տուբուլի ռեկտի
Ամորձային ցանց	Семенная сеть	Rete testis	Ռետե տեստիս
Հայմորդյան մարմին	Гайморовое тело	Corpus Highmori	Կորպուս Հայմորի

ՄԱԿԱՍՏՐՉԻ

Մակամորձի	Придаток семенника	Epididymis	Էպիդիդիմիս
Մակամորձու գլխիկ	Головка придатка	Caput epididymis	Կապուտ էպիդիդիմիս
Մերմնարտազատիչ խողովակներ	Семявыносящие каналы	Ductuli efferentes	Դուկտուլի էֆֆերենթես
Մակամորձու բլթակ	Долька придатка	Lobulus epididymis	Լոբուլուս էպիդիդիմիս
Մակամորձու մարմին	Тело придатка	Corpus epididymis	Կորպուս էպիդիդիմիս
Մակամորձու ծորան	Проток придатка	Ductus epididymis	Դուկտուս էպիդիդիմիս
Մակամորձու պոչ	Хвост придатка	Cauda epididymis	Կաուդա էպիդիդիմիս
Ամորձու սեփական կապան	Специальная связка семенника	Lig. proprium testis	Լիգամենտում պրոպրիում տեստիս
Անուկային կապան	Паховая связка	Lig. inguinale	Լիգ. ինգուինալե
Մակամորձու ծոց	Синус придатка	Sinus epididymis	Սինուս էպիդիդիմիս

ՄԵՐԱՆԱԼԱՐ

Սերմնալար	Семенной канатик	Funiculus spermaticus	Ֆունիկուլուս սպերմատիկուս
Անոթային կամ վազաձև ցանցավորություն	Сосудистое сплетение	Plexus pampiniformis	Ֆլեքսուս պանայիմիֆորմիս
Անործին բարձրացնող ներքին մկան	Внутренний подниматель семенника	M. cremaster internus	Մուսկուլուս կրեմաստեր ինտերնուս
Անոթային ծայր	Сосудистая складка	Plica vasculosa	Պլիկա վասկուլոզա

ՄԵՐԱՆԱԾՈՐԱՆ

Սերմնածորան	Семяпровод	Ductus deferens	Դուկտուս դեֆերենս
Սերմնացայտ խողովակ	Семяизвергательный канал	Ductus ejaculatorius	Դուկտուս էիակուլատորիուս
Սերմնաթմբիկ	Семенной холмик	Colliculus seminalis	Կոլլիկուլուս սեմինալիս
Միզասեռական ծայր	Мочеполовая складка	Plica urogenitalis	Պլիկա ուրոգենիտալիս
Սերմնածորանի գեղձային մաս	Железистая часть семяпровода	Pars glandularis	Պարս գլանդուլարիս
Սերմնածորանի ամպուլա	Ампула семяпровода	Ampulla ductus deferentis	Ամպուլա դուկտուս դեֆերենտիս

ԱՄՈՐԶԱՊԱՐԿ

Ամորձապարկ	Семенной мешок	Saccus testicularis	Մակկուս տեստիկուլարիս
Փոշոտ	Мошонка	Scrotum	Սկրոտում
Ամորձապարկի մաշկ	Кожа мошонки	Cutis scroti	Կուտիս սկրոտի
Մկանաէլաստիկ կամ մկանափափկեղային թաղանթ	Мышечно-эластичная оболочка	Tunica dartos	Տունիկա դարտոս
Ամորձապարկի միջնապատ	Перегородка мошонки	Septum scroti	Սեպտում սկրոտի
Ամորձապարկի փոսեր կամ խոռոչներ	Мошоночные впадины или полости	Cavum scroti	Կավում սկրոտի
Անործին բարձրացնող արտաքին մկան	Наружный подниматель семенника	M. cremaster externus	Մ. կրեմաստեր էքստերնուս
Անործին բարձրացնող մկանի փակեղ	Фасция поднимателя	Fascia cremasterica s. subdartoica	Ֆասցիա կրեմաստերիկա սեու սուբդարտոիկա
Ընդհանուր քունցային թաղանթ	Общая влагалищная оболочка	Tunica vaginalis communis	Տունիկա վագինալիս կոմմունիս
Բուճոցային խոռոչ	Влагалищная полость	Cavum vaginale	Կավում վագինալե
Ֆիբրոզային թերթիկ	Фиброзный листок	Lamina fibrosa	Լամինա ֆիբրոզա
Ընկալիկ թերթիկ	Серозный листок	Lamina serosa	Լամինա սերոզա
Բուճոցային խողովակ	Влагалищный канал	Canalis vaginalis	Կանալիս վագինալիս

Անործու միջընդերք	Брыжейка семенника	Mesorchium	Մեզորխիում
Սեփական բուռնցային թաղանթ	Специальная влагалищная оболочка	Tunica vaginalis propria	Տունիկա վագինալիս պրոպրիա
Ուղղապահ կապան (Հունտերի)	Направляющая связка (Гунтера)	Gubernaculum testis (Hunteri)	Գուբերնակուլում տեստիս (Հունտերի)

ՄԻՋԱՍԵՌԱԿԱՆ ԽՈՂՈՎԱԿ

Միզասեռական խողովակ կամ արական միզուկ	Мочеполовой канал, или мужская уретра	Canalis urogenitalis s. urethra masculina	Կանալիս ուրոգենիտալիս սեռ ուրետրա մասկուլինա
Միզասեռական խողովակի կոնքային մաս	Тазовая часть мочеполового канала	Pars pelvina urethrae	Պարս պելվինա ուրետրե
Միզասեռական խողովակի առնամուկային մաս	Удловая, или половочленная часть	Pars penis s. externa urethrae	Պարս պենիս սեռ էքստերնա ուրետրե
Միզասեռական խողովակի ելուն	Отросток мочеполового канала	Processus urogenitalis s. processus urethralis	Պրոցեսսուս ուրոգենիտալիս սեռ պրոցեսսուս ուրետրե
Միզասեռական խողովակի սանձ	Уздечка мочеполового канала	Frenulum urogenitale s. frenulum urethrae	Ֆրենուլում ուրոգենիտալե սեռ ֆրենուլում ուրետրե
Սերմնային բարձրունք	Семенной холмик	Colliculus seminalis	Կոլլիկուլուս սեմինալիս
Միզասեռական խողովակի անոթային թաղանթ կամ փապարյան մարմին	Сосудистая оболочка, или ковернозное тело мочеполового канала	Corpus cavernosus urethrae	Կորպուս կավերնոզուս ուրետրե
Միզասեռական խողովակի կոնդեղ	Луковицы мочеполового канала	Bulbus urogenitalis s. bulbus urethrae	Բուլբուս ուրոգենիտալիս սեռ բուլբուս ուրետրե
Միզասեռական մկան	Мочеполовой мускул	M. urogenitalis s. urethralis	Մ. ուրոգենիտալիս սեռ ուրետրալիս
Կոնդեղափապարային մկան	Луковичнопещеристый мускул	M. bulbo cavernosus	Մուսկուլուս բուլբո կավերնոզուս

ՍԵՌԱԿԱՆ ՕԺԱՆԴԱԿ ԿԱՄԼԻԱՑՈՒՑԻՉ ԳԵՂՉԵՐ

Փամփշտաձև գեղձեր	Пузырьковидные железы	Glandulae vesiculares	Գլանդուլե վեզիկուլարես
Սերմնացալս ծորան	Семяизвергательный канал	Ductus eiaculatorius	Դուկտուս էիակուլատորիուս
Արական արգանդ	Мужская матка	Uterus masculinus	Ուտերուս մասկուլինուս
Շականակագեղձի կողմնային (աջ և ձախ) բլթեր	Правая и левая доля предстательной железы	Gl. prostata lobi laterales (dexter et sinister)	Գլանդուլե պրոստատա լոբի լատերալիս (դեքստեր և սինիստեր)
Նեղուց	Перешеек	Isthmus	Իստմուս
Գեղձի տարածված մաս	Рассеянная часть	Pars disseminata	Պարս դիսսեմինատա

Կոճղեզային կամ կոճղեզամիզուկային (Մերի-Կուպերյան) գեղձեր	Луковичные железы (железы Мери-Купера)	Gll. bulbourethrales	Գլանդուլե բուլբուրետրալես
Նստմիզասեռական մկաններ	Седалищно-моче-половые мускулы	Mm. ischiourethrales	Մուսկուլի իսխիոուրետրալես

ԱՌՆԱՆԳԱՄ

Առնանդամ	Половой член	Penis	Պենիս
Առնանդամի ոտքեր	Ножки полового члена	Crura penis	Կրուրա պենիս
Նստափապարյան մկան	Седалищно-кавернозный мускул	M. ischiocavernosus	Մուսկուլուս իսխիոկավերնոզուս
Առնանդամի արմատ	Корень полового члена	Radix penis	Ռադիքս պենիս
Կախող կապան	Подвешивающие связки	Ligg. Suspensoria	Լիգամենտում սուսպենզորիա
Առնանդամի մարմին	Тело полового члена	Corpus penis	Կորպուս պենիս
Առնանդամի սպիտակուցային թաղանթ	Белочная оболочка полового члена	Tunica albuginea penis	Տունիկա ալբուգինեա պենիս
Միզասեռական ակոս	Мочеполовой желоб	Sulcus urogenitalis	Մուկուս ուրոգենիտալիս
Առնանդամի ծայր	Верхушка полового члена	Apex penis	Ապեքս պենիս
Առնանդամի գլխիկ	Головка полового члена	Glans penis	Գլանս պենիս
Գլխիկային պսակ	Корона головки	Corona glandis	Կորոնա գլանդիս
Գլխիկի փոսիկ	Ямка-головки	Fossa glandis	Ֆոսսա գլանդիս
Գլխիկային ելում	Отросток головки	Processus dorsalis penis	Պրոցեսսուս դորզալիս պենիս
Առնանդամի հետ քաշող կամ պոչա-առնանդամային մկան	Ретрактор полового члена, или хвостово-удовый мускул	M. retractor penis	Մուսկուլուս ռետրակտոր պենիս
«S»-անման ծովածք	«S»-образный изгиб	Flexura sigmoidea	Ֆլեքսուրա սիգմոիդեա
Գլխիկի պարանոց	Шейка головки	Collum glandis	Կոլլում գլանդիս
Գլխիկի գլխաղիք	Колпачок головки	Galea glandis	Գալեա գլանդիս
Չախ բլրակ	Левый бугорок	Tuberculum sinistrum	Տուբերկուլում սինիստրում
Առնանդամի ոսկր	Кость полового члена	Os penis	Օս պենիս
Գլխիկի երկար մաս	Длинная часть головки	Pars longa glandis	Պարս լոնգա գլանդիս
Գլխիկի կոճղեզ	Луковица головки	Bulbus glandis	Բուլբուս գլանդիս
Առնանդամի վերին երակները սեղմող մկան	Сжиматель дорзальных вен пениса	M. compressor venae dorsalis penis	Մուսկուլուս կոմպրեսսոր վենե դորզալիս պենիս

ԹԼԻՓ

Թլիփային պարկ կամ քիփի	Крайняя плоть, или препуций	Praeputium	Պրեպուտիում
Արտաքին քիփային մուտք	Наружный препуциальный вход	Ostium praeputiale externum	Օստիում պրեպուցիալե էքստերնում
Թլիփային օղակ	Препуциальное кольцо	Anulus preputialis	Անուլուս պրեպուտիալիս
Թլիփի առջևի մկաններ	Краниальные препуциальные мускулы	Mm. praeputiales craniales	Մուսկուլի պրեպուտիալես կրանիալես
Թլիփի հետին մկաններ	Каудальные препуциальные мускулы	Mm. praeputiales caudales	Մուսկուլի պրեպուտիալես կաուդալես
Թլիփի դիվերտիկուլ (խոզ)	Дивертикул препуция	Diverticulum praeputii	Դիվերտիկուլում պրեպուտիի

ԻԳԱԿԱՆ ՍԵՌԱԿԱՆ ԱՊԱՐԱՏ

ՉՎԱՐԱՆՆԵՐ

Չվարան	Яичник	Ovarium	Օվարիում
Ազատ եզր	Свободный край	Margo liber	Մարգո լիբեր
Միջոցներային եզր	Брыжеечный край	Margo mesovarius	Մարգո մեզովարիուս
Չվարանի միջոցները	Брыжейка яичника	Mesovarium	Մեզովարիում
Չվարանի սեփական (հատուկ) կապան	Специальная яичниковая связка	Lig. ovarii proprium	Լիգամենտում օվարիի պրոպրիում
Չվափողային ծալք	Яйцепроводная складка	Mesosalpinx	Մեզոսալպինքս
Չվարանային պարկ	Бурза яичника	Bursa ovarii	Բուրզա օվարիի
Չվարանի դարպաս	Ворота яичника	Hilus ovarii	Հիլուս օվարիի

ՉՎԱՓՈՂԵՐ

Չվափող	Яйцепровод	Oviductus	Օվիդուկտուս
Արգանդային խողովակ (ֆալոպյան խողովակ)	маточная, или фаллопиева труба	Tuba uterina (tuba Fallopii)	Կուրա ուտերինա (տուրա ֆալլոպիի)
Չվափողի ձագար	Воронка яйцепровода	Infundibulum tubae	Ինֆունդիբուլում տուբե
Չվափողի ծուլ	Бахромка яйцепровода	Fimbria tubae	Ֆիմբրիա տուբե
Չվարանային ծուլ	Яичниковая бахромка	Fimbria ovarica	Ֆիմբրիա օվարիկա
Չվափողի որովայնային անցք	Брюшное отверстие яйцепровода	Ostium abdominale tubae	Օստիում աբդոմինալե տուբե
Չվափողի արգանդային անցք	Маточное отверстие яйцепровода	Ostium uterinum tubae	Օստիում ուտերինում տուբե

ԱՐԳԱՆԴ

Արգանդ	Матка	Uterus seu metra	Ուտերուս սեու մետրա
Արգանդի լորձաթաղանթ	Слизистая оболочка матки	Endometrium	Էնդոմետրիում
Արգանդի մկանային թաղանթ	Мышечная оболочка матки	Myometrium	Միոմետրիում
Արգանդի շնաթաղանթ	Серозная оболочка матки	Perimetrium	Պերիմետրիում
Արգանդի միջընդերք	Маточная брыжейка	Mesometrium	Մեզոմետրիում
Կրկնակի արգանդ	Двойная матка	Uterus duplex	Ուտերուս դուպլեքս
Երկրաժամ արգանդ	Двураздельная матка	Uterus bipartitus	Ուտերուս բիպարտիտուս
Երկեղջյուր արգանդ	Двурогая матка	Uterus bicornis	Ուտերուս բիկորնիս
Արգանդի եղջյուրներ	Рога матки	Cornua uteri	Կորնուա ուտերի
Արգանդի մարմին	Тело матки	Corpus uteri	Կորպուս ուտերի
Արգանդի պարանոց (վզիկ)	Шейка матки	Cervix s. collum uteri	Ցերվիքս սեու կոլլում ուտերի
Հասարակ արգանդ	Простая матка	Uterus simplex	Ուտերուս սիմպլեքս
Արգանդի ներքին անցք	Внутреннее маточное отверстие	Orificium uteri internum	Օրիֆիցիում ուտերի իմտերնում
Արգանդի պարանոցի խողովակ	Канал шейки матки	Canalis cervicis uteri	Կանալիս ցերվիցիս ուտերի
Արգանդի պարանոցի հեշտոցային բաժին	Влагалищная порция шейки матки	Portio vaginalis cervix uteri	Պորցիո վագինալիս ցերվիքս ուտերի
Արգանդի արտաքին անցք	Наружное маточное отверстие	Orificium uteri externum	Օրիֆիցիում ուտերի էքստերնում
Արգանդի միջընդերք կամ արգանդի լայն կապան	Маточная брыжейка, или широкая маточная связка	Mesometrium s. ligamentum uteri latum	Մեզոմետրիում սեու լիգամենտում ուտերի լատում
Արգանդի կլոր կապան	Круглая маточная связка	Lig. teres uteri	Լիգ. տերես ուտերի
Միջեղջյուրային կապաններ	Межроговые связки	Lig. Intercornualia	Լիգ. ինտերկորնուալիա
Արգանդի կարունկուկներ կամ կոծիծներ (գորտուկներ)	Маточные карункулы (бородавки)	Carunculae uteri	Կարունկուլե ուտերի

ՀԵՇՏՈՑ ԵՎ ՄԻՋԱՄԵՈՒԱԿԱՆ ՆԱՄԱԴՈՒՌ

Հեշտոց	Влагалище	Vagina	Վագինա
Հեշտոցի կամար	Влагалищный свод	Fornix vaginae	Ֆորնիքս վագինե
Միզասեռական մախրոտ կամ միզասեռական ծոց	Мочеполовое преддверие, или мочеполовой синус	Vestibulum urogenitale seu sinus urogenitalis	Վեստիբուլում ուրոգենիտալե ս. սինուս ուրոգենիտալիս
Միզարտազատիչ խողովակի անցք	Отверстие мочеиспускательного канала	Orificium urethrae externum	Օրիֆիցիում ուրետրե էքստերնում
Կուսաթաղանթ	Девственная плева	Humen	Հումեն

Նախադրան ստորին (փոքր) գեղձեր	Вентральные преддверные (малые) железы	Glandulae vestibulares ventrales s. minores	Գլանդուլե վեստի-բուլարես վենտրալես u. Միմորես
Նախադրան կոճղեզ	Луковица преддверия	Bulbus vestibuli	Բուլբուս վեստիբուլի
Նախադրան վերին (մեծ) գեղձեր	Дорзальные преддверные (большие) железы	Gl. vestibulares dorsales s. maiores	Գլ. վեստիբուլարես դորզալես u. մաիորես
Նախադրան սեղմիչ մկան	Сжиматель преддверия	M. constrictor vestibuli	Մ. կոնստրիկտոր վեստիբուլի
Արտաքին սեռական օրգան կամ ամբույր	Наружный половой орган или вульва	Vulva	Վուլվա
Սեռական ճեղք	Половая щель	Rima vulvae	Ռիմա վուլվե
Սեռական շրթեր	Половые губы	Labia vulvae	Լաբիա վուլվե
Ամբույրի սեղմիչ մկան	Сжиматель вульвы	M. constrictor vulvae	Մ. կոնստրիկտոր վուլվե
Ծիկ կամ համք	Клитор	Clitoris	Կլիտորիս
Ծիկի լարող մկան	Напрягатель клитора	M. erector clitoridis	Մ. էրեկտոր կլիտորիդիս
Ծիկի գլխիկ	Головка клитора	Glans clitoridis	Գլան կլիտորիդիս
Ծիկի փոս	Ямка клитора	Fossa clitoridis	Ֆոսսա կլիտորիդիս
Էզերի միզարտա-գատիչ խողովակ	Моченспускатель-ный канал самок	Urethra feminina	Ուրետրա ֆեմինինա
Միզարտագատիչ խողովակի դիվերտիկուլ	Дивертикул моченспускатель-ного канала	Diverticulum sub-urethrale	Դիվերտիկուլում սուրյուրետրալե

ԱՐՅԱՆ ԵՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՐԱՏ

ՍԱՀՄԻ ԱՐՅԱՆ ԵՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅՈՒՆ

Պորտալին զարկերակներ	Пупочные артерии	Aa. umbilicales	Արտերիա ումբիլիկալես
Պորտալին երակ	Пупочная вена	Vena umbilicalis	Վենա ումբիլիկալիս
Երակային կամ արանցյալ ծորան	Венозный или аранцевый проток	Ductus venosus s. arantii	Դուկտուս վենոզոս u. արանցիի
Օվալ անցք	Овальное отверстие	Foramen ovale	Ֆորամեն օվալե
Զարկերակային կապան	Артериальная связка	Ligamentum arteriosum	Լիգամենտում արտերիոզում
Երակային կապան	Венозная связка	Lig. venosum	Լիգ. վենոզում

ՄԻՐՏ

Միտ	Сердце	Cor	Կոր
Մրտի հիմք	Основание сердца	Basis cordis	Բազիս կորդիս
Մրտի գագաթ	Верхушка сердца	Apex cordis	Ապեքս կորդիս
Աջ և ձախ մակերեսներ	Правая и левая поверхности	Facies dextra et sinistra	Ֆացիես դեքստրա էք սինիստրա
Առջևի և հետին եզրեր	Краниальные и каудальные края	Margo cranialis et caudalis	Մարգո կրանիալիս էք կաուդալիս

Պսակային ակոս	Венечная борозда	Sulcus coronarius	Ս. կորոնարիոս
Ձախ երկայնակի ակոս	Левая продольная борозда	Sulcus longitudinalis sinister	Մուկոս լոնգիթու- դինալիս սինիստեր
Աջ երկայնակի ակոս	Правая продольная борозда	Sulcus longitudinalis dexter	Մուկոս լոնգիթու- դինալիս դեքստեր
Թոքային զարկերակ	Легочная артерия	A. pulmonalis	Արտե. պուլմոնալիս
Սրտի աջ ականջիկ	Правое сердечное ушко	Auricula dextra	Աուրիկուլա դեքստրա
Սրտի ձախ ականջիկ	Левое сердечное ушко	Auricula sinistra	Աուրիկուլա սինիստրա
Միջնախաարտային միջնապատ	Межпредсердная перегородка	Septum interatriorum	Մեպատում ինտերատրիորում

ՆԱԽԱՐԵՐ

Աջ նախասիրտ	Правое предсердие	Atrium dextrum	Ատրիում դեքստրում
Հետին խոռոչային երակ	Каудальная или задняя полая вена	Vena cava caudalis	Վենա կավա կաուդալիս
Առջևի խոռոչային երակ	Краниальная, или передняя полая вена	Vena cava cranialis	Վենա կավա կրանիալիս
Առջևի խոռոչային երակի մուտք	Устье краниальной полой вены	Ostium venae cavae cranialis	Օստիում վենե կավե կրանիալիս
Երակային ծոց	Венозный синус	Sinus venosus	Մինոս վենոզոս
Սահմանային ակոս	Пограничная борозда	Sulcus terminalis	Մուկոս տերմինալիս
Միջերակային կամ լավերյան բլրակ	Межвенозный или Ловеров, бугорок	Tuberculum intervenosum seu Loveri	Տուբերկուլում ինտերվենոզում սեու Լովերի
Հետին խոռոչային երակի մուտք	Устье каудальной полой вены	Ostium venae cavae caudalis	Օստիում վենե կավե կաուդալիս
Սրտի մեծ երակի մուտք	Устье большой сердечной вены	Ostium venae cordis magnae	Օստիում վենե կորդիս մագնե
Պսակային ծոց	Венечный синус	Sinus coronarius	Մինոս կորոնարիոս
Սրտային փոքր երակներ	Малые сердечные вены	Venae cordis parvae	Վենե կորդիս պարվե
Աջ կենտ երակ	Правая непарная вена	Vena ozygos dextra	Վենա օզիգոս դեքստրա
Օվալ փոսիկ	Овальная ямка	Fossa ovalis	Ֆոսսա օվալիս
Ջլային եզր	Сухожильный край	Limbus fossae ovalis	Լիմբոս ֆոսսե օվալիս
Կատարային մկաններ	Гребешковые мускулы	Mm. pectinati	Մուսկուլի պեկտինատի
Աջ նախաարտա- փորոքային կամ երակային մուտք	Правое атриовен- трикулярное, или венозное отверстие	Ostium atrioventriculare, s. venosum dextrum	Օստիում ատրիո- վենտրիկուլարե ս. վենոզում դեքստրում
Ձախ նախասիրտ	Левое предсердие	Atrium sinistrum	Ատրիում սինիստրում
Թոքային երակներ	Легочные вены	Venae pulmonales	Վենե պուլմոնալիս

Օվալ անցքի փական	Клапан овального отверстия	Valvula foraminis ovalis	Վալվուլա ֆորամինիս օվալիս
Չախ նախասրտափորոքային կամ երակային մուտք	Левое атриовентрикулярное, или венозное отверстие	Ostium atrioventriculare s. venosum sinistrum	Օստիում ատրիոփենտրիկուլարն սեռ վենոզում սինիստրում

ՓՈՐՈՔՆԵՐ

Սրտի աջ փորոք	Правый желудочек сердца	Ventriculus cordis dexter	Վենտրիկուլուս կորդիս դեքստեր
Միջփորոքային միջնապատ	Межжелудочковая перегородка	Septum interventriculorum	Սեպտում ինտերփենտրիկուլորում
Սկանային հեծաններ	Мускульные перекладины	Trabeculae corneae	Տրաբեկուլե կարնեե
Սրտի խոտարմակի մկաններ	Поперечные мускулы сердца	Mm. transversi cordis	Մ. տրանսվերզի կորդիս
Զարկերակային կոն	Артериальный конус	Conus arteriosus	Կոնուս արտերիոզուս
Զարկերակային կամ թոքային անցք	Артериальное, или легочное отверстие	Ostium arteriosum s. pulmonale	Օստիում արտերիոզում սեռ պուլմոնալե
Սրտի ձախ փորոք	Левый желудочек сердца	Ventriculus cordis sinister	Վենտրիկուլուս կորդիս սինիստեր
Աորտայի մուտք	Аортальное отверстие	Ostium aorticum s. arteriosum	Օստիում աորտիկում սեռ արտերիոզում
Աջ նախասրտափորոքային կամ ետփեղկանի փական (կափույր)	Правый атриовентрикулярный, или трехстворчатый клапан	Valvula tricuspidalis	Վալվուլա տրիկուսպիդալիս
Ջլային լարեր	Сухожильные струны	Chordae tendineae	Խորդե տենդինեե
Պտկաձև մկաններ	Сосочковые мускулы	Mm. papillares	Մուսկուլուս պապիլլարես
Չախ նախասրտափորոքային կամ երկփեղկանի (միտրալ) փական (կափույր)	Двустворчатый, или митральный клапан	Valvula bicuspidalis s. mitralis	Վալվուլա բիկուսպիդալիս սեռ միտրալիս
Կիսալուսնաձև կամ գրպանիկային փականներ	Полулунный, или кармашковые клапаны	Valvulae semilunares	Վալվուլե սեմիլումարես
Կիսալուսնաձև փականի կամ արանցկի հանգույցիկներ	Аранциевы узелки	Nodulus valvulae semilunaris	Նոդուլուս վալվուլե սեմիլումարիս
Էնդոկարդ	Эндокард	Endocardium	Էնդոկարդիում
Աջ և ձախ նախասրտափորոքային ֆիբրոզային օղակներ	Правые и левые атриовентрикулярные фиброзные кольца	Anuli fibrosi atrioventricularis dexter et sinister	Անուլի ֆիբրոզի ատրիոփենտրիկուլարիս դեքստեր էք սինիստեր
Զարկերակային ֆիբրոզային օղակներ	Артериальные фиброзные кольца	Anuli fibrosi arteriosa	Անուլի ֆիբրոզի արտերիոզա
Միոկարդ	Мускулатура сердца, или миокард	Miocardium	Միոկարդիում

Մրտի պարույր	Завиток сердца	Vertex cordis	Վերտեքս կորդիս
Մրտի ծոցափորոքային համակարգ	Синовентрикулярная система сердца	Sistema sinoventricularis cordis	Սինտենմա սինովենտրիկուլարիս կորդիս
Ծոցա-ականջիկային կամ ծոցային հանգույց	Синаурикулярный, или синусный узел	Nodus sinoauricularis (Keith-Flack)	Նոդուլուս սինոատրիկուլարիս (Կեյթ-Ֆլակ)
Նախասրտափորոքային կամ նախասրտային հանգույց	Атриовентрикулярный, или предсердный узел	Nodus atrioventricularis (Aschoff-Tavara)	Նոդուլուս ատրիվենտրիկուլարիս (Աշոֆ-Տավարա)
Նախասրտափորոքային խուրճ	Атриовентрикулярный пучок	Fasciculus atrioventricularis	Ֆասցիկուլուս ատրիվենտրիկուլարիս
Աջ ոտք	Правая ножка	Crus dextrum	Կրուս դեքստրում
Չախ ոտք	Левая ножка	Crus sinistrum	Կրուս սինիստրում
Հարասրտային շճային պարկ կամ սրտապարկ (պերիկարդ)	Околосердечный серозный мешок, или перикард	Pericardium	Պերիկարդիում
Էպիկարդ (վերասրտենի)	Эпикард	Epicardium	Էպիկարդիում
Պերիկարդային խոռոչ	Перикардияльная полость	Cavum pericardii	Կավում պերիկարդիի
Պերիկարդային հեղուկ	Перикардияльная жидкость	Liquor pericardii	Լիկվոր պերիկարդիի
Միջնորմյան պլեռա	Средостенная плевра	Pleura mediastinalis	Պլետրա մեդիաստինալիս
Սրտապարկ	Сердечная сорочка, или сумка	Pericardium	Պերիկարդիում
Սրտապարկակրծնակային կապաններ	Связки сердечной сорочки	Ligamenta sternopericardiaca	Լիգ. ստերնոպերիկարդիակա
Աջ պսակային զարկերակ	Правая венечная артерия	A. coronaria dextra	Ա. կորոնարիա դեքստրա
Վարիջակ աջ ճյուղ	Нисходящая правая ветвь	Ramus descendens dexter	Ռ-ամուս դեսցենդենս դեքստեր
Չախ պսակային զարկերակ	Левая венечная артерия	A. coronaria sinistra	Արտերիա կորոնարիա սինիստրա
Վարիջակ ձախ ճյուղ	Нисходящая левая ветвь	Ramus descendens sinister	Ռ-ամուս դեսցենդենս սինիստեր
Մրտի մեծ երակ	Большая сердечная вена	V. cordis magna	Վենա կորդիս մագնա
Մրտի միջին երակ	Средняя сердечная вена	V. cordis media	Վենա կորդիս մեդիա
Մրտի փոքր երակներ	Малые сердечные вены	Venae cordis parvae	Վենե կորդիս պարվե
Մրտի սիմպատիկ նյարդեր	Симпатические нервы сердца	Nn. simpatici cordis	Ներվի սիմպատիկուս կորդիս
Երկայնակի լրացուցիչ ակոս	Продольная добавочная борозда	Sulcus longitudinalis accessorius	Մովկուս լոնգիտուդինալիս ակցեսորիուս
Չախ կենտ երակ	Левая непарная вена	V. azygos sinistra	Վենա ազիգոս սինիստրա

Սրտային ոսկրիկներ	Сердечные косточки	Ossa cordis	Օսսա կորդիս
Հետին խոռոչային երակի փական	Клапан каудальной полой вены	Valvula venae cavae caudalis	Վալվուլա վենե կավե կաուդալիս
Սահմանային կատար	Пограничный гребень	Crista terminalis	Կրիստա տերմինալիս

ԱՐՅՈՒՆԱՍԱՐ ԱՆՈԹՆԵՐ

Մազանոթներ	Капилляры	Vasa capillaria	Վազա կապիլյարիա
Անոթների անոթներ	Сосуды сосудов	Vasa vasorum	Վազա վազորում
Անոթային նյարդեր	Нервы сосудов	Nervi vasorum	Ներվի վազորում
Միացնող ճյուղեր կամ բերանակցումներ	Соединительные ветви, или анастомозы	Ramus communicans, seu anastomoticus	Ռամուս կոմմունիկանս սեու անաստոմոտիկուս
Զարկերակային աղեղներ	Артериальные дуги	Arcus arteriosus	Արկուս արտերիոզուս
Զարկերակային ցանցեր	Артериальные сети	Rete arteriosum	Ռետե արտերիոզում
Հրաշալի ցանցեր	Чудесные сети	Rete mirabile	Ռետե միրաբիլե
Անոթային ցանցավորություններ	Сосудистые сплетения	Plexus vasculosus	Պլեքսուս վասկուլոզուս
Զարկերակ-երակային բերանակցումներ կամ դերիվատային ապարատներ	Дериваторные аппараты, или артерио-венозные анастомозы	Apparatus derivatorius	Ապպարատուս դերիվատորիուս

ԱՐՅԱՆ ԸՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՓՈԶՐ ԸՐՋԱՆԻ ԱՆՈԹՆԵՐ

Թոքային զարկերակ	Легочная артерия	A. pulmonalis	Արտերիա պուլմոնալիս
Թոքային երակներ	Легочные вены	Venae pulmonales	Վենե պուլմոնալես

ԱՐՅԱՆ ԸՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՄԵԾ ԸՐՋԱՆԻ ԶԱՐԿԵՐԱԿՆԵՐ

Աորտայի կոճղեզ	Луковица аорты	Bulbus aortae	Բուլբուս աորտե
Աորտայի աղեղ	Дуга аорты	Arcus aortae	Արկուս աորտե

ԲԱԶԱԿԱԳԼԵԱՅԻՆ ԶԱՐԿԵՐԱԿՆԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄՅՈՒՆ

Բազկազլխային զարկերակների ընդհանուր սյուն	Общий плече-головной ствол	Truncus brachio-cephalicus communis	Տրունկուս բրախիո-ցեֆալիկուս կոմմունիս
Բազկազլխային զարկերակ	Плече-головная артерия	A. brachiocephalica	Արտերիա բրախիոցեֆալիկա
Աջ ենթանրակային զարկերակ	Правая подключичная артерия	A. subclavia dextra	Արտերիա սուբկլավիա դեքստրա
Չախ ենթանրակային զարկերակ	Левая подключичная артерия	A. subclavia sinistra	Արտերիա սուբկլավիա սինիստրա
Կողապարանոցային զարկերակ	Реберно-шейная артерия	A. costocervicalis	Արտերիա կոստոցերվիկալիս
Միջկողային առջևի զարկերակ	Передняя межреберная артерия	A. intercostalis suprema	Ա. ինտերկոստալիս սուպրեմա
Պարանոցի խոտորանակի զարկերակ	Поперечная шейная артерия	A. transversa colli	Արտերիա տրանսվերզա կոլլի

Պարանոցի խորանիստ զարկերակ	Глубокая шейная артерия	A. cervicalis profunda	Արտերիա գերվիկալիս պրոֆունդա
Միջնորման առջևի զարկերակ	Краниальная средостенная артерия	A. mediastinalis cranialis	Ա. մեդիաստինալիս կրանիալիս
Առաջին միջկողային զարկերակ	Первая межреберная артерия	A. intercostalis prima	Արտերիա ինտերկոստալիս պրիմա
Խոտորմակի ճյուղ	Поперечная ветвь	Ramus transversus	Ռամուս տրանսվերզուս
Վերելակ ճյուղ	Восходящая ветвь	Ramus ascendens	Ռամուս ասցենդենս
Ողմային զարկերակ	Позвоночная артерия	A. vertebralis	Արտերիա վերտեբրալիս
Ողնուղեղային ճյուղ	Спинномозговая ветвь	Ramus spinalis	Ռամուս սպինալիս
Վերին և ստորին մկանային ճյուղեր	Дорзальные и вентральные мускульные ветви	Rami musculares dorsales et ventrales	Ռամի մուսկուլարես դորզալես էթ վենտրալես
Կրծքի ներքին զարկերակ	Внутренняя грудная артерия	A. thoracica interna	Արտերիա թորացիկա ինտերնա
Ուրցագեղձային ճյուղ	Ветвь зобной железы	Rami thymici	Ռամի թիմիքի
Կորչող ճյուղեր	Пропадающие ветви	Rami perforantes	Ռամի պերֆորանտես
Միջկողային ճյուղեր	Межреберные ветви	Rami intercostales	Ռամի ինտերկոստալես
Ստոծանու և սրտապարկի զարկերակ	Артерия диафрагмы и сердечной сорочки	A. pericardiophrenica	Արտերիա պերիկարդիակոֆրենիկա
Մկանաստոծանային զարկերակ	Мускульно-диафрагмальная артерия	A. musculophrenica	Արտերիա մուսկուլոֆրենիկա
Ենթաորովայնային առջևի զարկերակ	Краниальная надчревная артерия	A. epigastrica cranialis	Արտերիա էպիգաստրիկա կրանիալիս
Ուսապարանոցային սյուն	Плече-шейный ствол	Truncus omocervicalis	Տրունկուս օմոցերվիկալիս
Պարանոցի վերելակ զարկերակ	Восходящая шейная артерия	A. cervicalis ascendens	Ա. գերվիկալիս ասցենդենս
Վարիջակ ճյուղ	Нисходящая ветвь	Ramus descendens (s. a. transversa scapulae)	Ռ. դեացենդենս (սեու արտերիա տրանսվերզա սկապուլե)
Կրծքի արտաքին զարկերակ	Наружная грудная артерия	A. thoracica externa	Արտերիա թորացիկա էքստերնա

ԳԼԽԻ ԶԱՐԿԵՐԱԿՆԵՐ

Ընդհանուր երական զարկերակ	Общая сонная артерия	A. carotis communis	Արտերիա կարոտիս կոմունիս
Հարականջային թթագեղձի հետին զարկերակ	Каудальная околоушная артерия	A. parotidea caudalis	Արտերիա պարոտիդեա կաուդալիս
Կերակրափողային ճյուղեր	Пищеводные ветви	Rami oesophagei	Ռամի օեզոֆագի
Շնչափողային ճյուղեր	Трахеальные ветви	Rami tracheales	Ռամի տրախեալես

Մկանային ճյուղեր	Мышкульные ветви	Rami muscularis	Ռամի մուսկուլարիս
Վահանային առջևի զարկերակ	Краниальная щитовидная артерия	A. thyreoidea cranialis	Ա. փրեոիդեա կրանիայիս
Ընկալմի վերելակ զարկերակ	Восходящая глоточная артерия	A. pharyngea ascendens	Արտերիա ֆարինգեա ասցենդենս
Մոկոդդային զարկերակ	Гортанная артерия	A. laryngea	Արտերիա լարինգեա
Վահանային հետին զարկերակ	Каудальная щитовидная артерия	A. thyreoidea caudalis	Ա. փրեոիդեա կաուդալիս
Ներքին երազան զարկերակ	Внутренняя сонная артерия	a. carotis interna	Արտերիա կարոտիս ինտերնա
Արտաքին երազան զարկերակ	Наружная сонная артерия	A. carotis externa	Արտերիա կարոտիս էքստերնա
Ծոծրակային զարկերակ	Затылочная артерия	A. occipitalis	Արտերիա օկցիպիտալիս
Ենթաժնոտային քթագեղձի հետին զարկերակ	Аборальная подчелюстная артерия	A. glandulae submaxillaris aboralis	Արտերիա գլանդուլե սուբմաքսիլարիս աբորալիս
Կումբային զարկերակ	Мышелковая артерия	A. condyloidea	Արտերիա կոնդիլոիդեա
Ուղեղի թաղանթի հետին զարկերակ	Аборальная артерия мозговой оболочки	A. meningea aboralis	Արտերիա մենինգեա աբորալիս
Վարիջակ ճյուղ	Нисходящая ветвь	Ramus descendens	Ռամուս դեսցենդենս
Ծոծրակային ճյուղ	Затылочная ветвь	Ramus occipitalis	Ռ. օկցիպիտալիս
Ողնուղեղային զարկերակ	Спинномозговая артерия	A. cerebrospinalis	Արտերիա ցերեբրոսպինալիս
Ենթաժնոտային քթագեղձի միջին զարկերակ	Средняя подчелюстная артерия	A. glandulae submaxillaris media	Ա. գլանդուլե սուբմաքսիլարիս մեդիա
Վերին ծնոտային արտաքին զարկերակ	Наружная челюстная артерия	A. maxillaris externa	Ա. մաքսիլարիս էքստերնա
Ջիմբային վերելակ զարկերակ	Восходящая небная артерия	A. palatina ascendens	Ա. պալատինա ասցենդենս
Լեզվային զարկերակ	Язычная артерия	A. lingualis	Ա. լինգվալիս
Լեզվային խորանիստ զարկերակ	Глубокая язычная артерия	A. profunda lingualis	Ա. պրոֆունդա լինգվալիս
Ենթաժնոտային քթագեղձի առջևի զարկերակներ	Назальные подчелюстные артерии	A. glandulae submaxillaris nasalis	Ա. գլանդուլե սուբմաքսիլարիս նազալիս
Ենթալեզվային զարկերակ	Подъязычная артерия	A. sublingualis	Ա. սուբլինգվալիս
Կզակային ճյուղ	Подбородочная ветвь	Ramus submental	Ռամուս սուբմենտալիս
Դիմային զարկերակ	Лицевая артерия	A. facialis	Ա. ֆացիալիս
Ստորշրթունքային զարկերակ	Нижняя губная артерия	A. labialis inferior	Աարտերիա լաբիալիս ինֆերիոր

Բերանի անկյան զարկերակ	Артерия угла рта	A. anguli oris	Ա. անգուլի օրիս
Վերին շրթումբային զարկերակ	Верхняя губная артерия	A. labialis superior	Ա. լաբիալիս սուպերիոր
Քթի առջևի ճյուղեր	Передние носовые ветви	Rami nasales anteriores	Ռամի նազալես անտերիորես
Քթի կողմնային զարկերակ	Латеральная носовая артерия	A. lateralis nasi	Ա. լատերալիս նազի
Քթի քիկնային զարկերակ	Дорзальная носовая артерия	A. dorsalis nasi	Ա. դորզալիս նազի
Աչքի անկյան զարկերակ	Артерия угла глаза	A. anguli oculi	Ա. անգուլի օկուլի
Ծամիչ մկանի զարկերակ	Жевательная артерия	A. masseterica	Ա. մագետերիկա
Ականջային մեծ զարկերակ	Большая ушная артерия	A. auricularis magna	Ա. աուրիկուլարիս մագնա
Ականջային կողմնային ճյուղ	Латеральная ушная ветвь	Ramus auricularis lateralis	Ռամուս աուրիկուլարիս լատերալիս
Ականջային խորանիստ զարկերակ	Глубокая ушная артерия	A. auricularis profunda	Ա. աուրիկուլարիս պրոֆունդա
Դեմքի խողովակի զարկերակ	Артерия лицевого канала	A. stilomastoidea	Ա. ստիլոմաստոիդեա
Ականջային միջին և ներսի ճյուղեր	Средняя и медиальная ушные ветви	Ramus auricularis intermedius et medialis	Ռամուս աուրիկուլարիս ինտերմեդիուս էթ մեդիալիս
Աճառը ծակող ճյուղեր	Прободающие ветви хряща	Rami perforantes	Ռամի պերֆորանտես
Քունքի մակերեսային զարկերակ	Поверхностная височная артерия	A. temporalis superficialis	Ա. տեմպորալիս սուպերֆիցիալիս
Դեմքի խտորմանի զարկերակ	Поперечная лицевая артерия	A. transversa facili	Ա. տրանսվերզա ֆացիի
Ականջային առջևի զարկերակ	Передняя ушная артерия	A. auricularis nasalis	Ա. աուրիկուլարիս նազալիս

ՎԵՐԻՆ ԾՆՈՏԱՅԻՆ ՆԵՐՔԻՆ ԶԱՐԿԵՐԱԿ

Վերին ծնոտային ներքին զարկերակ	Внутренняя челюстная артерия	A. maxillaris interna	Ա. մաքսիլյարիս ինտերնա
Ստորին ծնոտի ատամնախորշային (ատամնային) զարկերակ	Зубная артерия нижней челюсти	A. alveolaris mandibulae	Արտերիա ալվեոլարիս մանդիբուլե
Կզակային զարկերակ	Подбородочная артерия	A. mentalis	Արտերիա մենտալիս
Ստորկտրիչային զարկերակ	Нижняя резцовая артерия	A. incisiva inferior	Ա. ինցիզիվա ինֆերիոր
Ուղեղի թաղանթների միջին զարկերակ	Средняя артерия мозговой оболочки	A. meningea media	Ա. մեդիա
Քունքի խորանիստ հետին զարկերակ	Глубокая височная абортальная артерия	A. temporalis profunda aboralis	Արտերիա տեմպորալիս պրոֆունդա աբորալիս

Քունքի խորամխտ առջևի զարկերակ	Глубокая височная оральная артерия	A. temporalis profunda oralis	Ա. տեմպորալիս պրոֆունդա օրալիս
Ակնային արտաքին զարկերակ	Наружная глазничная артерия	A. ophthalmica externa	Ա. օֆտալմիկա էքստերնա
Ակնախնձորի ճյուղ	Ветвь глазного яблока	Ramus bulbus oculi	Ռամուս բուլբուս օկուլի
Քունքի հետին արտանմուքային (թարթիչային) սյուն	Задний височный ресничный ствол	Truncus ciliaris temporalis posterior	Տրունկուս ցիլիարիս տեմպորալիս պոստերիոր
Արտանմուքային վերին կարճ զարկերակներ	Короткие дорсальные ресничные артерии	Aa. ciliares posteriores breves	Ա. ցիլիարես պոստերիորես քրեկես
Արտանմուքային վերին երկար զարկերակ	Длинная дорсальная ресничная артерия	A. ciliaris posterior longi	Ա. ցիլիարիս պոստերիոր լոնգի
Արտանմուքային առջևի սյուն	Назальный ресничный ствол	Truncus ciliaris nasalis	Տրունկուս ցիլիարիս նազալիս
Արտանմուքային առջևի ստորին զարկերակ	Вентральная назальная ресничная артерия	A. ciliaris anterior ventralis	Ա. ցիլիարիս անտերիոր վենտրալիս
Արցունքային զարկերակ	Слезная артерия	A. lacrimalis	Ա. լակրիմալիս
Արտանմուքային վերին սյուն	Дорсальный ресничный ствол	Truncus ciliaris dorsalis	Տրունկուս ցիլիարիս դորզալիս
Արտանմուքային վերին առջևի զարկերակ	Дорсальная передняя ресничная артерия	A. ciliaris anterior dorsalis	Ա. ցիլիարիս անտերիոր դորզալիս
Ճակատային զարկերակ	Лобная артерия	A. frontalis	Ա. ֆրոնտալիս
Ենթաճախարակային զարկերակ	Подблоковая артерия	A. infratrochlearis	Ա. ինֆրատրոխլայերիս
Մադուկրային զարկերակ	Решетчатая артерия	A. ethmoidalis	Ա. էթմոիդալիս
Թշային զարկերակ	Щечная артерия	A. buccinatoria	Ա. բուկինատորիա
Ենթակնակալձային զարկերակ	Подглазничная артерия	A. infraorbitalis	Ա. ինֆրաօրբիտալիս
Վերին կտրիչային զարկերակ	Верхняя резцовая артерия	A. incisiva superior	Ա. ինցիզիվա սուպերիոր
Ստորին կտալի զարկերակ	Артерия нижнего века	A. palpebralis inferior	Ա. պալպերալիս ինֆերիոր
Քիմքային փոքր զարկերակ	Малая небная артерия	A. palatina minor	Ա. պալատինա մինոր
Մեպաքիմքային զարկերակ	Клинонебная артерия	A. sphenopalatina	Ա. սֆենոպալատինա
Քիմքի մեծ զարկերակ	Большая небная артерия	A. palatina maior	Ա. պալատինա մայոր
Կտրիչային զարկերակ	Резцовая артерия	A. incisiva	Ա. ինցիզիվա

**ԵՂՋԵՐԱՎՈՐՆԵՐԻ ԳԼԽԻ ՋԱՐԿԵՐԱԿՆԵՐԻ
ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ**

Ստորին շրթունքի մակերեսային զարկերակ	Поверхностная нижняя губная артерия	A. labialis superficialis inferior	Ա. լաբիալիս սուպերֆիցիալիս ինֆերիոր
Ստորին շրթունքի խորանիստ զարկերակ	Глубокая нижняя губная артерия	A. labialis profunda inferior	Ա. լաբիալիս պրոֆունդա ինֆերիոր
Ուղեղի թաղանթների լրացուցիչ զարկերակ	Добавочная артерия мозговой оболочки	A. meningea accessoria	Ա. մենինգեյա ակցեսորիա
Արցունքագեղձի մակերեսային զարկերակ	Поверхностная слезная артерия	A. lacrimalis superficialis	Ա. լակրիմալիս սուպերֆիցիալիս
Եղջյուրի կողմնային և ներսի ճյուղեր	Латеральная и медиальная артерия рога	Aa. cornus lateralis et medialis	Ա. կորնուս լատերալիս էթ մեդիալիս
Ակնային մեղքին զարկերակ	Внутренняя глазничная артерия	A. ophthalmica interna	Ա. օֆթալմիկա ինտերնա
Ուղեղի հրաշալի ցանց	Чудесная мозговая сеть	Rete mirabile cerebri	Ռետե միրաբիլե ցերեբրի
Երրորդ կուպի զարկերակ	Артерия третьего века	A. palpebrae tertiae	Ա. պալպեբրե տերցիե

ԿՐԵՔԱՅԻՆ ՎԵՐՋԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՋԱՐԿԵՐԱԿՆԵՐ

ԵՆԹԱԹԵՎԱՅԻՆ ՋԱՐԿԵՐԱԿ

Ենթաթևային զարկերակ	Подмышечная артерия	A. axillaris	Ա. աքսիլարիս
Կտցային զարկերակ	Акромиальная артерия	A. acromialis	Ա. ալյրոմիալիս

ԵՆԹԱԹԻԱԿԱՅԻՆ ՋԱՐԿԵՐԱԿ

Ենթաթիակային զարկերակ	Подлопаточная артерия	A. subscapularis	Ա. սուբսկապուլարիս
Բազկի շրջապտույտ կողմնային արտաքին կամ հետին զարկերակ	Окружная плечевая латеральная, или задняя, артерия	A. circumflexa humeri lateralis s. posterior	Ա. ցիրկումֆլեքսա հումերի լատերալիս սեու պոստերիոր
Կրծքաթիկնային զարկերակ	Грудно-спинная артерия	A. thoracodorsalis	Ա. թորացիկոդորալիս
Թիակի շրջապտույտ զարկերակ	Окружная лопаточная артерия	A. circumflexa scapulae	Ա. ցիրկումֆլեքսա սկապուլե
Սկանային ճյուղեր	Мышечные ветви	Rami musculares	Ռամի մուսկուլարես

ԲԱԶԿԱՅԻՆ ԶԱՐԿԵՐԱԿ

Բազկային զարկերակ	Плечевая артерия	A. brachialis	Ա. քրախիալիս
Բազկի շջալատույտների (կամ առջևի) զարկերակ	Окружная медиальная или передняя плечевая артерия	A. circumflexa humari medialis s. anterioris	Ա. ցիրկումֆլեքսա հումերի մեդիալիս սեու անթերիորիս
Բազկի երկզվաճանի մկանի զարկերակ	Артерия двуглавого мускула	A. bicipitalis	Ա. բիցիալիտալիս
Ճածանցի համակողմնային զարկերակ	Коллатеральная лучевая артерия	A. collateralis radialis	Ա. կոլլատերալիս ռադիալիս
Բազկի խորանիստ զարկերակ	Глубокая плечевая артерия	A. profunda brachii	Ա. պրոֆունդա քրախի
Արմունկի անոթային ցանց	Локтевая сосудистая сеть	Rete cubitale	Ռետե կուբիտալե
Արմունկի համակողմնային զարկերակ	Коллатеральная локтевая артерия	A. collateralis ulnaris	Ա. կոլլատերալիս ուլնարիս
Բազկոսկրը սնող զարկերակ	Питающая артерия плечевой кости	A. nutritia humeri	Ա. նուտրիցիա հումերի
Արմունկային զարկերակ	Локтевая артерия	A. ulnaris	Ա. ուլնարիս
Ափային խորանիստ աղեղ	Глубокая волярная дуга	Arcus volaris profundus	Արքուս վոլարիս պրոֆունդուս
Արմունկի հետադարձ զարկերակ	Возвратная локтевая артерия	A. recurrens ulnaris	Ա. ռեկուրենս ուլնարիս

ՄԻՋՈՍԿԱՅԻՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԶԱՐԿԵՐԱԿ

Միջոսկրային ընդհանուր զարկերակ	Общая межкостная артерия	A. interossea communis	Ա. ինտերոսեա կոմունիս
Միջոսկրային հետադարձ զարկերակ	Возвратная межкостная артерия	A. interossea recurrens	Ա. ինտերոսեա ռեկուրենս
Միջոսկրային թիկնային զարկերակ	Дорзальная межкостная артерия	A. interossea dorsalis	Ա. ինտերոսեա դորզալիս

ՄԻՋՆԱՅԻՆ ԶԱՐԿԵՐԱԿ

Միջնային զարկերակ	Срединная артерия	A. mediana	Ա. մեդիանա
Մկանային ճյուղեր	Мышечные ветви	Rami musculares	Ռամի մուսկուլարես
Դաստակի ափային ցանցի համար զարկերակ	Артерия для волярной сети запястья	A. retis carpi volaris	Ա. ռետիս կարպի վոլարիս
Դաստակի ափային ցանց	Волярная сеть запястья	Rete carpi volare	Ռետե կարպի վոլարե
Միջնաճաճանչային զարկերակ	Срединнолучевая артерия	A. medianoradialis	Ա. մեդիանոռադիալիս
Դաստակի թիկնային ցանց	Дорзальная сеть запястья	Rete carpi dorsalis	Ռետե կարպի դորզալիս
Նախադաստակի թիկնային կողմնային և ներսի զարկերակներ	Дорсальные пястные латеральные и медиальные артерии	Aa. metacarpeae dorsales lateralis et medialis	Աա. մետակարպեե դորզալես լատերալիս եւ մեդիալիս

Նախադաստակի ափային խորանիստ կողմնային և ներսի զարկերակներ	Глубокие волярные пястные латеральные и медиальные артерии	Aa. metacarpeae volares profundae lateralis et medialis	Աա. մետակարպեե վոլարես պրոֆունդե լատերալիս եք մեդիալիս
Նախադաստակի ափային մակերեսային զարկերակ	Поверхностная волярная пястная артерия	A. metacarpea volaris superficialis	Ա. մետակարպեա վոլարիս սուպերֆիցիալիս
Մատների ափային կողմնային արտաքին և ներսի զարկերակներ	Волярные пальцевые латеральные и медиальные артерии	Aa. digitales volares lateralis et medialis	Աա. դիգիտալես վոլարես լատերալիս եք մեդիալիս
Սահմանային աղեղ	Концевая дуга	Arcus terminalis	Արգուս տերմինալիս
Կապի թիկնային և ափային զարկերակներ (կամ ճյուղեր)	Дорсальные и волярные пуговые артерии (ветви)	Ramus dorsalis et volaris a. phalangis primae	Ռամուս դորզալիս եք վոլարիս ա. ֆալանգիս պրիմե
Փափկամների զարկերակներ	Артерии мякишей	Aa. pulvinares	Աա. պուլվինարես
Երկրորդ ֆալանգի թիկնային կամ պսակային զարկերակներ	Дорсальные артерии 2-й фаланги, или венечные артерии	Rami dorsales phalangis secundae s. aa. coronariae	Ռամի դորզալես ֆալանգիս սեկունդե սեու արտերիի կորոնարիե
Երկրորդ ֆալանգի ափային զարկերակներ	Волярные артерии 2-й фаланги	Aa. volares phalangis secundae	Ռամի վոլարես ֆալանգիս սեկունդե
Երրորդ ֆալանգի թիկնային կամ սմբակային զարկերակներ	Дорсальные артерии 3-й фаланги, или копытные	Aa. dorsales phalangis tertiae s. aa. ungulares	Ա. դորզալես ֆալանգիս տերցիուս սեու աա. ունգուլարես

ԿՐԾՔԱՅԻՆ ԵՎ ՈՐՈՎԱՅՆԱՅԻՆ ԱՈՐՏԱ

ԿՐԾՔԱՅԻՆ ԱՈՐՏԱ

Կրծքային աորտա	Грудная аорта	Aorta thoracica	Աորտա թորացիկա
Միջկողային զարկերակներ	Межреберные артерии	Aa. intercostales	Աա. ինտերկոստալես
Ստորին ճյուղ	Вентральная ветвь	Ramus ventralis	Ռամուս վենտրալիս
Վերին (թիկնային) ճյուղ	Дорзальная ветвь	Ramus dorsalis	Ռամուս դորզալիս
Ողնուղեղային ճյուղ	Спинномозговая ветвь	Ramus spinalis	Ռամուս սպինալիս
Կերակրափողոց-նցուղային սյուն	Пищеводно-бронхиальный ствол	Truncus broncho-oesophageus	Տրունկուս բրոնխո-օեզոֆագեուս
Ցնցուղային զարկերակ	Бронхиальная артерия	A. bronchialis	Ա. բրոնխիալիս
Կերակրափողային զարկերակ	Пищеводная артерия	A. oesophagea	Ա. օեզոֆագեա
Առջևի ստոծանային զարկերակներ	Краниальные диафрагмальные артерии	Aa. phrenicae craniales	Ա. ֆրենիգե կրանիալես

ՈՐՈՎԱՅՆԱՅԻՆ ԱՌՐՏԱ

Որովայնային աորտա	Брюшная аорта	Aorta abdominalis	Ա. արդոմինալիս
Արևախար զարկերակ	Чревная артерия	A. coeliaca	Ա. ցոելիակա
Ստամոքսի ձախ զարկերակ	Левая желудочная артерия	A. gastrica sinistra	Ա. գաստրիկա սինիստրա
Առջևի ճյուղ	Краниальная ветвь	Ramus cranialis	Ռամուս կրանիալիս
Հետին ճյուղ	Каудальная ветвь	Ramus caudalis	Ռամուս կաուդալիս
Կերակրափողային ճյուղ	Пищеводная ветвь	Ramus oesophageus	Ռամուս օեզոֆագեուս
Ենթաստամոքսային գեղձի ճյուղեր	Ветви поджелудочной железы	Rami pancreatici	Ռամի պանկրեատիցի
Լյարդային զարկերակ	Печеночная артерия	A. hepatica	Ա. հեպատիկա
Ստամոքսի աջ զարկերակ	Правая желудочная артерия	A. gastrica dextra	Ա. գաստրիկա դեքստրա
Լյարդի սեփական զարկերակ	Специальная печеночная артерия	A. hepatica propria	Ա. հեպատիկա պրոպրիա
Ստամոքսատասներկումատնյա աղիքային զարկերակ	Желудочно-двенадцатиперстная артерия	A. gastroduodenalis	Ա. գաստրոդուոդենալիս
Ենթաստամոքսատասներկումատնյա աղիքային առջևի զարկերակ	Краниальная поджелудочно-двенадцатиперстная артерия	A. pancreaticoduodenalis cranialis	Ա. պանկրեատիկոդուոդենալիս կրանիալիս
Ստամոքսաճարպոնային աջ զարկերակ	Правая желудочно-сальниковая артерия	A. gastroeiploica dextra	Ա. գաստրոէպլոիկա դեքստրա
Փայծաղային զարկերակ	Селезеночная артерия	A. lienalis	Ա. լինեալիս
Ստամոքսաճարպոնային ձախ զարկերակ	Левая желудочно-сальниковая артерия	A. gastroeiploica sinistra	Ա. գաստրոէպլոիկա սինիստրա
Փայծաղային ճյուղեր	Селезеночные веточки	Rami lienales	Ռամի լինեալես
Ստամոքսային ճյուղեր	Желудочные веточки	Rami gastrici	Ռամի գաստրիցի
Ենթաստամոքսային գեղձի ճյուղեր	Веточки поджелудочной железы	Rami pancreatici	Ռամի պանկրեատիցի
Ճարպոնային ճյուղեր	Сальниковые веточки	Rami epiploici	Ռամի էպլոիցի
Առջևի միջրնոերային զարկերակ	Краниальная брыжеечная артерия	A. mesenterica cranialis	Ա. մեզենտերիկա կրանիալիս
Երջանակաձև աղիքի միջին զարկերակ	Средняя ободочная артерия	A. colica media	Աարտերիա կոլիկա մեդիա
Երջանակաձև աղիքի աջ կամ վերին զարկերակ	Правая или дорсальная ободочная артерия	A. colica dextra s. dorsalis	Ա. կոլիկա դեքստրա սեու դորզալիս
Աղիճ աղիքի զարկերակներ	Артерия тощей кишки	Aa. ieiuнаles	Աա. իեիունալես
Զարկերակային աղեղներ	Артериальные дуги	Arcus arteriosi	Արգոս արտերիոսի
Զարկերակային ցանց	Артериальная сеть	Rete arteriosum	Ռետե արտերիոզում

Եմբաստամոքսատաներկումատնյա աղիքային հետին զարկերակ	Каудальная поджелудочно-двенадцатиперстная артерия	A. pancreaticoduodenalis caudalis	Ա. պանկրեատիկո-դուոդենալիս կատոլալիս
Զստկույրշրջանակաձև աղիքային զարկերակ	Подвздошно-слепободочная артерия	A. ileocaecocolica	Ա. իլեոցեկոկոլիկա
Շրջանակաձև աղիքային ճյուղ կամ շրջանակաձև աղիքի ստորին զարկերակ	Ободочная ветвь или вентральная ободочная артерия	Ramus colicus s. a. colica ventralis	Ռամուս կոլիկուս սեու արտերիա կոլիկա վենտրալիս
Զատաղիքի ճյուղ	Подвздошная ветвь	Ramus ilei	Ռամուս իլեի
Կույրաղիքային ճյուղեր	Ветви для слепой кишки	Rami caecales	Ռամի ցեկալես
Երիկամային զարկերակներ	Почечные артерии	Aa. renales	Ա. ռենալես
Աղեղային զարկերակներ	Дуговые артерии	Aa. arciformes	Ա. արկիֆորմես
Միջրթային զարկերակներ	Междолевые артерии	Aa. interlobares	Ա. ինտերլոբարես
Միջրթակային զարկերակներ	Междольковые артерии	Aa. interlobulares (radiatae)	Ա. ինտերլոբու-լարես (ռադիատես)
Ներասրեր (առերթոլ) անոթներ	Приводящие сосуды	Vasa afferentia	Վազա աֆֆերենթիա
Անոթային կծիկներ	Сосудистые клубочки	glomerula	Գլոմերուլա
Դրաստար (արտատար) անոթներ	Отводящие сосуды	Vasa efferentia	Վազ. էֆֆերենթիա
Ուղիղ կամ իրական զարկերակներ	Прямые, или истинные артерии	Aa. rectae verae	Ա. ռեկտես վերես
Հետին միջընդերա-յին զարկերակ	Каудальная брыжеечная артерия	A. mesenterica caudalis	Ա. մեզենտերիկա կատոլալիս
Շրջանակաձև աղիքի ձախ զարկերակ	Левая ободочная артерия	A. colica sinistra	Ա. կոլիկա սինիստրա
Ուղիղ աղիքի առջևի զարկերակ	Краниальная прямокишечная, или геморроидальная артерия	A. haemorrhoidalis cranialis	Ա. հեմորոիդալիս կրանիալիս
Մերմային ներքին զարկերակներ	Внутренние семенные артерии	Aa. spermaticae internae	Ա. սպերմատիցես ինտերնես
Մակամորձու զարկերակ	Артерия придатка семенника	A. epididymis	Ա. էպիդիդիմիս
Անորձու զարկերակ	Артерия семенника	A. testicularis	Ա. տեստիկուլարիս
Զվարանի զարկերակ	Яичниковая артерия	A. ovarica	Ա. օվարիկա
Զվարանի ճյուղ	Яичниковая ветвь	Ramus ovaricus	Ռամուս օվարիկուս
Արգանդի առջևի զարկերակ	Краниальная маточная артерия	A. uterina cranialis	Ա. ուտերինա կրանիալիս
Գոտկային զարկերակներ	Поясничные артерии	Aa. lumbales	Ա. լումբալես
Մկանային ճյուղ	Мышечная ветвь	Ramus muscularis	Ռամուս մուսկուլարիս

Ողնուղեղային ճյուղ	Спинномозговая ветвь	Ramus spinalis	Ռամուս սպինալիս
Թիկնային ճյուղ	Дорсальная ветвь	Ramus dorsalis	Ռամուս դորզալիս
Ստորին ճյուղ	Вентральная ветвь	Ramus ventralis	Ռ. վենտրալիս

ԿՈՆՔԻ ԵՎ ԿՈՆՔԱՅԻՆ ՎԵՐՋԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՋԱՐԿԵՐԱԿՆԵՐ

ՋՍՏԻ ՆԵՐՔԻՆ ՋԱՐԿԵՐԱԿ

Ջստի ներքին կամ կոնքային զարկերակ	Внутренняя подвздошная, или тазовая артерия	A. iliaca interna s. hypogastrica	Ա. իլիակա ինտերնա սեու հիպոգաստրիկա
Ամոթույքի ներքին զարկերակ	Внутренняя срамная артерия	A. pudenda interna	Ա. պուդենդալ ինտերնա
Պորտային զարկերակ	Пупочная артерия	A. umbilicalis	Ա. ումբիլիկալիս
Սրգապարկի արջևի զարկերակներ	Краниальные пузырьные артерии	Aa. vesicales craniales	Ա. վեզեկալիս կրանիալիս
Ռիդիղ աղիքի միջին զարկերակ	Средняя прямокишечная или геморроидальная артерия	A. haemorrhoidalis media	Ա. հոմորոիդալիս մոդիա
Արգանդի հետին զարկերակ	Каудальная маточная артерия	A. uterina caudalis	Ա. ուտերինա կաուդալիս
Շեքային զարկերակ	Артерия промежности	A. perinei	Ա. պերինեի
Կոռնեզամիկուկային զարկերակ	Бульбо-уретральная артерия	A. bulbi urethrae	Ա. բուլբի ուրետրե
Առնանդամի վերին հետին զարկերակ	Дорсальная каудальная удовая артерия	A. dorsalis penis caudalis	Ա. դորզալիս պենիս կաուդալիս
Ջստագոտակային զարկերակ	Подвздошно-поясничная артерия	A. ilio-lumbalis	Ա. իլիոլումբալիս
Գավակի առջևի զարկերակ	Краниальная ягодичная артерия	A. glutea cranialis	Ա. գլուտեա կրանիալիս
Փակող զարկերակ	Запирательная артерия	A. obturatoria	Ա. օբտուրատորիա
Ազդրի շրջապտույտ արտաքին կողմնային զարկերակ	Окружная латеральная бедренная артерия	A. circumflexa femoris lateralis	Ա. ցիրկումֆլեքսա ֆեմորիս լատերալիս
Շիկի զարկերակ	Артерия клитора	A. clitoridis	Ա. կլիտորիդիս
Առնանդամի խորանիստ ճյուղեր	Глубокие ветви уда	Rami profundi penis	Ռամի պրոֆունդի պենիս
Մրբանային միջին զարկերակ	Средняя крестцовая артерия	A. sacralis media	Ա. սակրալիս մեդիա
Մրբանային կողմնային զարկերակներ	Латеральные крестцовые артерии	Aa. sacrales laterales	Ա. սակրալիս լատերալիս
Պոչի զարկերակ	Хвостовая артерия	A. coccygea	Ա. կոկցիգեա
Պոչի վերին կողմնային զարկերակ	Дорсальная латеральная хвостовая артерия	A. caudae dorsalis lateralis	Ա. կաուդե դորզալիս լատերալիս

Պոչի ստորին կողմնային զարկերակ	Вентральная латеральная хвостовая артерия	A. caudae ventralis lateralis	Ա. կաուդե վենտրալիս լատերալիս
Գավակի հետին զարկերակ	Каудальная ягодичная артерия	A. glutaea caudalis	Ա. գլուտեա կաուդալիս

ԶՍԻ ԱՐՏԱԶԻՆ ԶԱՐԿԵՐԱԿ

Զստի արտաքին զարկերակ	Наружная под-вздошная артерия	A. iliaca externa	Ա. իլիակա էքստերնա
Զստի շրջապտույտ խորանիստ զարկերակ	Окружная глубо-кая подвздошная артерия	A. circumflexa ilii profunda	Ա. ցիրկումֆլեքսա իլիի պրոֆունդա
Արգամոյի միջին զարկերակ	Средняя маточная артерия	A. uterina media	Ա. ուտերինա մեդիա
Մերմնային արտա-քին զարկերակ	Наружная семенная артерия	A. spermatica externa	Ա. սպերմատիկա էքստերնա
Ամորույքաներա-որովայնային սյուն	Надчревно-срамной ствол	Truncus pudendo-epigastricus	Տրունկուս պուդեն-դոէպիգաստրիկուս
Ամորույքի արտա-քին զարկերակ	Наружная срамная артерия	A. pudenda externa	Ա. պուդենդա էքստերնա
Առնանդամի վերին առջևի զարկերակ	Дорсальная краниальная удовая артерия	A. dorsalis penis cranialis	Ա. դորզալիս պենիս կրանիալիս
Ենթաորովայնային հետին զարկերակ	Каудальная надчревная артерия	A. epigastrica caudalis	Ա. էպիգաստրիկա կաուդալիս
Ազդրի շրջապտույտ ներսի զարկերակ	Окружная бедрен-ная медиальная артерия	A. circumflexa femoris medialis	Ա. ցիրկումֆլեքսա ֆեմորիս մեդիալիս

ԱԶԴՐԱՅԻՆ ԶԱՐԿԵՐԱԿ

Ազդրային զարկերակ	Бедренная артерия	A. femoralis	Ա. ֆեմորալիս
Ազդրի առջևի զարկերակ	Краниальная бедренная артерия	A. femoris cranialis	Ա. ֆեմորիս կրանիալիս
Սաֆենա զարկերակ կամ ազդրի ենթամաշկային զարկերակ	Артерия сафена, или подкожная артерия бедра	A. saphena	Ա. սաֆենա
Վերծնկային զարկերակ	Коленная прокси-мальная артерия	A. genus suprema	Ա. գենուս սուպրեմա
Ազդրի հետին զարկերակ	Каудальная бедренная артерия	A. femoris caudalis	Ա. ֆեմորիս կաուդալիս
Վերելակ ճյուղ	Восходящая ветвь	Ramus ascendens	Ռամուս ասցենդենս
Վարիջակ ճյուղ	Нисходящая ветвь	Ramus descendens	Ռամուս դեսցենդենս
Ենթածնկային զարկերակ	Подколенная артерия	A. poplitea	Ա. պոպլիտեա

ՄԵԾ ՈԼՈՔԻ ԱՌՋԵՎԻ ԶԱՐԿԵՐԱԿ

Մեծ ոլորի առջևի զարկերակ	Передняя большеберцовая артерия	A. tibialis anterior	Ա. տիբիալիս անտերիոր
Փոքր ոլորային զարկերակ	Малоберцовая артерия	A. peronea	Ա. պերոնեա
Թաքի քիկնային զարկերակ	Дорсальная артерия стопы	A. dorsalis pedis	Ա. դորզալիս պեդիս
Գարշապարի կորչող զարկերակ	Заплюсневая прободающая артерия	A. tarsea perforans	Ա. տարզեա պերֆորանս
Ներքանի վերին աղեղ	Проксимальная плантарная дуга	Arcus plantaris proximalis	Արկուս պլանտարիս պրոքսիմալիս
Նախագարշապարի ներքանային խորանիստ կողմնային արտաքին և ներսի զարկերակներ	Глубокие плюсневые плантарные артерии латеральная и медиальная	Aa. metatarsae plantares profundae lateralis et medialis	Ա. մետատարզեա պլանտարես պրոֆունդե լատերալիս էթ մեդիալիս
Նախագարշապարի քիկնային կողմնային արտաքին զարկերակ	Плюсневая дорсальная латеральная артерия	A. metatarsa dorsalis lateralis	Ա. մետատարզեա դորզալիս լատերալիս
Մատների ներքանային ընդհանուր զարկերակ	Общая плантарная пальцевая артерия	A. digitalis plantaris communis	Ա. դիգիտալիս պլանտարիս կոմմունիս

ՄԵԾ ՈԼՈՔԻ ՀԵՏԻՆ ԶԱՐԿԵՐԱԿ

Մեծ ոլորի հետին զարկերակ	Задняя большеберцовая артерия	A. tibialis posterior	Ա. տիբիալիս պոստերիոր
Կոճի կողմնային արտաքին զարկերակ	Латеральная лодыжковая артерия	A. malleolaris lateralis	Ա. մալեոլարիս լատերալիս
Գարշապարի հետադարձ զարկերակ	Возвратная заплюсневая артерия	A. tarsea recurrens	Ա. տարզեա ռեկուրրենս
Մեծ ոլորի հետադարձ զարկերակ	Возвратная большеберцовая артерия	A. tibialis recurrens	Ա. տիբիալիս ռեկուրրենս
Ներքանային արտաքին կողմնային և ներսի զարկերակներ	Латеральная и медиальная плантарные артерии	Aa. plantares lateralis et medialis	Ա. պլանտարես լատերալիս էթ մեդիալիս
Նախագարշապարի ներքանային մակերեսային զարկերակներ	Поверхностные плантарные плюсневые артерии	Aa. metatarsae plantares superficiales	Ա. մետատարզեա պլանտարես սուպերֆիցիալես

ԱՐՅԱՆ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՄԵՇ ՇՐՋԱՆԻ ԵՐԱԿՆԵՐ

ԱՌՋԵՎԻ ԽՈՌՈՉԱՅԻՆ ԵՐԱԿ

Առջևի խոռոչային երակ	Краниальная полая вена	Vena cava cranialis	Վեճա կավա կրանիալիս
Ողնաշարի երակ	Позвоночная вена	V. vertebralis	Վ. վերտեբրալիս
Կրծքի ներքին երակ	Внутренняя грудная вена	V. thoracica interna	Վ. թորացիկա ինտերնա
Աջ կենտ երակ	Правая непарная вена	V. azygos dextra	Վ. ազիգոս դեքստրա
Աջ միջկողային երակներ	Правые межреберные вены	Vv. intercostales dexter	Վ. ինտերկոստալես դեքստեր
Չախ կենտ երակ	Левая непарная вена	V. azygos sinistra	Վ. ազիգոս սինիստրա
Ցնցուղային երակ	Бронхиальная вена	V. bronchialis	Վ. բրոնխիալիս
Կերակրափողային երակ	Пищеводная вена	V. oesophagea	Վ. օեզոֆագեա
Կողապարանոցային երակ	Реберно-шейная вена	V. costocervicalis	Վ. կոստոցերվիկալիս
Պարանոցի խոռոչների երակ	Поперечно-шейная вена	V. transversa colli	Վ. տրանսվերզա կոլի
Պարանոցի խոռոչիստ երակ	Глубокая шейная вена	V. cervicalis profunda	Վ. գերվիկալիս պրոֆունդա

ԳԼՆԻ ԵՐԱԿՆԵՐ

Երկու լծային երակների ընդհանուր սյուն	Общий ствол обеих яремных вен	truncus biijugularis	Տրունկուս բիյուգուլարիս
Լծային երակ	Яремная вена	V. iugularis	Վ. իյուգուլարիս
Պարանոցի վերելակ երակ	Восходящая шейная вена	V. cervicalis ascendens	Վ. ցերվիկալիս ասցենդենս
Վերին ծնոտի արտաքին երակ	Наружная челюстная вена	V. maxillaries externa	Վ. մաքսիլարիս էքստերնա
Ենթալեզվային երակ	Подъязычная вена	V. sublingualis	Վ. սուբլինգվալիս
Կզակային երակ	Подбородочная вена	V. mentalis	Վ. մենտալիս
Լեզվային երակ	Язычная вена	V. lingualis	Վ. լինգվալիս
Ենթածնոտային քթագեղձի երակ	Вена подчелюстной слюнной железы	V. glandulae submaxillaris	Վ. գլանդուլե սուբմաքսիլարիս
Դիմային ընդհանուր երակ	Общая лицевая вена	V. facialis communis	Վ. ֆացիալիս կոմմունիս
Շրթունքային ընդհանուր երակ	Общая губная вена	V. labialis communis	Վ. լաբիալիս կոմմունիս
Բերանի անկյան երակ	Вена угла рта	V. anguli oris	Վ. անգուլի օրիս
Վերին և ստորին շրթունքային երակներ	Верхняя и нижняя губные вены	Vv. labialis superior et inferior	Վ. լաբիալիս սուպերիոր եթ ինֆերիոր
Թշի երակային ցանցավորություն	Щечное венозное сплетение	Plexus venosus buccalis	Պլեքսուս վեճոգուս բուկալիս

Դիմային մակերեսային երակ	Поверхностная лицевая вена	V. facialis superficialis	Վ. ֆացիալիս սուպերֆիցիալիս
Աչքի անկյան երակ	Вена угла глаза	V. anguli oculi	Վ. անգուլի օկուլի
Քթի թիկնային երակ	Дорсальная носовая вена	V. dorsalis nasi	Վ. դորզալիս նազի
Քթի կողմային երակ	Латеральная носовая вена	V. lateralis nasi	Վ. լատերալիս նազի
Դեմքի խորամխտ կամ հետադարձ երակ	Глубокая лицевая, или возвратная вена	V. facialis profunda s. reflexa	Վ. ֆացիալիս պրոֆունդա սեու ռեֆլեքսա
Քիմքի մեծ երակ	Большая небная вена	V. palatina maior	Վ. պալատինա մաիոր
Սեպաքիմքային երակ	Клинонебная вена	V. sphenopalatina	Վ. սֆենոպալատինա
Ենթակնակապճային երակ	Подглазничная вена	V. infraorbitalis	Վ. ինֆրաօրբիտալիս
Ակնային երակ	Глазничная вена	V. ophthalmica	Վ. օֆթալմիկա
Արտևանոնքային երակներ	Ресничные вены	Vv. ciliares	Վ. ցիլիարես
Ցանցաթղանքի կենտրոնական երակ	Центральная вена сетчатки	V. centralis retinae	Վ. ցենտրալիս ռետինե
Վերին ծնոտի ներքին երակ	Внутренняя челюстная вена	V. maxillaris interna	Վ. մաքսիլարիս ինտերնա
Ծամիչ արտաքին երակ	Наружая жевательная вена	V. masseterica	Վ. մագետերիկա
Ծամիչ ներքին (թևային) երակ	Внутренняя жевательная вена	V. pterygoidea	Վ. պերիդոդեա
Քունքի խորամխտ երակ	Глубокая височная вена	V. temporalis profunda	Վ. տեմպորալիս պրոֆունդա
Ստորին ծնոտի ատամնախորշային երակ	Нижняя зубная вена	V. alveolaris mandibulae	Վ. ալվեոլարիս մանդիբուլե
Լեզվի թիկնային երակ	Дорсальная язычная вена	V. dorsalis linguae	Վ. դորզալիս լինգվե
Ծոծրակազանգային երակ	Затылочно-черепная вена	V. craniooccipitalis	Վ. կրանիոոկցիպիտալիս
Թշի երակ	Щечная вена	V. buccinatoria	Վ. բուկցինատորիա
Քունքի մակերեսային երակ	Поверхностная височная вена	V. temporalis superficialis	Վ. տեմպորալիս սուպերֆիցիալիս
Դեմքի խտորանակի երակ	Поперечная лицевая вена	V. transversa faciei	Վ. տրանսվերզա ֆացիեի
Ուղեղի վերին երակ	Дорсальная мозговая вена	V. cerebralis dorsalis	Վ. ցերեբրալիս դորզալիս
Ծոծրակային երակ	Затылочная вена	V. occipitalis	Վ. օկցիպիտալիս
Ուղեղի ստորին երակ	Вентральная мозговая вена	V. cerebralis ventralis	Վ. ցերեբրալիս վենտրալիս
Վահանագեղձի երակ	Щитовидная вена	V. thyroidea	Վ. թիրեոիդեա
Վահանագեղձի առջևի երակ	Краниальная щитовидная вена	V. thyroidea cranialis	Վ. թիրեոիդեա կրանիալիս
Կոկորդի երակ	Гортанная вена	V. laryngea	Վ. լարինգեա

Ըմպանի վերելակ երակ	Восходящая глоточная вена	V. pharyngea ascendens	Վ. ֆարինգեա ասցենդենս
Վահանագեղձի հետին երակ	Каудальная щитовидная вена	V. thyreoidea caudalis	Վ. ֆիրեոիդեա կաուդալիս

ԿՐԾՔԱՅԻՆ ՎԵՐՁԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ԵՐԱԿՆԵՐ

Մատների կողմնային արտաքին երակ	Латеральная пальцевая вена	V. digitalis lateralis	Վ. դիգիտալիս լատերալիս
Ափային երակային աղեղ	Волярная венозная дуга	Arcus venosus volaris	Արգուս վենոզուս վոլարիս
Նախադաստակի ափային մակերեսային կողմնային արտաքին երակ	Волярная пястная поверхностная латеральная вена	V. metacarpea volaris superficialis lateralis	Վ. մետակարպեա վոլարիս սուպերֆիցիալիս լատերալիս
Միջնային երակ	Срединная вена	V. mediana	Վ. մեդիանա
Միջնակրային ընդհանուր երակ	Общая межкостная вена	V. interossea communis	Վ. ինտերոսսեա կոմմունիս
Բազուկային երակ	Плечевая вена	V. brachialis	Վ. բրախիալիս
Միացնող ճյուղ	Соединительная ветвь	Ramus communicans	Ռամուս կոմունիկանս
Ճաճանչի համակողմնային երակ	Коллатеральная лучевая вена	V. collateralis radialis	Վ. կոլլատերալիս ռադիալիս
Մկանային ճյուղեր	Мышечные ветви	Rami musculares	Ռամի մուսկուլարես
Արմունիի համակողմնային երակ	Коллатеральная локтевая вена	V. collateralis ulnaris	Վ. կոլլատերալիս ուլնարիս
Արմունկային երակ	Локтевая вена	V. ulnaris	Վ. ուլնարիս
Բազկի խորանիստ երակ	Глубокая плечевая вена	V. profunda brachii	Վ. պրոֆունդա բրախիի
Բազկի շրջապտույտ ներսի երակ	Окружная плечевая медиальная вена	V. circumflexa humeri medialis	Վ. ցիրկումֆլեքսա հումերի մեդիալիս
Ենթաքիակային երակ	Подлопаточная вена	V. subscapularis	Վ. սուբսկապուլարիս
Բազկի շրջապտույտ կողմնային արտաքին երակ	Окружная плечевая латеральная вена	V. circumflexa humeri lateralis	Վ. ցիրկումֆլեքսա հումերի լատերալիս
Թիակի շրջապտույտ երակ	Окружная лопаточная вена	V. circumflexa scapulae	Վ. ցիրկումֆլեքսա սկապուլե
Ենթաքիային երակ	Подмышечная вена	V. axillaris	Վ. աքսիլարիս
Կրծքի արտաքին, կամ խթանային երակ	Наружная грудная, или шпорная вена	V. thoracica externa	Վ. քորացիկա էքստերնա
Կրծքաքիակային երակ	Грудно-спинная вена	V. thoracicodorsalis	Վ. քորացիկոդորզալիս
Կոցային երակ	Акромиальная вена	V. acromialis	Վ. ալքրոմիալիս
Մատների ներսի երակ	Медиальная пальцевая вена	V. digitalis medialis	Վ. դիգիտալիս մեդիալիս
Նախադաստակի ափային մակերեսային ներսի երակ	Волярная пястная поверхностная медиальная вена	V. metacarpea volaris superficialis medialis	Վ. մետակարպեա վոլարիս սուպերֆիցիալիս մեդիալիս

Նախադաստակի ափային խորանիստ ներսի երակ	Волярная пиятная глубокая медиальная вена	V. metacarpea volaris profunda medialis	Վ. մետակարպեա վոլարիս պրոֆունդա մեդիալիս
Նախաբազկի ենթա- մաշկային երակ	Подкожная вена предплечья	V. cephalica antebrachii	Վ. ցեֆալիկա անտեբրախի
Ենթամաշկային լրացուցիչ երակ	Добавочная подкожная вена	V. cephalica accessoria	Վ. ցեֆալիկա ակցեսորիա
Միացնող ճյուղ	Соединительная ветвь	Ramus communicans	Ռամուս կոմմունիկանս
Բազկի ենթամաշ- կային երակ	Подкожная вена плеча	V. cephalica humeri	Վ. ցեֆալիկա հումերի

ՀԵՏԻՆ ԽՈՈՈՉԱՅԻՆ ԵՐԱԿ

Հետին խոռչային երակ	Каудальная полая вена	V. cava caudalis	Վեմա կավա կաուդալիս
Ստոծանու երակներ	Диафрагмальные вены	Vv. phrenicae	Վենե ֆրենիցե
Գոտկային երակներ	Поясничные вены	Vv. lumbales	Վենե լումբալե
Սերմնային ներքին երակներ	Внутренние семенные вены	Vv. spermaticae interne	Վենե սպերմատիցե ինտերնե
Վազաձև ցանց	Лозовидное сплетение	Plexus panpiniformis	Փլեքսուս պանպինիֆորմիս
Երիկամային երակներ	Почечные вены	Vv. renales	Վենե ռենալե
Լյարդի կենտրոնա- կան երակներ	Центральные вены печени	Vv. centrales	Վենե ցենտրալիս
Լյարդային երակներ	Печеночные вены	Vv. hepaticae	Վենե հեպատիցե

ԿՈՒՔԻ ԵՎ ԿՈՒՔԱՅԻՆ ՎԵՐՋԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ԵՐԱԿՆԵՐ

Ընդհանուր զտային երակ	Общая подвздошная вена	V. iliaca communis	Վեմա իլիակա կոմմունիս
Զստի շրջապտույտ խորանիստ երակ	Окружная подвздошная глубокая вена	V. circumflexa ilii profunda	Վեմա ցիրկումֆլեկսա իլիի պրոֆունդա
Զստագոտկային երակ	Подвздошно- поясничная вена	V. ilioumbalis	Վեմա իլիոլումբալիս
Զստի ներքին երակ	Внутренняя подвздошная вена	V. iliaca interna	Վեմա իլիակա ինտերնա
Գավակի հետին երակ	Каудальная ягодичная вена	V. glutaeca caudalis	Վեմա գլուտեա կաուդալիս
Պոչի կողմնային երակներ	Хвостовые латеральные вены	Vv. caudales laterales	Վենե կաուդալե լատերալե
Պոչի երակ	Хвостовая вена	V. coccygea	Վենե կոկցիգեա
Գավակի առջևի երակ	Краниальная ягодичная вена	V. glutaeca cranialis	Վեմա գլուտեա կրանիալիս
Ներքին ամոթույթային երակ	Внутренняя срамная вена	V. pudenda interna	Վեմա պուդենդա ինտերնա
Ամանդամի խորանիստ երակ	Глубокая удвая вена	V. profunda penis	Վեմա պրոֆունդա պենիս
Շեքի երակ	Вена промежности	V. perinei	Վեմա պերինեի

Ուղիղ աղիքի միջին երակ	Средняя прямокишечная, или геморроидальная вена	V. haemorrhoidalis media	Վենա հեմոռոիդալիս մեղիա
Զստի արտաքին երակ	Наружная подвздошная вена	V. iliaca externa	Վենա իլիակա էքստերնա
Ազդրի շրջապտույտ կողմնային արտաքին երակ	Латеральная окружная бедренная вена	V. circumflexa femoris lateralis	Վենա ցիրկումֆլեքսա ֆեմորիս լատերալիս
Փակլող երակ	Запирательная вена	V. obturatoria	Վենա օբտուրատորիա
Ազդրի խորանիստ երակ	Глубокая бедренная вена	V. profunda femoris	Վենա պրոֆունդա ֆեմորիս
Ազդրի շրջապտույտ ներսի երակ	Медиальная окружная вена бедра	V. circumflexa femoris medialis	Վենա ցիրկումֆլեքսա ֆեմորիս մեդիալիս
Արտաքին ամոթույթային երակ	Наружная срамная вена	V. pudenda externa	Վենա պուդենդա էքստերնա
Առնանդամի քիկնային երակ	Дорзальная удовая вена	V. dorsalis penis	Վենա դորզալիս պենիս
Ենթադրովայնային հետին երակ	Каудальная надчревная вена	V. epigastrica caudalis	Վենա եպիգաստրիկա կաուդալիս
Որովայնի ենթամաշկային երակ	Подкожная брюшина вена	V. subcutanea abdominis	Վենա սուբկուտանեա աբդոմինիս
Ազդրային երակ	Бедренная вена	V. femoralis	Վենա ֆեմորալիս
Ազդրի առջևի երակ	Краниальная бедренная вена	V. femoris cranialis	Վենա ֆեմորիս կրանիալիս
Վերծնկային երակ	Проксимальная вена колена	V. genus suprema	Վենա գենուս սուպրեմա
Ազդրի հետին երակ	Каудальная бедренная вена	V. femoris caudalis	Վենա ֆեմորիս կաուդալիս
Փոքր սաֆենա երակ կամ սրունքի ենթամաշկային կողմնային արտաքին երակ	Малая вена сафена, или латеральная подкожная вена голени	V. saphena parva s. lateralis	Վենա սաֆենա պարվա սեու լատերալիս
Մեծ սաֆենա երակ կամ սրունքի ենթամաշկային ներսի երակ	Большая вена сафена, или медиальная подкожная вена голени	V. saphena magna s. medialis	Վենա սաֆենա մագնա սեու մեդիալիս
Մատների ներքաճային ներսի և կողմնային արտաքին երակներ	Плантарные пальцевые медиальные и латеральные вены	Vv. digitales plantares medialis et lateralis	Վենե դիգիտալես պլանտարես մեդիալիս էքստերալիս
Մատների ներքաճային երակային աղեղ	Плантарная венозная дуга	Arcus venosus plantaris digitalis	Արկուս վենոզուս պլանտարիս դիգիտալիս
Նախազարշապարի քիկնամեղքային երակ	Медиальная дорсальная плюсовая вена	V. metatarsa dorsalis medialis	Վենա մետատարզեա դորզալիս մեդիալիս
Մեծ ոտքի հետադարձ երակ	Возвратная большеберцовая вена	V. tibialis recurrens	Վենա տիբիալիս ռեկուրրենս

Մեծ ուղքի առջևի երակ	Передняя большеберцовая вена	V. tibialis anterior	Վենա տիբիալիս անտերիոր
Գարշապարի կորչող երակ	Заплюсневая прободающая вена	V. tarsea perforans	Վենա տարզեա պերֆորանս
Նախագարշապարի ներքաճային խորանիստ մերսի և կողմնային արտաքին երակներ	Плюсневые плантарные глубокие медиальная и латеральная вены	Vv. metatarsae plantares profundae medialis et lateralis	Վենն մետատարզեա պլանտարեա պրոֆունդե մեդիալիս էք լատերալիս
Մեծ ուղքի հետին երակ	Задняя большеберцовая вена	V. tibialis posterior	Վենա տիբիալիս պոստերիոր
Նախագարշապարի ներքաճային մակերեսային մերսի և կողմնային արտաքին երակներ	Плантарные плюсовые поверхностные медиальная и латеральная вены	Vv. metatarsae plantares superficiales s medialis et lateralis	Վենն մետատարզեա պլանտարեա սուպերֆիցիալեա մեդիալիս էք լատերալիս
Ներքաճային կողմնային արտաքին և մերսի երակներ	Плантарные латеральная и медиальная вена	Vv. plantares lateralis et medialis	Վենն պլանտարեա լատերալիս էք մեդիալիս
Կոճի մերսի երակ	Медиальная лодыжковая вена	V. malleolaris medialis	Վենա մալլեոլարիս մեդիալիս
Մեծ ուղքի հետադարձ երակ	Возвратная большеберцовая вена	V. tibialis recurrens	Վենա տիբիալիս ռեկուրրենս
Կոճի կողմնային արտաքին երակ	Латеральная лодыжковая вена	V. malleolaris lateralis	Վենա մալլեոլարիս լատերալիս

ԳԱՐՊԱՄԱՅԻՆ ԵՐԱԿ (ԴՆԵՐԱԿ)

Դարպասային երակ	Воротная вена	V. portae	Վենա պորտե
Լյարդային երակներ	Печеночные вены	Vv. hepaticae	Վենն հեպատիցե
Երակային հրաշալի ցանց	Чудесная венозная сеть	Rete mirabile venosum	Ռետե միրաբիլե վենոզում
Ստամոքսատասերկումատոնյա աղիքային երակ	Желудочно-двенадцатиперстная вена	V. gastroduodenalis	Վենա գաստրոդուոդենալիս
Ստամոքսաճարպոճային աջ երակ	Правая желудочно-сальниковая вена	V. gastroepiploica dextra	Վենա գաստրոնեփալիպոլիկա դեքստրա
Ենթաստամոքսատասերկումատոնյա աղիքային երակ	Поджелудочно-двенадцатиперстная вена	V. pancreaticoduodenalis	Վենա պանկրեոդուոդենալիս
Ստամոքսի առջևի երակ	Краниальная желудочная вена	V. gastrica cranialis	Վենա գաստրիկա կրանիալիս
Աղիքային սյուն	Кишечный ствол	Truncus ilei	Տրունկս իեիունալիս

ԱՎԵՍՅԱՆ ԸՐՁԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՕՐԳԱՆՆԵՐ

Միայնակ ֆոլիկուլներ	Солитарные фолликулы	Noduli lymphatici solitarii	Նոդուլի լիմֆատիցի սոլիտարիի
Ավշային (պեյերյան) բծեր	Лимфатические (пейеровые) бляшки	Noduli lymphatici aggregati	Նոդուլի լիմֆատիցի ագրեգատի
Նշիկներ	Миндалины	Tonsillae	Թոնզիլլե

Ավշային հանգույցներ	Лимфатические узлы	Lymphonodi (Inn)	Լիմֆոնոդի
Ավիշ	Лимфа	Lympha	Լիմֆա
Ավշային անոթներ	Лимфатические сосуды	Vasa lymphatica	Վազա լիմֆատիկա
Մամաց	Хилус	chylus	Խիլուս
Ներսաբեր ավշային անոթներ	Приносящие лимфатические сосуды	vasa lymphatica afferentia	Վազա լիմֆատիկա աֆերենթիա
Դրսատար ավշային անոթներ	Выносящие лимфатические сосуды	Vasa lymphatica efferentia	Վազա լիմֆատիկա էֆերենթիա
Դարպաս	Ворота	Hilus	Հիլուս

ԳԼԵԻ ԱՎՇԱՅԻՆ ՀԱՆԳՈՒՅՑՆԵՐ

Հարկանջային ավշային հանգույցներ	Околоушные лимфатические узлы	Limphonodi (Inn.) parotidei	Լիմֆոնոդի պարոտիդեի
Ենթաժնոտային ավշային հանգույցներ	Подчелюстные лимфатические узлы	Lnn. mandibulares	Լիմֆոնոդի մանդիբուլարես
Հետըմպանային ավշային հանգույցներ	Заглочные лимфатические узлы	Lnn. retropharyngei	Լիմֆոնոդի ռեարոֆարինգեի

ՊԱՐԱՆՈՑԻ ԱՎՇԱՅԻՆ ՀԱՆԳՈՒՅՑՆԵՐ

Պարանոցի մակերեսային ավշային հանգույցներ	Поверхностные шейные лимфатические узлы	Lnn. cervicales superficiales	Լիմֆոնոդի ցերվիկալես սուպերֆիցիալես
Ծոծրակափշային խորանիստ ավշային հանգույց	Глубокий выйный лимфатический узел	Ln. nuchalis profundus	Լիմֆոնոդուս նուխալիս պրոֆունդուս
Պարանոցի խորանիստ ավշային հանգույցներ	Глубокие шейные лимфатические узлы	Lnn. cervicales profundi	Լիմֆոնոդի ցերվիկալես պրոֆունդի
Պարանոցի առջևի ավշային հանգույցներ	Краниальные шейные лимфатические узлы	Lnn. cervicales craniales	Լիմֆոնոդի ցերվիկալես կրանիալես
Պարանոցի միջին ավշային հանգույցներ	Средние шейные лимфатические узлы	Lnn. cervicales medii	Լիմֆոնոդի ցերվիկալես մեդիի
Պարանոցի հետին ավշային հանգույցներ	Каудальные шейные лимфатические узлы	Lnn. cervicales caudales	Լիմֆոնոդի ցերվիկալես կաուդալես

ԿՐԾՔԱՅԻՆ ՎԵՐՋԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ԱՎՇԱՅԻՆ ՀԱՆԳՈՒՅՑՆԵՐ

Ենթաթևային ավշային հանգույցներ	Подмышечные лимфатические узлы	Lnn. axillares	Լիմֆոնոդի աքսիլարես
Արմունկի ավշային հանգույցներ	Локтевые лимфатические узлы	Lnn. cubitales	Լիմֆոնոդի կուբիտալես

ԿՈՆՔԱՅԻՆ ՎԵՐՋԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ԱՎՇԱՅԻՆ ՀԱՆԳՈՒՅՑՆԵՐ

Ենթաձնկային ավշային հանգույցներ	Подколенные лимфатические узлы	Lnn. poplitei	Լիմֆոնոդի պոպլիտեի
Վերձնկային ավշային հանգույցներ կամ ծնկի ծալքի ավշային հանգույցներ	Надколенные лимфатические узлы, или узлы коленной складки	Lnn. genus suprema s. subiliaci	Լիմֆոնոդի գենուս սուպրեմա սեու սուբիլիացի
Աճուկային մակերեսային ավշային հանգույցներ	Поверхностные паховые лимфатические узлы	Lnn. inguinales superficiales	Լիմֆոնոդի ինգվինալես սուպերֆիցիալես
Վերկրծային ավշային հանգույցներ	Надвыменные лимфатические узлы	Lnn. supramammarici	Լիմֆոնոդի սուպրամամարիցի
Վերկրծային լրացուցիչ ավշային հանգույցներ	Добавочные надвыменные лимфатические узлы	Lnn. supramammarici accessorii	Լիմֆոնոդի սուպրամամարիցի ակցեսորիի
Աճուկային խորանիստ ավշային հանգույցներ	Глубокие паховые лимфатические узлы	Lnn. inguinales profundi	Լիմֆոնոդի ինգվինալես պրոֆունդի

ԿՐԾՔԱՎԱՆԴԱԿԻ ՊԱՏԻ ԵՎ ԿՐԾՔԻ ԽՈՌՈՉԻ ՕՐԳԱՆՆԵՐԻ ԱՎՇԱՅԻՆ ՀԱՆԳՈՒՅՑՆԵՐ

Կրծքի քիկնայի կամ միջկողային ավշային հանգույցներ	Дорсальные грудные, или межреберные лимфатические узлы	Lnn. thoracales s. intercostales	Լիմֆոնոդի թորակալես սեու ինտերկոստալես
Միջնորմային քիկնային ավշային հանգույցներ	Дорсальные средостенные лимфатические узлы	Lnn. mediastinales dorsales	Լիմֆոնոդի մեդիաստինալես դորզալես
Միջնորմային առջևի ավշային հանգույցներ	Краниальные средостенные лимфатические узлы	Lnn. mediastinales craniales	Լիմֆոնոդի մեդիաստինալես կրանիալես
Միջնորմային միջին ավշային հանգույցներ	Средние средостенные лимфатические узлы	Lnn. mediastinales medii	Լիմֆոնոդի մեդիաստինալես մեդիի
Միջնորմային հետին ավշային հանգույցներ	Каудальные средостенные лимфатические узлы	Lnn. mediastinales caudales	Լիմֆոնոդի մեդիաստինալես կաուդալես
Ստոծանային ավշային հանգույց	Диафрагмальный лимфатический узел	Ln. diaphragmaticus	Լիմֆոնոդոս դիաֆրագմատիկոս
Ցնցուղային ավշային հանգույցներ	Бронхиальные лимфатические узлы	Lnn. bronchiales	Լիմֆոնոդի բրոնխիալես
Չախ ցնցուղային ավշային հանգույցներ	Левые бронхиальные лимфатические узлы	Lnn. bifurcationis sinistri	Լիմֆոնոդի բիֆուրկացիոնիս սինիստրի
Աջ ցնցուղային ավշային հանգույցներ	Правые бронхиальные лимфатические узлы	Lnn. bifurcationis dextri	Լիմֆոնոդի բիֆուրկացիոնիս դեքստրի
Ցնցուղային վերին ավշային հանգույցներ	Дорсальные бронхиальные лимфатические узлы	Lnn. bifurcationis dorsales	Լիմֆոնոդի բիֆուրկացիոնիս դորզալես

Թոքերի ավշային հանգույցներ	Легочные лимфатические узлы	Lnn. pulmonales	Լիմֆոնոդի պուլմոնալես
----------------------------	-----------------------------	-----------------	-----------------------

ՈՐՈՎԱՅԻՆ ԵՎ ԿՈՆՔԻ ԽՈՌՈՉՆԵՐԻ ՊԱՏԵՐԻ ԱՎՇԱՅԻՆ ՀԱՆԳՈՒՅՑՆԵՐ

Գոտկային ավշային հանգույցներ	Поясничные лимфатические узлы	Lnn. lumbales aortici	Լիմֆոնոդի լումբալես աորտիցի
Չստի ներսի ավշային հանգույցներ	Медиальные подвздошные лимфатические узлы	Lnn. iliaci mediales	Լիմֆոնոդի իլիացի մեդիալես
Չստի կողմնային արտաքին ավշային հանգույցներ	Латеральные подвздошные лимфатические узлы	Lnn. iliaci laterales	Լիմֆոնոդի իլիացի լատերալես
Կոնքի ավշային հանգույցներ	Тазовые лимфатические узлы	Lnn. hypogastrici	Լիմֆոնոդի հիպոգաստրիցի
Սրբոսկրային ավշային հանգույցներ	Крестцовые лимфатические узлы	Lnn. sacrales	Լիմֆոնոդի սակրալես
Սրբոսկրային արտաքին ավշային հանգույցներ	Наружные крестцовые лимфатические узлы	Lnn. sacrales externi	Լիմֆոնոդի սակրալես էքստերնի
Սրբոսկրային ներքին ավշային հանգույցներ	Внутренние крестцовые лимфатические узлы	Lnn. sacrales interni	Լիմֆոնոդի սակրալես ինտերնի
Փակող ավշային հանգույց	Запирательный лимфатический узел	Ln. obturatorius	Լիմֆոնոդոս օբտուրատորիուս

ՈՐՈՎԱՅԻՆ ԵՎ ԿՈՆՔԻ ԽՈՌՈՉՆԵՐՈՒՄ ԳՏՆՎՈՂ ՕՐԳԱՆՆԵՐԻ ԱՎՇԱՅԻՆ ՀԱՆԳՈՒՅՑՆԵՐ

Արևաձոր ավշային հանգույցներ	Чревные лимфатические узлы	Lnn. coeliaci	Լիմֆոնոդի կոելիացի
Լյարդային դարպասի ավշային հանգույցներ	Лимфатические узлы ворот печени	Lnn. portarum s. hepatici	Լիմֆոնոդի պորտարում սեու հեպատիցի
Փայծաղի ավշային հանգույցներ	Лимфатические узлы селезенки	Lnn. lienales	Լիմֆոնոդի լինեալես
Ճարպոնի ավշային հանգույցներ	Лимфатические узлы сальника	Lnn. omentales	Լիմֆոնոդի օմենտալես
Ստամոքսի ավշային հանգույցներ	Лимфатические узлы желудка	Lnn. gastrici	Լիմֆոնոդի գաստրիցի
Տասերկուսանոցյա աղիքի ավշային հանգույցներ	Лимфатические узлы двенадцатиперстной кишки	Lnn. duodenales	Լիմֆոնոդի դուոդենալես
Առջևի միջոնոդոնի ավշային հանգույցներ	Краниальные брыжеечные лимфатические узлы	Lnn. mesenterici craniales	Լիմֆոնոդի մեզենտերիցի կրանիալես
Աղիճ աղիքի ավշային հանգույցներ	Лимфатические узлы тощей кишки	Lnn. iejunales	Լիմֆոնոդի իեյունալես
Կույր աղիքի ավշային հանգույցներ	Лимфатические узлы слепой кишки	Lnn. caecales	Լիմֆոնոդի ցեկալես
Մեծ շրջանակաձև աղիքի ավշային հանգույցներ	Лимфатические узлы большой ободочной кишки	Lnn. coli crassi	Լիմֆոնոդի կոլի կրասի

Փոքր շրջանակաձև աղիքի ավշային հանգույցներ	Лимфатические узлы малой ободочной кишки	Lnn. coli tenuis	Լիմֆոնոդի կոլի տենուիս
Հետին միջնղեղերի ավշային հանգույցներ	Каудальные брыжеечные лимфатические узлы	Lnn. mesenterici caudales	Լիմֆոնոդի մեզենտերիցի կաուդալես
Ուղիղ աղիքի ավշային հանգույցներ	Лимфатические узлы прямой кишки	Lnn. rectales	Լիմֆոնոդի ռեկտալես
Հետանցքի ավշային հանգույցներ	Заднепроходные лимфатические узлы	Lnn. anales	Լիմֆոնոդի անալես
Երիկամների ավշային հանգույցներ	Почечные лимфатические узлы	Lnn. renales	Լիմֆոնոդի ռենալես
Չվարանի ավշային հանգույց	Лимфатический узел яичника	Ln. ovaricus	Լիմֆոնոդուս օվարիկուս
Արգանդի ավշային հանգույցներ	Маточные лимфатические узлы	Lnn. uterina	Լիմֆոնոդի ուտերինա
Միզապարկի ավշային հանգույցներ	Лимфатические узлы мочевого пузыря	Lnn. vesicales	Լիմֆոնոդի վեզիկալես

ԱՎՈՍՅԻՆ ԱՆՈՐՆԵՐ

Կրծքային ավշային ծորան	Грудной проток	Ductus thoracicus	Դուկտուս թորաքիկուս
Գոտկային ցիստերն (մամադի ընդունարան)	Поясничная цистерна	Cisterna chyli	Ցիստերնա խիլի
Գոտկային ավշային սյուներ (ցողուններ)	Поясничные лимфатические стволы	Trunci lymphatici lumbales	Տրունցի լիմֆատիցի լումբալես
Աղիքային ավշային սյուն	Кишечный лимфатический ствол	Truncus lymphaticus intestinalis	Տրունկուս լիմֆատիկուս ինտեստինալիս
Արևախար ավշային ծորան	Чревной лимфатический проток	Truncus lymphaticus coeliacus	Տրունկուս լիմֆատիկուս կոելիակենուս
Ընչափողի աջ և ձախ ավշային ծորաններ	Трахеальные правый и левый протоки	Ductus tracheales dexter et sinister	Դուկտուս տրախեալես դեքստեր էք սինիստեր
Աջ ավշային սյուն	Правый лимфатический ствол	Truncus lymphaticus dexter	Տրունկուս լիմֆատիկուս դեքստեր

ԱՐՅՈՒՆԱՍԵԿՆ ՕՐԳԱՆՆԵՐ

Փայծաղ	Селезенка	Lien	Լիեն
Փայծաղի գլխիկ (հիմք)	Основание селезенки	Caput lienis	Կապուտ լիենիս
Փայծաղի պոչիկ	Хвостик селезенки	Cauda lienis	Կաուդա լիենիս
Փայծաղի դարպաս	Ворота селезенки	Hilus lienis	Հիլուս լիենիս
Ստամոքսափայծաղային կապան	Желудочно-селезеночная связка	Ligamentum gastrolienale	Լիգամենտում գաստրոլիենալես
Փայծաղի կախակալ կապան	Подвешивающая связка селезенки	Lig. suspensorium lienis	Լիգ. սուսպենդորիում լիենիս
Փայծաղաբերիկամային կապան	Селезеночно-почечная связка	Lig. lienorenale	Լիգամենտում լիենոռենալես

Փայծաղաստոծանային կապան	Селезеночно-диафрагматическая связка	Lig. lienophrenicum	Լիզամենտորում լինոֆրենիկում
-------------------------	--------------------------------------	---------------------	-----------------------------

ՀՈՒՍՈՐԱԼ ԿԱՊԻ ԿԱՄՆԵՐՔԻՆ ՄԵԿՐԵՑԻԱՅԻ ՕՐԳԱՆՆԵՐ

Վահանագեղձ	Щитовидная железа	Glandula thyreoides	Գլանդուլա քիրեոիդեա
Կողմնային աջ և ձախ բլթեր	Боковые правые и левые доли	Lobus dexter et sinister	Լոբուս դեքստեր էք սինիստեր
Կամրջակ (պարանոց)	Перешеек	Isthmus	Իստմուս
Լրացուցիչ վահանագեղձեր	Добавочные щитовидные железы	Gll. thyreoides accessoriae	Գլանդուլա քիրեոիդեի ակցեսորիե
Էպիթելային մարմնիկներ կամ հարվահանագեղձեր	Эпителиальные тельца, или околощитовидные железы	Gll. parathyreoides	Գլանդուլա պարաքիրեոիդեի
Որցագեղձ կամ ենթակրծքային հանգույց (եղանածև գեղձ)	Тимус, или подгрудный узел (вилочковая железа)	Thymus	Թիմուս
Մակերիկամային գեղձեր կամ մակերիկամներ	Надпочечные железы, или надпочечники	Gll. suprarenales	Գլանդուլա սուպրառենալես

ՆՅԱՐԴԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ՆՅԱՐԴԱՅԻՆ ԲԱԺԻՆ

ՈՂՆՈՒԵՐԻ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ

Նյարդաղիքային խողովակ կամ հետին անցք	Нервно-кишечный канал, или заднее отверстие	Canalis neuroentericus	Կանալիս նեուրոենտերիկուս
Առջևի անցք կամ մկրտաբոր	Переднее отверстие, или невропор	Neuroporus	Նեուրոպորուս
Ծայրային թիթեղ	Концевая пластинка	Lamina terminalis	Լամինա տերմինալիս

ՈՂՆՈՒԵՐԻ ԹԱՂԱՆԹՆԵՐ ԵՎ ԱՆՈՒԹՆԵՐ

Պրիմիտիվ թաղանթ	Примитивная мозговая оболочка	Meninx primitiva	Մենինքս պրիմիտիվա
Ողնուղեղի կարծրենմի	Твердая мозговая оболочка	Dura mater spinalis	Դուրա մատեր սպինալիս
Վերկարծրենային տարածություն	Эпидуральное пространство	Cavum epidurale	Կավում էպիդուրալե
Ողնաշարի ստորին երակային ծոցեր	Вентральные позвоночные синусы	Sinuses columnae vertebralis	Սինուսես կոլումնե վերտեբրալիս
Ողնուղեղի ռստայնենմի	Паутинная оболочка спинного мозга	Arachnoidea spinalis	Արախնոիդեա սպինալիս
Ենթակարծրենային տարածություն	Субдуральное пространство	Cavum subdurale	Կավում սուբդուրալե
Ենթառստայնային տարածություն	Подпаутинное пространство	Cavum subarachnoidale	Կավում սուբարախնոիդալե
Ոստայնենու ստորին եռանկյունաձև կախակալ կապան	Подвешивающая связка	Ligamentum arachnoidale	Լիգամենտում արախնոիդալե
Ողնուղեղի նրբենմի	Мягкая мозговая оболочка спинного мозга	Pia mater spinalis	Պիա մատեր սպինալիս
Ստորին միջնային միջնապատ	Срединная вентральная перегородка	Septum medianum ventrale	Մեպատում մեդիանում վենտրալե
Ողնուղեղային ստորին զարակերակ և երակ	Вентральная спинномозговая артерия и вена	A. et. v. spinalis ventralis	Արտերիա էթ վենա սպինալիս վենտրալիս
Ատամնաձև կապաններ	Зубовидные связки	Ligg. denticulata	Լիգամենտում դենտիկուլատա
Ողնուղեղի վերին զարկերակներ	Дорсальные спинномозговые артерии	Aa. spinales dorsales	Արտերիի սպինալես դորզալես
Ստորին կողմնային երակներ	Вентральные боковые вены	Vv. spinales ventrolaterales	Վենե վենտրոլատերալես

ՈՂՆՈՒՂԵՂԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔ

Ողնուղեղ	Спинной мозг	Medulla spinalis	Մեղուլյա սպինալիս
Պարանոցային հաստվածք	Шейное утолщение	Intumescencia cervicalis	Ինտումեսցենցիա գերվիկալիս
Գոտկային հաստվածք	Поясничное утолщение	Intumescencia lumbalis	Ինտումեսցենցիա լումբալիս
Ողնուղեղային կոն	Мозговой конус	Conus medularis	Կոնուս մեղուլարիս
Ծայրային բել	Концевая нить	Filum terminale	Ֆիլում տերմինալե
Ստորին միջին ճեղք	Вентральная срединная щель	Fissura mediana ventralis	Ֆիզուրա մեդիանա վենտրալիս
Վերին միջին ալոս	Дорсальная срединная борозда	Sulcus medianus dorsalis	Սուկլուս մեդիանոս դորզալիս
Վերին կողմնային ալոս	Дорсальная латеральная борозда	Sulcus lateralis dorsalis	Սուկլուս լատերալիս դորզալիս
Ստորին կողմնային ալոս	Вентральная латеральная борозда	Sulcus lateralis ventralis	Սուկլուս լատերալիս վենտրալիս
Վերին լար (պարանիկ)	Дорсальный канатик	funiculus dorsalis	Ֆունիկուլուս դորզալիս
Կողմնային լար	Боковой канатик	Funiculus lateralis	Ֆ. լատերալիս
Ստորին լար	Вентральный канатик	Funiculus ventralis	Ֆունիկուլուս վենտրալիս
Ուղեղային գորշ նյութ	Серое мозговое вещество	substantia grisea	Սուբստանցիա գրիզեա
Վերին և ստորին սյուներ	Дорсальные и вентральные столбы	Columnae griseae dorsales et ventrales	Կոլումնե գրիզե դորզալե և վենտրալե
Եղջյուրներ	Рога	Cornua	Կորնուա
Գորշ ձուլան (կպուկ)	Серая спайка	Commissura grisea	Կոմմիսուրա գրիզեա
Կենտրոնական ողնուղեղային խողովակ	Центральный спинномозговой канал	Canalis centralis	Կանալիս ցենտրալիս
Ծայրային (սահմանային) փորոք	Концевой желудочек	Ventriculus terminalis	Վենտրիկուլուս տերմինալիս
Կողմնային գորշ սյուներ	Серые латеральные столбы	Columnae laterales	Կոլումնե լատերալե
Ողնուղեղի սպիտակ նյութ	Белое мозговое вещество	Substantia alba	Սուբստանցիա ալբա
Ստորին սպիտակ ձուլան	Вентральная белая спайка	Commissura ventralis alba	Կոմմիսուրա վենտրալիս ալբա
Ողնուղեղային նյարդեր	Спинномозговые нервы	Nervi spinales	Ներվի սպինալե
Վերին զգացող արմատներ	Дорсальные чувствительные корни	Radices dorsales s. sensitivae	Ռադիցեա դորզալե սենսիտիվե
Ողնուղեղային հանգույցներ	Спинномозговые узлы	Ganglia spinalia	Գանգլիա սպինալիս
Արմատային բելեր	Корешковые нити	Fila radicularia	Ֆիլա ռադիկուլարիա
Ստորին շարժիչ արմատներ	Вентральные двигательные корни	Radices ventrales s. motoricae	Ռադիցեա վենտրալե սենսիտորիցե

Զիու պոչ	Конский хвост	Cauda equina	Կառտա էկվինա
Ողնուղեղային հեղուկ	Спинномозговая жидкость	Liquor cerebrospinalis	Լիկվոր ցերեբրոսպինալիս

ԳԼԵՈՒՐԵՐԻ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ

Առջևի ուղեղ	Передний мозг	Prosencephalon	Պրոցենցեֆալոն
Միջին ուղեղ	Средний мозг	Mesencephalon	Մեզենցեֆալոն
Հետին կամ ռոմբոսկոպ ուղեղ	Задний или ромбовидный мозг	Rhombencephalon	Ռոմբենցեֆալոն
Առաջնային ուղեղային փամփուշտ (բուշտ)	Первичный мозговой пузырь	Archencephalon	Արխենցեֆալոն
Ստորին ծալք	Вентральная складка	Plica ventralis	Պլիկա վենտրալիս
Երկրորդային ուղեղային փամփուշտ	Вторичный мозговой пузырь	Deuterencephalon	Դեուտերենցեֆալոն
Ծայրային ուղեղ	Конечный мозг	Telencephalon	Տելենցեֆալոն
Միջանկյալ ուղեղ	Промежуточный мозг	Diencephalon	Դիենցեֆալոն
Հետին ուղեղ	Задний мозг	Metencephalon	Մետենցեֆալոն
Երկայնաձիգ (երկարավուն) ուղեղ	Продолговатый мозг	Myelencephalon s. Medulla oblongata	Միելենցեֆալոն սեու մեդուլա օբլոնգատա

ԳԼԵՈՒՐԵՐԻ ԹԱՐԱՆԹՆԵՐ

Գլխուղեղի կարծրեմի	Твердая мозговая оболочка	Dura mater encephali	Դուրա մատեր էնցեֆալի
Կարծրեմու մանգաղաձև ծալք	Серповидная складка	Falx cerebri	Ֆալքս ցերեբրի
Ուղեղիկային թաղանթակազմ նշվածք	Перепончатый мозжечковый намет	Tentorium cerebelli membranaceum	Տենտորիում ցերեբելլի մեմբրանացեմում
Սագիտալ ծոց	Сагиттальный синус	Sinus sagittalis	Սինուս սագիտալիս
Ուղեղի վերին երակներ	Дорсальные вены мозга	Venae cerebri dorsales	Վենե ցերեբրի դորզալես
Ուղիղ ծոց	Прямой синус	Sinus rectus	Սինուս ռեկտուս
Կոշտուկամարմնի (բրտնամարմնի) երակ	Вены мозолистого тела	V. corporis callosi	Վենա կորպորիս կալլոզի
Ուղեղի մեծ երակ	Большая вена мозга	V. cerebri magna	Վենա ցերեբրի մագնա
Ուղեղի ներքին կամ խորանիստ երակներ	Глубокие вены мозга	Vv. cerebri profundae	Վենե ցերեբրի պրոֆունդե
Խոստորնակի ծոցեր	Поперечные синусы	Sinus transversi	Սինուս տրանսվերսի
Ուղեղային վերին երակ	Дорсальная мозговая вена	V. cerebri dorsalis	Վենա ցերեբրալիս դորզալիս
Ապառաժային վերին ծոց	Дорсальный каменный синус	Sinus petrosus dorsalis	Սինուս պետրոզուս դորզալիս
Միացնող ծոց	Соединительный синус	Sinus communicans	Սինուս կոմունիկանս

Ծոծրակային ծոցեր	Затылочные синусы	Sinus occipitalis	Միմուս օկցիպիտալիս
Շրջամաձև ծոց	Циркулярный синус	Sinus circularis	Միմուս ցիրկուլարիս
Փայարյան (խորշիկավոր) ծոցեր	Кавернозные синусы	Sinus cavernosi	Միմուս կավերնոզի
Առջևի և հետևի միջփայարյան ծոցեր	Назальный и каудальный межкавернозные синусы	Sinus intercavernosus nasalis et caudalis	Միմուս ինտերկավերնոզոս նազալիս եթ կաուդալիս
Հիմնային ծոց	Базальный синус	Sinus basilaris	Միմուս բազիլարիս
Ուղեղային ստորին երակ	Вентральная мозговая вена	V. cerebri ventralis	Վենա ցերեբրալիս վենտրալիս
Ծոծրակային ստորին ծոց	Вентральный затылочный синус	Sinus occipitalis ventralis	Միմուս օկցիպիտալիս վենտրալիս
Գլխուղեղի միջին և ստորին երակներ	Средние вентральные вены мозга	Vv. cerebri media et ventrales	Վենե ցերեբրի մեդիա եթ վենտրալես
Ուղեղիկի ստորին երակներ	Вентральные мозжечковые вены	Vv. cerebelli ventrales	Վենե ցերեբելի վենտրալես
Գլխուղեղի ռառայներ	Паутинная оболочка головного мозга	Arachnoidea encephali	Արախնոիդեա էնցեֆալի
Գլխուղեղի նրբեր	Мягкая оболочка головного мозга	Pia mater encephali	Պիա մատեր էնցեֆալի
Անոթային ցանցեր	Сосудистые сплетения	Plexus chorioidei	Պլեքսուս խորիոիդեի

ԳԼՆՈՒԼԵՐԻ ԶԱՐԿԵՐԱԿՆԵՐ

Ներքին երազան զարկերակ	Внутренняя сонная артерия	A. carotis interna	Արտերիա կարոտիս ինտերնա
Առջևի և հետևի միացնող ճյուղեր	Назальная и каудальная соединительные ветви	Ramus communicans nasalis et caudalis	Ռամուս կոմունիկանս նազալիս եթ կաուդալիս
Զարկերակային (վիլիզյան) օղակ	Артериальное (виллизиево) кольцо	Circulus arteriosus (Villisii)	Ցիրկուլուս արտերիոզոս (Վիլլիզի)
Գանգուղեղի առջևի զարկերակ	Назальная мозговая артерия	A. cerebri nasalis	Արտերիա ցերեբրի նազալիս
Գանգուղեղի բաղաձիգների առջևի զարկերակ	Назальная артерия мозговой оболочки	A. meningea nasalis	Արտերիա մենինգեա նասալիս
Գանգուղեղի միջին զարկերակ	Средняя мозговая артерия	A. cerebri media	արտերիա ցերեբրի մեդիա
Անոթային ցանցի առջևի զարկերակ	Назальная артерия сосудистого сплетения	A. chorioidea nasalis	Արտերիա խորիոիդեա նազալիս
Աչքի ներքին զարկերակ	Внутренняя глазничная артерия	A. ophthalmica interna	Արտերիա օֆթալմիկա ինտերնա
Գանգուղեղի հետին զարկերակ	Каудальная мозговая артерия	A. cerebri caudalis	Արտերիա ցերեբրի կաուդալիս
Անոթային ցանցի հետին զարկերակ	Каудальная артерия сосудистого сплетения	A. chorioidea caudalis	Արտերիա խորիոիդեա կաուդալիս

Ողնուղեղային զարկերակ	Спинномозговая артерия	A. spinalis	Արտերիա սպինալիս
Գանգուղեղի հիմային զարկերակ	Основная мозговая артерия	A. basilaris cerebri	Արտերիա բազիլարիա գերերի
Ուղեղիկի առջևի և հետին զարկերակներ	Назальная и каудальная артерии мозжечка	A. cerebelli nasalis et caudalis	Արտերիա գերերելլի մագալիս էք կաուդալիս
Լսողական ներքին զարկերակ	Внутренняя слуховая артерия	A. auditiva interna	Արտերիա աուդի-տիվա ինտերնա
Ողնուղեղային ստորին զարկերակ	Вентральная спинномозговая артерия	A. spinalis ventralis	Արտերիա սպինալիս վենտրալիս
Գանգուղեղի հրաշալի ցանց	Чудесная мозговая сеть	Rete mirabile cerebri	Ռետե միրաբիլե գերերի

ԳԼԽՈՒՐԵՂԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔ

Գլխուղեղ	Головной мозг	Encephalon	Էնցեֆալոն
Խոտորմակի ճեղք	Поперечная щель	Fissura transversa cerebri	Ֆիզուրա տրանսվերա գերերի
Մեծ ուղեղ	Большой мозг	Cerebrum	Ցերեբրում
Ռոմբաձև ուղեղ	Ромбовидный мозг	Rhombencephalon	Ռոմբենցեֆալոն
Ուղեղիկ	Мозжечок	Cerebellum	Ցերեբելլում
Երկայնաձիգ ուղեղ	Продолговатый мозг	Medulla oblongata	Մեդուլլա օբլոնգատա
Կամուրջ	Мост	Pons	Պոնս
Մեծ ուղեղի ոտիկներ	Ножки большого мозга	Pedunculi cerebri	Պեդուկկուլի գերերի
Տեսողական ուղիներ	Зрительные тракты	Tractus opticus	Տրակտուս օպտիկուս
Տեսողական խաչվածք	Зрительный перекрест	Chiasma opticum	Խիասմա օպտիկում
Գորշ բլուրն իր ձագարով	Серый бугор с воронкой	Tuber cinereum et infundibulum	Տուբեր ցիներեում էք ինֆունդիբուլում
Պտկաձև մարմին	Сосцевидное тело	Corpus mamillare	Կորպուս մամմիլարե
Տանձաձև բլբեր	Грушевидные доли	Lobus piriformis	Լոբուս պիրիֆորմիս
Հոտառական եռանկյունիներ	Обонятельные треугольники	Trigonum olfactorium	Տրիգոնում օլֆակտորիում
Կողմնային և ներսի հոտառական ուղիներ	Латеральные и медиальные обонятельные тракты	Tractus olfactorius lateralis et medialis	Տրակտուս օլֆակտորիուս լատերալիս էք մեդիալիս
Հոտառական կոճղեզներ	Обонятельные луковицы	Bulbus olfactorius	Բուլբուս օլֆակտորիուս

ՄԵՃ ՈՒՂԵՂ
ԾԱՅՐԱՅԻՆ ՈՒՂԵՂ

Ծայրային կամ առջևի ուղեղ	Конечный или передний мозг	Telencephalon	Տելենցեֆալոն
Երկայնակի ճեղք	Продольная щель	Fissura longitudinalis cerebri	Ֆիզուրա լոնգիտու- քինայիս ցերեբրի
Աջ և ձախ կիսագեղեր	Правое и левое полушария	Hemisphaera dextra et sinistra	Հեմիսֆերա դեքս- տրա էթ սինիստրա
Կոշտուկամարմին	Мозолистое тело	Corpus callosum	Կորպուս կալլոզում
Ծածկոց	Плащ	Palium	Պալիում
Ճեղքեր	Щели	Fissurae	Ֆիզուրե
Գլարոտեղա- վորներ	Гиренцефали	Gyrencephali	Գիրենցեֆալի
Գլարներ	Извилины	Gyri	Գիրի
Անգլար- ուղեղավորներ	Лиссенцефали	Lissencephali	Լիսսենցեֆալի
Ակոսներ	Борозды	Sulci	Սուկի
Հիմային սահմանային կամ հոտառական ակոս	Базальная погра- ничная или обоня- тельная борозда	Sulcus basalis s. rhinalis	Սուկլուս բազալիս սեու ռինայիս
Ծոճրակաքուն- քային ակոս	Затылочно- височная борозда	Sulcus occipitotemporalis	Սուկլուս օկցիպիտո- տեմպորալիս
Ներսի սահմանային ճեղք	Медиальная пограничная щель	Fissura terminalis medialis	Ֆիզուրա տերմի- նալիս մեդիալիս
Սիլվյան կողմնային ակոս	Латеральная сильвиева борозда	Sulcus lateralis Sylvii	Սուկլուս լատերալիս սիլվիի
Հետևի ճյուղ	Каудальная ветвь	Ramus caudalis	Ռամուս կաուդալիս
Գագաթային ճյուղ	Верхушечная ветвь	Ramus acuminis	Ռամուս ակումինիս
Առջևի ճյուղ	Назальная ветвь	Ramus nasalis	Ռամուս նազալիս
Ռեյլի կղզյակներ	Островок Рейля	Insula Rheili	Ինսուլա Ռեյլի
Արտասիլվյան կամ առաջին աղեղնաձև ակոս	Эктосильвиева, или первая дуго- образная, борозда	Sulcus ectosylvius	Սուկլուս էկտոսիլվիուս
Վերսիլվյան կամ երկրորդ աղեղնաձև ակոս	Надсильвиева, или вторая дугообраз- ная борозда	Sulcus suprasylvius	Սուկլուս սուպրասիլվիուս
Անկյունագծային կամ դիագոնալ ակոս	Диагональная борозда	Sulcus diagonalis	Սուկլուս դիագոնալիս
Արտաեզրային կամ երրորդ աղեղնաձև ակոս	Эктомаргиналь- ная, или третья ду- гообразная борозда	Sulcus ectomarginalis s. lateralis	Սուկլուս էկտոմարգինալիս սեու լատերալիս
Պսակաձև ակոս	Венечная борозда	Sulcus coronalis	Սուկլուս կորոնալիս
Խոտորմանկի ակոս	Поперечная борозда	Sulcus transversus	Սուկլուս տրասվերզուս
Օղակավոր ակոս	Петлистая борозда	Sulcus ansatus	Սուկլուս անաստուս
Նախասիլվյան ակոս	Пресильвиева борозда	Sulcus praesylvius	Սուկլուս պրեսիլվիուս
Ներկողմնային ակոս	Эндолатеральная борозда	Sulcus endolateralis	Սուկլուս էնդոլատերալիս
Արտակողմնային ակոս	Эктолатеральная борозда	Sulcus ectolateralis	Սուկլուս էկտոլատերալիս

Խաչաձև ակոս	Крестовидная борозда	Sulcus cruciatus	Մուկոս կրուցիատոս
Կոշտուկամարմնի ակոս	Борозда мозолистого тела	Sulcus corporis callosi	Մուկոս կորպարիս կալլոզի
Գոտիաձև ակոս	Поясная борозда	Sulcus cinguli s. sulcus callosomarginalis	Մուկոս ցինգուլի սեու մուկոս կալլոսոմարգինալիս
Ծնկի ակոս	Борозда колена	Sulcus genualis	Մուկոս գենուալիս
Թմբիկի ակոս	Борозда валика	Sulcus splenialis	Մուկոս սպլենիալիս

ԾԱԾԿՈՑԻ ԲԼԹԵՐ

Ճակատային բիլբ	Лобная доля	Lobus frontalis	Լոբոս ֆրոնտալիս
Շոճրակային բիլբ	Затылочная доля	Lobus occipitalis	Լոբ. օկցիպիտալիս
Գագաթային բիլբ	Теменная доля	Lobus parietalis	Լոբ. պարիետալիս
Քունքային բիլբ	Височная доля	Lobus temporalis	Լոբ. տեմպորալիս
Հոտառական բիլբ	Обонятельная доля	Lobus olfactorius	Լոբ. օլֆակտորիոս
Մանգաղանման բիլբ	Серповидная доля	Lobus falciformis	Լոբ. ֆալցիֆորմիս

ՀՈՏԱՌԱԿԱՆ ՈՒՂԵՂ

Հոտառական ուղեղ	Обонятельный мозг	Rhinencephalon	Ռինենցեֆալոն
Հոտառական կոճղեղ	Обонятельная луковица	Bulbus olfactorius	Բուլբոս օլֆակտորիոս
Հոտառական թելեր	Обонятельные волокна	Fila olfactoria	Ֆիլա օլֆակտորիա
Հոտառական նյարդ	Обонятельный нерв	Nervus olfactorius	Ներվոս օլֆակտորիոս
Կոճղեղային փորոք	Желудочек луковицы	Ventriculus bulbi olfactorii	Վենտրիկուլոս բուլբի օլֆակտորիի
Ընդհանուր հոտառական զգալար	Общая обонятельная извилина	Gyrus olfactorius communis	Գիրոս օլֆակտորիոս կոմունիս
Ներսին և կողմնային հոտառական զգալարներ	Медиальная и латеральная обонятельные извилины	Gyrus olfactorius medialis et lateralis	Գիրոս օլֆակտորիոս մեդիալիս էթ լատերալիս
Հոտառական ուղիներ	Обонятельные тракты	Tractus olfactoria	Տրակտոս օլֆակտորիա
Հոտառական եռանկյունի	Обонятельный треугольник	Trigonum olfactorium	Տրիգոնում օլֆակտորիում
Միլվյան խոտորմակի փոս	Поперечная сильвиева ямка	Fossa transversa Sylvii	Ֆոսսա տրանսվերզա Միլվիի
Տանձաձև բլթեր	Грушевидные доли	Lobi piriformes s. lobi hippocampi	Լոբի պիրիֆորմես սեու լոբի հիպոկամպի
Տանձաձև բլթի գլխիկ	Головка грушевидной доли	Caput lobi piriformis	Կապուտոս լոբի պիրիֆորմիս

ԿԻՍԱԳՆԴԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔ

Կոշտուկային մարմնի ձուլանի ճառագայթում	Лучистая спайка мозолистого тела	Radiatio corporis callosi	Ռադիացիո կորպորիս կալոզի
Ուղեղի սպիտակ նյութ	Белое мозговое вещество	Substantia alba	Սուբստանցիա ալբա
Ուղեղի գորշ նյութ	Серое мозговое вещество	Substantia grisea	Սուբստանցիա գրիզեա
Կողմնային փորոք	Боковой желудочек	Ventriculus lateralis (telencephali)	Վենտրիկուլուս լատերալիս (տելենցեֆալի)
Կողմնային փորոքի անոթային ցանց	Сосудистое сплетение бокового желудочка	Plexus chorioideus ventriculi lateralis	Պլեքսուզ խորիոիդեոս վենտրիկուլի լատերալիս
Պոչավոր կորիզի գլխիկ	Головка хвостового ядра	Caput nuclei caudati	Կասպուտ նուկլեի կաուդատի
Կորիզի պոչ	Хвост ядра	Cauda nuclei caudati	Կատուա նուկլեի կաուդատի
Միջփորոքային կամ (Մոնրոյի) անցք	Межжелудочковое, или (Монроево) отверстие	Foramen interventriculare s. (Monroi)	Ֆորամեն ինտերվենտրիկուլարե սեու (Մոնրոի)
Կողմնային փորոքի առջևի եղջյուր	Передний рог бокового желудочка	Cornu nasale	Կորնու նազալե
Ամոնյան եղջյուր	Аммонев рог	Cornu ammonis s. hippocampus	Կորնու ամոնիս սեու հիպոկամպուս
Ամոնյան եղջյուրի երիզ	Кайма аммонова рога	Fimbria hippocampi	Ֆիմբրիա հիպոկամպի
Ամոնյան եղջյուրի ձուլան	Спайка аммонова рога	Commissura hippocampi	Կոմմիսուրա հիպոկամպի
Կոշտուկամարմին (քրտամարմին)	Мозолистое тело	Corpus callosum	Կորպուս կալլոզում
Կոշտուկամարմնի սյուն	Ствол мозолистого тела	Truncus corporis callosi	Տրունկուս կորպորիս կալլոզի
Կոշտուկամարմնի ծունկ	Колено мозолистого тела	Genus corporis callosi	Գենուս կորպորիս կալլոզի
Կոշտուկամարմնի կտուց	Клюв мозолистого тела	Rostrum corporis callosi	Ռոստրում կորպորիս կալլոզի
Կտուցի թիթեղ	Пластинка клюва	Lamina rostralis	Լամինա ռոստրալիս
Ծայրային թիթեղ	Концевая пластинка	Lamina terminalis	Լամինա տերմինալիս
Ուղեղի առջևի ձուլան (կալուկ)	Передняя спайка мозга	Commissura nasalis	Կոմմիսուրա նազալիս
Կամար	Свод	Fornix	Ֆորնիքս
Կոշտուկամարմնի գալար	Извилины мозолистого тела	Gyrus corporis callosi s. gyrus callosus	Գիրուս կորպորիս կալլոզի սեու գիրուս կալլոզուս
Թափանցիկ միջնապատ	Прозрачная перегородка	Septum pellucidum	Սեպտում պելլուցիդում
Կամարի մարմին	Тело свода	Corpus fornicis	Կորպուս ֆորնիցիս
Կամարի սյունեք	Столбы свода	Columnae fornicis	Կոլումնե ֆորնիցիս
Կամարի ոտքեր	Ножки свода	Crura fornicis	Կրուրա ֆորնիցիս
Ներքին պատինճ	Внутренняя капсула	Capsula interna	Կասպուլա ինտերնա

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՈՒՐԵՐ

Միջանկյալ ուղեղ	Промежуточный мозг	Diencephalon	Դինենցեֆալոն
Տեսողական բլուրներ (տեսաթմբեր)	Зрительные бугры	Thalami optici	Թալամի օպտիցի
Սահմանային շերտ	Пограничная полоска	Stria terminalis	Ստրիա տերմինալիս
Առջևի բլրակ	Назальный бугорок	Tuberculum nasale	Տուբերկուլում նազալե
Առջևի կորիզ	Переднее ядро	Nucleus anterior	Նուկլեուս անտերիոր
Կողմնային ծնկաձև կամ տեսողական մարմին	Латеральное коленчатое тело	Corpus geniculatum laterale s. opticum	Կորպուս գենիկուլատում լատերալե սեու օպտիկում
Տեսողական ուղի (տրակտ)	Зрительный тракт	Tractus opticus	Տրակտուս օպտիկուս
Տեսողական խաչվածք	Зрительный перекрест	Chiasma opticum	Խիասմա օպտիկում
Տեսողական նյարդ	Зрительный нерв	Nervus opticus	Ներվուս օպտիկուս
Ուղեղի երրորդ փորքի անոթային ցանց	Сосудистое сплетение третьего мозгового желудочка	Plexus chorioideus ventriculi tertii	Պլեքսուս խորիոիդեուս վենտրիկուլի տերցիի
Էպիֆիզ կամ կոնաձև գեղձ	Эпифиз, или шишковидная железа	Epiphysis s. corpus piniale	Էպիֆիզիս սեու կորպուս պինիալե
Գորշ բլուր (թումբ)	Серый бугор	Tuber cinereum	Տուբեր ցիներեում
Չազարի գոգվածք	Бухта воронки	Recessus infundibuli	Ռեցեդուս ինֆունդիբուլի
Չազար	Воронка	Infundibulum	Ինֆունդիբուլում
Հիպոֆիզ կամ ուղեղի ստորին հավելուկ	Гипофиз, или придаток мозга	Hypophysis s. glandula pituitaria	Հիպոֆիզիս սեու գլանդուլա պիտուիտարիա
Հիպոֆիզի գոգվածք	Бухта гипофиза	Recessus hypophysis	Ռեցեդուս հիպոֆիզիս
Պտկաձև մարմին	Сосцевидное тело	Corpus mamillare	Կորպուս մամմիլարե
Ուղեղի երրորդ փորք	Третий мозговой желудочек	Ventriculus tertius	Վենտրիկուլուս տերցիուս
Հետին ծուլան	Каудальная спайка	Commisura caudalis	Կոմիսուրա կաուդալիս
Առջև ծուլան	Назальная спайка	Commisura nasalis	Կոմ. նազալիս

ՄԻՋԻՆ ՈՒՐԵՐ

Միջին ուղեղ	Средний мозг	Mesencephalon	Մեզենցեֆալոն
Ուղեղային (Միլվյան) ջրմուղ (ջրածորան)	Мозговой (силвиев) водопровод	Aquaeductus cerebri s. mesencephali (Sylvii)	Ակվեդուկտուս ցերեբրի սեու մեզենցեֆալի (Միլվի)
Կարմիր կորիզ	Красное ядро	Nucleus ruber	Նուկլեուս ռուբեր
Ակնաշարժ նյարդի կորիզ	Ядро глазодвигательного нерва	Nucleus nervi oculomotorii	Նուկլեուս ներվի օկուլոմոտորիի
Ճախարակային նյարդի կորիզ	Ядро блокового нерва	Nucleus nervi trochlearis	Նուկլեուս ներվի տրոխլեարիս

Քառաբլուր	Четверохолмие	Corpora quadrigenina	Կորպորա կվադրիգենինա
Առջևի կամ տեսողական բլուրներ	Назальные, или зрительные холмы	Colliculi nasales s. optici	Կոլլիկուլի նազալես սեու օպտիցի
Հետին կամ լսողական բլուրներ	Каудальные, или слуховые холмы	Colliculi caudales s. acustici	Կոլլիկուլի կաուդալես սեու ակուստիցի
Խոտորմանկի ակոս	Поперечная борозда	Sulcus transversus	Մուկոս տրանսվերզուս
Միջնային ակոս	Срединная борозда	Sulcus medianus	Մուկոս մեդիանոս

ՈՒՍՐԱԶԵՎ ՌԵՐԵՆ

Հետին ուղեղ	Задний мозг	Metencephalon	Մետենցեֆալոն
Երկայնաձիգ ուղեղ	Продолговатый мозг	Medulla oblongata	Մեդուլլա օրլոնգատա
Ստորին միջնային ակոս	Вентральная срединная борозда	Fissura mediana ventralis	Ֆիսսուրա մեդիանա վենտրալիս
Ստորին կողմնային ակոսներ	Боковые вентральные борозды	Sulci paramediani ventrales	Սուլցի պարամեն- դիանի վենտրալես
Երկայնաձիգ ուղեղի բուրգեր	Пирамиды продолговатого мозга	Pyramis medullae ablongatae	Պիրամիս մեդուլլե օրլոնգատե
Բուրգերի խաչվածք	Перекрест пирамид	Decussatio pyramidum, s. decussatio fasciculorum cerebrospinalium	դեկուսացիո պիրամիդում, սեու դեկուսացիո ֆասցիկուլորում ցերեբրոսպինալիում
Ուղեղային (վարդյան) կամուրջ	Мозговой (воролиев) мост	Pons cerebri s. Varolii	Պոնս ցերեբրի սեու Վարոլիի
Մեղանաձև մարմին	Трапецевидное тело	Corpus trapezoideum	Կորպուս տրապեզոիդեում

ՌԵՐԵՆԻԿ

Ուղեղիկ կամ փոքր ուղեղ	Мозжечок, или малый мозг	Cerebellum	Ցերեբելլում
Որդյակ	Червячок	Vermis	Վերմիս
Առջևի, միջին և հետին բլրեր	Передняя, средняя и задняя доли	Lobus anterior, medius et posterior	Լոբուս անտերիոր, մեդիուս էթ պոստերիոր
Վրանի (չաղրայի) գագաթ	Верхушка шатра	Fastigium	Ֆաստիգիում
Որդյակի ուղեղային գորշ նյութ կամ կեղև	Серое мозговое вещество червячка	Cortex cerebelli	Կորտեքս ցերեբելլի
Որդյակի ուղեղային սպիտակ նյութ	Белое мозговое вещество червячка	Nucleus medullaris vermis	Նուկլեուս մեդուլյարիս վերմիս
Կյանքի (կենաց) ծառ	Древо жизни	Arbor vitae	Արբոր վիտե
Ուղեղի հետին առագաստ	Каудальный мозговой парус	Velum medullare caudale	Վելում մեդուլյարե կաուդալե
Ուղեղի չորրորդ փորոքի անոթային ցանց (ոյուսակ)	Сосудистое сплетение четвертого мозгового желудочка	Plexus chorioideus ventriculi quarti	Պլեքսուզ խորիոիդեուս վենտրիկուլի կվարտի

Ուղեղի չորրորդ փորոքի անոթածածկ	Сосудистая покрывка четвертого мозгового желудочка	Tela chorioidea ventriculi quarti	Տելա խորիոիդեա վենտրիկուլի կվարտի
Ուղեղի առջևի առագաստ	Назальный мозговой парус	Velum medullare nasale	Վելում մեդուլլարե մագալե
Ուղեղիկի կիսագնդեր	Полушария мозжечка	Hemisphaerae cerebelli	Հեմիսֆերե ցերեբելլի
Կողմնային ուղեքեր	Латеральные ножки	Brachia cerebelli lateralia	Բրախիա ցերեբելլի լատերալիա
Դեպի կամուրջն ընթացող ուղեղիկի ուղեքեր	Ножки мозжечка по направлению к мосту	Brachia pontis s. pedunculi cerebelli ad pontem	Բրախիա պոնտիս սեու պեդունկուլի ցերեբելլի աղ պոնտեն
Ուղեղիկի հետևի ուղեքեր	Каудальные ножки мозжечка	Brachia cerebelli caudalia	Բրախիա ցերեբելլի կաուդալիա
Երկայնածիզ ուղեղն ընթացող ուղեղիկային ուղեքեր	Ножки мозжечка к продолговатому мозгу	Pedunculi cerebelli ad medullam oblongatum	Պեդունկուլի ցերեբելլի աղ մեդուլլամ օբլոնգատում
Ուղեղիկի առջևի ուղեքեր	Назальные ножки мозжечка	Brachia cerebelli nasalia	Բրախիա ցերեբելլի մագալիա
Դեպի քառաբլուրներն ընթացող ուղեղիկային ուղեքեր	Ножки мозжечка к четверохолмиям	Pedunculi cerebelli ad bigenium	Պեդունկուլի ցերեբելլի աղ բիգենիում
Ուղեղի չորրորդ կամ ռոմբոսիդ ուղեղի փորոքը	Четвертый мозговой желудочек	Ventriculus rhombencephali s. quartus	Վենտրիկուլուս ռոմբենցեֆալի սեու կվարտուս
Ռոմբոսիդ փոս	Ромбовидная ямка	Fossa rhomboidea	Ֆոսսա ռոմբոիդեա
Միջմային ալեոս	Срединная борозда	Sulcus medianus	Մուլկուս մեդիանուս

ՈՂՆՈՒՂԵՂԱՅԻՆ ՆՅԱՐԴԵՐ

ՊԱՐԱՆՈՑԱՅԻՆ ՆՅԱՐԴԵՐ

Պարանոցային նյարդեր	Шейные нервы	Nervi cervicales	Ներվի ցերվիկալես
Ծոծրակային նյարդ	Затылочный нерв	N. occipitalis	Ներվ. օկցիպիտալիս
Պարանոցա-ականջային հետին նյարդ	Каудальный шейно-ушной нерв	N. cervicoauricularis caudalis	Ներվուս ցերվիկոաուրիկուլարիս կաուդալիս
Ստոծանային նյարդ	Диафрагмальный нерв	N. phrenicus	Ներվուս ֆրենիկուս
Թիակի թիկնային նյարդ	Дорсальный лопаточный нерв	N. dorsalis scapulae	Ներվուս դորզալիս սկապուլե
Վերամրակային նյարդ	Надключичный нерв	N. supraclavicularis	Ն. սուպրակլավիկուլարիս

ԲԱԶՈՒԿԱՅԻՆ ՀՅՈՒՍԱԿ

Նախաթիակային նյարդ	Предлопаточный нерв	N. suprascapularis	Ներվուս սուպրասկապուլարիս
Ենթաթիակային նյարդեր	Подлопаточные нервы	Nervi subscapulares	Ներվի սուբսկապուլարես

Ենթաթևային նյարդ	Подмышечный нерв	N. axillaris	Ներվուս աքսիլարիս
Կրծքային նյարդեր	Грудные нервы	N. pectorales	Ներվի պեկտորալես
Առջևի խումբ	Краниальная группа	Nn. pectorales craniales	Ներվի պեկտորալես կրանիալես
Կրծքի երկար նյարդ	Длинный грудной нерв	N. thoracalis longus	Ներվուս թորակալիս լոնգուս
Կրծքի թևկալին (վերին) նյարդ	Грудной дорсальный нерв	N. thoracodorsalis	Ներվուս թորակողորդալիս
Կրծքի կողմնային (արտաքին) նյարդ	Грудной латеральный нерв	N. thoracolateralis	Ներվուս թորակոլատերալիս
Կրծքի ստորին նյարդ	Грудной вентральный нерв	N. thoracoventralis	Ներվուս թորակովենտրալիս
Սկանամաշկային նյարդ	Мускульно-кожный нерв	N. musculocutaneus	Ներվուս մուսկուլոկուտանեուս
Ենթաթևային օղակ	Подмышечная петля	Ansa axillaris	Անսա աքսիլարիս
Մաշկային ճյուղ	Кожная ветвь	Ramus cutaneus nervi musculocutanei	Ռամուս կուտանեուս ներվի մուսկուլոկուտանեի
Ճաճանչային նյարդ	Лучевой нерв	N. radialis	Ներվուս ռադիալիս
Ճաճանչի մակերեսային նյարդ	Поверхностный лучевой нерв	N. radialis superficialis	Ներվուս ռադիալիս սուպերֆիցիալիս
Ճաճանչի խորանիստ նյարդ	Глубокий лучевой нерв	N. radialis profundus	Ներվուս ռադիալիս պրոֆունդուս
Արմունկային նյարդ	Локтевой нерв	N. ulnaris	Ներվուս ուլնարիս
Մաշկային ճյուղ	Кожная ветвь	Ramus cutaneus n. ulnaris	Ռամուս կուտանեուս ներվուս ուլնարիս
Թիկնային կամ մակերեսային ճյուղ	Дорсальная или поверхностная ветвь	Ramus dorsalis s. superficialis	Ռամուս դորզալիս սեու սուպերֆիցիալիս
Ափային կամ խորանիստ ճյուղ	Волярная, или глубокая ветвь	Ramus volaris s. profundus	Ռամուս վոլարիս սեու պրոֆունդուս
Միջնային նյարդ	Срединный нерв	N. medianus	Ներվուս մեդիանուս
Միջոսկրային նյարդ	Межкостный нерв	N. interosseus	Ներվ. ինտերոսեուս
Ափային ներսի նյարդ	Волярный медиальный нерв	N. volaris medialis	Ներվուս վոլարիս մեդիալիս
Միացնող ճյուղ	Соединительная ветвь	Ramus communicans	Ռամուս կոմմունիկանս
Մատների թևկալին ներսի նյարդ	Дорсальный пальцевый медиальный нерв	N. digitalis dorsalis medialis	Ներվուս դիգիտալիս դորզալիս մեդիալիս
Մատների ափային ներսի նյարդ	Волярный пальцевый медиальный нерв	N. digitalis volaris medialis	Ներվուս դիգիտալիս վոլարիս մեդիալիս
Վերին, միջին և ստորին ճյուղեր	Проксимальная, средняя, дистальная ветви	Ramus proximalis, intermedus et distalis	Ռամուս պրոքսիմալիս, ինտերմեդիուս եթ դիստալիս
Ափային կողմնային նյարդ	Волярный латеральный нерв	N. volaris lateralis	Ներվուս վոլարիս լատերալիս

Միջոսկրային միջին մկանի նյարդ	Нерв межкостного среднего мускула	N. musculi interossei medii	Ներվուս մուսկուլի ինտերոսսեի մեդիի
Նախադաստակի ափային խորանիստ ներսի և կողմնային նյարդեր	Медиальные и латеральные глубокие пластные волярные нервы	Nn. metacarpei volares profundus medialis et lateralis	Ներվի մետակարպեի վոլարիս պրոֆունդի մեդիալիս եւ լատերալիս

ԿՐԾՔԱՅԻՆ ՆՅԱՐԴԵՐ

Կրծքային նյարդեր	Грудные нервы	Nervi thoracales	Ներվի թորակալես
Միջկողային նյարդեր	Межреберные нервы	Nervi intercostales	Ներվի ինտերկոստալես

ԳՈՏԿԱՅԻՆ ՆՅԱՐԴԵՐ

Գոտկային նյարդեր	Поясничные нервы	Nervi lumbales	Ներվի լումբալես
Գավակի մաշկային առջևի նյարդեր	Ягодичные кожные краниальные нервы	Nervi clunii craniales	Ներվի կլունիի կրանիալես
Գոտկային հյուսակ	Поясничное сплетение	Plexus lumbalis	Պլեքսուս լումբալիս
Զստենթատորվային նյարդ	Подвздошно-подчревной нерв	N. iliohypogastricus	Ներվուս իլիոհիպոգաստրիկուս
Զստաճուկային նյարդ	Подвздошно-паховый нерв	N. ilioinguinalis	Ներվուս իլիոինգուինալիս
Սերմնային արտաքին նյարդ	Наружный семенной нерв	N. spermaticus externus	Ներվուս սպերմատիկուս էքստերնուս
Գոտկամաշկային նյարդ	Пояснично-кожный нерв	N. psioadocutaneus	Ներվուս պսոադիկոկլուտանեուս
Ազդրի մաշկային կողմնային նյարդ	Кожный латеральный нерв бедра	N. cutaneus femoris lateralis	Ներվուս կուտանեուս ֆեմորիս լատերալիս
Ազդրային նյարդ	Бедренный нерв	N. femoralis	Ներվուս ֆեմորալիս
Սաֆենա նյարդ	Нерв сафенус	N. saphenus	Ներվուս սաֆենուս
Փակղո նյարդ	Заперательный нерв	N. obturatorius	Ներվուս պրոտուրատորիուս

ՄՐԲԱՆԱՅԻՆ ՆՅԱՐԴԵՐ

Մրբանային նյարդեր	Крестцовые нервы	Nervi sacrales	Ներվի սակրալես
Գավակի մաշկային միջին նյարդեր	Ягодичные кожные средние нервы	Nervi clunii medii	Ներվի կլունիի մեդիի
Մրբանային հյուսակ	Крестцовое сплетение	Plexus sacralis	Ֆլեքսուս սակրալիս
Գավակի առջևի նյարդ	Краниальный ягодичный нерв	N. glutaeus cranialis	Ներվուս գլուտեուս կրանիալիս
Գավակի հետին նյարդ	Каудальный ягодичный нерв	N. glutaeus caudalis	Ներվուս գլուտեուս կաուդալիս
Ազդրի մաշկային հետին նյարդ	Кожный каудальный нерв бедра	N. cutaneus femoris caudalis	Ն. կուտանեուս ֆեմորիս կաուդալիս
Գավակի մաշկային հետին նյարդեր	Ягодичные кожные каудальные нервы	Nervi clunii caudales	Ներվի կլունիի կաուդալես
Ամորթույթային նյարդ	Срамной нерв	N. pudendus	Ներվուս պուդենդուս

Առնանդամի քիկնային նյարդ	Дорсальный удовый нерв	N. dorsalis penis	Ներվուս դորզալիս պենիս
Ուղիղ աղիքի միջին նյարդ	Средний геморроидальный нерв	N. haemorrhoidalis medium	Ներվուս հեմորոիդալիս մեդիուս
Ուղիղ աղիքի հետին նյարդ	Геморроидальный или прямокишечный каудальный нерв	N. haemorrhoidalis caudalis	Ներվուս հեմորոիդալիս կաուդալիս
Նստային նյարդ	Седалищный нерв	N. ischiadicus	Ներվուս իսխիադիկուս
Մեծ ոլոքային նյարդ	Большеберцовый нерв	N. tibialis	Ներվուս տիբիալիս
Սկանային վերին ճյուղ	Проксимальная мускульная ветвь	Ramus muscularis proximalis	Ռամուս մուսկուլարիս պրոքսիմալիս
Մրուների ներքանային մաշկային նյարդ	Плантарный кожный нерв голени	N. cutaneus surae plantaris	Ներվուս կուտանեուսսուրե պլանտարիս
Սկանային ստորին ճյուղ	Дистальная мускульная ветвь	Ramus muscularis distalis	Ռամուս մուսկուլարիս դիստալիս
Մրուների մաշկային ներսի նյարդ	Медиальный кожный нерв голени	N. cutaneus tibialis medialis	Ներվուս կուտանեուս տիբիալիս մեդիալիս
Ներքանային ներսի նյարդ	Медиальный плантарный нерв	N. plantaris medialis	Ներվուս պլանտարիս մեդիալիս
Ներքանային կողմնային նյարդ	Латеральный плантарный нерв	N. plantaris lateralis	Ներվուս պլանտարիս լատերալիս
Միջոսկրային միջին մկանի նյարդ	Нерв межкостного среднего мускула	N. musculi interossei medii	Ներվուս մուսկուլի ինտերոսեի մեդիի
Նախազարշապատի ներքանային խորամիստ կողմնային և ներսի նյարդեր	Плюсневые плантарные глубокие латеральные и медиальные нервы	N. metatarsi plantares profundi lateralis et medialis	Ներվի մետատարզի պլանտարես պրոֆունդի լատերալիս եւ մեդիալիս
Մատների քիկնային ներսի և կաղմնային նյարդեր	Дорсальные пальцевые нервы	Nn. digitales dorsales medialis et lateralis	Ներվի դիգիտալես դորզալես մեդիալիս եւ լատերալիս
Մատների ներքանային ներսի և կողմնային նյարդեր	Плантарные пальцевые нервы	Nn. digitales plantares medialis et lateralis	Ներվի դիգիտալես պլանտարես մեդիալիս եւ լատերալիս
Միացնող ճյուղ	Соединительная ветвь	Ramus communicans	Ռամուս կոմմունիկանս
Փոքր ոլոքային նյարդ	Малоберцовый нерв	N. peroneus	Ներվուս պերոնեուս
Մրուների քիկնային մաշկային նյարդ	Дорсальный кожный нерв голени	N. cutaneus surae dorsalis	Ներվուս կուտանեուս սուրե դորզալիս
Փոքր ոլոքային մակերեսային նյար	Поверхностный малоберцовый нерв	N. peroneus superficialis	Ներվուս պերոնեուս սուպերֆիցիալիս
Փոքր ոլոքային խորանիստ նյարդ	Глубокий малоберцовый нерв	N. peroneus profundus	Ներվուս պերոնեուս պրոֆունդուս
Պոչի նյարդեր	Хвостовые нервы	Nn. coccygei	Ներվի կոկցիգեի

ԳՆԱԳՈՒԴԵՂԱՅԻՆ ՆՅԱՐԿԵՐ

Հոտառական նյարդ	Обонятельный нерв	N. olfactorius	Ներվուս օլֆակտորիուս
Հոտառական թելեր	Обонятельные нити	Fila olfactoria	Ֆիլա օլֆակտորիա
Խոփաքթային նյարդ	Сонниково-носовой нерв	N. vomeronasalis	Ներվուս վոմերոնազայիս
Տեսողական նյարդ	Зрительный нерв	N. opticus	Ներվուս օպտիկուս
Ակնաշարժ նյարդ	Глазодвигательный нерв	N. oculomotorius	Ներվուս օկուլոմոտորիուս
Վերին ճյուղ	Дорсальная ветвь	Ramus dorsalis	Ռամուս դորզալիս
Ստորին ճյուղ	Вентральная ветвь	Ramus ventralis	Ռամուս վենտրալիս
Ճախարակային նյարդ	Блоковый нерв	N. trochlearis	Ներվուս տրոխլարիս
Եռոդյակ նյարդ	Тройничный нерв	N. trigeminus	Ն. տրիգեմինուս
Ակնային նյարդ	Глазничный нерв	N. ophthalmicus	Ն. օֆթալմիկուս
Արցունքային նյարդ	Слезный нерв	N. lacrimalis	Ն. լակրիմալիս
Քունքայտային ճյուղ	Височно-скуловая ветвь	Ramus zygomaticotemporalis	Ռամուս զիգոմատիկո-տեմպորալիս
Ճակատային նյարդ	Лобный нерв	N. frontalis	Ն. ֆրոնտալիս
Քթարտևանունքային նյարդ	Носо-ресничный нерв	N. nasociliaris	Ներվուս նազոցիլիարիս
Երկար արտևանունքային նյարդ	Длинный ресничный нерв	N. ciliaris longus	Ներվուս ցիլիարիս լոնգուս
Ենթաճախարակային նյարդ	Подблоковый нерв	N. infratrochlearis	Ներվուս ինֆրատրոխլարիս
Մաղամման նյարդ	Решетчатый нерв	N. ethmoidalis	Ներվուս էթմոիդալի
Վերձնոտային նյարդ	Верхнечелюстной нерв	N. maxillaris	Ներվուս մաքսիլարիս
Այտային նյարդ	Скуловой нерв	N. zygomaticus	Ն. զիգոմատիկուս
Ենթակնակապճային նյարդ	Подглазничный нерв	N. infraorbitalis	Ներվուս ինֆրաորբիտալիս
Ատամնախորշային հետին ճյուղեր	Аборальные альвеолярные ветви	Rami alveolares aborales superiores	Ռամի ալվեոլարես սուպերիորես
Ատամնախորշային միջին ճյուղեր	Средние альвеолярные ветви	Rami alveolares medii superiores	Ռամի ալվեոլարես մադիի սուպերիորես
Կտրիչային ճյուղ	Резцовая ветвь	Ramus incisivus superior	Ռամուս ինցիզիվուս սուպերիոր
Ատամնային հյուսակ	Зубное сплетение	Plexus dentalis	Փլեքսուս դենտալիս
Քթի արտաքին նյարդեր	Наружные носовые нервы	Nn. nasales externi	Ներվի նազալես էքստերնի
Քթի առջևի նյարդ	Оральный носовой нерв	Nn. nasalis oralis (n. naricus)	Ն. նազալիս օրալիս (ներվուս նարիկուս)
Վերին շրթունքային նյարդ	Верхний губной нерв	N. labialis superior	Ներվուս լաբիալիս սուպերիոր
Մեկաքիմքային նյարդ	Клинонёбный нерв	N. sphenopalatinus	Ներվուս սֆենոպալատինուս

Սեպաքիմքային հանգույց	Клиночѣбный ганглий	Ganglia sphenopalatinus	Գանգլիա սֆենոպալատինուս
Քթի հետին նյարդ	Аборальный носовой нерв	N. nasalis aboralis	Ներվուս նազալիս աբորալիս
Քիմքի մեծ նյարդ	Большой нѣбный нерв	N. palatinus maior	Ներվուս պալատինուս մաիոր
Քիմքի փոքր նյարդ	Малый нѣбный нерв	N. palatinus minor	Ներվուս պալատինուս մինոր
Ստործնոտային նյարդ	Нижнечелюстной нерв	N. mandibularis	Ներվուս մանդիբուլարիս
Քունքի մակերեսային նյարդ	Поверхностный височный нерв	N. temporalis super- ficialis	Ներվուս տեմպորա- լիս սուպերֆիցիալիս
Դեմքի խոտորմակ ճյուղ	Поперечная лицевая ветвь	Ramus transversus faciei	Ռամուս տրանսվեր- զուս ֆացիեի
Թշային նյարդ	Щѣчный нерв	N. buccinatorius	Ն. բուկցինատորիուս
Ծամիչ նյարդ	Жевательный нерв	N. massetericus	Ն. մագետերիկուս
Քունքի խոտորմակ նյարդեր	Глубокие височные нервы	Nervi temporales profundi	Ներվի տեմպորալես պրոֆունդի
Թևանման նյարդ	Крыловой нерв	N. pterygoideus	Ներվուս պտերիգոիդեուս
Լեզվային նյարդ	Язычный нерв	N. lingualis	Ներվուս լինգվալիս
Մակերեսային ճյուղ	Поверхностная ветвь	Ramus superficialis	Ռամուս սուպերֆիցիալիս
Խորանիստ ճյուղ	Глубокая ветвь	Ramus profundus	Ռ. պրոֆունդուս
Միջծնոտային նյարդ	Межчелюстной нерв	N. intermandibularis seu mylohyoideus	Ներվուս ինտերմանդիբու- լարիս սեու միլոիդիդեուս
Ստորին ծնոտի ատամնախորշային նյարդ	Альвеолярный или луночковый нерв нижней челюсти	N. alveolaris mandibulae	Նրվուս ալվեոլարիս մանդիբուլե
Կտրիչ ատամների ճյուղ	Ветвь для резцовых зубов	Ramus alveolaris incisivus mandibulae	Ռամուս ալվեոլարիս ինցիզիվուս մանդիբուլե
Կզակային նյարդ	Подбородочный нерв	N. mentalis	Ներվուս մենտալիս
Աչքի կողմտարիչ նյարդ	Отводящий нерв	N. abducens	Ներվուս աբդուցենս
Դիմային նյարդ	Лицевой нерв	N. facialis	Ներվուս ֆացիալիս
Թշային հյուսակ	Щѣчное сплетение	Plexus buccalis	Փլեքսուզ բուկկալիս
Ականջի հետին հյարդ	Каудальный ушной нерв	N. auricularis caudalis	Ն. աուրիկուլարիս կաուդալիս
Ականջի ներքին նյարդ	Внутренний ушной нерв	N. auricularis internus	Ներվուս աուրիկու- լարիս ինտերնուս
Երկփոր մկանի նյարդ	Нерв двубрюшного мускула	N. digastricus	Ներվուս դիգաստրիկուս
Կոպականջային նյարդ	Веко-ушной нерв	N. auriculopalpebralis	Ներվուս աուրի- կուլոպալպերալիս
Պարանոցային ճյուղ	Шейная ветвь	Ramus colli	Ռամուս կոլի
Թշային վերին նյարդ	Дорсальный щѣчный нерв	N. buccalis dorsalis	Ներվուս բուկկալիս դորզալիս

Թշային ստորին նյարդ	Вентральный шёчный нерв	N. buccalis ventralis	Ներվուս բուկկալիս վենտրալիս
Լսողական կամ լսողաստատիկ նյարդ	Слуховой или стато-акустический нерв	N. acusticus s. statoacusticus	Ն. ակուստիկուս սեուստատոսկուստիկուս
Խոնոմցային արմատ	Улитковый корень	Radix cochlearis	Ռ-ադիքս կոխլեարիս
Լեզվաընկալման նյարդ	Языко-глоточный нерв	N. glossopharyngeus	Ներվուս գլոսոֆարինգեուս
Լեզվային ճյուղ	Язычная ветвь	Ramus lingualis	Ռամուս լինգվալիս
Ընկալման ճյուղ	Глоточная ветвь	Ramus pharyngeus	Ռամուս ֆարինգեուս
Լրացուցիչ նյարդ	Добавочный нерв	N. accessorius	Ն. ակցեսորիուս
Լրացուցիչ նյարդի քիկնային մաս	Спинная часть добавочного нерва	N. accessorius spinalis	Ն. ակցեսորիուս սպինալիս
Լրացուցիչ նյարդի գլխային մաս	Головная часть добавочного нерва	N. accessorius capitis (vagi)	Ն. ակցեսորիուս կապիտի (վագի)
Ենթալեզվային նյարդ	Подъязычный нерв	N. hypoglossus	Ներվուս հիպոգլոսուս
Մակերեսային ճյուղ	Поверхностная ветвь	Ramus superficialis	Ռամուս սուպերֆիցիալիս
Խորամխտ ճյուղ	Глубокая ветвь	Ramus profundus	Ռ. պրոֆունդուս

ՎԵԳԵՏԱՏԻՎ ՆՅԱՐԴԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

Ողնամեղման հանգույցներ	Околопозвоночные ганглии	Ganglia paravertebralia	Գանգլիա պարավերտեբրալիա
Նախաղոնային հանգույցներ	Предпозвоночные ганглии	Ganglia praevertebralia	Գանգլիա պրեվերտեբրալիա
Սպիտակ միացնող ճյուղեր	Белые соединительные ветви	Rami communicantes albi	Ռամի կոմունիկանթես ալբի
Գորշ միացնող ճյուղեր	Серые соединительные ветви	Rami communicantes grisei	Ռամի կոմունիկանթես գրիզեի

ՎԵԳԵՏԱՏԻՎ ՆՅԱՐԴԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՄԻՍՊԱՏԻՎ ԲԱԺԻՆ

Միմպատիկ սահմանային սյուն	Пограничный симпатический ствол	Truncus sympathicus	Տրունկուս սիմպատիկուս
Պարանոցի առջևի սիմպատիկ հանգույց	Краниальный шейный симпатический узел	Ganglion cervicale craniale	Գանգլիոն ցերվիկալե կրանիալե
Ներքին երազան նյարդ	Внутренний сонный нерв	N. caroticus internus	Ներվուս կարոտիկուս ինտերնուս
Ներքին երազան հյուսակ	Внутреннее сонное сплетение	Plexus caroticus internus	Փլեքսուս կարոտիկուս ինտերնուս
Ապառաժային խորամխտ մեծ նյարդ	Большой глубокий каменистый нерв	Nn. petrosus profundus maior	Ներվի պետրոգոուս պրոֆունդուս մաիոր
Երազան-թմբկային նյարդեր	Сонно-барабанные нервы	Nn. carotico-tympanici	Ներվի կարոտիկո-տիմպանիցի
Ապառաժային խորամխտ փոքր նյարդ	Малый глубокий каменистый нерв	N. petrosus profundus minor	Ներվուս պետրոգոուս պրոֆունդուս մինոր
Լծային նյարդ	Яремный нерв	N. iugularis	Ն. իյուգուլարիս

Արտաքին երազան նյարդ	Наружный сонный нерв	N. caroticus externus	Ներվուս կարոտիկուս էքստերնուս
Արտաքին երազան հյուսակ	Наружное сонное сплетение	Plexus caroticus externus	Փլեքսուս կարոտիկուս էքստերնուս
Վագոսիմպատիկ սյուն	Вагосимпатический ствол	Truncus vagosympathicus	Տրունկուս վագոսիմպատիկուս
Պարանոցի միջին հանգույց	Средний шейный узел	Ganglion cervicale medium	Գանգլիոն ցերվիկալե մեդիում
Աստղաձև հանգույց	Звездчатый узел	Ganglion stellatum	Գանգլիոն ստելլատում
Ողնային նյարդ	Позвоночный нерв	N. vertebralis	Ն.վերտեբրալիս
Սրտային ճյուղեր կամ սրտի աշխատանքն արագացնող ճյուղեր	Сердечные ветви	Rami cardiaci s. nn. accelerantes cordis	Ռամի կարդիացի սեու ներվի ակցելերանտես կորդիս
Ենթամրակային (Վիյուսենյան) օղակ	Подключичная или выссеневая петля	Ansa subclavia s. vieussenii	Անսա սուքլավիա սեու վիեսենսենի
Կրծքային հանգույց	Грудной узел	Ganglion thoracale	Գանգլիոն թորակալե
Համակողմնային սյուն	Коллатеральный ствол	Truncus collateralis	Տրունկուս կոլլատերալիս
Սրտային և թոքային հյուսակներ	Сердечное и легочное сплетение	Plexus cardiacus et pulmonis	Պլեքսուս կարդիա-կուս էք պուլմոնիս
Կրծքային աորտայի հյուսակ	Грудное аортальное сплетение	Plexus aorticus thoracalis	Պլեքսուս աորտիկուս թորակալիս
Ընդերային (փորի) մեծ նյարդ	Большой внутренний, или чревный нерв	N. splanchnicus maior	Ներվուս սպլանխնիկուս մաիոր
Ընդերային (փորի) փոքր նյարդ	Малый внутренний, или чревный нерв	N. splanchnicus minor	Ներվուս սպլանխնիկուս մինոր
Երիկամային հյուսակ	Почечное сплетение	Plexus renalis	Պլեքսուս ռենալիս
Պոչային հանգույց	Хвостовой узел	Ganglion coccygeum	Գանգլիոն կոկցիգեոս
Որովայնային աորտայի հյուսակ	Брюшное аортальное сплетение	Plexus aorticus abdominalis	Պլեքսուս աորտիկուս արդոմինալիս
Աորտայի ստորին հյուսակ	Вентральное аортальное сплетение	Plexus aorticus ventralis	Պլեքսուս աորտիկուս վենտրալիս
Կիսալուսնաձև հանգույց	Полулунный узел	Ganglion semilunare	Գանգլիոն սեմիլունարե
Արևաձիգ հանգույցներ	Чревные узлы	Ganglii coeliacum	Գանգլիի կոելիակում
Առջևի միջ-ընդերային հանգույց	Краниальный брыжеечный узел	Ganglion mesentericum craniale	Գանգլիոն մենտերիկում կրանիալե
Արևաձիգ հյուսակ (հանգույց)	Солнечное сплетение (узел)	Plexus solaris (ganglion solare)	Պլեքսուս սոլարիս (գանգլիոն սոլարե)
Լյարդի հյուսակ	Печеночное сплетение	Plexus hepaticus	Պլեքսուս հեպատիկուս

Փայծաղի հյուսակ	Селезеночное сплетение	Plexus lienalis	Պլեքսուս լիենալիս
Ստամոքսային հյուսակ	Желудочное сплетение	Plexus gastricus	Պլեքսուս գաստրիկուս
Առջևի միջընդերա- յին հյուսակ	Краниальное бры- жеечное сплетение	Plexus mesentericus cranialis	Պլեքսուս մեզենտե- րիկուս կրանիալիս
Մակերիկամային հյուսակ	Надпочечное сплетение	Plexus suprarenalis	Պլեքսուս սուպրառենալիս
Հետին միջընդերա- յին հանգույց	Каудальный брыжеечный узел	Ganglion mesen- tericum caudale	Գանգլիոն մեզեն- տերիկում կաուդալե
Միջհանգույցային հյուսակներ	Межузловые сплетения	Plexus interganglionares	Պլեքսուս ինտերգա- նգլիոնարիս
Հետին միջընդերա- յին հյուսակ	Каудальное бры- жеечное сплетение	Plexus mesentericus caudalis	Պլեքսուս մեզենտե- րիկուս կաուդալիս
Մերմնային ներքին հյուսակ	Внутреннее семенное сплетение	Plexus spermaticus internus	Պլեքսուս սպերմա- տիկուս ինտերնուս
Ենթաորովայնային նյարդ	Подчревный нерв	N. hypogastricus	Ներվուս հիպոգաստրիկուս
Ենթաորովայնային հյուսակ	Подчревное сплетение	Plexus hypogastricus	Ֆլեքսուս հիպոգաստրիկուս
Ամնանդամի փա- յարյան (խորշիկա- յին) հյուսակ	Удовое пещеристое сплетение	Plexus cavernosus penis	Պլեքսուս կավերնոզուս պենիս
Միզապարկի հյուսակ	Пузырное сплетение	Plexus vesicalis	Պլեքսուս վեզիկալիս
Ռեկտալ աղիքի հյուսակ	Геморроидальное сплетение (прямокишечное сплетение)	Plexus haemorrhoidalis	Պլեքսուս հեմոռոիդալիս
Ծլիկի հյուսակ	Клиторидное сплетение	Plexus clitoridis	Պլեքսուս կլիտորիդիս
Արգանդա- հեշտոցային հյուսակ	Маточно-влага- лищное сплетение	Plexus uterovaginalis	Պլեքսուս ուտերո- վագինալիս
Շագանագակեղծի հյուսակ	Предстательное сплетение	Plexus prostaticus	Պլեքսուս պրոստատիկուս

ՎԵԳԵՏԱՏԻՎ ՆՅԱՐԴԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՊԱՐԱՄԻՄՊԱՏԻՎ ԲԱԺԻՆ

Արտանոմերային նյարդահանգույց	Ресничный узел	Ganglion ciliare	Գանգլիոն ցիլիարե
Արտանոմերային կարճ նյարդեր	Короткие ресничные нервы	Nervi ciliares breves	Ներվի ցիլիարես բրեվես
Մնայաքիմերային նյարդահանգույց	Клинонебный узел	Ganglion sphenopalatinum	Գանգլիոն սֆենոպալատինում
Առջևի և հետևի քթագատիչ կորիզներ	Слюноотделитель- ные ядра	Nucleus salivatorius superior et inferior	Նեկլետուս սալիվա- տորիուս սուպերիոր էթ ինֆերիոր
Ենթալեզվային, ենթաձեռնոտային, կամ մեկելյան նյարդահանգույց	Подъязычный, подчелюстной, или меккелев, узел	Gnl. linguale s. submaxillare, s. Meckelii	Գանգլիոն լինգվալե սեու սուբմաքսիլարե, սեու Մեկելի

Ականջային նյարդահանգույց	Ушной узел	Gnl. oticum	Գանգլիոն օտիկում
Հարականջային նյարդ	Околоушной нерв	N. parotideus	Ներվուս պարոտիդեոս
Թափառող նյարդ	Блуждающий нерв	N. vagus	Ներվուս վագուս
Լծային նյարդահանգույց	Яремный узел	Gnl. iugulare	Գանգլիոն իուգուլարե
Ցանցաձև հյուսակ	Сетевидное сплетение	Plexus nodosus	Պլեքսուս նոդոզուս
Թափառող նյարդի պարանոցային մաս	Шейная часть блуждающего нерва	Pars cervicalis n. vagi	Պարս ցերվիկալիս ներվի վագի
Ըմպանային ճյուղ	Глоточная ветвь	Ramus pharyngeus	Ռամուս ֆարինգեոս
Ըմպանի հյուսակ	Глоточное сплетение	Plexus pharyngeus	Պլեքսուս ֆարինգեոս
Կոկորդային առջևի նյարդ	Гортанный краниальный нерв	N. laryngeus cranialis	Ներվուս լարինգեոս կրանիալիս
Սրտային ճյուղ, կամ սրտի զսպող նյարդ	Сердечная ветвь	N. depressor cordis	Ներվուս դեպրեսոր կորդիս
Սրտի հյուսակ	Сердечное сплетение	Plexus cardiacus	Պլեքսուս կարդիակոս
Սրտային ճյուղեր	Сердечные ветви	Rami cardiacai	Ռամի կարդիացի
Հետադարձ նյարդ	Возвратной нерв	N. recurrens	Ներվուս ռեկուրենս
Կոկորդի հետին նյարդ	Каудальный гортанный нерв	N. larybgeus caudalis	Ներվուս լարինգեոս կաուդալիս
Թափառող նյարդի կարծրային մաս	Грудная часть	Pars thoracalis n. vagi	Պարս թորակալիս ներվուս վագի
Շնչափողային հետին հյուսակ	Каудальное тра- хеальное сплетение	Plexus trachealis caudalis	Պլեքսուս տրախեա- լիս կաուդալիս
Ստորին ճյուղեր	Вентральные ветви	Rami ventrales	Ռամի վենտրալես
Թոքային հյուսակ	Легочное сплетение	Plexus pulmonalis	Պլեքսուս պուլմոնալիս
Կերակրափողի ստորին սյուն	Вентральный пищеводный ствол	Truncus oesophageus ventralis	Տրունկուս օեզոֆագեոս վենտրալիս
Կերակրափողային հյուսակ	Пищеводное сплетение	Plexus oesophageus	Պլեքսուս օեզոֆագեոս
Ստամոքսային առջևի հյուսակ	Переднее желу- дочное сплетение	Plexus gastricus cranialis	Պլեքսուս գաստրի- կուս կրանիալիս
Վերին ճյուղեր	Дорсальные ветви	Rami dorsales	Ռամի դորզալես
Կերակրափողային վերին սյուն	Дорсальный пищеводный ствол	Truncus oesopha- geus dorsalis	Տրունկուս օեզո- ֆագեոս դորզալիս
Ստամոքսային հետին հյուսակ	Каудальное желу- дочное сплетение	Plexus gastricus caudalis	Պլեքսուս գաստրի- կուս կաուդալիս
Սիջմկանային (Ավերքախյան) հյուսակ	Межмускульное сплетение	Plexus myoentericus s. Auerbachii	Պլեքսուս միոնտերիկուս սեու Աուերբախի

Եմքալորճնային (Մեյսներյան) հյուսակ	Подслизистое сплетение	Plexus submucosus s. Meissneri	Պլեքսուս սուբմուկոզուս սեու Մեյսների
Եմքաշնային հյուսակ	Подсерозное сплетение	Plexus subserosus	Պլեքսուս սուբսերոզուս
Կոմքային նյարդ	Тазовый нерв	N. pelvici s. n. erigens	Ն. պելվիկուս սեու ներվուս էրիգենս

ՏԵՍՈՂԱԿԱՆ ՕՐԳԱՆ (ԱԶԲ) ԱԶԲԻ ՊԱՇՏՊԱՆԻՉ ԵՎ ՕԺԱՆԴԱԿ ՕՐԳԱՆՆԵՐ

ԿՈՊԵՐ

Վերին և ստորին կոպեր	Верхнее и нижнее веко	Palpebra superior et inferior	Պալպերրա սուպեր- իոր էք ինֆերիոր
Կոպերի ճնդք	Щель век	Rima palpebrarum	Ռիմա պալպերրարում
Աչքի կողմնային և ներսի անկյուններ	Латеральные и медиальные углы век, или глаза	Angulus oculi lateralis et medialis	Անգուլուս օկուլի լատերալիս էք մեդիալիս
Կոպերի ձուլան (կցան)	Спайка век	Commisura palpebrarum	Կոմմիսուրա պալպերրարում
Կոպերի եզր	Край века	Limbus palpebralis	Լիմբուս պալպերրալիս
Արտևանումքներ	Ресницы	Cilia	Տիլիա
Կոպերի շաղկապենի	Конъюнктивa век	Coniunctiva palpebralis	Կոնյունկտիվա պալպերրալիս
Մեյքոմուլյան գեղձեր	Мейбомовы, или тарсальные железы	Glandulae Meibomii	Գլանդուլե Մեյքոմիի
Աչքի օծիչ	Глазная смазка	Sebum palpebrale	Սեբում պալպերրալե
Ակնախնձորի շաղկապենի	Конъюнктивa глазного яблока	Coniunctiva bulbi	Կոնյունկտիվա բուլբի
Շաղկապենու վերին և ստորին կամար	Верхний и нижний свод конъюнктивы	Fornix coniunctivae superior et inferior	Ֆորնիքս կոնյունկ- տիվե սուպերիոր էք ինֆերիոր
Շաղկապենային պարկ	Конъюнктиваль- ный мешок	Saccus coniunctivae	Սակկուս կոնյունկտիվե
Արցունքային բլրակ	Слезный бугорок	Caruncula lacrimalis	Կարունկուլա լակրիմալիս
Արցունքային լիճ	Слезное озеро	Lacus lacrimalis	Լակուս լակրիմալիս
Արցունքային անցք	Слезное отверстие	Punctum lacrimalae	Պունկտում լակրիմալե
Երրորդ կոպ	Третье веко	Palpebra tertia	Պալպերրա տերցիա
Երրորդ կոպի առաձիգ աճառ	Хрящ третьего века	Cartilago palpebrae tertia	Կարթիլագո պալպերե տերցիե

ԿՈՊԵՐԻ ՄՎԱՆՆԵՐ

Կոպերի շրջամածն մկան	Круговой мускул века	M. orbicularis palpebrarum	Մուկուլուս օրբիկուլարիս պեյպեբրարում
Վերին կոպը բարձրացնող արտաքին մկան	Наружный подниматель верхнего века	M. levator palpebrae superioris externus	Մուկուլուս լեվատոր պալպեբրե սուպերիորիս էքստերնուս
Վերին կոպը բարձրացնող ներքին մկան	Внутренний подниматель верхнего века	M. levator palpebrae superioris internus	Մ. լեվատոր պալպեբրե սուպերիորիս ինտերնուս
Ստորին կոպն իջեցնող մկան	Опускающий нижнего века	M. depressor palpebrae inferioris	Մ. դեպրեսոր պալպեբրե ինֆերիորիս

ԱՐՅՈՒՆՔԱՅԻՆ ԱՊԱՐԱՏ

Արցունքային ապարատ	Слезный аппарат	Apparatus lacrimalis	Ապարատուս լակրիմալիս
Վերին կոպի արցունքագեղձ	Слезная железа верхнего века	Glandula lacrimalis palpebrae superioris	Գլանդուլա լակրիմալիս պալպեբրե սուպերիորիս
Արցունք	Слезы	Lacrimae	Լակրիմե
Արցունքային խողովակներ	Слезные каналы	Ductus lacrimales	Դուկտուս լակրիմալիս
Արցունքային պարկ	Слезный мешок	Saccus lacrimalis	Սակկուս լակրիմալիս
Քարացունքային քաղանթակազմ ծորան	Носо-слезной перепончатый проток	Ductus nosolacrimalis membranous	Դուկտուս նոսոլակրիմալիս մեմբրանոզուս
Երրորդ կոպի արցունքագեղձ	Железа третьего века	Glandula palpebrae tertiae	Գլանդուլա պալպեբրե տերցիե

ԱՆՆԱԿԱՊԴՈՒ ՈՍԿՐԱՊԱՏԱԿ

Ակնակապճի ոսկրապատակ	Периорбита	Periorbita	Պերիօրբիտա
Աճառային ճախարակ	Хрящевой блок	Trochlea	Տրոխլեա
Ակնակապճային մկան	Орбитальный мускул	m. orbitalis	Մուկուլուս օրբիտալիս
Արտասակնակապճային ճարպային մարմին	Экстраорбитальное жировое тело	Corpus adiposum extraorbitale	Կորպուս ադիպոզում էքստրաօրբիտալե
Ներակնակապճային ճարպային մարմին	Интраорбитальное жировое тело	Corpus adiposum intraorbitale	Կորպուս ադիպոզում ինտրաօրբիտալե

ԱԶԶԻ ՄՎԱՆՆԵՐ ԵՎ ՓԱԿԵՐՆԵՐ

Ակնախնձորը հետ քաշող մկան	Оттягиватель глазного яблока	M. retractor oculi	Մուկուլուս ռետրակտոր օկուլի
Աչքի ուղիղ մկաններ	Прямые мускулы глаза	Mm. recti bulbi	Մուկուլի ռեկտի բուլբի
Աչքի ստորին շեղ մկան	Косой вентральный мускул глаза	M. obliquus bulbi ventralis	Մուկուլուս օբլիկվուս բուլբի վենտրալիս

Աչքի վերին շեղ մկան	Косой дорсальный мускул глаза	M. obliquus bulbi dorsalis	Մուսկուլուս օրիկվուս բուլբի դորզալիս
Ակնակապճի մակերեսային փակեղ	Поверхностная фасция орбиты	Fascia superficialis	Ֆասցիա սուպերֆիցիալիս
Ակնակապճի խորամխառ փակեղ	Глубокая фасция орбиты	Fascia profunda	Ֆասցիա պրոֆունդա
Ակնախնձորի (տենոնյան) փակեղ	Фасция глазного яблока (тенонова)	Fascia bulbi (Tenoni)	Ֆասցիա բուլբի (տենոնի)
Տեսողական նյարդի բունոց	Влагалище зрительного нерва	Vagina nervi optici	Վագինա ներվի օպտիկի
Ներփակեղային կամ տենոնյան տարածություն	Теноновое, или перибульбарное пространство	Spatium interfasciale	Սպատիում ինտերֆասցիալե

ԱՎՆԱԽՆՁՈՐ

Ակնախնձոր կամ աչք	Глазное яблоко или глаз	Bulbus oculi	Բուլբուս օկուլի
Ներակնային (կամներային) հեղուկ	Внутриглазная (камерная) жидкость	Humor aquaeus	Հումոր ակվեուս
Աչքի ֆիբրոզային թաղանթ	Фиброзная оболочка глаза	Tunica fibrosa oculi	Տունիկա ֆիբրոզա օկուլի
Սպիտակուցային թաղանթ	Белочная оболочка глаза	Sclera	Սկլերա
Սպիտակուցային թաղանթի ծակոտկեն բիթեղ	Пористая пластинка склеры	Lamina cribrosa sclerae	Լամինա կրիբրոզա սկլերե
Եղջրենային անցք	Отверстие роговицы склеры	Rima cornealis sclerae	Ռիմա կոռնեալիս սկլերե
Երակային ցանց	Венозное сплетение	Plexus venosus sclerae	Փլեքսուզ վենոզուս սկլերե
Եղջրաթաղանթ (եղջրենի)	Роговица	Cornea	Կոռնեա
Աչքի անոթային թաղանթ	Сосудистая оболочка глаза	Tunica vasculosa oculi	Տունիկա վասկուլոզա օկուլի
Սեփական անոթաթաղանթ	Собственно сосудистая оболочка или хориоидея	Chorioidea	Խորիոիդեա
Անդրադարձնող ֆիբրոզային թաղանթ	Отражающая оболочка, или тапетум	Tapetum fibrosum	Տապետում ֆիբրոզում
Արտևանոնքային (թարթիչային) մարմին	Ресничное тело	Corpus ciliare	Կորպուս ցիլիարե
Արտևանոնքային պսակ	Ресничная корона	Corona ciliaris	Կորոնա ցիլիարիս
Արտևանոնքային ելուններ	Ресничные отростки	Processus ciliares	Պրոցեսսուս ցիլիարես
Արտևանոնքային գոտի կամ ռապակի Ֆիննի կապան	Циннева связка хрусталика	Zonula ciliaris (Zinnii)	Ջոնուլա ցիլիարիս (Ֆիննիի)

Ոսպնյակը կախող կապան	Подвешивающая связка хрусталика	Lig. suspensorium lentis	Լիգ. սուսպենզորիում լենթիս
Արտևանոմեքային մկան	Ресничный мускул	M. ciliaris	Մուսկուլուս ցիլիարիս
Ծիածնաթաղանթ	Радужная оболочка	Iris	Իրիս
Բիր	Зрачок	Pupilla	Պուպիլա
Ծիածնաթաղանթի առջևի մակերես	Передняя поверхность	Facies anterior	Ֆացիես անտերիոր
Հետևի մակերես	Задняя поверхность	Facies posterior	Ֆացիես պոստերիոր
Բիրային եզր	Зрачковый край	Margo pupillaris	Մարգո պուպիլարիս
Խաղողի հատիկներ	Виноградные зерна	Granula iridis	Գրանուլա իրիդիս
Արտևանոմեքային եզր	Ресничный край	Margo ciliaris	Մարգո ցիլիարիս
Կառարածև կապան	Гребешковая связка	Ligamentum pectinatum iridis	Լիգ. պեկտինատում իրիդիս
Գաղտումային տարածություններ	Фонтановые пространства	Spatia anguli iridis (Fontanae)	Սպատիս անգուլի իրիդիս (Ֆոնտանե)
Բիրի սեղմիչ մկան	Сфинктер зрачка	M. sphincter pupillae	Մուսկուլուս սֆինկտեր պուպիլլե
Բիրի լայնացուցիչ մկան	Дилататор зрачка	M. dilatator pupillae	Մ. դիլատատոր պուպիլլե
Զարկերակային օղակ	Артериальное кольцо	Circulus arteriosus iridis maior	Ցիրկուլուս արտերի-ոզուս իրիդիս մայոր
Աչքի ցանցենի	Сетчатая оболочка глаза, или ретина	Retina	Ռետինա
Ցանցենու տեսողական մաս	Зрительная часть сетчатки	Pars optica retinae	Պարս օպտիկա ռետինե
Տեսողական պտկիկ	Зрительный сосок	Papilla optica	Պապիլա օպտիկա
Ցանցենու արտևանոմեքային մաս	Ресничная часть сетчатки	Pars ciliaris retinae	Պարս ցիլիարիս ռետինե
Ցանցենու ծիածնաթաղանթային մաս	Радужная часть сетчатки	Pars iridis retinae	Պարս իրիդիս ռետինե
Տեսողական նյարդ	Зрительный нерв	N. opticus	Ներվուս օպտիկուս
Տեսողական նյարդի բունոց	Влагалище зрительного нерва	Vaginae nervi optici	Վագինե ներվի օպտիցի
Ոսպնյակ	Хрусталик	Lens crystallina	Լենս կրիստալինա
Առջևի մակերես	Передняя поверхность	Facies anterior	Ֆացիես անտերիոր
Հետևի մակերես	Задняя поверхность	Facies posterior	Ֆացիես պոստերիոր
Ոսպնյակի առանցք	Ось хрусталика	Axis lentis	Աքսիս լենտիս
Ոսպնյակի պատիճ	Капсула хрусталика	Capsula lentis	Կապսուլա լենտիս
Ոսպնյակի պարենխիմա	Паренхима хрусталика	Substantia lentis	Սուբստանցիա լենտիս

Կեղեկային մաս	Корковая часть	Substantia corticalis	Մուրսաճնցիա կորտիկալիս
Ոսպնյակի կորիզ	Ядро хрусталика	Nucleus lentis	Նուկլեոս լենտիս
Ապակենման մարմին	Стекловидное тело	Corpus vitreum	Կորպուս վիտրեոս

ԼՍՈՂՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀԱՎԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՕՐԳԱՆՆԵՐ

ԱՐՏԱԶԻՆ ԱԿԱՆՋ

Արտաքին ականջ	Наружное ухо	Auris externa	Աուրիս էքստերնա
Արտաքին լսողական մուտք (անցուղի)	Наружный слуховой проход	Meatus acusticus externus	Մեատուս ակուստիկուս էքստերնուս
Օղակաձև աճառ	Кольцевидный хрящ	Cartilage anularis	Կարթիլագո անուլարիս
Ականջի խեցի	Ушная раковина	Auricula	Աուրիկուլա
Նավակաձև դիստալ մաս կամ մավակ	Лапедвидная часть, или ладья	Scapha s. pars scaphoidea	Սկաֆա, սեու պարս սկաֆոիդեա
Պարուրաձև մաս կամ ականջի խեցու հիմք	Завитковая часть, или основание ушной раковины	Conchal s. concha	Կոնխալիս սեու կոնխա
Ականջի խեցու մեջք	Спинка ушной раковины	Dorsum auriculae	Դորսում աուրիկուլե
Ականջի խեցու ծայր	Верхушка ушной раковины	Apex auriculae	Ապեքս աուրիկուլե
Նավակաձև փոս	Ладьевидная ямка	Fossa scaphoidea	Ֆոսսա սկաֆոիդեա
Ականջի ճեղք	Ушная щель	Fissura auriculae	Ֆիսսուրա աուրիկուլե
Առջևի և հետևի եզրեր	Передний и задний край	Margo auriculae nasalis et caudalis	Մարգո աուրիկուլե մազալիս էք կաուդալիս
Ականջի խեցու ձուլան (կցան)	Спайка ушной раковины	Commissura auriculae	Կոմմիսատուրա աուրիկուլե
Պարուրային մասի փոս	Ямка завитковой части	Fossa conchae	Ֆոսսա կոնխե
Պարուրային մասի բարձրունք	Выступ завитковой части	Eminentia conchae	Էմինենցիա կոնխե
Ականջի զիջագեղձեր	Железы ушной смазки	Glandulae ceruminosae	Գլանդուլե ցերումինոզե
Ականջի ճարպային բարձիկ	Жировая подушка	Corpus adiposum auriculae	Կորպուս ադիպոզում աուրիկուլե
Ականջի խեցու աճառ	Хрящ ушной раковины	Cartilage auriculae	Կարթիլագո աուրիկուլե
Դրանդ	Козелок	Tragus	Տրագուս
Հակադրանդ	Противокозелок	Antitragus	Անտիտրագուս

ԱԿԱՆՁԻ ԽԵՑՈՒ ՄԿԱՆՆԵՐ

Վահանակ	Щиток	Scutulum	Սկուտուլում
Վահանակը լարող մկան	Напрягатель щитка	M. scutularis	Մուսկուլուս սկուտուլարիս
Միջվահանակային մկան	Межщитковый мускул	M. interscutularis	Մ. ինտերսկուտուլարիս
Ճակատավահանակային մկան	Лобно-щитковый мускул	M. frontoscutularis	Մ. ֆրոնտոսկուտուլարիս
Ճակատային մաս	Лобная часть	Pars frontalis	Պարս ֆրոնտալիս
Քունքային մաս	Височная часть	Pars temporalis	Պարս տեմպորալիս
Պարանոցավահանակային մկան	Шейно-щитковый мускул	M. cervico-scutularis	Մ. գերվիկոսկուտուլարիս
Վերին առերիչ մկան կամ վահանակավանճային վերին մկան	Дорсальный аддуктор или дорсальный щитково-ушной мускул	M. adductor auris dorsalis s. m. scutulo-auricularis dorsalis	Մ. ադդուկտոր աուրիս դորզալիս, սեու մ. սկուտուլո-աուրիկուլարիս դորզալիս
Միջին առերիչ մկան կամ վահանակավանճային միջին մկան	Средний аддуктор, или средний щитково-ушной мускул	M. adductor auris medius s. m. scutulo-auricularis medius	Մ. ադդուկտոր աուրիս մեդիուս, սեու մ. սկուտուլո-աուրիկուլարիս մեդիուս
Ստորին առերիչ կամ վահանակավանճային ստորին մկան	Вентральный аддуктор, или вентральный щитково-ушной мускул	M. adductor auris ventralis s. m. scutulo-auricularis ventralis	Մ. ադդուկտոր աուրիս վենտրալիս, սեու մ. սկուտուլո-աուրիկուլարիս վենտրալիս
Արտաքին առերիչ կամ պարանոցավանճային մկան	Наружный аддуктор, или скуло-ушной мускул	M. adductor auris externus s. m. zygomatico-auricularis	Մ. ադդուկտոր աուրիս էքստերնուս, սեու մ. զիգոմատիկո-աուրիկուլարիս
Կարճ բարձրացնող կամ վահանակավանճային լրացուցիչ մկան	Короткий подниматель, или добавочный щитково-ушной мускул	M. levator auris brevis s. m. scutulo-auricularis accessorius	Մ. աուրիս բրեվիս, սեու մ. սկուտուլո-աուրիկուլարիս ալեկցեդորիուս
Երկար բարձրացնող կամ պարանոցավանճային մակերեսային մկան	Длинный подниматель, или поверхностный шейно-ушной мускул	M. levator auris longus s. m. cervico-scutularis superficialis	Մ. աուրիս լոնգուս, սեու մ. գերվիկոսկուտուլարիս սուպերֆիցիալիս
Միջին բարձրացնող կամ զագաթավանճային մկան	Средний подниматель или теменно-ушной мускул	M. levator auris medius s. m. parieto-auricularis	Մ. լատտոր աուրիս մեդիուս, սեու մ. պարիետա-աուրիկուլարիս
Երկար կողմտարիչ (զատիչ) կամ պարանոցավանճային խորանիստ երկար մկան	Длинный абдуктор, или глубокий шейно-ушной мускул	M. abductor auris longus s. m. cervico-auricularis profundus longus	Մ. աբդուկտոր աուրիս լոնգուս, սեու մ. գերվիկո-աուրիկուլարիս պրոֆունդուս լոնգուս
Կարճ կողմտարիչ կամ պարանոցավանճային խորանիստ փոքր մկան	Короткий абдуктор, или глубокий шейно-ушной мускул	M. abductor auris brevis s. m. cervico-auricularis profundus minor	Մ. աբդուկտոր աուրիս բրեվիս, սեու մ. գերվիկո-աուրիկուլարիս պրոֆունդուս մինոր

Երկար և կարճ պտտիչներ կամ վահանակա-ականջային մեծ և փոքր խորանիստ մկաններ	Длинные и короткие вращатели, или большой и малый щитково-ушные глубокие мускулы	M. rotator auris longus et brevis s. m. scutulo-auricularis profundus maior et minor	Մ. աուրիս լոնգուս եթ րեբսիս սեու մ. սկուտուլո-աուրիկուլարիս պրոֆունդուս մայոր եթ մինոր
Ականջի ստորին մկան	Вентральный ушной мускул	M. auricularis ventralis	Մ. աուրիկուլարիս վենտրալիս
Հերյունա-ականջային մկան	Шило-ушной мускул	M. stylo-auricularis	Մ. ստիլո-աուրիկուլարիս
Դրանդ-խխունջային մկան	Козелково-завитковый мускул	M. tragohelecinus	Մ. տրագոհելիցինուս
Հակադրանդային մկան	Противокозелковый мускул	M. antitragus	Մ. անտիտրագուս
Պարուրային փոքր մկան	Малый завитковый мускул	M. helices minor	Մ. հելիցիս մինոր
Ականջի խեցու խտորանակի և շեղ մկաններ	Поперечные и косые мускулы ушной раковины	M. transversus et obliquus auriculae	Մ. տրանսվերզուս եթ օբլիկվուս աուրիկուլե

ՄԻՋԻՆ ԱՎԱՆՋ

Միջին ականջ	Среднее ухо	Auris media	Մուրիս մեդիա
Թմբկախոռոչ	Барабанная полость	Cavum tympani	Կավում տիմպանի
Հրվանդան	Мыс	Promontorium	Պրոմանտորիում
Թմբկային օղակ	Барабанное кольцо	Anulus tympanicus	Անուլուս տիմպանիկուս
Թմբկային կտրույչ	Барабанная вырезка	Incisura tympanica	ինցիզուրա տիմպանիկա
Թմբկային բջջիկներ	Барабанные ячейки	Cellulae tympanicae	Ցելուլե տիմպանիցե
Լսողական ոսկրիկներ	Слуховые косточки	Ossicula auditus	Օսիկուլա աուդիտուս
Մրճիկ	Молоточек	Malleus	Մալլեուս
Մրճիկի կոթ	Рукоятка молоточка	Manubrium mallei	Մանուբրիում մալլեի
Մրճիկի վզիկ	Шейка молоточка	Collum mallei	Կոլլում մալլեի
Մրճիկի գլխիկ	Головка молоточка	Capitulum mallei	Կապիտում մալլեի
Սկանային ելուն	Мускульный отросток	Processus muscularis	Պրոցեսուս մուսկուլարիս
Կարճ ելուն	Короткий отросток	Processus brevis	Պրոցեսուս րեբսիս
Երկար ելուն	Длинный отросток	Processus longus	Պրոցեսուս լոնգուս
Սալ	Наковальня	Incus	Ինկուս
Սալի մարմին	Тело наковальни	Corpus incudis	Կորպուս ինկուդիս
Կարճ և երկար ոտքեր	Длинные и короткие ножки	Crus breve et longum	Կրուս րեբս եթ լոնգում
Ոսպանման ոսկրիկ	Чечевицеобразная косточка	Os lenticulare	Օս լենտիկուլարե
Մապանդակ	Стремечка	Stapes	Մտապես
Մապանդակի հիմք կամ ոտնատեղ	Подножка стремечки	Basis stapedis	Բազիս ստապեդիս

Ասպանդակի ոտքեր	Ножки стремечки	Crura stapedis	Կրուրա ստապեդիս
Ասպանդակի գլխիկ	Головка стремечки	Capitulum stapedis	Կապիտուլում ստապեդիս
Թմբկաթաղանթի լարող մկան	Напрягатель барабанной перепонки	M. tensor tympani	Մուսկուլուս տենզոր տիմպանի
Ասպանդակի մկան	Стременной мускул	M. stapedius	Մուսկուլուս ստապեդիուս
Լսողական (Եվստախյան) խողովակ	Слуховая (евстахиева) труба	Tuba auditiva	Տուբա աուդիտիվա
Օդապարկ	Воздухоносный мешок	Diverticulum tubae auditivae	Դիվերտիկուլում տուբե աուդիտիվե
Թմբկաթաղանթ	Барабанная перепонка	Membrana tympani	Մեմբրանա տիմպանի
Հիմնային (սեփական) շերտ	Основной (собственный) слой	Stratum proprium	Ստրատում պրոպրիում
Հաստացած եզր	Утолщенный край	Anulus tendineus	Անուլուս տենդինեուս
Լորձաթաղանթ	Слизистая оболочка	Stratum mucosum	Ստրատում մուկոզում
Մաշկային ծածկույթ	Кожный покров	Stratum cutaneum	Ստրատում կուտանեում
Չզված մաս	Натянутая часть	Pars tensa	Պարս տենզա
Չձզված մաս	Ненатянутая часть	Pars flaccida	Պարս ֆլակցիդա

ՆԵՐՔԻՆ ԱԿԱՆՁ

Ներքին ականջ կամ լաբիրինթոս	Внутреннее ухо, или лабиринт	Auris interna	Աուրիս ինտերնա
Ոսկրային լաբիրինթոս	Костный лабиринт	Labyrinthus osseus	Լաբիրինթոս օսսեուս
Նախադուռ	Преддверие	Vestibulum	Վեստիբուլում
Օվալ կամ մախադռան պատուհան	Овальное, или вестибулярное, окно	Fenestra vestibuli	Ֆենեստրա վեստիբուլի
Նախադռային կատար	Вестибулярный гребень	Crista vestibuli	Կրիստա վեստիբուլի
Օվալ փոս	Овальная ямка	Recessus ellipticus	Ռեցեսուս էլիպտիկուս
Կլոր փոս	Круглая ямка	Recessus sphaericus	Ռեցեսուս սֆերիկուս
Նախադռան ջրմուղ (ջրածորան)	Водопровод преддверия	Aquaeductus vestibuli	Ակվեդուկտուս վեստիբուլի
Ոսկրային կիսաշրջանաձև խողովակներ	Костные полукружные каналы	Canales semicirculares	Կանալես սեմիցիրկուլարես
Ոսկրային խխուռ	Костная улитка	Cochlea	Կոխլեա
Գմբեթ	Купол	Cupula	Կուպուլա
Խխուռնի առանցք կամ խխուռնի խիկ	Ось улитки, или веретено	Modiolus	Մոդիոլուս
Ոսկրային պարուրաձև թիթեղ	Костная спиральная пластинка	Lamina spiralis ossea	Լամինա սպիրալիս օսսեա

Նախադռան սանդուղք	Лестница преддверия	Scala vestibuli	Սկալա վեստիբուլի
Թմբկային սանդուղք	Барабанная лестница	Scala tympani	Սկալա տիմպանի
Խխունջի պատուհան կամ կլոր պատուհան	Окно улитки, или круглое окно	Fenestra rotunda	Ֆենեստրա ռոտունդա
Ներքին (II) թմբկային թաղանթ	Внутренняя барабанная перепонка	Membrana tympani interna s. secundaria	Մեմբրանա տիմպանի ինտերնա սեոսեկունդարիա
Խխունջի ջրմուղ (ջրանցք)	Водопровод улитки	Aquaeductus cochleae	Ակվեդուկտուս կոխլեե
Կարթ	Крючок	Hamulus	Համուլուս
Խխունջի անցք	Отверстие улитки	Helicotrema	Հելիկոտրեմա
Պարուրածև առանցքային խողովակ	Спиральный осевой канал	Canalis spiralis modioli	Կանալիս սպիրալիս մոդիոլի
Թաղանթակազմ լաբիրինթոս	Перепончатый лабиринт	Labyrinthus membranaceus	Լաբիրինթոս մեմբրանացեոս
Օվալ պարկիկ (արգանդիկ)	Овальный мешочек	Utriculus	Ուտրիկուլուս
Կիսաշրջանաձև թաղանթակազմ խողովակներ	Полукружные перепончатые каналы	Ductus semicirculares	Դուկտուս սեմիցիրկուլարես
Թաղանթակազմ ամպուլա	Перепончатая ампула	Ampulla membranacea	Ամպուլա մեմբրանացեա
Կլոր պարկիկ	Круглый мешочек	Sacculus	Սակկուլուս
Նախադռան կույր պարկ	Слепой мешок преддверия	Caecum vestibulare	Ցեկում վեստիբուլարե
Գմբեթի կույր պարկ	Слепой мешок купола	Caecum cupulare	Ցեկում կուպուլարե
Միացնող ծորան	Соединительный проток	Ductus reuniens	Դուկտուս ռեունիենս
Էնդոլիմֆատիկ ծորան	Эндолимфатический проток	Ductus endolymphaticus	Դուկտուս էնդոլիմֆատիկուս

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

1. Վ. Արծրունի. ռուսերեն-լատիներեն-հայերեն բժշկագիտական տերմինների բառարան, Երևան, 1956:
2. Մ. Աբեղյան, Լ. Հովհաննիսյան, Ա. Տեր-Պողոսյան. Լատին-ռուս-հայերեն բժշկական բառարան, Երևան, 1951:
3. Հ. Աճառյան. Հայերեն արմատական բառարան, Երևան, 1926-1935:
4. Ս. Մախասյան. Հայերեն բացատրական բառարան, Երևան, 1944-1945:
5. П. И. Карузин. Словарь анатомических терминов, М., Л., 1928.
6. Д. А. Жданов. Международная анатомическая номенклатура, Медгиз, 1958, 76 ст.
7. Дополнения, изменения и исправления к Парижской анатомической номенклатуре, принятие на VII Международном конгрессе анатомов в Нью-Йорке (апрель, 1960г). Архив анатомии, гистологии и эмбриологии, том XL, выл.3, Медгиз, 1961г.
8. Г.М. Удовин. Международная ветеринарная анатомическая номенклатура на латинском и русском языках. М., 1980, 262 ст.
9. Ю.Н. Копеев. Международная гистологическая номенклатура. М., “Медицина” 1973, 96 ст.
10. Ю.Н. Копеев. Международная гистологическая номенклатура на латинском, Русском, украинском языках. Киев, 1980, 113 ст.
11. Ю.И. Афанасьева. Международная гистологическая номенклатура. М., “Медицина” 1987, 128 ст.
12. Ա.Հ. Բեկզադյան, Հ.Մ. Հակոբյան. Աատմիական միջազգային նոմենկլատուրա: Երևան 1962թ., 203 էջ.:
13. Ա.Վ. Ազնաուրյան, Վ.Զ. Գրիգորյան, Հյուսիսաֆրիկյան միջազգային անվանակարգ: Լատիներեն-ռուսերեն-հայերեն տարբերակներով: Երևան, 1990, 110 էջ:

Փարիզյան անատոմիական տերմինաբանական հանձնաժողովի որոշումները շարադրված են՝ ըստ Դ.Ա. Ժդանովի խմբագրությամբ հրատարակված «**Международная анатомическая номенклатура**» աշխատության:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԱԽԱԲԱՆ	4
ԱՆԱՏՈՄԻԱԿԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՎԱՆԱԿԱՐԳԻ ՄՏԵՂԾՄԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ	6
ԱՆԱՏՈՄԻԱԿԱՆ ԱՆՎԱՆԱԿԱՐԳՈՒՄ	
ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԿՐՃԱՏՈՒՄՆԵՐ (ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐ)	15
ՄԱՐՄԱՍՄԱՐԻ ԴԻՐՔԸ ԵՎ ՈՒԴՂՈՒԹՅՈՒՆԸ ՅՈՒՅՑ ՏՎՈՂ ՏԵՐՄԻՆՆԵՐ	15
ՎԵՐՋՈՒԹՅՆԵՐԻՆ ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ՏԵՐՄԻՆՆԵՐ	16
ԼԱՏԻՆԵՐԵՆ ԱՅԲՈՒԹԵՆ	17
ՀԱՄԱՌՈՏ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆ ԼԱՏԻՆԱԿԱՆ ԱՅԲՈՒԹԵՆԻ ՈՐՈՇ ՏԱՌԵՐԻ ԱՐՏԱՍՄԱՆՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ	18
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՐՄԻՆՆԵՐ	21
ՀԱՄԱՅՈՒԹՅՈՒՆ ԿԵՆԴՐԱՆՆԵՐԻ ՄԱՐՄԻ ՄԱՍԵՐԻ ԵՎ ՀԱՏՎԱԾՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ	28
ԳԼՈՒԽ	28
ՈՒԴԵՂԱՅԻՆ ԲԱԺԻՆ	28
ԴԻՄԱՅԻՆ ԲԱԺԻՆ	28
ՊԱՐԱՆՈՅ ԿԱՄ ՎԻՋ	28
ԻՐԱՆ	29
ԹԻԿՆԱԿՐԾԱՅԻՆ ԲԱԺԻՆ	29
ԳՈՏԿԱՌՈՐՈՎԱՅԻՆԱՅԻՆ ԲԱԺԻՆ	29
ՄՐԲՈՄԿՐԱԳԱՎԱԿԱՅԻՆ ԲԱԺԻՆ	29
ԿՐԾԱՅԻՆ ՎԵՐՋԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ	29
ԿՈՆՔԱՅԻՆ ՎԵՐՋԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ	30
ԿԵՆԴՐԱՆՆԵՐԻ ՄԱՐՄԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ ԳՈՐԾՈՎՈՂ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՐՄԻՆՆԵՐ	30
ՍԱԳԻՏԱԼ (ՆԵՏԱՆՄԱՆ) ՀԱՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	30
ՃԱԿԱՏԱՅԻՆ ՀԱՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	30
ՍԵԳՄԵՆՏԱՅԻՆ (ՀԱՏՎԱԾԱՅԻՆ) ՀԱՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	30
ԿՄԱԽՔ	31
ՈՍԿՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ՈՐՊԵՄ ՕՐԳԱՆ	31
ԻՐԱՆԻ ԿՄԱԽՔ	32
ԻՐԱՆԻ ՈՍԿՐԱՅԻՆ ՍԵԳՄԵՆՏԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ՆՐԱ ՏԱՐԵՐԻ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ	32
ԳԼԽԻ ԿՄԱԽՔ՝ ԳԱՆԳ	34
ԳԱՆԳԻ ՍԱԳՄԱՅԻՆ ՋԱՐԳԱՅՈՒՄ	34
ԳԱՆԳԻ ՖԻԼՈՑԵՆԵՋ	35
ԸՆՏԱՆԻ ԿԱԹՆԱՍՈՒՆՆԵՐԻ ԳԱՆԳ	35
ԳԱՆԳԻ ՈՒԴԵՂԱՅԻՆ ԲԱԺԻՆ	35
ԳԱՆԳԻ ԴԻՄԱՅԻՆ ԲԱԺԻՆ	37
ՁԻՈՒ ԳԱՆԳ	38
ԳԱՆԳԻ ՈՒԴԵՂԱՅԻՆ ԲԱԺԻՆ	38
ԾՈՇՐԱԿՈՍԿՐ	38
ՍԵՊՈՍԿՐ	38
ՔՈՒՆՔՈՍԿՐ	39
ՄԻՋԳԱԳԱԹՈՍԿՐ	41
ԳԱԳԱԹՈՍԿՐ	41
ՃԱԿԱՏՈՍԿՐ	41
ԳԱՆԳԻ ԴԻՄԱՅԻՆ ԲԱԺԻՆ	41
ԱՐՅՈՒՆՔՈՍԿՐ	41
ԱՅՏՈՍԿՐ	41
ՍՏՈՐԻՆ ԾՆՈՏ	41

վերին ծնոՑ	42
ԿՏՐԻՉՈՍԿՐ	43
ՔԻՄՔՈՍԿՐ	43
ԹԵՎԱՆՄԱՆ ՈՍԿՐ	43
ՔԹՈՍԿՐ	43
ԽՈՓՈՍԿՐ	44
ԽԵՅԻՆԵՐ ԵՎ ՄԱՂՈՍԿՐ	44
ԵՆԹԱԼԵԶՎԱՅԻՆ ՈՍԿՐ	44
ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՂՋԵՐԱՎՈՐԻ ԳԱՆԳՈՒՄ	45
ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԽՈՋԻ ԳԱՆԳՈՒՄ	45
ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՇԱՆ ԳԱՆԳՈՒՄ	45
ՎԵՐՋԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՄԱԽՔ (ԾԱՅՐԱՄԱՍԱՅԻՆ ԿՄԱԽՔ)	45
ՁԻՈՒ ԿՐԾՔԱՅԻՆ ՎԵՐՋԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ԿՄԱԽՔ	46
ԹԻԱԿ	46
ԲԱԶՈՒԿՈՍԿՐ	47
ՆԱԽԱԲԱԶԿԻ ՈՍԿՐՆԵՐ	47
ԴԱՍՏԱԿԻ ՈՍԿՐՆԵՐ	48
ՆԱԽԱԴԱՍՏԱԿԻ ՈՍԿՐՆԵՐ	48
ՄԱՏՆԵՐԻ ՈՍԿՐՆԵՐ	48
ՔՆՋՈՒԹԱՉԵՎ ՈՍԿՐՆԵՐ	49
ԿՈՆՔԱՅԻՆ ՎԵՐՋԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ԿՄԱԽՔ	49
ԿՈՆՔԱԳՈՏԻ	49
ԿՈՆՔԻ ԽՈՌՈՉԻ ԿՄԱԽՔ	50
ԱԶԴՐՈՍԿՐ	50
ԾՆԿՈՍԿՐ	51
ՄՐՈՒՆՔԻ ՈՍԿՐՆԵՐ	51
ԳԱՐՇԱՊԱՐԻ ՈՍԿՐՆԵՐ	52
ՆԱԽԱԳԱՐՇԱՊԱՐԻ ՈՍԿՐՆԵՐ	52
ՈՍԿՐՆԵՐԻ ՄԻԱՅՈՒՄՆԵՐ (ՀՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ)	53
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՈՍԿՐՆԵՐԻ ՄԻԱՅՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ	53
ՈՍԿՐՆԵՐԻ ԱՆԸՆԴՀԱՏ ՄԻԱՅՈՒՄՆԵՐ	53
ՈՍԿՐՆԵՐԻ ԸՆԴՀԱՏՎՈՂ ՄԻԱՅՈՒՄՆԵՐ	53
ՀՈԴԵՐԻ ՏԻՊԵՐԸ	53
ՇԱՐԺՄԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ ՀՈԴԵՐՈՒՄ	54
ԻՐԱՆԻ ԵՎ ՊՈՉԻ ՄԵԳՄԵՆՏՆԵՐԻ ՄԻԱՅՈՒՄՆԵՐ	54
ՈՂԵՐԻ ՄԻԱՅՈՒՄՆ ԻՐԱՐ ՀԵՏ	54
ՈՂԵՐԻ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ՄԻԱՅՈՒՄ	54
ՈՂԵՐԻ ԵԼՈՒՆՆԵՐԻ ՄԻԱՅՈՒՄՆԵՐ	54
ԱՏԼԱՍԻ ՄԻԱՅՈՒՄԸ ԾՈՐԸԱԿՈՍԿՐԻ ԵՎ ՍՈՆԱԿԻ ՀԵՏ	55
ՈՍԿՐԱՅԻՆ ԿՈՂԵՐԻ ԵՎ ԿՈՂԱՃԱՌՆԵՐԻ ՄԻԱՅՈՒՄՆ ԻՐԱՐ ՀԵՏ	55
ԿՐԾՈՍԿՐԻ ՄԱՍԵՐԻ (ՀԱՏՈՆՆԵՐԻ) ՄԻԱՅՈՒՄՆ ԻՐԱՐ ՀԵՏ	55
ՅՈՒՐԱՔԱՆՉՅՈՒՐ ՄԵԳՄԵՆՏԻ ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍԵՐԻ ՄԻԱՅՈՒՄՆ ԻՐԱՐ ՀԵՏ	56
ՈՂԵՐԻ ՄԻԱՅՈՒՄԸ ՈՍԿՐԱՅԻՆ ԿՈՂԵՐԻ ՀԵՏ	56
ԳԱՆԳԻ ՈՍԿՐՆԵՐԻ ՄԻԱՅՈՒՄՆԵՐՆ ԻՐԱՐ ՀԵՏ	56
ԾՆՈՏԱՅԻՆ ՀՈԴ	56
ԿՐԾՔԱՅԻՆ ՎԵՐՋԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՈՍԿՐՆԵՐԻ ՄԻԱՅՈՒՄՆԵՐ	56
ԲԱԶԿԱՅԻՆ ՀՈԴ	56
ԱՐՄՈՒՆԿԱՅԻՆ ՀՈԴ	56
ՆԱԽԱԲԱԶԿԻ ՈՍԿՐՆԵՐԻ ԿԱՊԱՆՆԵՐԸ	57
ԴԱՍՏԱԿԻ ՀՈԴ	57
ՄԱՏՆԵՐ ՀՈԴԵՐ	57

ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՂՋԵՐԱՎՈՐԻ ՄՈՏ	58
ԿՈՆՔԱՅԻՆ ՎԵՐՋԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՈՍԿՐՆԵՐԻ ՄԻԱՅՈՒՄՆԵՐԸ	59
Կոնքի ոսկրներին միացնողներ	59
Կոնքաջգրվածին չնդ	59
Ծնկի չնդ	60
ԳԱՐԸԱՊԱՐԻ ԿԱՄՅԱՏԿԻՉ չնդ	60
ԿՄԱԽՔԱՅԻՆ ՄԿԱՆՆԵՐ (ՄԿԱՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ)	61
ԿՄԱԽՔԱՅԻՆ ՄԿԱՆՆԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ	61
ՄԿԱՆԻ ԿԱԶՄՈՒԹՅՈՒՆԸ ՈՐՊԵՍ ՕՐԳԱՆ	61
ՄԿԱՆՆԵՐԻ ՆԵՐՔԻՆ ԿԱՌՈՒՅՎԱԾՔԸ	61
ՄԿԱՆՆԵՐԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ	61
ՄԿԱՆՆԵՐԻ ՕԺԱՆԴԱԿ ՕՐԳԱՆՆԵՐ	62
ՓԱԿԵՂՆԵՐ	62
ԲՈՒՐՋԱՆԵՐ (ՉՈՒՍՊԱՊԱՐԿԵՐ) ԵՎ ՉՈՒՍՊԱՅԻՆ ԲՈՒՆՈՅՆԵՐ	62
ԻՐԱՆԻ ԵՎ ՊԱՐԱՆՈՅԻ ՄԱԿԵՐԵՍԱՅԻՆ ՓԱԿԵՂՆԵՐ	62
ԻՐԱՆԻ ԵՎ ՊԱՐԱՆՈՅԻ ԽՈՐԱՆԻՍ ՓԱԿԵՂՆԵՐ	63
ՈՒՍԱԳՈՏԻՆ ԵՎ ԲԱԶՈՒԿՆ ԻՐԱՆԻ ՀԵՏ ՄԻԱՅՆՈՂ ՄԿԱՆՆԵՐ	63
ԻՐԱՆԻ, ՊԱՐԱՆՈՅԻ ԵՎ ՊՈՉԻ ՄԿԱՆՆԵՐ	64
ՈՂՆԱԸԱՐԻ ԵՎ ԳԼԽԻ ԹԻԿՆԱՅԻՆ (ՎԵՐԻՆ) ՄԿԱՆՆԵՐ	64
ՈՂՆԱԸԱՐԻ ԵՎ ԳԼԽԻ ՍՏՈՐԻՆ ՄԿԱՆՆԵՐ	65
ՈՐՈՎԱՅԻՆ ՊԱՏԻ ՄԿԱՆՆԵՐ	66
ԿՐԾՔԱՎԱՆԴԱԿԻ ՊԱՏԻ (ՇՆՉԱՌԱԿԱՆ) ՄԿԱՆՆԵՐ	67
ՆԵՐԸՆՉՄԱՆ ՄԿԱՆՆԵՐ	67
ԱՐՏԱԸՆՉՄԱՆ ՄԿԱՆՆԵՐ	68
ԳԼԽԻ ՄԿԱՆՆԵՐ ԵՎ ՓԱԿԵՂՆԵՐ	68
ԳԼԽԻ ՓԱԿԵՂՆԵՐ	68
ԴԵՍՔԻ (ՄԻՄԿԱՅԻ) ՄԿԱՆՆԵՐ	68
ԾԱՄԻՉ ՄԿԱՆՆԵՐ	69
ԿՐԾՔԱՅԻՆ ՎԵՐՋԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՄԿԱՆՆԵՐ ԵՎ ՓԱԿԵՂՆԵՐ	70
ԿՐԾՔԱՅԻՆ ՎԵՐՋԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՓԱԿԵՂՆԵՐ	70
ԹԻԱԿԱԲԱԶԿԱՅԻՆ (ՈՒՄԻ) չնդ ՄԿԱՆՆԵՐ	70
ԲԱԶՈՒԿԱՆԱԽԱԲԱԶԿԱՅԻՆ (ԱՐՄՈՒՆԿԻ) չնդ ՄԿԱՆՆԵՐ	70
ԴԱՍՏԱԿԻ չնդ ՄԿԱՆՆԵՐ	71
ՄԱՏՆԵՐԻ ՄԿԱՆՆԵՐ	71
ԿՈՆՔԱՅԻՆ ՎԵՐՋԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՄԿԱՆՆԵՐ ԵՎ ՓԱԿԵՂՆԵՐ	72
Կոնքաձին վերջավորություններ ՓԱԿԵՂՆԵՐ	72
Կոնքաջգրվածին չնդ ՄԿԱՆՆԵՐ	72
Ծնկի չնդ ՄԿԱՆՆԵՐ	73
ԳԱՐԸԱՊԱՐԻ (ՅԱՏԿԻՉ) չնդ ՄԿԱՆՆԵՐ	74
ՄԱՏՆԵՐԻ ՄԿԱՆՆԵՐ	74
ՄԱԸԿԱՅԻՆ ԾԱԾԿՈՒՅԹԸ ԵՎ ԴՐԱ ԱԾԱՆՅՅԱՆՆԵՐԸ	75
ՄԱԸԿԱՅԻՆ ԾԱԾԿՈՒՅԹԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ	75
ՄԱԸԿԱՅԻՆ ԾԱԾԿՈՒՅԹԻ ԱԾԱՆՅՅԱՆՆԵՐԸ	75
ՄԱԶԵՐ	75
ՓԱԳԱՆՆԵՐ	75
ՄԱՏԻ ՄԱԸԿԱՅԻՆ ԿԱՐԾՐ ԾԱՅՐԱՊԱՆԱԿ	76
ՄՄԲԱԿ	76
ՄՄԲԱԿԻ ԵՋՐԱԾՔ	76
ՄՄԲԱԿԻ ՊՄԱԿ	77
ՄՄԲԱԿԻ ՊԱՏ	77
ՄՄԲԱԿԻ ՆԵՐԱՆՆ	77

ԵՂՋՅՈՒՐՆԵՐ	78
ՄԱՇԿԱՅԻՆ ԳԵՂՋԵՐ	78
ՄԱՇԿԱՅԻՆ ԾԱԾԿՈՒՅԹԻ ՄԿԱՆՆԵՐ	78
ՄԱՐՄԻՆ ՆԵՐՔԻՆ ՕՐԳԱՆՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ	79
ՄԱՐՄԻՆ ԸՃԱՅԻՆ ԽՈՈՈՉՆԵՐ	79
ՈՐՈՎԱՅՆԻ ԽՈՈՈՉԻ ԲԱԺԱՆՈՒՄԸ ՀԱՏՎԱԾԵՐԻ	80
ՄԱՐՍՈՂԱԿԱՆ ԱՊԱՐԱՏԻ ՕՐԳԱՆՆԵՐ	81
ԲԵՐԱՆԱԸՄՊԱՆ (ԳԼԽԱՂԻՔ)	81
ՇՐԹՈՒՆՔՆԵՐ	81
ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԵՂՋԵՐԱՎՈՐՆԵՐԻ, ԽՈՋԵՐԻ ԵՎ ՇՆԵՐԻ ՄՈՏ	81
ԹՇԵՐ	81
ԼՆՂԵՐ	82
ԱՏԱՄՆԵՐ	82
ԿԱՐԾՐ ՔԻՄՔ	83
ՓԱՓՈՒԿ (ԿԱԿՈՒՂ) ՔԻՄԻՔ	83
ԲԵՐԱՆԻ ԽՈՈՈՉԻ ՀԱՏԱԿ	83
ԼԵՋՈՒ	83
ԼԵՋՎԻ ՄԿԱՆՆԵՐ	84
ԹՔԱԳԵՂՋԵՐ	85
ԸՄՊԱՆ	85
ԸՄՊԱՆԻ ՄԿԱՆՆԵՐ	85
ԱՌՋԵՎԻ ԱՂԻՔԱՅԻՆ ԲԱԺԻՆ	86
ԿԵՐԱԿՐԱՓՈՂ	86
ՄԻԱՏԵՂԱՆԻ ՍՏԱՄՈՔՍ	86
ԲԱՋՄԱՏԵՂԱՆԻ ՍՏԱՄՈՔՍ	87
ՄԻՋԻՆ ԱՂԻՔԱՅԻՆ ԲԱԺԻՆ	88
ՏԱՄՆԵՐԿՈՒՄԱՏՆՅԱՒ ԱՂԻՔ	88
ԱՂԻՃ ԿԱՍԼՂԱՐ ԱՂԻՔ	88
ՋՍՏԱՂԻՔ	88
ԼՅԱՐԳ	89
ԵՆԹԱՍԱՄՈՔՍԱՅԻՆ ԳԵՂՋ	90
ՀԵՏԻՆ ԿԱՍՀԱՍՏ ԱՂԻՔԱՅԻՆ ԲԱԺԻՆ	90
ԿՈՒՅՐ ԱՂԻՔ	90
ՇՐՋԱՆԱԿԱՋԵՎ ԱՂԻՔ (ԽԹԱՂԻ)	90
ՈՒՂԻՂ ԱՂԻՔ ԵՎ ՀԵՏԱՆՅՔ	91
ՇՆՉԱՌԱԿԱՆ ԿԱՍ ԳԱՋԱՓՈԽԱՆԱԿՄԱՆ ԱՊԱՐԱՏ	92
ՔԹԻ ԽՈՈՈՉ	92
ԿՈԿՈՐԳ	93
ԿՈԿՈՐԳԻ ՄԿԱՆՆԵՐ	94
ՇՆՉԱՓՈՂ	95
ԹՈՔԵՐ	95
ՄԻՋԱՅԻՆ ՕՐԳԱՆՆԵՐԻ ԱՊԱՐԱՏ	96
ԵՐԻԿԱՄՆԵՐ	96
ՄԻՋԱՃՈՐԱՆՆԵՐ	97
ՄԻՋԱՊԱՐԿ	97
ԲԱՋՄԱՏՄԱՆ ՕՐԳԱՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳ	98
ԱՐԱԿԱՆ ՄԵՌԱԿԱՆ ԱՊԱՐԱՏ	98
ԱՄՈՐՉԻ	98
ՄԱԿԱՄՈՐՉԻ	98
ՄԵՐՄԱԼԱՐ	99
ՄԵՐՄԱՃՈՐԱՆ	99

ԱՄՈՐՁԱՊԱՐԿ	99
ՄԻՋԱՍԵՌԱԿԱՆ ԽՈՂՈՎԱԿ	100
ՄԵՌԱԿԱՆ ՕԺԱՆԴԱԿ ԿԱՄ ԼՐԱՅՈՒՑԻՉ ԳԵՂՁԵՐ	100
ԱՌՆԱՆԴԱՄ	101
ԹԼԻՓ	102
ԻԳԱԿԱՆ ՄԵՌԱԿԱՆ ԱՊԱՐԱՏ	102
ՉՎԱՐԱՆՆԵՐ	102
ՉՎԱՓՈՂԵՐ	102
ԱՐԳԱՆԴ	103
ՀԵՇՏՈՅ ԵՎ ՄԻՋԱՍԵՌԱԿԱՆ ՆԱԽԱԴՈՒՌ	103
ԱՐՅԱՆ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՐԱՏ	104
ՄԱՂՄԻ ԱՐՅԱՆ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅՈՒՆ	104
ՄԻՐՏ	104
ՆԱԽԱՄՐՏԵՐ	105
ՓՈՐՈՔՆԵՐ	106
ԱՐՅԱՆԱՏԱՐ ԱՆՈՒՆԵՐ	108
ԱՐՅԱՆ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՓՈՔՐ ՇՐՋԱՆԻ ԱՆՈՒՆԵՐ	108
ԱՐՅԱՆ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՄԵԾ ՇՐՋԱՆԻ ՋԱՐԿԵՐԱԿՆԵՐ	108
ԲԱԶԿԱԳԼԽԱՅԻՆ ՋԱՐԿԵՐԱԿՆԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄՅՈՒՆ	108
ԳԼԽԻ ՋԱՐԿԵՐԱԿՆԵՐ	109
ՎԵՐԻՆ ԾՆՈՍԱՅԻՆ ՆԵՐՔԻՆ ՋԱՐԿԵՐԱԿ	111
ԵՂՁԵՐԱՎՈՐՆԵՐԻ ԳԼԽԻ ՋԱՐԿԵՐԱԿՆԵՐԻ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	113
ԿՐԾՔԱՅԻՆ ՎԵՐՋԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՋԱՐԿԵՐԱԿՆԵՐ	113
ԵՆԹԱԹԵՎԱՅԻՆ ՋԱՐԿԵՐԱԿ	113
ԵՆԹԱԹԻԱՎԱՅԻՆ ՋԱՐԿ ԵՐԱԿ	113
ԲԱԶԿԱՅԻՆ ՋԱՐԿԵՐԱԿ	114
ՄԻՋՈՍԿՐԱՅԻՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՋԱՐԿԵՐԱԿ	114
ՄԻՋՆԱՅԻՆ ՋԱՐԿԵՐԱԿ	114
ԿՐԾՔԱՅԻՆ ԵՎ ՈՐՈՎԱՅՆԱՅԻՆ ԱՈՐՏԱ	115
ԿՐԾՔԱՅԻՆ ԱՈՐՏԱ	115
ՈՐՈՎԱՅՆԱՅԻՆ ԱՈՐՏԱ	116
ԿՈՆՔԻ ԵՎ ԿՈՆՔԱՅԻՆ ՎԵՐՋԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՋԱՐԿԵՐԱԿՆԵՐ	118
ՋՍՏԻ ՆԵՐՔԻՆ ՋԱՐԿԵՐԱԿ	118
ՋՍՏԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ՋԱՐԿԵՐԱԿ	119
ԱԶԴՐԱՅԻՆ ՋԱՐԿԵՐԱԿ	119
ՄԵԾ ՈԼՈՔԻ ԱՌՋԵՎԻ ՋԱՐԿԵՐԱԿ	120
ՄԵԾ ՈԼՈՔԻ ՀԵՏԻՆ ՋԱՐԿԵՐԱԿ	120
ԱՐՅԱՆ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՄԵԾ ՇՐՋԱՆԻ ԵՐԱԿՆԵՐ	121
ԱՌՋԵՎԻ ԽՈՌՈՉԱՅԻՆ ԵՐԱԿ	121
ԳԼԽԻ ԵՐԱԿՆԵՐ	121
ԿՐԾՔԱՅԻՆ ՎԵՐՋԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ԵՐԱԿՆԵՐ	123
ՀԵՏԻՆ ԽՈՌՈՉԱՅԻՆ ԵՐԱԿ	124
ԿՈՆՔԻ ԵՎ ԿՈՆՔԱՅԻՆ ՎԵՐՋԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ԵՐԱԿՆԵՐ	124
ԴԱՐՊԱՍԱՅԻՆ ԵՐԱԿ (ԴՈՆԵՐԱԿ)	126
ԱՎՇԱՅԻՆ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՕՐԳԱՆՆԵՐ	126
ԳԼԽԻ ԱՎՇԱՅԻՆ ՀԱՆԳՈՒՅՑՆԵՐ	127
ՊԱՐԱՆՈՅԻ ԱՎՇԱՅԻՆ ՀԱՆԳՈՒՅՑՆԵՐ	127
ԿՐԾՔԱՅԻՆ ՎԵՐՋԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ԱՎՇԱՅԻՆ ՀԱՆԳՈՒՅՑՆԵՐ	127
ԿՈՆՔԱՅԻՆ ՎԵՐՋԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ԱՎՇԱՅԻՆ ՀԱՆԳՈՒՅՑՆԵՐ	128
ԿՐԾՔԱՎԱՆԴԱԿԻ ՊԱՏԻ ԵՎ ԿՐԾՔԻ ԽՈՌՈՉԻ ՕՐԳԱՆՆԵՐԻ ԱՎՇԱՅԻՆ ՀԱՆԳՈՒՅՑՆԵՐ	128

որովմէջին եւ Կոնքի Խոռոճների Պատերի Ավճւմին ՀԱՆԳՈՒՅՑՆԵՐ	129
որովմէջին եւ Կոնքի Խոռոճներում Պատերի Ավճւմին ՀԱՆԳՈՒՅՑՆԵՐ	129
Ավճւմին Անոթներ	130
Արձնիւմատերի Եւ Պատեր	130
ՀԱՆՈՒՄԱԼ ԿԱՊԻ ԿԱՄԱՆԵՐԻ ՄԵԿՐԵՑԻԱՅԻ ՕՐԳԱՆՆԵՐ	131
ՆԱՄԱՐԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ	132
ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ՆԱՄԱՐԱՅԻՆ ԲԱԺԻՆ	132
որովմէջին ջարդատիւ	132
որովմէջին թաւաւորներ եւ Անոթներ	132
որովմէջին ԿԱՌՈՒՅՎԱԾԵ	133
ԳԼԽՈՒՄԵՐԻ ջարդատիւ	134
ԳԼԽՈՒՄԵՐԻ թաւաւորներ	134
ԳԼԽՈՒՄԵՐԻ ջարդատիւներ	135
ԳԼԽՈՒՄԵՐԻ ԿԱՌՈՒՅՎԱԾԵ	136
ՄԵԾ ՈՒՄԵՐ	137
ԾԱՌԱՅԻՆ ՈՒՄԵՐ	137
ԾԱՌԱՅԻՆ ԲԱԺԻՆ	138
ՀԱՄԱՌԱԿԱՆ ՈՒՄԵՐ	138
ԿԻՄԱՐՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՅՎԱԾԵ	139
ՄԻՋԱՆԿԱԼ ՈՒՄԵՐ	140
ՄԻՋԻՆ ՈՒՄԵՐ	140
ԱՌՄԱՐԱՅԻՆ ՈՒՄԵՐ	141
ՈՒՄԵՐԻՆ	141
որովմէջին ՆԱՄԱՐԵՐ	142
ՊԱՐԱՆՈՅԻ ՆԱՄԱՐԵՐ	142
ԲԱՋՈՒՄԵՐԻ ՀԱՄԱՐԱՅԻՆ	142
ԿՐԾԱՅԻՆ ՆԱՄԱՐԵՐ	144
ԳՈՏԱՅԻՆ ՆԱՄԱՐԵՐ	144
ՍՐԱՆԱՅԻՆ ՆԱՄԱՐԵՐ	144
ԳԱՆԳՈՒՄԵՐԻ ՆԱՄԱՐԵՐ	146
ՎԵԳԵՏԱՏԻՎ ՆԱՄԱՐԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ	148
ՎԵԳԵՏԱՏԻՎ ՆԱՄԱՐԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՄԻՄԱՏԻՎ ԲԱԺԻՆ	148
ՎԵԳԵՏԱՏԻՎ ՆԱՄԱՐԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՊԱՐԱՄԻՄԱՏԻՎ ԲԱԺԻՆ	150
ՏԵՍՏԱՄԱՆ ՕՐԳԱՆ (ԱՉԵ)	152
ԱՉԵԻ ՊԱՏԱՄԱՆԻՉ ԵՎ ՕՐԳԱՆՆԵՐ	152
ԿՈՊԵՐ	152
ԿՈՊԵՐԻ ՄԱՆՆԵՐ	153
ԱՐՅՈՒՆԱՅԻՆ ԱՊԱՐԱՏ	153
ԱԿԱՎԱՊԻՆ ՈՍԿԱՊԱՏԱԿ	153
ԱՉԵԻ ՄԱՆՆԵՐ ԵՎ ՓԱՅՆՆԵՐ	153
ԱԿԱՆԱՆՈՐ	154
ԼՍՈՒՄԵՐԻ ԵՎ ՀԱՄԱՐԱՅԻՆ ԱՐԳԱՆՆԵՐ	156
ԱՐՅԱՅԻՆ ԱԿԱՆՈՐ	156
ԱԿԱՆՈՐ ԽԵՅՈՒՄԱՆՆԵՐ	157
ՄԻՋԻՆ ԱԿԱՆՈՐ	158
ՆԵՐԵՐԻՆ ԱԿԱՆՈՐ	159
ԳՐԱՄԱՆՈՒՅՈՒՄՆԵՐ ԶԱՆԿ	161

**ՄԽԻԹԱՐՅԱՆ ՌԱԶՄԻԿ ՍԱՐԳՍԻ
ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ ԱԼԲԵՐՏ ՎԻՐԱԲԻ**

**ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐԻ ԱՆԱՏՈՄԻԱԿԱՆ
ՏԵՐՄԻՆՆԵՐԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՎԱՆԱԿԱՐԳ
ՀԱՅԵՐԵՆ, ՌՈՒՄԵՐԵՆ, ԼԱՏԻՆԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒՆԵՐՈՎ**

ԵՐԵՎԱՆ 2014

**МХИТАРЯН РАЗМИК САРГИСОВИЧ
ВАРДАНЯН АЛЬБЕРТ ВИРАБОВИЧ**

**МЕЖДУНАРОДНАЯ ВЕТЕРИНАРНАЯ
АНАТОМИЧЕСКАЯ НОМЕНКЛАТУРА**

**НА АРМЯНСКОМ, РУССКОМ,
ЛАТИНСКОМ ЯЗЫКАХ**

ЕРЕВАН 2014

Թղթի չափսը 60x84 ¹/₁₆, 10,05 տպ. մամուլ, 8,4 հրատ. մամուլ
Պատվեր 190: Տպարանակ 150:

ՀԱԱՀ-ի տպարան, Տերյան 74